

Jaarstukken 2020

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	3
Welkom	5
Aanbiedingsbrief.....	5
Bestuur en portefeuillevverdeling.....	6
Jaarverslag	9
Algemeen.....	9
Overige toelichtingen	22
Totaal overzicht beleidsindicatoren.....	24
Pijler 1 Bestuur en participatie	28
Pijler 2 Zorg	40
Pijler 3 Economie, werk en recreatie	52
Pijler 4 Voorzieningen, leefbaarheid en wonen	61
Middelen en Ondersteuning	72
Paragrafen	75
Lokale heffingen	75
Weerstandsvermogen en risicobeheersing	79
Onderhoud kapitaalgoederen	86
Financiering.....	92
Bedrijfsvoering.....	96
Verbonden partijen	98
Grondbeleid.....	104
Voortgangsrapportages Grondbeleid	107
Corona	122
Jaarrekening	130

Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening	130
Balans en toelichting.....	152
Bijlage met verantwoordingsinformatie Specifieke Uitkeringen (SiSa).....	178
Overzicht gerealiseerde baten en lasten per taakveld	191
Bijlagen	194
Controleverklaring	194
Specificatie onderliggende stukken jaarrekening	194

Welkom

Aanbiedingsbrief

Aanbiedingsbrief

Geachte leden van de raad,

Voor u liggen de jaarstukken 2020. In meerdere opzichten is dit een moment om stil bij te staan. Deze jaarstukken zijn grotendeels thuis opgesteld en door onze accountant gedeeltelijk op het gemeentehuis en gedeeltelijk op afstand gecontroleerd.

De jaarstukken bestaan uit het jaarverslag en de jaarrekening. Het beleidsmatige gedeelte van het jaarverslag 2020 is in de raad van 25 maart 2021 als onderdeel van de sturingsmonitor door de gemeenteraad reeds vastgesteld, deze vindt u bij de bijlage onder jaarverslag beleidsmatig. In de jaarstukken leggen wij aan uw raad verantwoording af over het financiële gevoerde beleid van het verslagjaar 2020 ten opzichte van de begroting 2020. Met andere woorden: hebben wij onze doelstellingen gerealiseerd over het jaar 2020? De jaarstukken worden als laatste document in de Planning en Controlcyclus in de P&C portaal aangeboden.

Financiële terugblik 2020

Het verslagjaar 2020 is in meerdere opzichten een bijzonder jaar geworden. Begin 2020 verspreidde het Coronavirus zich over de hele wereld en dit heeft grote gevolgen voor de samenleving en ook voor onze gemeente gehad en nog steeds zitten we er middenin. In een aparte paragraaf gaan we in op de gevolgen van het Coronavirus voor onze gemeente. Naast deze problemen zijn we in 2020 “gewoon” verder gegaan met ons collegeprogramma “Samen doen”.

Over 2020 is het totaal aan gerealiseerde baten € 64,6 miljoen en aan gerealiseerde lasten € 67,7 miljoen. Het saldo van de gerealiseerde baten en lasten over 2020 bedraagt dan € 3,1 miljoen negatief. Dit bedrag wordt voornamelijk veroorzaakt door een tekort op Jeugdzorg van € 1,7 miljoen en op de WMO van € 0,5 miljoen, totaal € 2,2 miljoen.

De raad heeft vooraf goedgekeurd dat bedragen aan de reserves onttrokken en toegevoegd mochten worden (o.a. via de begroting, voorjaarsbijstelling en najaarsnota). In totaal is er in 2020 reeds een bedrag van € 3,9 miljoen onttrokken aan de reserves. In totaal komt het bij de Jaarstukken nog te bestemmen resultaat dan uit op € 0,8 miljoen positief. We blijven ruimschoots boven de ondergrens van de door de raad vastgestelde Vrije Algemene Reserve.

Grondexploitaties

De positieve ontwikkeling bij de kavelverkoop blijft zich doorzetten. Er zijn in 2020 in totaal 41 kavels verkocht (2019: 27). Ook het nieuwbouwplan in Gieterveen is gaan lopen, hier zijn de eerste kavels verkocht en de resterende in optie genomen. De verkopen leiden er toe, dat een bedrag van € 0,2 miljoen aan de reserve grondexploitatie wordt toegevoegd.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

Het college van de gemeente Aa en Hunze,

Mevrouw mr. M. Tent
secretaris

de heer A.W. Hiemstra
burgemeester

Bestuur en portefeuillevdeling

Burgemeester Hiemstra	A.W.	Wethouder H. Heijerman (Combinatie Gemeentebelangen)	Wethouder B. Luinge (VVD)	Wethouder Drs. N.J.P. Lambert (Groen Links)	Gemeentesecretaris Mr. M. Tent (Algemeen d...)
					
<i>Vervanging door wethouder Heijerman</i>	<i>Vervanging door burgemeester</i>	<i>Vervanging door wethouder Lambert</i>	<i>Vervanging door wethouder Luinge</i>		

<ul style="list-style-type: none"> • Bestuurlijke coördinatie • Algemeen bestuur • Communicatie • Samenwerking Drentsche Aa (Bedrijfsvoering) • Veiligheidsregio (Brandweer/GHOR) • Vergunningen openbare orde en veiligheid incl. evenementen . • Dienstverlening • Personeel en Organisatie • Informatisering en automatisering • Integrale handhaving • Informatieveiligheid en privacy • Vereniging van Nederlandse gemeenten • Vereniging van Drentse gemeenten Westerbork 	<ul style="list-style-type: none"> • Ruimtelijke ontwikkeling • Volkshuisvesting, woningbouw • Omgevingsvergunningen • Kern- en buurtgericht werken • Beheer openbare ruimte (o.a. wegen, groen, fietspaden) • Verkeer en Vervoer • Accommodatiebeleid over dorpshuizen • Plattelands- en natuurontwikkeling (incl. P10) • Landbouwbeleid m.b.t. versterken landelijk gebied • Begraven en begraafplaatsen • Cultuurhistorie, cultureel erfgoed • RUdD • Eerste loco-burgemeester 	<ul style="list-style-type: none"> • Grondbeleid, grondzaken, gemeentelijk vastgoed • Economische Zaken en werkgelegenheidsbeleid • Grondbeleid, grondzaken en gemeentelijk vastgoed • Inkoop, w.o. aanbestedingsbeleid • Recreatie en toerisme • Recreatieschap Drenthe Diever • Onderwijs, inclusief onderwijs-huisvesting en kindcentra • Volwasseneneducatie • Laaggeletterdheid • Water, waterbeheer en riolering • Afval • Sportbeleid, inclusief sportaccommodaties • leerplicht • Internationale betrekkingen, w.o. EDR • Volksgezondheid • Tweede loco-burgemeester 	<ul style="list-style-type: none"> • Financiën, en verzekeringen • Grondbedrijf • Participatie, jeugd en WMO • Belastingen • Stichting Attenta (voorheen sociaal Team) • Arbeidsmarktbeleid en sociale werkvoorziening • Welzijns- en gezondheidsbeleid • Sociale Zaken & armoedebeleid • Duurzaamheid en duurzame energie • Global Goals en Fairtrade • Schuldhulpverlening • Cultuurbeleid • Inburgering, vluchtelingen • GGD • Leerlingenvervoer • Werkvoorzieningsschap Alescon (in liquidatie) • Gemeenschappelijke regeling Werkplein Drentse Aa (WPDA) • Gemeenschappelijke regeling Publiek vervoer Groningen-Drenthe • Derde loco-burgemeester 	<ul style="list-style-type: none"> • •
--	--	--	--	--

<p>Projectportefeuille:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Van Strategische Toekomstvisie 2025 naar Omgevingsvisie (actualisering in 2020) • Implementatie omgevingswet • Gaswinning en schadeafhandeling (alg. STRONG) • Nieuwe planning en control cyclus 	<p>Projectportefeuille:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Inwoner participatie/veranderende rol overheid • Gebiedsontwikkeling Drentsche Aa • Leader Zuidoost Drenthe • Koopcentrum Gieten • Agenda voor de Veenkoloniën • Vernieuwing MFC de Boerhoorn Rolde • Stuurgroep Hunze • Regio Deal voor het onderdeel wonen en coördinator 	<p>Projectportefeuille:</p> <ul style="list-style-type: none"> • N34 ontwikkeling • Glasvezel • Toekomst vakantieparken • Ontwikkeling Gasselterveld • Regio Deal voor het onderdeel werk 	<p>Projectportefeuille:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Programma Transformatie Sociaal Domein • In Fore Care (Europees project rondom mantelzorg) • Kans voor de Veenkoloniën • Windenergie • Regio Deal voor het onderdeel welzijn 	
---	--	--	--	--

Jaarverslag

Algemeen

Financiële terugblik

Inleiding

Deze paragraaf staat vooral in het teken van de financiële terugblik op 2020 (op hoofdlijnen) en de ontwikkelingen/berichtgeving over (het al dan niet kunnen vaststellen van) de rechtmatigheid en getrouwheid van het sociaal domein.

Resultaat

Het netto resultaat dat kan worden toegevoegd aan de Vrije Algemene Reserve (VAR) over 2020 bedraagt € 170.000. Daartegenover staat echter dat door het resultaat bij het Sociaal domein 2020 en de stand van de reserve Sociaal domein, er een bedrag ten laste van de VAR gebracht wordt van € 613.000. Dit betekent dat er voor het jaar 2020 per saldo een bedrag van € 443.000 wordt onttrokken aan de VAR. In de paragraaf Rekeningresultaat 2020 gaan we uitgebreid in op het resultaat over het jaar 2020.

(Interne) controle en accountantsoordeel

Interne controle

Ook in 2020 hebben de teams vele interne controle werkzaamheden uitgevoerd met ondersteuning van het team Financiën. De overall conclusie luidt dat de interne controle voldoende is. Net als het jaar 2019 is de inhuur van extern personeel voor 2020 niet rechtmatig geweest. In 2020 is er een traject opgestart voor de aanbesteding van extern personeel. Gunning hiervan zal plaatsvinden in mei 2021. Bij de review hebben we daarnaast een aantal formele onrechtmatigheden geconstateerd, vergelijkbaar met voorgaande jaren. Bij de verschillende processen is een aantal adviezen geformuleerd ter verbetering van de kwaliteit van de interne beheersing.

Accountantsoordeel

Het accountantsoordeel over de jaarrekening bestaat uit een beoordeling van de vraag of sprake is van een getrouw beeld (geen materiële fouten of onzekerheden in de jaarrekening) en een beoordeling van het antwoord op de vraag of de baten en lasten en balansmutaties rechtmatig (in overeenstemming met relevante wet- en regelgeving) tot stand zijn gekomen.

De accountant heeft voor de toetsing van de rechtmatigheid gebruik gemaakt van het Controleprotocol 2020, dat door de raad in de raadsvergadering van 16 december 2020 is vastgesteld. In dat Controleprotocol is de rapporteringstolerantie vastgesteld op € 100.000.

De jaarrekening 2020 is door HZG gecontroleerd. HZG heeft een controle-verklaring verstrekt met een goedkeuring voor het aspect getrouwheid. Voor het aspect rechtmatigheid heeft HZG een afkeurende verklaring afgegeven. De verklaring is in de jaarstukken opgenomen onder de 'Bijlagen'.

Behandeling

De Auditcommissie heeft de jaarstukken 2020 op 15 juni 2021 behandeld. De jaarstukken 2020 worden in de raadsvergadering van 30 juni 2021 ter vaststelling aan uw raad voorgelegd.

Besluitvorming

Uw raad is bevoegd de jaarstukken vast te stellen en een bestemming aan het resultaat te geven. Voor het voorstel tot bestemming van het resultaat wordt verwezen naar het onderdeel 'Voorstel tot bestemming van het resultaat' en voor het besluit naar het onderdeel 'Besluit tot vaststelling'.

Wij stellen u voor de jaarstukken 2020 vast te stellen en daarmee décharge aan het college te verlenen omtrent het gevoerde financieel beheer.

Rekeningresultaat 2020

Inleiding

Zoals we u in het onderdeel Financiële terugblik al hebben gemeld, is het resultaat dat aan de VAR wordt onttrokken € 443.000.

In 2020 is een aantal budgetten geraamd die nog niet ingezet zijn maar waar nog wel werk of een verplichting tegenover staat en dus wordt voorgesteld om het bedrag van € 1,06 miljoen toe te voegen aan de reserve Incidentele dekkingsmiddelen.

Verklaring verschil rekening/begroting

In onderstaande tabel zijn de belangrijkste verschillen tussen de actuele begroting en de jaarrekening weergegeven.

Resultaat 2020			
Nr.	Omschrijving	Bedrag (€)	I/S Bestemming
1	Pensioenen vm wethouders	-116.000	i VAR
2	Toeristenbelasting	165.000	i VAR
3	Ontmoetingscentrum De Boerhoorn	-145.000	i VAR
4	Mechanische onkruidbestrijding	-104.000	i VAR
5	Voorziening dubieuze debiteuren	-101.000	i VAR
6	Algemene uitkering	348.000	i VAR
7	Overig	123.000	i VAR
	Storting VAR	170.000	
8	Tekort Sociaal domein	-534.000	i VAR
9	Ten behoeve van aanzuivering tekort reserve SD	-79.000	i VAR
	Per saldo uit VAR	-443.000	VAR
10	Storting in reserve sociaal domein ivm tekort	79.000	i Reserve sociaal Domein
11	Incidentele budgetten	1.055.000	i Reserve incidentele dekkingsmiddelen
12	Resultaat grondexploitatie	171.000	i Algemene reserve grondbedrijf
13	Overig	-14.000	i Overige bestemmingsreserves
	Totaal	848.000	

Toelichting rekeningresultaat 2020

Van het positief rekeningresultaat ad € 848.000 zal aan de raad worden voorgesteld:

- toe te voegen aan de VAR € 170.000;
- in verband met incidentele budgetten per saldo een bedrag van € 1.055.000 toe te voegen aan de Reserve incidentele dekkingsmiddelen (bestemmingsreserve);
- een bedrag van €171.000 toe te voegen aan de Algemene reserve van het grondbedrijf (voor een specificatie zie paragraaf van het jaarverslag);
- per saldo een bedrag van € 14.000 te onttrekken aan de bestemmingsreserves Actualisering en Digitalisering van Bestemmingsplannen, Risico's nieuwe sociale wetgeving en Egalisatiereserve Grootonderhoud schoolgebouwen;
- een bedrag van € 79.000 toe te voegen aan de reserve Sociaal domein, aangezien de reserve per eind 2020 voor dat bedrag negatief staat;
- het resultaat bij het Sociaal domein 2020 ad. € 534.000 ten laste te brengen van de Vrije Algemene Reserve (VAR), omdat de bestemmingsreserve Sociaal domein niet toereikend is om het tekort in 2020 op te vangen.

Per saldo wordt er door het rekeningresultaat 2020 een bedrag van € 443.000 onttrokken aan de Vrije Algemene Reserve (VAR).

ad. 1 Pensioenen (voormalige) wethouders (nadeel € 116.000)

Jaarlijks wordt berekend hoe hoog de pensioenvoorziening (voormalige) wethouders dient te zijn. Mede omdat de rente verder is gedaald, dient de aanwezige voorziening verder aangevuld te worden. Er is ten laste van de exploitatie een aanvullende toevoeging nodig van € 116.000.

ad. 2 Toeristenbelasting (voordeel € 165.000)

Door het coronavirus en de gevolgen daarvan voor het aantal overnachtingen, is de raming voor de Toeristenbelasting bij de Najaarsrapportage verlaagd van € 1.497.000 naar € 1.132.000. De gemeente heeft dit via de Algemene uitkering gecompenseerd gekregen via de Coronasteun. Bij de rekening blijkt dat door de vele overnachtingen in eigen land, de gevolgen voor de opbrengst van de Toeristenbelastingen positiever waren dan verwacht, waardoor er bij de rekening een voordeel ontstaat van € 165.000. Ten opzichte van de oorspronkelijke raming in de begroting 2020 is er sprake van een nadeel van € 200.000.

ad. 3 Ontmoetingscentrum De Boerhoorn (nadeel € 145.000)

Door de Corona-maatregelen is verhuur in de Boerhoorn in het grootste deel van 2020 niet mogelijk geweest. Hierdoor zijn er grote nadelen ontstaan bij de opbrengsten van de verhuur, de pacht en de kantineopbrengsten, terwijl de vaste lasten wel doorlopen. Hierdoor ontstaat er een totaal nadeel van € 145.000.

ad. 4 Mechanische onkruidbestrijding (nadeel € 104.000)

De gemeente Aa en Hunze gebruikt sinds een aantal jaren geen chemische middelen bij onkruidbestrijding op verhardingen. De alternatieve bestrijdingswijze is echter duurder. In 2019 is daarom een aanvullend incidenteel budget beschikbaar gesteld. Vanaf 2021 staat structureel meer budget in de begroting om de alternatieve bestrijdingswijze te kunnen bekostigen. In 2020 is een incidenteel aanvullend budget achterwege gebleven waardoor de alternatieve bestrijdingswijze en bestekvoorbereiding deze overschrijding hebben veroorzaakt.

ad. 5 Voorziening dubieuze debiteuren (nadeel € 101.000)

Jaarlijks bij het opstellen van de jaarrekening wordt de inbaarheid van de openstaande debiteuren beoordeeld. Uit deze beoordeling blijkt dat het gevormde bedrag op de balans naar boven moet worden bijgesteld, waardoor er een nadeel ontstaat van € 101.000.

ad. 6 Algemene uitkering (voordeel € 348.000)

Het verschil tussen het geraamde bedrag en het werkelijk ontvangen bedrag bedraagt € 348.000 voordelig. In het bedrag van de Algemene uitkering is bij de decembercirculaire een bedrag opgenomen van € 88.000 voor de bestrijding van de gevolgen van het Coronavirus, waarvoor aan de raad wordt voorgesteld om dit bij de resultaatbepaling te reserveren. Daarnaast ontvangt de gemeente in 2020 verrekeningen van de Algemene uitkering van voorgaande jaren voor een bedrag van € 99.000 (€ 74.000 jaar 2018 en € 25.000 voor 2019).

ad. 7 Overig (voordeel € 123.000)

De overige verschillen tussen begroting en rekening bedragen per saldo € 123.000. Hiertoe behoren o.a. Gezondheidsbevordering (voordeel € 51.000), Bouwleges (voordeel € 70.000), hogere SPUK-uitkering 2019 voor de buitensportaccommodaties (voordeel € 69.000), lagere opbrengst kaartverkoop 2 zwembaden (nadeel € 82.000), latere afschrijving wegen buiten de kom (voordeel € 53.000), huuropbrengst sportaccommodaties (nadeel € 40.000). Voor een nadere toelichting van de verschillen, wordt verwezen naar de desbetreffende pijlers bij het onderdeel Toelichting op baten en lasten per pijler.

ad. 8 Tekort Sociaal domein (nadeel € 534.000)

Het resultaat bij het Sociaal domein bedraagt € 534.000 nadelig. Dit nadeel komt tot stand door Jeugdwet door (nadeel € 218.000), WMO-oud (nadeel € 268.000), Alescon-WPDA (voordeel € 2.000), Participatiewet (voordeel € 136.000), de Schuldhulpverlening (voordeel € 33.000), Minimabeleid (voordeel € 79.000) en WMO-nieuw (nadeel € 298.000). Vanwege de stand van de reserve Sociaal domein, komt het tekort bij het Sociaal domein ten laste van de VAR. Opgemerkt wordt dat bij de Voorjaarsbijstellingen 2020 er een bedrag van € 1,5 mln. is op geplust bij de ramingen van de Jeugdzorg. Geconcludeerd kan worden dat het tekort op de jeugdzorg is afgenomen ten opzichte van 2019 maar dat we aan de andere kant de kosten van de WMO zien stijgen. per saldo zien we het tekort op het sociaal domein daardoor stijgen. We hebben u hier uitgebreider over geïnformeerd in de raadsbrief en de eerste kwartaalrapportage 2021 over het sociaal domein.

ad. 9 Aanzuivering tekort reserve Sociaal domein (nadeel € 79.000)

In 2020 zijn er nog uitgaven ten laste van de reserve Sociaal domein gebracht, die conform de

begroting geraamd waren. Betreft o.a. uitgaven voor Doorontwikkeling sturing en regie, Beschut werken nieuwe bekostiging en Experimenteren in het Sociaal domein. Hierdoor komt de bestemmingsreserve Sociaal domein negatief te staan, wat volgens het BBV niet is toegestaan. Zie Toelichting punt 10.

ad. 10 Storting in de reserve Sociaal domein i.v.m. tekort (voordeel € 79.000)
Van het voordeel van het rekeningresultaat, moet € 79.000 toegevoegd worden aan de reserve Sociaal domein, omdat de reserve eind 2020 negatief staat. Dit is volgens de voorschriften van het BBV niet toegestaan.

ad.11 Incidentele budgetten (voordeel € 1.055.000)
Door de raad zijn voor 2020 een aantal incidentele budgetten geraamd die nog niet ingezet zijn, maar waar nog wel werk of een verplichting tegenover staat. Het betreft o.a. de budgetten voor: Regiodeal (€ 205.000), ontvangen bedrag decembercirculaire Algemene uitkering t.b.v. bestrijding gevolgen Coronavirus (€ 88.000), Voorliggend veld, preventieve aanpak (€ 175.000) en aanbrengen graskeien (€ 89.000).

ad.12 Resultaat grondexploitatie (voordeel € 171.000)
Voor een specificatie van het resultaat wordt verwezen naar het onderdeel Grondbedrijf. Het voordelige saldo kan worden toegevoegd aan de Algemene reserve van het grondbedrijf.

ad.13 Overig (nadeel € 14.000)
Betreft de verrekening van de gemaakte kosten in 2020 voor ADHB (Actualisering en Digitalisering van Bestemmingsplannen, nadeel € 1.000)), de verrekening met de reserve Risico's nieuwe sociale wetgeving (€ 37.000 nadeel) en de toevoeging aan de Egalisatiereserve Groot onderhoud schoolgebouwen (€ 24.000). De uitgaven worden ten laste van de nog aanwezige bestemmingsreserve gebracht.

Grondbedrijf

Algemeen

Het resultaat van het grondbedrijf maakt onderdeel uit van het totale rekeningresultaat. Zie tevens de in deze jaarrekening opgenomen paragraaf Grondbeleid.

Resultaat grondbedrijf

In het verslagjaar dient volgens het BBV gebruik gemaakt te worden van de zgn. POC-methode: dat wil zeggen dat voor winstneming de Percentage Of Completion methode geldt: voor zover gronden zijn verkocht en opbrengsten zijn gerealiseerd kan tussentijds naar rato van de voortgang van de grondexploitatie winst worden genomen. Hiervoor moet het resultaat op de grondexploitatie wel op betrouwbare wijze kunnen worden ingeschat. Dit is mogelijk wanneer het waarschijnlijk is dat de economische voordelen die aan het project zijn verbonden naar de gemeente zullen toevloeien. Indien aan de volgende voorwaarden is voldaan, bestaat er voldoende zekerheid om winst te kunnen nemen:

1. het resultaat op de grondexploitatie kan betrouwbaar worden ingeschat; én
2. de grond (of het deelperceel) moet zijn verkocht; én
3. de kosten zijn gerealiseerd (winst wordt naar rato van de realisatie gerealiseerd).

Bij de aanwezige complexen is de POC-methode berekend, resulterend in de tussentijdse winstneming bij het complex Nooitgedacht. Bij de Najaarsrapportage 2020 is er een tussentijdse winstneming geweest bij het complex Eext Noord-Oost ad. € 45.000. Dit bedrag is al toegevoegd aan de Algemene reserve van het grondbedrijf.

Het resultaat bij de rekening 2020 komt uit op € 171.000 voordelig (2019: € 169.000 voordelig).

Het resultaat ontstaat door:

- een voordeel van € 16.000 op de exploitatie van de 6 sociale huurwoningen te Nooitgedacht;
- een tussentijdse winstneming voor het complex Nooitgedacht, voordeel van € 55.000;
- vrijval van een deel van de gevormde voorziening bij het complex Bloemakkers, voordeel € 100.000;

Voor de verwachte resultaten en het verloop van de Algemene reserve van het grondbedrijf, wordt verwezen naar de paragraaf Grondbeleid.

Investerings

In onderstaand overzicht wordt het verloop van de vaste activa over 2020 weergegeven.

Boekwaarde per 1 januari 2020			€	37.271.000
Bij:	bruto investeringen	€	4.183.000	
	verstrekkingen geldleningen	€	973.000	
				€
				5.156.000
Af:	afschrijvingen	€	2.223.000	
	aflossingen leningen	€	528.000	
	onttrekkingen aan de reserves / bijdragen derden	€	0	
	desinvesteringen / verminderingen	€	976.000	
				-€
				3.727.000
				€ 1.429.000
Boekwaarde per 31 december 2020			€	38.699.000

Bedragen van € 100.000 of groter zijn:

Strategische grondaankopen	€ 422.000
Ver- en nieuwbouw MFC De Boerhoorn	€ 461.000
Overname Machines, apparaten en installaties WPDA	€ 126.000
Vervanging riolering Julianalaan Gieten	€ 212.000
Vervanging riolering Hoofdstraat/Oostereind Grolloo	€ 621.000
Aanhanger zuigcombinatie	€ 140.000
Openbare verlichting	€ 227.000
Reconstructie kern Grolloo	€ 639.000
Fietspad Annerveenschekanaal-Eexterveen	€ 194.000
Fietspad Grolloo-Amen	€ 489.000
Herinrichting openbare ruimte centrum Gieten	€ 253.000

Reserves en voorzieningen

	31-12-2019	31-12-2020	Mutatie
Reserves			
Algemene reserve	13.010.000	14.000.000	990.000
Bestemmingsreserve	11.527.000	10.395.000	-
			1.132.000
Reserve grondbedrijf	6.642.000	2.857.000	-
			3.785.000
Totaal reserves	31.179.000	27.252.000	-
			3.927.000
Saldo baten en lasten algemene dienst	-177.000	773.000	950.000
Saldo baten en lasten grondbedrijf	169.000	171.000	2.000
Totaal eigen vermogen	31.171.000	28.196.000	-
			2.975.000
Voorzieningen	6.944.000	7.176.000	232.000
Totaal reserves en voorzieningen	38.115.000	35.372.000	-
			2.743.000

Algemeen

De reserves en voorzieningen zijn per saldo met € 2.743.000 afgenomen ten opzichte van de stand per 31 december 2019. De afname komt m.n. door de afname van de bestemmingsreserves. Daarnaast is er een bedrag van € 4.000.000 overgeheveld van de algemene reserve van het grondbedrijf naar de VAR.

Bij de jaarstukken is ter inzage gelegd een overzicht van de reserve Incidentele dekkingsmiddelen. Bij de Toelichting op baten en lasten per pijler is aan het einde van iedere pijler een overzicht opgenomen van de mutaties in de reserves.

Door de wijziging in het BBV in 2007 zullen bij de resultaatbepaling aan de raad diverse toevoegingen/onttrekkingen aan de reserves ter goedkeuring worden voorgelegd.

Voor een specificatie en onderbouwing wordt verwezen naar het Voorstel tot bestemming van het resultaat

Algemene reserve

De algemene reserve is per saldo met € 990.000 toegenomen. Hieronder zijn de mutaties in de algemene reserve weergegeven:

Mutaties Algemene Reserve	Toevoeging	Onttrekking	Saldo
Weerstandsdeel (WAR)			
Vrije Algemene Reserve (VAR)			
Resultaat Jaarrekening 2019	€ 611.000		
Resultaat Sociaal domein 2019 ten laste van de VAR		€	2.059.000
Vorming reserves dekking kapitaallasten diverse investeringen; bedragen conform 1e begrotingswijziging		€	1.302.000
Incidenteel sluitend maken begroting 2020		€	2.331.000
Budgetruimte incidenteel resultaat t.l.v. VAR; bijstellingen		€	1.167.000
Budgetruimte structureel resultaat; bijstellingen		€	38.000
Budgetruimte structureel onttrekking aan de VAR (Najaarsrapportage)		€	138.000
Reserve Opbrengst verkoop aandelen Essent naar VAR	€		1.923.000

Overheveling reserve Grondbedrijf naar VAR	€	
	4.000.000	
Budgetruimte structureel incidenteel naar VAR	€ 2.000	
Budgetruimte incidenteel naar de VAR (Najaarsrapportage)	€	
	1.489.000	
Totaal	€	€ 990.000
	8.025.000	7.035.000

De algemene reserve kan als volgt worden gespecificeerd:

	31-12-2019	31-12-2020
Weerstandsdeel (WAR)	€	€
	5.653.000	5.653.000
Vrije deel (VAR)	€	€
	7.357.000	8.347.000
Totaal	€	€
	13.010.000	14.000.000

De WAR bedraagt per 31 december 2020 € 5,6 miljoen. Vanaf het verslagjaar 2018 wordt er geen rente meer toegevoegd aan de reserves.

Bestemmingsreserves

De bestemmingsreserves zijn vergeleken met de stand per ultimo 2019 met € 1.105.000 afgenomen. Voor een specificatie van de mutaties in de bestemmingsreserves wordt verwezen naar de onderdelen

naar de onderdelen het Voorstel tot bestemming van het resultaat en de Toelichting op de balans.

Algemene reserve van het Grondbedrijf

De Algemene reserve van het grondbedrijf is per eind 2020 € 3.785.000 lager. Dit wordt veroorzaakt door:

- de verwerking van het rekeningresultaat 2019 (voordeel € 169.000);
- overheveling van € 4 miljoen van de Algemene reserve grondbedrijf naar de VAR;
- winstnemering bij het complex Eext Noord-Oost bij de Najaarsrapportage 2020.

Saldo baten en lasten (algemene dienst en grondbedrijf)

Hiervoor wordt verwezen naar Saldo rekening van baten en lasten.

Voorzieningen

De voorzieningen zijn per saldo met € 232.000 afgenomen. Voor een specificatie van deze afname wordt verwezen naar de Toelichting op de balans.

Saldo rekening van baten en lasten

Het saldo van de rekening van baten en lasten algemene dienst 2020 (€ 677.000 voordelig) en het saldo van het grondbedrijf (€ 171.000 voordelig) bedraagt, na verwerking van de mutaties van de reserves, € 848.000 voordelig. Conform de voorschriften wordt het resultaat afzonderlijk op de balans opgenomen.

Van het resultaat na bestemming zal de raad worden voorgesteld de nodige toevoegingen en onttrekkingen aan de (bestemmings)reserves te doen (per saldo € 1.041.000 voordelig). Voor het voorstel en een onderbouwing, wordt verwezen naar Voorstel tot bestemming van het resultaat. Door het resultaat bij het Sociaal domein (nadeel € 534.000) en het ontoereikend zijn om het nadeel ten laste van deze reserve te brengen, wordt het nadeel ten laste van de Vrije Algemene Reserve gebracht. Ook wordt er een aanvullend bedrag van € 79.000 ten laste van de VAR gebracht als aanvulling op de reserve Sociaal domein, aangezien deze per eind 2020 voor dat bedrag negatief

staat; wat volgens de richtlijnen van het BBV niet is toegestaan. Het betekent dat een bedrag van € 613.000 ten laste van de VAR komt door de tekorten bij het Sociaal domein.

Het saldo van de grondexploitatie bedraagt € 171.000 voordelig (2019: € 169.000 voordelig). Aan de raad wordt voorgesteld om het bedrag toe te voegen aan de Algemene reserve van het grondbedrijf.

Rechtmatigheid

Ingaande het jaar 2005 geeft de accountant over de rekening naast een oordeel over de getrouwheid tevens een oordeel over de rechtmatigheid. Met de rechtmatigheid wordt bedoeld dat de baten en lasten en balansmutaties rechtmatig (in overeenstemming met relevante wet- en regelgeving) tot stand zijn gekomen. Het toetsingskader voor de controle door de accountant wordt door de raad vastgesteld in het Controleprotocol. Dit Controleprotocol, geldend voor het verslagjaar 2020, is in de raad van 16 december 2020 vastgesteld. De rapporteringstolerantie is vastgesteld op € 100.000.

In het Verslag van bevindingen behorende bij de Jaarstukken 2020, heeft onze accountant aangegeven, dat de gemeente Aa en Hunze voor het aspect rechtmatigheid, zoals verwacht, wederom geen goedkeurende verklaring krijgt. Dit oordeel geeft de accountant na de controle op de rechtmatigheid bij de diverse significante processen bij de gemeente, waaronder de onderdelen die de gemeente zelf heeft uitgevoerd voor het sociaal domein.

Uit de stukken die de gemeente heeft ontvangen van de Sociale Verzekeringsbank blijkt, dat de uitvoering van de persoonsgebonden budgetten (PGB's) voor het jaar 2020 onrechtmatig is geweest, zowel voor de WMO als voor de jeugdzorg.

De onrechtmatigheid bij de SVB, betekent een onzekerheid voor de rekening van Aa en Hunze van in totaal € 570.000.

Naast de uitvoering door de SVB, is de gemeente ook zelf verantwoordelijk voor de rechtmatigheid van de WMO-oud en de WMO-nieuw. De gemeente heeft daarvoor gebruik gemaakt van het landelijke controleprotocol en de bijbehorende productieverantwoordingen door de zorgaanbieders. Bij de controle door de accountant, is door het ontbreken van verantwoordings- en controledocumentatie een onzekerheid van € 211.000 (voor de jeugdzorg € 95.000 en voor de WMO € 116.000).

Voor het Sociaal domein komt de onzekerheid derhalve uit op € 781.000, uitgesplitst in een bedrag van € 570.000 niet beïnvloedbaar door de gemeente en € 211.000 wel beïnvloedbaar door de gemeente.

Daarnaast heeft de accountant geconstateerd, dat bij de controle van de steekproef van de dossiers, bij een aantal steekproeven de identificatie ontbreekt. Hierdoor valt achteraf niet te toetsen of de betrokkene conform de wettelijke voorschriften is geïdentificeerd alvorens tot een verstrekking te komen. Om die reden wordt een geschat bedrag aan beschikkingen WMO 2020 als onzekerheid meegenomen. Dit komt neer op een bedrag van € 150.000. Het totaal van rechtmatigheidsonzekerheden bij het Sociaal domein over 2020 komt uit op een bedrag van € 931.000 (2019: € 1.379.000).

Bij het proces inkopen/aanbesteden heeft de accountant een aanbestedingsfout geconstateerd van € 4.204.000. Voor dit totaalbedrag heeft ten onrechte geen Europese aanbesteding plaatsgevonden, met name voor externe inhuur is dit van toepassing. In overleg met de accountant hebben wij de doorlopende opdrachten in 2021 eveneens in de weg van de fout voor 2020 betrokken. Hiermee bereiken we dat het bedrag van de aanbestedingsfout in 2021 wordt verlaagd. Inmiddels zijn in mei 2021 de aanbestedingen gegund en zijn de raamovereenkomsten voor de inhuur van extern personeel getekend. Door deze maatregelen brengen we het risico van een fout bij de aanbestedingen voor 2021 e.v. naar beneden, maar is het geen garantie dat het oordeel over de rechtmatigheid voor 2021 goedkeurend zal zijn.

Interbestuurlijk toezicht (IBT)

Per 1 oktober 2012 is de Wet revitalisering generiek toezicht van kracht geworden. Uit deze nieuwe wet blijkt dat het toezicht soberder, selectiever en risicogerichter dient te worden en gaat uit van

vertrouwen van de toezichthouder. Het is in eerste instantie niet aan de toezichthouder, maar aan de gemeenteraad om toezicht te houden op de uitoefening van medebewindstaken door de colleges.

Samen met de gemeenten in Drenthe zijn op basis van de gewijzigde wetgeving toezichtcriteria ontwikkeld. Uit deze criteria blijkt of er sprake is van goede, matige of slechte uitvoering van de medebewindstaken. Ook met alle gemeenten in Drenthe is afgesproken om een zelfbeoordeling te gaan doen en deze beoordeling in de jaarrekening op te nemen. Afgesproken is dat in het jaarverslag bij de jaarrekening verantwoording over de medebewindstaken wordt opgenomen.

Over het algemeen kan worden geconcludeerd dat de medebewindstaken adequaat en doelmatig worden uitgevoerd. Op enkele onderdelen zijn er verbeterpunten mogelijk en hiervoor zijn concrete actiepunten geformuleerd.

Ruimtelijke ordening	Groen/Oranje/Rood	Toelichting
Gemeente beschikt voor het gehele grondgebied over actuele, bestuurlijk vastgestelde structuurvisie(s) conform de wettelijke vereisten		Gemeente Aa en Hunze heeft een in 2016 vastgestelde structuurvisie die voldoet aan de eisen Wro
Gemeente beschikt voor het gehele grondgebied over actuele, bestuurlijk vastgestelde bestemmingsplannen conform de wettelijke vereisten		
Totaalbeeld <i>Is er reden voor extra aandacht?</i>		Nee

Omgevingsrecht	Groen/Oranje/Rood	Toelichting
Gemeente heeft een actueel beleid op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH), inclusief veiligheid, bouwplantoetsing, bodembeleid en een probleem- en risicoanalyse		Het VTH-beleid is op 13 november 2018 vastgesteld
Gemeente heeft een consistent en duidelijk, bestuurlijk vastgesteld Jaarprogramma op het gebied van VTH, met voldoende operationele doelen		Het VTH jaarprogramma is vastgesteld
Gemeente heeft een bestuurlijk vastgesteld Jaarverslag op het gebied van VTH		
Uit het Jaarverslag blijkt dat doelen en normen op het gebied van VTH zijn behaald volgens de wettelijke vereisten		
Gemeente heeft een bestuurlijk vastgestelde kwaliteitsverordening op het gebied van VTH		
Totaalbeeld <i>Is er reden voor extra aandacht?</i>		Nee

Monumenten	Groen/Oranje/Rood	Toelichting
Gemeente heeft bij de vaststelling van nieuwe bestemmingsplannen, of bij vrijstelling op bestaande plannen, aangegeven op welke wijze wordt omgegaan met in geding zijnde cultuurhistorische en archeologische waarden; deze bestemmingsplannen zijn bestuurlijk vastgesteld		
Gemeente heeft een commissie ingesteld, die adviseert over omgevingsvergunningen voor het aanpassen van een beschermd monument en vraagt deskundig advies bij vergunningverlening waarbij cultuurhistorische en/of archeologische waarden aan de orde zijn		
Binnen de gemeente vindt adequaat toezicht en handhaving plaats op het gebied van monumenten en archeologie; dit is tevens vastgelegd in documenten		
Totaalbeeld <i>Is er reden voor extra aandacht?</i>		Nee

Huisvesting statushouders	Groen/Oranje/Rood	Toelichting
Gemeente voldoet aan de halfjaarlijkse taakstelling (eerste helft van het jaar) op het gebied van huisvesting van statushouders en heeft geen achterstand of loopt hierop in		Taakstelling is niet volledig behaald als gevolg van te weinig beschikbare woningen. We lopen inmiddels voorzichtig in op de achterstand.
Gemeente voldoet aan de halfjaarlijkse taakstelling (tweede helft van het jaar) op het gebied van huisvesting van statushouders en heeft geen achterstand of loopt hierop in		Taakstelling is niet volledig behaald als gevolg van te weinig beschikbare woningen. We lopen inmiddels voorzichtig in op de achterstand.
Totaalbeeld <i>Is er reden voor extra aandacht?</i>		Niet specifiek voor de gemeente Aa en Hunze. Het betreft een landelijke problematiek (te weinig woningen beschikbaar).

Archief	Groen/Oranje/Rood	Toelichting
Het beheer van zowel analoge als digitale overheidsinformatie voldoet aan toetsbare eisen van een toe te passen kwaliteitssysteem		Het kwaliteitshandboek IAB is vastgesteld. De naleving van het kwaliteitshandboek wordt in het komend jaar geïntensiveerd.
Zowel analoge als digitale overheidsinformatie wordt in goede, geordende en toegankelijke staat gebracht		
Zowel analoge als digitale overheidsinformatie wordt tijdig vernietigd dan wel overgebracht, openbaar gemaakt en beschikbaar gesteld		Met het vernietigen van de digitale informatie is een grote slag gemaakt.
Zowel analoge als digitale overheidsinformatie wordt duurzaam beheerd en is geplaatst in daartoe geëigende beheeromgevingen		

Toelichting kleuren

Symbolen met kleuren staan voor mate waarin de vereiste informatie, conform het informatiearrangement, tijdig en/of volledig is aangeleverd door de betreffende gemeente

De symbolen met de kleuren groen, oranje en rood in de tabel staan voor de mate waarin de betreffende gemeente op het toezichtdomein de vereiste informatie,

conform het informatiearrangement, tijdig en/of volledig heeft aangeleverd bij de provincie.

Groen : goed; de gemeente heeft de vereiste informatie tijdig en volledig aangeleverd.

Oranje : voldoende; de gemeente heeft de vereiste informatie niet tijdig en/of niet volledig aangeleverd.

Rood : onvoldoende; de gemeente heeft de vereiste informatie niet aangeleverd vóór de beoordeling.

Voorstel tot bestemming van het resultaat tabel

Het nadelig Gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten, vaststellen op € -
3.051.625

als uitvoering van de begroting en begrotingswijzigingen is volgens het Overzicht mutaties Reserves en Voorzieningen

· toegevoegd aan de reserves een bedrag van	€ -9.657.493
· onttrokken aan de reserves een bedrag van	€ 13.557.554
	<hr/> € 3.900.061
	<hr/> € 848.437

De raad wordt voorgesteld om:

de volgende bedragen toe te voegen aan onderstaande reserves:

· reserve Incidentele dekkingsmiddelen	€ 1.240.619
· reserve Sociaal domein; aanzuivering tot nihil	€ 78.899
· Egalisatiereserve Groot onderhoud schoolgebouwen	€ 24.000
· Algemene reserve van het grondbedrijf	€ 171.413
· Vrije Algemene Reserve	€ 169.549
	<hr/> € 1.684.480

de volgende bedragen te onttrekken:

· reserve Incidentele dekkingsmiddelen	€ 185.693
· reserve Actualisering en digitalisering herbestemming bestemm.plannen	€ 575
· reserve risico's nieuwe sociale wetgeving	€ 37.384
· Vrije Algemene Reserve (tekort reserve Sociaal domein)	€ 78.899
· Resultaat Sociaal domein 2020 (uit de VAR)	€ 533.492
	<hr/> € 836.043
Gerealiseerde resultaat (toevoegingen -/- onttrekkingen)	<hr/> € 848.437

Hierna wordt een onderbouwing gegeven van de toevoegingen en onttrekkingen aan de diverse reserves.

Voorstel tot bestemming van het resultaat

Toevoegingen aan de reserves

Incidentele Budgetten (€ 1.240.619)

Door de raad zijn voor 2020 nog een aantal incidentele budgetten geraamd die nog niet ingezet zijn, maar waar nog wel werk of een verplichting tegenover staat.

Reserve Sociaal domein (€ 78.899)

De stand van de reserve Sociaal domein is per eind 2020 € 78.899 negatief. Omdat een reserve volgens de voorschriften van het BBV niet negatief mag staan, wordt voorgesteld ten laste van de VAR € 78.899 toe te voegen aan de bestemmingsreserve.

Egalisatiereserve Groot onderhoud schoolgebouwen (€ 24.000)

Het ontvangen bedrag voor groot onderhoud wordt toegevoegd aan de bestemmingsreserve.

Algemene reserve van het grondbedrijf (€ 171.413)

In het beleidsplan 2015 is bepaald dat de voor- en nadelen bij de exploitatie van de sociale huurwoningen worden verrekend met de Algemene reserve van het grondbedrijf. In 2020 is er sprake van een incidenteel voordeel van € 16.413.

Door de goede economische situatie, kan bij het complex Bloemmakers een (gedeeltelijke) vrijval plaatsvinden van de gevormde voorziening van € 100.000.

Ingaande het jaar 2017 wordt de POC-methode toegepast voor de winstneming bij de

grondexploitatie. Onder voorwaarden moet een winstneming gedaan worden.

Van de aanwezig complexen, voldoet het complex Nooitgedacht aan de voorwaarden. Het betekent een winstneming van € 55.000. Bij de Najaarsrapportage 2020 is reeds een bedrag van € 45.000 als winstneming bij het complex Eext Noord-Oost toegevoegd aan de reserve. Het totale resultaat bedrag ad. € 171.413 wordt via het rekeningresultaat toegevoegd aan de Algemene reserve van het grondbedrijf.

Vrije Algemene Reserve (€ 169.549)

In totaal wordt een bedrag van €169.549 toegevoegd aan de Vrije Algemene Reserve. Doordat het tekort voor het Sociaal domein in 2020 uitkomt op € 533.492 nadelig en een bedrag van € 78.899 ten laste van de VAR gebracht wordt voor aanzuivering van de reserve Sociaal domein, wordt het bedrag dat uit de VAR gehaald wordt in 2020 € 442.842.

Zie verder onderdeel Rekeningresultaat van het jaarverslag.

Onttrekkingen aan de reserves

Incidentele budgetten (€ 185.693)

Bij de Najaarsnota 2020 zijn incidentele budgetten doorgeschoven naar 2021. Omdat er in 2020 uitgaven ten laste van de doorgeschoven budgetten zijn geweest, dienen deze bedragen te worden verrekend. Het betreft Regiodeal, Digitalisering vrije tijdseconomie (€ 11.404), Duurzaamheid (€ 86.232). Daarnaast hebben we in het kader van waardering voor de grote inzet van ons personeel in de Coronatijd, in lijn met ons individueel beloningsbeleid, extra kosten gemaakt (€ 88.057) en deze hebben we gedekt uit de daarvoor bestemde budgetten..

Actualisering en digitalisering Herbestemming Bestemmingsplannen (€ 575)

In 2020 is er een bedrag uitgegeven van € 575 voor het ADHB. Volgens afspraak wordt dit ten laste van de nog aanwezige bestemmingsreserve gebracht.

Reserve Risico's nieuwe sociale wetgeving (€ 37.384)

Aan transitievergoeding is over 2020 een bedrag betaald van in totaal € 37.384. Bedrag kan ten laste van de aanwezige bestemmingsreserve worden gebracht.

Vrije Algemene Reserve t.b.v. tekort reserve Sociaal domein (€ 78.899)

De reserve Sociaal domein staat per eind 2020 € 78.899 negatief. Omdat reserves niet negatief mogen staan volgens het BBV, wordt dit bedrag onttrokken aan de VAR.

Vrije Algemene Reserve - tekort Sociaal domein – (€ 533.492)

Het resultaat bij het Sociaal domein bedraagt € 533.492 nadelig. Dit nadeel komt tot stand door Jeugdwet (nadeel € 217.976), WMO-oud (nadeel € 267.645), Alescon-WPDA (voordeel € 2.090), Participatiewet (voordeel € 135.301), de Schuldhulpverlening (voordeel € 33.230), Minimabeleid (voordeel € 79.099) en WMO-nieuw (nadeel € 299.591). Vanwege de stand van de reserve Sociaal domein, komt het tekort bij het Sociaal domein ten laste van de VAR.

Besluit tot vaststelling

De raad van de gemeente Aa en Hunze;

Gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van de gemeente Aa en Hunze, waarvan de overwegingen integraal deel uit maken van dit besluit;

b e s l u i t :

- de jaarstukken over het jaar 2020 vast te stellen;
- in te stemmen met de voorgestelde bestemming van het Gerealiseerde resultaat 2020;

Aldus besloten door de raad van de gemeente Aa en Hunze in de openbare vergadering van 30 juni 2021.

De griffier,

De voorzitter,

Mevr. Mr. E.P. van Corbach

Dhr. A.W. Hiemstra

Overige toelichtingen

Overzicht algemene dekkingsmiddelen

(bedragen x € 1.000)

Omschrijving

Rekening 2020

Lokale heffingen:

- Onroerende zaakbelasting 4.500

-

Toeristenbelasting
1.296

-

Forensenbelasting
161

5.957

Algemene uitkering gemeentefonds, incl. sociaal domein

39.088

Dividenden

228

Saldo financieringsfunctie (betaalde en ontvangen rente, exclusief rente eigen vermogen)

- ontvangen rente

5

- betaalde rente

-1

4

Saldo tussen compensabele BTW en de uitkering uit het BTW-compensatiefonds

- Ontvangen Compensabele BTW

2019

4.167

- Opgenomen op de balans Compensabele BTW 2019

4.234

-67

Overige algemene dekkingsmiddelen (o.a. berekende rente eigen vermogen)

0

Totaal algemene
dekkingsmiddelen
45.210

Onvoorzien

0

Totaal

45.210

Overzicht Overhead en vennootschapsbelasting

Overzicht Overhead		Specificatie taakveld 0.4 Ondersteuning organisatie							
		Lasten				Baten			
		Begroting	Begroting na wijz.	Rekening	Saldo	Begroting	Begroting na wijz.	Rekening	Saldo
0.4.1.	Ondersteuning organisatie algemeen	4.344.397	6.049.850	5.634.298	415.552	227.368	227.368	307.385	80.017
0.4.2.	Huisvesting	430.091	528.622	619.093	-90.471	52.735	42.432	41.809	-623
0.4.3.	Apparaatskosten	955.787	1.028.789	2.051.324	- 1.022.535	27.773	28.496	25.095	-3.401
0.4.4.	Automatisering	1.303.366	1.715.510	1.542.484	173.026	66.860	68.598	50.406	- 18.192
Algemeen totaal		7.033.641	9.322.771	9.847.198	-524.427	374.736	366.894	424.695	57.801

Overhead en vennootschapsbelasting

Overhead en vennootschapsbelasting

Toelichting:

0.4.1. Ondersteuning organisatie algemeen

Bij dit deeltaakveld ontstaat, na de correctie met de incidentele budgetten (o.a. Externe ondersteuning Corona, project BOR, frictiekosten Aa en Hunze stroomt! en frictiekosten SDA) een voordeel van € 340.000, met name veroorzaakt door een voordeel van € 345.000 aan doorverdeling salariskosten (zie ook de overschrijding van de uitgaven voor de inhuur van extern personeel bij de Apparaatskosten).

0.4.2. Huisvesting

In het beschikbare budget zijn incidentele bedragen opgenomen voor in totaal € 108.000 (o.a. aanpassing centrale hal en luifel gemeentehuis). Gecorrigeerd met dit bedrag is het beschikbare bedrag derhalve € 420.000. Er ontstaat bij dit deeltaakveld een nadeel van € 80.000. Dit wordt veroorzaakt door o.a. lagere kosten elektriciteit (voordeel € 38.000), hogere schoonmaakkosten (nadeel € 19.000), overige uitgaven gemeentehuis (nadeel € 32.000), hogere uitgaven voor onderhoud aan het gebouw (nadeel € 47.000) en een nadeel van € 10.000 bij de exploitatie van de kantine.

0.4.3. Apparaatskosten

Bij dit deeltaakveld ontstaat, na de correctie met de incidentele budgetten een nadeel van € 1.017.000. De overschrijding wordt m.n. veroorzaakt door de ten laste van dit taakveld geboekte uitgaven voor inhuur van extern personeel (nadeel € 1.082.000), aanschaf kleine inventaris/onderhoud (voordeel € 26.000), uitgaven Ondernemingsraad (voordeel € 13.000), schrijf- en bureaubehoeften (voordeel € 34.000), verzekeringen (voordeel € 16.000) en ARBO (nadeel € 34.000).

0.4.4. Automatisering

In het beschikbare budget voor automatisering is een aantal incidentele budgetten opgenomen (in totaal € 498.000). Gecorrigeerd met de incidentele bedragen is er € 1.148.000 beschikbaar. Er is een overschrijding bij dit deeltaakveld van € 60.000, wat m.n. veroorzaakt wordt door hogere uitgaven onderhoud apparatuur/programmatuur, meer uitgaven voor werken voor derden en hogere huur software. Daar staan voordelen tegenover van telecommunicatie en voor de overige uitgaven.

Vennootschapsbelasting

Beoordeling Vpb-plicht 2019 en 2020

Voor het jaar 2019 heeft er wederom een beoordeling plaatsgevonden van de gemeentelijke activiteiten. Door een herijking van de grondexploitaties en een positieve tendens in de verkopen van de verschillende grondexploitaties is opnieuw een beoordeling uitgevoerd. Uit deze beoordeling is naar voren gekomen dat het grondbedrijf vanaf 2019 belastingplichtig is. Over het jaar 2019 hebben we voor de eerste keer aangifte vennootschapsbelasting ingediend bij de belastingdienst. We hebben over 2019 een fiscaal verlies van € 50.000 gerealiseerd, dat met toekomstige winsten gecompenseerd kan worden. Uit de (voorlopige) berekening 2020 van de fiscalist komt naar voren dat in 2020 een klein verlies verwacht wordt en dat vanaf 2021 waarschijnlijk een positief fiscaal resultaat bereikt wordt.

Onvoorzien

Toelichting Onvoorzien

Beschikbaar bij begroting	€ 72.675
Bezuiniging structureel	€ 50.000 -
/-	
Blijft beschikbaar	
€ 22.675	
Nieuwbouw De Boerhoorn, aanvullend krediet van € 200.000 betekent structurele verlaging van onvoorzien door structurele kapitaallasten	€ 6.000
Najaarsrapportage 2020, voordeel op Onvoorzien naar VAR	€ 17.000 -/-
Eindsaldo per 31 december 2020	
€ 325	

Totaal overzicht beleidsindicatoren

Pijler 1 Bestuur en participatie

Naam indicator	Eenheid
Verwijzingen Halt	Aantal per 10.000 jongeren
Winkeldiefstallen	Aantal per 1.000 inwoners

Geweldsmisdrijven	Aantal per 1.000 inwoners
Diefstallen uit woningen	Aantal per 1.000 inwoners
Vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte)	Aantal per 1.000 inwoners

Pijler 2 Zorg

Naam indicator	Eenheid
Absoluut verzuim	Aantal per 1.000 leerlingen
Relatief verzuim	Aantal per 1.000 leerlingen
Voortijdig schoolverlaters (voorheen vroegtijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers)	% deelnemers aan het VO en M onderwijs
Jongeren met een delict voor de rechter	% 12 t/m 21 jarigen
Kinderen in uitkeringsgezin	% kinderen tot 18 jaar
Werkloze jongere	% 16 t/m 22 jarigen
Personen met een bijstandsuitkering	Aantal per 10.000 inwoners 18 ouder
Lopende re-integratie voorzieningen	Aantal per 10.000 inwoners van jaar
Jongeren met jeugdhulp	% van alle jongeren tot 18 jaar
Jongeren met jeugdbescherming	% van alle jongeren tot 18 jaar
Jongeren met jeugdreclassering	% van alle jongeren van 12 tot

Cliënten met een maatwerkarrangement WMO	Aantal per 10.000 inwoners
--	----------------------------

Pijler 3 Economie, Werk en Recreatie

Naam indicator	Eenheid
Funcziemenging	%
Vestigingen (van bedrijven)	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 t/m 64 jaar
Banen	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd 15 – 64 jaar
Netto arbeidsparticipatie	% van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de beroepsbevolking

Pijler 4 Voorzieningen, leefbaarheid en wonen

Naam indicator	Eenheid
Niet-sporters	%
Omvang huishoudelijk restafval	Kg/inwoner
Hernieuwbare elektriciteit	%

Pijler 5 Middelen en ondersteuning

Naam indicator	Eenheid
Formatie*	Fte per 1.000 inwoners
Bezetting*	Fte per 1.000 inwoners

Apparaatskosten*	Kosten per inwoner
Externe inhuur*	Kosten als % van totale loonsom + totale kosten i
Overhead*	% van totale lasten
Gemiddelde WOZ waarde	Duizend euro
Nieuw gebouwde woningen	Aantal per 1.000 woningen
Demografische druk	%
Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishouden	In Euro's
Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden	In Euro's

Pijler 1 Bestuur en participatie

Korte omschrijving

Deze pijler gaat onder andere over het functioneren van de gemeenteraad en het college en het betrekken van inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties daarbij. Ook openbare orde en veiligheid, publiekszaken en verkiezingen zijn in deze pijler te vinden.

In de pijlers staat het effect in de samenleving centraal. Daar willen we op sturen en monitoren. Hier horen beleidsindicatoren bij. Voor nu zijn hieronder de verplichte indicatoren uit het Besluit Begroting en Verantwoording opgenomen. Dit onderdeel wordt nog doorontwikkeld met beleidsindicatoren die meer zijn toegesneden op het te behalen effect.

Terugblik 2020- Wat hebben we gedaan

Wijziging vergaderstructuur gemeenteraad

De vergaderstructuur van de gemeenteraad is aangepast met het doel het debat terug te brengen in de raadsvergadering, en meer inbreng van en contact met inwoners te creëren. Daarnaast vergadert de gemeenteraad sinds de lockdown van maart digitaal. Ook tijdens deze vergaderingen zijn er voldoende mogelijkheden voor derden om mee te praten.

Ontwikkelingen op het gebied van veiligheid

Er hebben zich een aantal ontwikkelingen voorgedaan die de nodige impact hadden op het gebied van openbare orde en veiligheid. Ook in 2021 zijn deze ontwikkelingen waarschijnlijk relevant.

Een voorbeeld hiervan is het blokkeren van het terrein van het distributiecentrum in Gieten in het kader van de boerenprotesten. Daarnaast is begonnen met de bouw van het windmolenpark Drentse Monden en Oostermoer. In het voortraject leidde dit tot de nodige commotie. Ook hebben wij in het afgelopen jaar te maken gehad met een aantal dumpingen van drugsafval en het aantreffen van hennepplantages en een drugslaboratorium.

Verder zijn nog de volgende ontwikkelingen op dit vlak te noemen:

't Gasselterveld in Gasselte

Vanwege het groeiende aantal bezoekers aan het Gasselterveld zijn maatregelen getroffen om de veiligheid van bezoekers te waarborgen en de verkeersstromen in goede banen te leiden.

't Ruige Veld in Rolde

Naar aanleiding van controles eind 2019 is ingezet op het verbeteren van de situatie met betrekking tot 't Ruige Veld waarbij een veilige situatie wordt gecreëerd rondom de locatie van deze zorginstelling, en waarbij er aantoonbaar goede kwaliteit van zorg wordt geleverd, passend binnen de regels van het bestemmingsplan.

Camping Anloo in Anloo

De gemeente handhaaft sinds 2016 op de illegale bewoning op recreatieparken, waaronder Camping Anloo. Op dit park is in januari een acuut gevaarlijke situatie ontstaan door een brand in een elektriciteitsunit. Dit had tot gevolg dat de stroomvoorziening en andere nutsvoorzieningen (deels) zijn afgesloten. Vanwege de impact op de leefsituatie van de bewoners is, samen met hen, gezocht naar geschikte woonruimte. Inmiddels zijn alle kwetsbare bewoners verhuisd. Tegen de andere bewoners is handhaving ingezet vanwege de permanente bewoning van een recreatieverblijf.

Proces rondom mijnbouwactiviteiten

De effecten van de mijnbouwactiviteiten in deze regio gaan onze inwoners nog langere tijd bezighouden. Omdat de activiteiten niet bij gemeente- en provinciegrenzen ophouden, zoeken wij veelal afstemming in de Drentse en Groningse regio. Daarnaast trekken wij samen op met onze inwoners om ervoor te zorgen dat het inwonersperspectief voldoende aandacht krijgt. Een voorbeeld hiervan is het vormen van de klankbordgroep "Gestapelde Mijnbouw Aa en Hunze". Daarnaast is in september een start gemaakt met de uitvoering van de Waardedalingregeling. In Aa en Hunze wordt schade door waardedaling in het postcodegebied 9656 vergoed. Het college heeft het IMG om uitleg

gevraagd waarom alleen dit geïsoleerde postcodegebied in aanmerking komt voor vergoeding van de waardevermindering. Verder is het seismisch meetnetwerk in Noord-Drenthe uitgebreid. Naast de verdichting van het KNMI-netwerk is ook een aantal gebouwsensoren geplaatst door NAM en TNO. Tenslotte hebben we als gemeente Aa en Hunze in een korte en krachtige zienswijze aangegeven dat we niet instemmen met het (ontwerp) besluit van de minister van Economische Zaken en Klimaat.

en verder

is een startnotitie geschreven met daarin de aanzet voor het actualiseren van de kaders en randvoorwaarden voor subsidieverstrekking;
werkte de raads werkgroep 'experimenteren' een aantal processtappen uit die de basis vormen voor het formuleren van effecten in de samenleving door de gemeenteraad;
is in het kader van de RegioDeal een aantal projecten ingediend én gehonoreerd;
scoort de gemeente Aa en Hunze goed op digitale toegankelijkheid;
groeit het bereik op de verschillende social mediakanalen;
hebben we een succesvolle digitale versie van college bij 't pad georganiseerd met leerlingen van het Dr. Nassau College in Gieteren.

Effecten in de samenleving

1.1 Inwoners voelen zich betrokken en gehoord.

1.2 Inwoners zijn tevreden over de dienstverlening.

Wat willen we bereiken (doelen)

1.1.1 Inwoners voelen zich betrokken bij de ontwikkelingen in de dorpen.

Wat gaan we daarvoor doen (activiteiten)

1.1.1.1 Uitvoering van projecten in 'het kader van 'Regio Deal.

In de Regio Deal (gesloten tussen het Rijk, de provincie Drenthe en de gemeenten Aa en Hunze, Borger-Odoorn, Coevorden, Emmen, Hardenberg en Hoogeveen) worden op basis van drie pijlers (Wonen, Welzijn en Werk) projecten ontwikkeld, waarvoor (met het principe van cofinanciering) subsidie kan worden aangevraagd.

Startdatum: 01-01-2021 Einddatum: 31-12-2021

Kwaliteit

Terugblik 2020

Eind 2019 en gedurende 2020 heeft de gemeente Aa en Hunze in het kader van de Regio Deal de volgende projecten ingediend en gehonoreerd:

1. Digitalisering vrijetijdseconomie, bijdrage € 100.000 in de eerste tranche.
2. Kinderen eerst. Bijdragen: € 89.000 in de eerste en € 46.000 in de tweede tranche.
3. Proeftuin energiearmoede. Bijdrage € 90.000 in de tweede tranche.
4. Vroegsignalering dreigende schulden. Bijdrage € 247.000 in de derde tranche.

De gemeente Aa en Hunze is penvoerder namens de overige deelnemende gemeenten voor de hierboven genoemde projecten (laatstgenoemde project samen met de gemeente Borger-Odoorn).

Daarnaast zijn we in het kader van de Regio Deal in 2020 betrokken bij de navolgende projecten:

Project Positieve gezondheid: samen met de gemeente Hardenberg en Coevorden. Doel is dat professionals die werkzaam zijn in de integrale ouderenteams en twee jeugdteams rond huisartsenpraktijken het gedachtegoed 'Positieve gezondheid omarmen. We hebben twee inspiratiesessies gehouden voor professionals, in januari volgen werksessies hoe je hier concreet aan de slag kan. Kern van het gedachtegoed is dat gezondheid meer is dan de afwezigheid van ziekte en heel erg uitgaan van de kwaliteit van leven. Daarmee ook interessant om toe te passen op andere beleidsterreinen (wonen: gezond en veilig wonen) en leefomgeving (inrichting publieke ruimte etc.).

Kansen voor Kinderen: hier doen alle gemeenten en provincie aan mee. Doel is kinderen optimale kansen te bieden via het onderwijs. In Aa en Hunze gaan vooralsnog vier scholen meedoen, twee in Gasselternijveen ('t Kompas en J Emmens) en cds De Marke en obs Bonnen in Gieten. Hierbij wordt vooral ingezet op het versterken van het gewone leven: terugdringen van dure jeugdzorg door te investeren in goede relatie school-ouder-opvoedingsondersteuning.

Langer zelfstandig thuis wonen: onderzoek in alle Regio Deal gemeenten (behalve Emmen, daar is het al gedaan) om te kijken wat ervoor nodig is om langer thuis te kunnen blijven wonen. Het onderzoek richt zich vooralsnog op de huisartsenzorg en de samenwerking met maatschappelijke partners (welzijn, thuiszorg enz.).

Cross-over pijler wonen en welzijn: VITALE DORPEN. Gemeenten willen de dorpen leefbaar houden en een plek laten zijn waar jong en oud plezierig kunnen leven. Wat kan snel internet bijvoorbeeld betekenen voor onderwijs en zorg in de dorpskernen? Welke voorzieningen zijn belangrijk voor de verschillende soorten kernen? Deze opgave pakken we samen met inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners, waaronder BOKD en maatschappelijk welzijn, op. Binnen het project gaan we ontdekken welke elementen in meerdere dorpen werken, zodat we deze kunnen overdragen aan andere dorpen en gemeenten. De eerste verkenning vindt plaats binnen de gemeenten Aa en Hunze, Borger-Odoorn, Coevorden en Hardenberg.

Ondanks de coronacrisis zijn alle genoemde projecten uitgerold, respectievelijk van start gegaan. De voortgang van de projecten zal in maart 2021 met de raad besproken worden.

1.1.1.2 Het Aa en Hunze panel inzetten bij beleidsonderwerpen.

Het burgerpanel heeft in Aa en Hunze in 2013 zijn intrede gedaan en biedt een mogelijkheid om van inwoners meningen en input te ontvangen over belangrijke (beleids)onderwerpen. Het burgerpanel wordt gevormd door ruim 800 inwoners. We gaan verkennen of het burgerpanel in zijn huidige vorm of in zijn geheel nog passend is. Dat gaat mede door het experimenteren duidelijk worden.

Startdatum: 01-01-2021 Einddatum: 31-12-2022

Kwaliteit

Terugblik 2020

Vanwege de grote inzet van communicatie bij de coronacrisis is het niet gelukt om de genoemde verkenning te realiseren.

1.1.1.3 College bie't pad vervolg geven.

Omschrijving

College bie 't pad is een beproefd concept. Het is een laagdrempelige manier om gesprekken te voeren tussen college en inwoners. Om te horen wat er leeft onder de inwoners gaat het college de komende periode vooral in gesprek met inwoners waar geen of minder contact mee is.

Startdatum: 01-01-2021 Einddatum: 31-12-2022

Kwaliteit

Terugblik 2020

In vervolg op 2019 is het college met College bie 't pad in 2020 in gesprek geweest ZZP'ers. Een door de deelnemers gewaardeerde bijeenkomst. En toen.... kwam corona en viel College bie 't pad stil. In de contacten met ondernemers, organisaties en inwoners is het college niet stil gevallen. Nog een heel klein beetje op afstand bie 't pad en vooral bellen, beeldbellen, mailen. Hoe gaat het met u?

In het najaar van 2020 heeft er een succesvolle digitale versie van College bie 't pad plaatsgevonden met leerlingen van het Dr. Nassau College in Gieten.

1.1.1.4 Experimenteren in Aa en Hunze.

Omschrijving

Experimenteren in Aa en Hunze betekent dat we naar andere manieren van werken zoeken om samen met inwoners onze doelen te bereiken en inwoners daar actief bij te betrekken. Vanuit het programma AndersOmDoen is afgesproken dat we experimenteren met het realiseren en het sturen op effecten in de samenleving. Daarnaast heeft de raad besloten om zijn vergaderstructuur dusdanig aan te passen, zodat er meer ruimte is voor inbreng van en contact met inwoners. Die andere manier

van werken komt ook naar voren in de signaleringsgesprekken, het betrekken van de dorpskenners bij de gemeente en de projecten vanuit het project Jouw idee Samen uitvoeren.

Startdatum: 01-01-2020 Einddatum: 31-12-2022

Kwaliteit

Terugblik 2020

experimenteren

Om ervaring op te doen met het realiseren van en het sturen op effecten in de samenleving heeft de raads werkgroep experimenteren in het vierde kwartaal van 2020 een aantal processtappen uitgewerkt. Deze vormen de basis voor het formuleren van effecten in de samenleving waarop gestuurd wordt met behulp van meetbare beleidsindicatoren op strategisch niveau. Het uitwerken van de processtappen gebeurt op basis van het thema biodiversiteit.

Om deze informatie op te halen vindt in de eerste helft van 2021 een werkconferentie plaats. Het doel van deze werkconferentie is om input te verzamelen op basis waarvan de gemeenteraad het effect in de samenleving over biodiversiteit formuleert: de kaders voor wat we in Aa en Hunze willen bereiken op het gebied van biodiversiteit.

wijziging vergaderstructuur raad

In september 2019 is de raad van Aa en Hunze gestart met een gewijzigde vergaderstructuur. Die verandering diende meerdere doelen:

- Meer inbreng van en contact met de inwoners,
- Het debat terug in de raad
- Efficiënter vergaderen

In maart 2020 heeft de raads werkgroep 'Bestuurlijke Innovatie' de nieuwe vergaderstructuur geëvalueerd. Hieruit bleek dat:

- het betrekken van inwoners bij bijeenkomsten van de raad lastig blijft. Via de Informerende Bijeenkomsten op locatie is hierin wel een stap(je) gezet.
- doordat de opinievorming onderdeel is van de raadsvergadering er meer debat is in de raad en minder sprake van herhaling.
- er sprake is van snellere besluitvorming doordat er vaker vergaderd wordt. Dit betekent niet dat er daadwerkelijk efficiënter wordt vergaderd.

Naar aanleiding van deze evaluatie heeft de raad op 9 juni 2020 onder andere besloten om de volgorde van de raadsvergadering te wijzigen door te starten met het besluitvormende deel en daarna het opiniërende deel. Daarnaast worden de opiniërende behandeling en de besluitvorming over een onderwerp uit elkaar gehaald. Verder zal een half jaar voor de gemeenteraadsverkiezingen in maart 2022 een voorstel worden gedaan over het vergadersysteem van de raad na de verkiezingen.

andere manier van werken

Vanwege de coronamaatregelen zijn in 2020 geen signaleringsgesprekken gevoerd en zijn er geen bijeenkomsten met de dorpskenners georganiseerd. Wel hebben zij input aangeleverd voor het Nieuwjaarsfilmpje van de gemeente Aa en Hunze.

1.1.2 Initiatieven waarden op het effect in de samenleving.

Wat gaan we daarvoor doen (activiteiten)

1.1.2.1 Actualiseren van de kaders en de randvoorwaarden van subsidieverstrekking

Omschrijving

De algemene subsidieverordening (2006) en beleidsregels welzijnsactiviteiten (1999) zijn verouderd. Dit is de aanleiding om de kaders en randvoorwaarden voor subsidieverstrekking te actualiseren – passend binnen de huidige maatschappelijke ontwikkelingen, beleidsuitgangspunten en doelstellingen.

Startdatum: 01-01-2021 Einddatum: 31-12-2022

Kwaliteit

Terugblik 2020

In 2020 is begonnen met een eerst aanzet voor het actualiseren van de kaders en randvoorwaarden voor subsidieverstrekking. De basis voor de kaders komen voort uit bestaande visiedocumenten en input van een integrale werkgroep. In het najaar van 2020 heeft de Rekenkamercommissie haar onderzoek gepresenteerd naar de doelmatigheid en doeltreffendheid van de Subsidies Burgerparticipatie. De aanbevelingen - waar passend - zijn meegenomen in het proces en uitwerking. Het resultaat is een concept beleidskader subsidies maatschappelijk middenveld en een concept subsidieverordening. Het beleidskader en de algemene subsidieverordening vormen de basis voor subsidieverstrekking voor organisaties in het maatschappelijk middenveld.

De besluitvorming in de raad over de het beleidskader subsidies Aa en Hunze en de Algemene subsidieverordening start in 2021. De volgende stap is het herijken van de beleidsregels welzijnsactiviteiten uit 1999 vanuit (bestaande) inhoudelijke beleidsuitgangspunten en het verbeteren en transparanter maken van het subsidieproces.

1.1.3 Samen met inwoners zorgen voor een sterker, leefbaarder, duurzamer, vitaler en veiliger Aa en Hunze.

Wat gaan we daarvoor doen (activiteiten)

1.3.1.1 Meer inzetten op toezicht en handhaving in de fysieke leefomgeving.

We gaan ons mooie robuuste landschap beschermen en blijven een gemeente waar het goed wonen en recreëren is. Daarom zetten we meer in op toezicht en handhaving. We treden actief op tegen verrommeling van het landschap, illegale reclame/bouw en toezicht bij risicovolle evenementen. Daarnaast gaan we behalve bouwcontroles ook steekproefsgewijs andere Wabo-vergunningen controleren en pakken we het toezicht op permanente bewoning van recreatieparken zelf op.

Startdatum: 01-01-2021 Einddatum: 31-12-2022

Kwaliteit

Terugblik 2020

Zowel voor bouwtoezicht, als toezicht brandveiligheid geldt dat dit deels moest wijken vanwege de inzet op COVID 19. Andere (tijdelijke) vergunningen zijn minder verleend, omdat veel evenementen geen doorgang konden vinden. Daar waar nodig is zeker overleg geweest met politie, brandweer en geneeskundige dienst. De inzet tegen permanente bewoning op vakantieparken, zoals op camping Anloo, parc Aqualanda en villapark Hunzedrôme, is in 2020 zoveel als mogelijk doorgezet. Een nieuw onderdeel voor 2020 was het toezicht op de bouw van het windpark Oostermoer. Inmiddels is een deel van de 16 windturbines gebouwd en zijn er voorbereidingen getroffen voor regulier toezicht tijdens het in werking zijn van het park.

1.3.1.2 Actief optreden tegen ondermijning.

Startdatum: 01-01-2021 Einddatum: 31-12-2021

1.1.3.3 Actief optreden tegen ondermijning

Ondermijning vraagt om een actieve aanpak van de gemeente. Dat betekent allereerst preventief optreden bij vergunningverlening door daar waar mogelijk bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur (BIBOB) toetsing toe te passen. Een exploitatievergunning voor horeca inrichtingen is daarbij een belangrijke tool. Bij het aantreffen van hennepkwekerijen en/of andere verdovende middelen wordt, op basis van de (verruimde) mogelijkheden die de Wet Damocles biedt, een pand gesloten. Signalen van inwoners, medewerkers of overige instanties over mogelijke ondermijning worden per ommekeer met het RIEC (Regionaal Informatie en Expertise Centrum) gedeeld

Startdatum: 01-01-2020 Einddatum: 31-01-2022

Kwaliteit

Terugblik 2020

In 2019 heeft er een bewustzijn sessie plaatsgevonden voor medewerkers van de gemeente Aa en Hunze. Dit is gedaan door het Regionaal Informatie en Expertise Centrum (RIEC, een netwerkorganisatie gelieerd aan de politie). Naast bewustwording is ook vervolgens in 2020 een vertaalslag gemaakt naar een ondermijningsbeeld. Een ondermijningsbeeld is een inventarisatie van signalen vanuit onder andere gemeenten en de politie die mogelijk te maken hebben met ondermijning. Bij concrete signalen van ondermijning of bij vermoedens, is het RIEC ingeschakeld voor advies en/of het oppakken van onderzoek of er daadwerkelijk sprake is van ondermijning.

1.2.1 Maximale openstelling en beschikbaarheid dienstverlening.

Wat gaan we daarvoor doen (activiteiten)

1.2.1.1 Het gemeentelijk loket heeft ruime openingstijden.

Omschrijving

Het toegankelijk houden van goede dienstverlening aan het loket door deskundige medewerkers is van groot belang voor tevreden inwoners.

Startdatum: 01-01-2021 Einddatum: 31-12-2022

Kwaliteit

Terugblik 2020

Vanaf donderdag 19 maart 2020 is de dienstverlening van het gemeentehuis beperkt naar openingstijden in de ochtend en op donderdagmiddag. De beperking van de openingstijden heeft geen invloed op de kwaliteit van de dienstverlening, deze is hetzelfde gebleven. Er wordt uitsluitend op afspraak gewerkt, veel producten kunnen digitaal worden aangevraagd en er kan digitaal aangifte van overlijden worden gedaan. De dienstverlening zal voorlopig op afspraak blijven verlopen waarbij wel gekeken wordt naar verruiming van de openingstijden met inachtneming van de 1,5 meter norm.

1.2.1.2 De dienstverlening is via diverse kanalen bereikbaar.

Omschrijving

De gemeente Aa en Hunze is op verschillende kanalen actief om inwoners te informeren over onze dienstverlening: de website, social media en de gemeentepagina in de Schakel.

Startdatum: 01-01-2021 Einddatum: 31-12-2022

Kwaliteit

Terugblik 2020

De gemeente Aa en Hunze is op verschillende kanalen actief om inwoners te informeren over onze dienstverlening: de website, social media en de gemeentepagina in de Schakel.

Website

De website is de belangrijkste toegangspoort tot de gemeentelijke dienstverlening. Hier kunnen inwoners en ondernemers terecht voor alle diensten van de gemeente, maar ook voor informatie over de gemeenteraad, nieuws, etc. In het afgelopen jaar is de homepage 75.146 keer bezocht. In totaal bezochten de bezoekers 804.753 pagina's op www.aaenhunze.nl. Opvallend is dat ongeveer de helft van de bezoekers de website bezoekt via hun mobiele telefoon. Inwoners gebruikten de website voornamelijk om een afspraak op het gemeentehuis te maken, meer informatie te vinden over het afvalbrengstation en belastingen. Ook werden de pagina's over verenigingen en zwembaden veelvuldig bezocht. De meest gebruikte zoektermen op de website zijn gericht op de OZB, rioolheffing, WMO, vacatures en asbest.

Social media

De gemeente Aa en Hunze is actief op diverse social mediakanalen (Facebook, Twitter, Instagram). Ons bereik groeit op deze platformen nog steeds. Het bereik van deze kanalen is: Facebook: 4000+ (groei van 600 t.o.v. 2019)

Twitter: 5500+ (groei van 101 t.o.v. 2019)
Instagram: 1000+

Op social media delen we nieuws, gaan we met inwoners in gesprek en zijn we bereikbaar voor meldingen en vragen. De best scorende post in 2020 was de Sint Maarten-poster die we samen met leerlingen van het dr. Nassau College ontwierpen tijdens een College bie 't Pad. Deze bereikte 26.630 mensen. De toespraak van burgemeester Hiemstra tijdens de tweede golf had een bereik van 13.860. Gemiddeld heeft een post op Facebook een bereik van 2.000 – 3.000.

Schakel

Ook de gemeentepagina in de Schakel is een belangrijk medium in onze dienstverlening. Ongeveer 14.500 huishoudens ontvangen de Schakel. Elke week staan er op de gemeentepagina o.a. de bekendmakingen, informatie over onze dienstverlening, informatie over de raadsvergadering en reguliere (nieuws)berichten.

1.2.1.3 Actuele en toegankelijke website realiseren.

Omschrijving

Wij willen ervoor zorgen dat iedereen "mee kan doen" en dat de digitale informatie op onze gemeentelijke website voor iedereen toegankelijk en gebruiksvriendelijk is.

Startdatum: 01-01-2021 Einddatum: 31-12-2022

Kwaliteit

Terugblik 2020

De gemeente Aa en Hunze scoort goed op digitale toegankelijkheid. Dat is de conclusie van Stichting Accessibility die in 2020 een 0-meting uitvoerde voor de website www.aaenhunze.nl.

Wel is er nog een aantal aandachtspunten. Uit de 0-meting van Stichting Accessibility kwam naar voren dat het kleurcontrast en het kunnen inzoomen op teksten goed gaat. Ook is de hele website met het toetsenbord te bedienen. Aandachtspunten zijn het ontbreken van beschrijvingen bij afbeeldingen, het niet altijd automatisch vullen van formulieren en de grote hoeveelheid PDF-documenten die niet altijd toegankelijk zijn. De onderzoeksresultaten zijn te downloaden via de website www.aaenhunze.nl onder 'toegankelijkheidsverklaring'.

We willen zoveel mogelijk aan de overheidsstandaard en de landelijke normen voldoen. Door digitaal toegankelijk te zijn zorg je ervoor dat iedereen, ongeacht (audiovisuele) beperking, gebruik kan maken van de dienstverlening. Samen met inwoners wil de gemeente hier verder

aan werken. De volgende maatregelen zijn genomen om naleving van de toegankelijkheidseisen te bevorderen:

- Controle vóór publicatie: Onze webredactie toetst vóór publicatie alle content op toegankelijkheid.
- Interne controle: Onze redactie voert periodiek tussentijdse controles uit op de content.
- Training: Onze redacteuren hebben een training over toegankelijkheid gevolgd bij the Internet Academy. Zij behaalden allen het certificaat 'Klantgerichte en toegankelijke webcontent'.
- Software: Onze redacteuren gebruiken speciale software om informatie (tekst, beeld, video) beter toegankelijk te maken.

1.2.2 Integrale aanpak van complexe zaken waarbij het effect in de samenleving voorop staat.

Wat gaan we daarvoor doen (activiteiten)

1.3.2.3 Ontwikkelingen 't Ruige veld Rolde

Omschrijving

In maart 2019 heeft zich een zorginstelling gevestigd op 't Ruige Veld. Al gauw bereikten de gemeente verschillende signalen over de veiligheid in en om deze locatie en de gebrekkige kwaliteit van zorg. Tijdens de eerste controle op 7 november 2019 en latere controles werd dit beeld bevestigd. Vanaf dat moment kwamen de ontwikkelingen dan ook in een stroomversnelling en is geprobeerd om de situatie te verbeteren. Daarbij is ingezet op een veilige situatie op het perceel, waarbij er aantoonbaar goede kwaliteit van zorg wordt geleverd, passend binnen de regels van het bestemmingsplan.

Startdatum: 26-01-2021 Einddatum: 31-12-2021

Kwaliteit

Terugblik 2020

In de afgelopen periode is er een hoop veranderd aan de situatie op 't Ruige Veld. De kwaliteit van zorg voor de cliënten op het perceel is op niveau. De personen die voor een onveilige situatie zorgden dan wel zelf gevaar liepen zijn elders ondergebracht. Daarnaast is de brandveiligheid binnen de gebouwen in orde gebracht en worden het terrein en de gebouwen opgeknapt. Belangrijkste aandachtspunten zijn nu nog het beëindigen van illegale bewoning op het perceel en het voorkomen van (nieuwe) ongewenste ontwikkelingen. Ook wordt er gewerkt aan de voorbereiding van een nieuw bestemmingsplan, waarbij de voorkeur van het college uitgaat naar een situatie die goed past binnen de omgeving en waarin er geen ruimte is voor 24-uurs zorgverlening.

1.3.2.4 Ontwikkelingen camping Anloo in Anloo

Omschrijving

Sinds 2016 handhaaft de gemeente op de illegale bewoning op Recreatiepark Anloo (en andere recreatieparken).

Startdatum: 26-01-2021 Einddatum: 31-12-2021

Kwaliteit

Terugblik 2020

Op 21 januari 2020 is in een elektriciteitsunit op Recreatiepark Anloo brand geweest. Tijdens een inventarisatie naar de stroomvoorziening is door netbeheerder Enexis en een door de gemeente ingehuurd partij geconstateerd dat de stroomvoorziening een acuut gevaarlijke situatie opleverde. Aangezien de failliete camping en de curator geen actie ondernamen is door Enexis besloten vanwege de veiligheid de stroomvoorziening af te sluiten. Ook werden kort hierna andere nutsvoorzieningen (gedeeltelijk) stopgezet. Om te inventariseren welke impact dit op de bewoners had hebben hulpverleners de leefsituatie van de aanwezige bewoners in kaart gebracht. De personen met een acute zorgbehoefte en onvoldoende mogelijkheden om zelf voor een oplossing te zorgen is hulp aangeboden. Doel van de hulp was met name om de bewoners aan een geschikte woning te helpen. Alle kwetsbare bewoners zijn inmiddels verhuisd. Tegen de andere bewoners is handhaving ingezet vanwege de permanente bewoning van een recreatieverblijf. Ook deze bewoners zijn inmiddels bijna allemaal verhuisd. Voor de bewoners die niet zijn verhuisd, zullen op korte termijn vervolgstappen worden gezet in de handhaving. Recreatiepark Anloo is op 15 december jongstleden geveild en heeft inmiddels een nieuwe eigenaar. We gaan in gesprek met de nieuwe eigenaar. Onze inzet hierbij is gericht op het vitaliseren van het recreatiepark.

Gerealiseerde baten en lasten

Bedragen x €1.000

Exploitatie	R2019	B2020	Begroot 2020 incl wijz	R2020
Lasten				
0.1 Bestuur	1.982	1.266	1.778	1.724
0.2 Burgerzaken	795	707	715	673
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	1.547	1.545	1.593	1.605
1.2 Openbare orde en veiligheid	381	223	605	711
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	23	2	329	8
Totaal Lasten	4.727	3.742	5.020	4.722
Baten				
0.1 Bestuur	1	0	0	4
0.2 Burgerzaken	387	311	293	308
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	5	5	5	-5
1.2 Openbare orde en veiligheid	1	8	8	28
Totaal Baten	393	324	306	335
Onttrekkingen				
0.10 Mutaties reserves	18	18	589	427
Stortingen				
0.10 Mutaties reserves	0	0	0	204
Gerealiseerd resultaat	-4.316	-3.400	-4.125	-4.164

Pijler 2 Zorg

Korte omschrijving

Deze pijler gaat over hoe onze inwoners zo lang mogelijk op eigen kracht en naar tevredenheid deelnemen aan de samenleving. Daarvoor zijn onze inwoners in eerste instantie zelf verantwoordelijk. Als dit niet lukt zorgen wij voor ondersteuning, zoals hulp bij opvoeding van kinderen en jeugd, het vinden van werk, verstrekken van inkomensondersteuning en schuldhulpverlening, vrijwilligerswerk en preventie in gezondheid zoals Jongeren op gezond gewicht.

Het is noodzakelijk de forse tekorten op de Jeugdzorg te beperken. Onze strategie is vooral te investeren in de samenredzaamheid van inwoners en lichte ondersteuning te bieden daar waar nodig. Dit om duurdere vormen van zorg te beperken.

In de pijlers staat het effect in de samenleving centraal. Daar willen we op sturen en monitoren. Hier horen beleidsindicatoren bij. Voor nu zijn hieronder de verplichte indicatoren uit het Besluit Begroting en Verantwoording opgenomen. Dit onderdeel wordt nog doorontwikkeld met beleidsindicatoren die meer zijn toegesneden op het te behalen effect.

Terugblik 2020- Wat hebben we gedaan

De transformatie in het sociaal domein kreeg dit jaar extra betekenis met de uitbraak van Corona. Organisaties die actief zijn in het sociaal domein, moesten echt anders gaan werken. Terwijl allerlei voorzieningen, zoals jeugdhonken en dagbestedingslocaties de deuren moesten sluiten, gingen tal van inwoners en professionals aan de slag om in contact te blijven met kwetsbare inwoners en te ondersteunen daar waar nodig.

Het 'gewone' werk ging zo goed en zo kwaad door. Zo zijn er nieuwe contracten afgesloten met zorgaanbieders voor geïndiceerde zorg Jeugd en Wmo. Een belangrijk uitgangspunt bij de inkoop was kostenbeheersing, vooral bij Jeugdzorg. Dit door strakker te sturen op de uitvoering van de ondersteuning en andere, lichtere vormen van ondersteuning te bieden. In de nieuwe opdracht aan Attenta, vervullen de medewerkers van het sociaal team hierin een sleutelrol als regievoerder.

Met de notitie 'Zelf weer aan het stuur' is er een integrale aanpak armoede en schuldhulpverlening geformuleerd, waarin alle maatregelen ten aanzien van het voorkomen en bestrijden van armoede en schuldhulpverlening meer in samenhang zijn gebracht.

Met de ontwikkeling van een monitor sociaal domein, vooralsnog samen met Attenta en Impuls, lukt het ons steeds beter de effecten van ons beleid te meten.

Effect in de samenleving

2.1 Inwoners nemen zo lang mogelijk op eigen kracht en naar tevredenheid deel aan de samenleving.

Wat willen we bereiken (doelen)

2.1.1 Werken vanuit de nieuwe aanpak, waarin gelijkwaardigheid en eigenaarschap, meedoen en preventie, handelingsvrijheid en kaders, integraal en gebiedsgericht werken centraal staan.

Wat gaan we daarvoor doen (activiteiten)

2.1.1.1 Samenwerking versterken tussen huisartsen, Impuls en Attenta.

Huisartsen vormen een belangrijke schakel in het bevorderen van de gezondheid en welzijn van inwoners. Zij zijn voor ons een belangrijke samenwerkingspartner. We blijven in gesprek met huisartsen, Impuls en Attenta, zodat inwoners de ondersteuning krijgen die nodig is.

Startdatum: 01-01-2021 Einddatum: 31-12-2022

Kwaliteit

Terugblik 2020

De samenwerking tussen huisartsen, Impuls en Attenta is verbeterd. In elke huisartsenpraktijk is een integraal kernteam actief dat bestaat uit huisartsen, praktijkondersteuner, ouderenadviseur Impuls, verpleegkundige thuiszorg en sociaal werker Attenta. Een huisarts weet hierdoor Impuls te vinden wanneer een oudere geen medisch probleem heeft, maar bijvoorbeeld eenzaam is.

Het project 'Kinderen eerst' heeft als doel het vroegtijdig signaleren van problemen van jeugdigen en passende ondersteuning te bieden. In 2020 is er in de huisartsenpraktijk uit Gasselternijveen en Gieten een kernteam Jeugd samengesteld. Een samenwerking van Impuls, Attenta, Icare en huisartsen. Lang niet altijd is immers specialistische jeugdzorg nodig. Uit de eerste cijfers blijkt dat het aantal rechtstreekse verwijzingen van beide huisartsen naar specialistische jeugdzorg is afgenomen.

De pilot 'Positieve gezondheid' in de integrale ouderenteams en kernteams Jeugd is van start gegaan. De kern van positieve gezondheid is dat gezondheid meer is dan de afwezigheid van ziekte. Bij positieve gezondheid gaat het om de kwaliteit van leven en de verschillende levensgebieden die hierop van invloed zijn. Voor de kernteams ouderen en jeugd zijn er inspiratiesessies over positieve gezondheid plaatsgevonden. De bedoeling was ook werksessies voor de verschillende teams te organiseren. Als gevolg van de Corona maatregelen zijn deze uitgesteld naar 2021.

2.1.1.2 Participatie-initiatieven toetsen aan de Kadernota Werk, inkomen en meedoen.

We willen dat iedereen zoveel mogelijk kan meedoen. We vragen inwoners en organisaties van vrijwilligersinitiatieven om daarbij ook inwoners te betrekken waarvoor de kans op een betaalde baan gering is. Het project "sociale activering" biedt mogelijkheden om deze kans te vergroten.

Startdatum: 01-01-2021 Einddatum: 31-12-2021

Kwaliteit

Terugblik 2020

Het project sociale activering is erop gericht inwoners die (nog) geen betaald werk kunnen doen, een zinvolle dagbesteding te geven door middel van vrijwilligerswerk, met begeleiding.

Tot en met 2020 hebben 59 inwoners deelgenomen aan het project. Het merendeel stroomt uit naar regulier vrijwilligerswerk

2.1.1.3 Een sluitende aanpak zorg, onderwijs en arbeidsmarkt realiseren.

We willen het aantal vroegtijdige schoolverlaters terugdringen en jongeren in kwetsbare positie al vanuit het onderwijs begeleiden. Hierbij is het primaire doel om de jongeren te faciliteren om een passende plek op de arbeidsmarkt te krijgen.

Startdatum: 01-01-2021 Einddatum: 31-12-2022

Kwaliteit

Terugblik 2020

In het project 'De Bedoeling Centraal' hebben we een nauwe samenwerking tussen onderwijs, zorg en werkgevers gerealiseerd. Het primaire doel hiervan is meer jongeren uit het praktijkonderwijs en speciaal onderwijs te begeleiden naar een passende baan (naast regulier werk ook afspraakbanen of een beschutte werkplek). Dit omdat jongeren met de juiste begeleiding meer kunnen. Zo is gebleken dat de afbouw van de sociale werkvoorziening ertoe heeft geleid dat meer jongeren in de dagbesteding zijn terechtgekomen. Om deze tendens te keren, staan in dit project de talenten en wensen van een jongere (weer) centraal. Met zorgaanbieders van o.a. dagbesteding zijn afspraken om doorstroom naar onderwijs en werk te stimuleren en zorg te dragen voor een warme overdracht.

Met het project 'School als Wijk' sporen we problematiek van MBO studenten vroegtijdig op door een goede zorgstructuur te organiseren op school. Jongeren worden hierdoor eerder geholpen en vallen minder vaak uit. Hiermee voorkomen we dat jongeren het onderwijs vroegtijdig verlaten en op termijn in duurdere zorg terecht komen.

De beleidsmatige afstemming en voortgang op diverse onderwerpen binnen passend onderwijs ondervond weinig hinder van de Corona maatregelen. Echter de lopende inhoudelijke programma's en aanpak op cliëntniveau met onderwijsinstellingen, zorginstellingen en arbeidsmarkt werden gehinderd door de maatregelen in het onderwijs en de effecten in de arbeidsmarkt mede ook omdat de cliënten (deels) tot de risicogroep behoren.

De eerste effecten en resultaten van beide projecten worden begin 2021 gepresenteerd. Op grond van de resultaten wordt vervolgens een besluit genomen over een eventuele voortgang van deze projecten.

2.1.1.4. Trainingen organiseren om de nieuwe werkwijze in te voeren, waaronder 'Werken met netwerken'.

We organiseren trainingen om de denkrichting van 'Samen maak je de route' door te ontwikkelen: de training 'werken met netwerken' is in 2019 gestart en wordt in 2020 voortgezet. De training biedt praktische tools om een samenwerkingsverband beter te laten verlopen.

Startdatum: 01-01-2021 Einddatum: 31-12-2021

Kwaliteit

Als gevolg van Corona is de training 'Werken met Netwerken' niet doorgedaan. Het fysiek uitvoeren van de trainingen is essentieel. Wel zijn in 2020 twee nieuwe trainers opgeleid, zodat we, zo gauw het weer kan, meerdere trainingen kunnen starten.

[2.1.4.2 We gaan de functies re-integratie en werkplekken voor inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt doorontwikkelen.](#)

Voor een deel van de werkzoekenden is extra inzet nodig om onder andere de competenties te vergroten gericht op betaald werk. Hiervoor gebruiken we de infrastructuur van iWerk binnen Werkplein Drentsche Aa (voormalig Alescon - Noord) indien dit op de markt niet mogelijk is.

Startdatum: 01-01-2021 Einddatum: 31-12-2021

Kwaliteit

Terugblik 2020

We hebben ingrijpende maatregelen moeten treffen om de werkzaamheden in 2020 te kunnen continueren vanwege de Corona problematiek. Ook is een deel van de mensen die in detachering bij ondernemingen werkten teruggekomen naar I-werk. In 2020 werken we volgens de nieuwe Wet Koolmees (Wet verschoven naar 1 januari 2022). Dit betekent dat de inburgeraars die een uitkering ontvangen een persoonlijk inburgeringsplan hebben. Ook de Winterschool van Rikus is een voorbeeld van werken en leren (duaal traject). Ook zijn in 2020 binnen de buitendienst voorbereidingen getroffen voor de invoering van de Wsw-medewerkers in de gemeentelijke organisatie.

[1.1.2.2 Evalueren/herformuleren van het subsidiebeleid.](#)

We doen onderzoek naar de huidige subsidieregels binnen Welzijn en werken toe naar een integraal subsidiekader. De start heeft plaatsgevonden in 2019.

Startdatum: 01-01-2020 Einddatum: 31-12-2020

Kwaliteit

Terugblik 2020

Voor een terugblik verwijzen wij u naar 1.1.2.1.

2.1.4.3 Ondernemers faciliteren om mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt een (werk)plek te bieden.

Wij bieden diverse instrumenten zoals o.a. jobcoaching, werkplekaanpassing en loonkostensubsidie om ondernemers te helpen. Ook investeren we in samenwerking met werkgevers in de gemeente.

Startdatum: 01-01-2019

Kwaliteit

Terugblik 2020

We bieden diverse instrumenten aan voor de ondernemers zoals o.a. jobcoaching, werkplekaanpassing en loonkostensubsidie. Met dit doel investeren we in samenwerking met werkgevers in de gemeente. Hiervoor onderhouden we direct contact met werkgevers/ondernemers die een werkaanbod hebben passend bij de mogelijkheden van de mensen en door in bijeenkomsten met ondernemers te informeren over de mogelijkheden om mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt in dienst te nemen.

Vanwege de afname van het aantal banen in diverse sectoren is de uitstroom naar werk sterk gedaald.

2.1.2 De leefwereld van de inwoner staat centraal.

Wat gaan we daarvoor doen (activiteiten)

2.1.2.1 Pilots uitvoeren voor het versterken van de kracht van de inwoner en succesvolle pilots continueren.

Kern van de transformatie is de menselijke maat en de burger aan zet. We sluiten aan bij initiatieven van inwoners om mogelijke problemen vroeg te signaleren en te voorkomen. Door middel van pilots, willen we de kracht van onze inwoners versterken. Niet door de werkzaamheden over te nemen, maar in de rol van stimuleren en faciliteren. Een voorbeeld is de dorpscoördinator in Grolloo en de sociale huiskamer voor ouderen in Gasselternijveen. Ook meten we doorlopend de effectiviteit van deze initiatieven.

Startdatum: 01-01-2021 Einddatum: 31-12-2022

Kwaliteit

Terugblik 2020

Huiskamers voor ouderen

In onze gemeente zijn er inmiddels 9 huiskamers voor ouderen. Een laagdrempelige ontmoetingsplek, niet alleen gericht op het tegengaan van eenzaamheid, maar ook het ontlasten van mantelzorgers en het signaleren van problemen. De huiskamer in Gasselternijveen is er ook voor kwetsbare ouderen die anders naar de geïndiceerde dagbesteding zouden gaan. De inschatting is dat dit heeft geleid tot een kostenbesparing van circa € 40.000,--.

Armoedebeleid

Begin 2020 heeft de Raad ingestemd met de notitie "Zelf weer aan het stuur". In deze notitie staan verschillende uitvoeringsinitiatieven die dit jaar verder uitgewerkt zijn:

- Vroegsignalering: Hierin werken we samen met Attenta, GKB, Impuls en WPDA om schulden vroegtijdig te signaleren en inwoners pro actief een hulpaanbod te bieden. De implementatie zal spoedig plaatsvinden.
- Alle jongeren ontvangen enkele maanden voor hun 18e verjaardag het Nibud boekje "18 en dan?". In dit boekje staat een overzicht van allerlei zaken waar zij mee te maken kunnen krijgen. Zoals informatie over studeren, op jezelf wonen, zorgverzekeringen en toeslagen die je kunt aanvragen.
- We zijn aangesloten bij de landelijke communicatie campagne "Kom uit je schuld".
- Deelnemers armoedepact weten elkaar steeds beter te vinden waardoor onze inwoners sneller en effectiever geholpen worden.
- De conferentie van het armoedepact kon vanwege corona helaas niet georganiseerd worden.
- Samen met de partners in het kindpakket blijven we onverminderd inzetten op het vinden en ondersteunen van kinderen in armoede.

In het najaar zijn 13 energiecoaches opgeleid om inwoners met een smalle portemonnee direct te laten profiteren van lagere energielasten.

Goede start/nu niet zwanger

In 2020 is een lokale coalitie gestart. Ketenpartners (Icare, verloskundigepraktijk Simons en flow, Attenta, Impuls, MEE, VWNN, bibliotheek, Kraamzorg groene kruis, kinderopvang, dorpscoöperatie), werken samen om vrouwen te informeren, adviseren en ondersteunen op het gebied van de kindwens. Met Goede start hebben we als doel om kwetsbare gezinnen eerder in beeld te hebben. De basis is gelegd voor dit onderwerp in 2020. In 2021 zullen de

eerste resultaten zichtbaar worden.
Doelstellingen van de coalitie:

- Een gezonde volgende generatie
- Een positief stimulerend en ondersteunend opvoedklimaat
- Verhogen zelfredzaamheid van gezinnen

Aan de slag met Preventie Gieterveen

Er is een werkgroep gevormd i.s.m. Stichting Attenta, Tinten Impuls en GGD. De werkgroep heeft 4 thema's ontwikkeld; sociale verbinding, mobiliteit, opgroeien en positief gezond ouder worden. Vanwege corona zal de terugkoppeling naar de inwoners en het uitvoeren van activiteiten worden opgeschoven naar 2021.

Sport - en beweegakkoord

Er is een sport - en beweegakkoord ontwikkeld i.s.m. (sport)verenigingen en organisaties uit de gemeente. Hierin zijn 6 ambities opgenomen; duurzame sport - en beweeginfrastructuur, iedereen kan meedoen met sport en bewegen, positieve sport -en beweegcultuur, vaardig in bewegen, vitale sport - en beweegaanbieders en topsport die inspireert. Het realiseren van de ambities uit het akkoord zal in 2021 plaatsvinden.

[2.1.2.2 Samen met schoolbesturen het integraal huisvestingsplan onderwijs \(IHP\) uitvoeren.](#)

Samen met de schoolbesturen is het IHP opgesteld. Dit plan is door uw raad vastgesteld. De komende jaren zullen we daar uitvoering aan geven.

Startdatum: 01-01-2021 Einddatum: 31-12-2024

Kwaliteit

Terugblik 2020

In 2020 is gestart met het voorbereidingsproces voor renovatie/nieuwbouw van basisschool De Kameleon in Eexterveen. Er zijn verkennende gesprekken geweest met Stichting PrimAH, de directie en MR van de school en maatschappelijke partners in Eexterveen (kinderopvang, sport, Dorpsbelangen). Het haalbaarheidsonderzoek is in de afrondende fase. In maart 2021 wordt een inhoudelijk voorstel aan de raad voorgelegd.

[2.1.2.3 Experimenterenderwijs zoeken naar oplossingen om jeugdzorg en school op elkaar aan te laten sluiten](#)

In de ontwikkelagenda Passend onderwijs Noord en Midden Drenthe NMD is afgesproken dat gemeente, onderwijs en zorgaanbieders een gezamenlijke visie afspreken, waarin normalisatie de basis is en zorg indien nodig aansluit op het onderwijs.

Startdatum: 01-01-2021 Einddatum: 31-12-2022

Kwaliteit

Terugblik 2020

De basisscholen in Gasselternijveen en het Kindcentrum de Marke in Gieten zijn gestart met de voorbereidingen van de pilot 'Kansen voor kinderen' dat in 2021 uitgevoerd gaat worden. Het doel van Kansen voor kinderen is dat kinderen zich zo goed mogelijk ontwikkelen op zowel sociaal emotioneel als cognitief niveau. Daarvoor is de natuurlijke omgeving van het kind, zoals gezin, school en het lokaal ondersteuningsnetwerk beter toegerust. Door o.a. het inzetten van gezinsconsulenten voor het onderhouden van constructief contact met ouders.

Op de basisscholen in Gasselternijveen is 'Yoop' (Yorneo ondersteuning onderwijs personeel) voortgezet'. Doel is het realiseren van een positief leerklimaat, zodat alle kinderen zich optimaal kunnen ontwikkelen. Leerkrachten zijn ondersteund bij ingewikkelde vragen over afwijkend gedrag en groepsprocessen in de klas. Hierdoor verbetert het schoolklimaat en ontwikkelen kinderen zich beter. De individuele ondersteuning door jeugdhulp vermindert met deze aanpak. In 2021 gaan we met onderwijs en zorgaanbieders nieuwe afspraken maken over de taakverdeling gemeente-onderwijs. Beide projecten moeten uiteindelijk een geïntegreerde aanpak opleveren.

2.1.3 Doorontwikkelen naar één toegang die alle problemen van de inwoner signaleert en aanpakt

Wat gaan we daarvoor doen (activiteiten)

2.1.3.1 Inzetten op de transformatie van het Sociaal Domein.

Transformeren betekent ondersteuning op maat en gebruik maken van de kracht van het sociale netwerk. Door vroegtijdig ondersteuning te bieden, is duurdere zorg niet altijd nodig. Wanneer wel intensieve zorg nodig is, is deze zo kort mogelijk. Het is van belang dat elke organisatie hieraan meewerkt. Samenwerking is daarom noodzakelijk. Zo kennen we onder andere de transformatie ten aanzien van Jeugd op Drents niveau en de samenwerking in Noord en Midden-Drenthe (NMD). Op NMD niveau zal door middel van de inkoop de transformatie verder worden vormgegeven.

Startdatum: 01-01-2021 Einddatum: 31-12-2022

Kwaliteit

Terugblik 2020

In 2020 hebben we nieuwe contracten afgesloten met zorgaanbieders voor geïndiceerde zorg. Er is per resultaatgebied (dagbesteding, jeugd-behandeling, begeleiding, gezinshuis etc.) maatwerk toegepast tijdens de aanbestedingen. De afspraken over de inzet zijn aangescherpt waardoor er beter gestuurd kan worden op afschalen. Hiervoor zal ook gebruik worden gemaakt van het regisseurs-model waarbij de medewerker van het sociaal team (Attenta) strakker gaat sturen op te behalen resultaten en het tijdig afschalen van de ondersteuning. Daarnaast zijn voor bepaalde vormen van jeugdzorg afwijkende afspraken gemaakt ten aanzien van de financiering met aanbieders. Bij deze vormen wordt geen resultaatfinanciering

toegepast maar afgerekend op de daadwerkelijke inzet met een begrenzing qua volume en duur van de indicatie per behandelvorm.

In 2020 is de opdracht aan zowel Impuls als Attenta opnieuw geformuleerd, Bij Attenta is (het startdocument) geëvalueerd en is er op basis van de evaluatie een nieuwe opdracht-verstrekking geformuleerd. Deze zal per 1 januari 2021 inwerking treden voor de duur van drie jaar. Het voeren van regie is één van de thema's waar de komende tijd de focus op komt te liggen. Bij Impuls ligt in de opdracht de nadruk op het realiseren van maatschappelijke effecten in plaats van het realiseren van activiteiten.

2.1.4 Inwoners met een beperking kunnen volwaardig meedoen aan de samenleving.

Wat gaan we daarvoor doen (activiteiten)

2.1.4.1 De lokale inclusie agenda 'onbeperkt meedoen' opstellen en verder vormgeven, op basis van de inventarisatie in 2019.

In het najaar van 2019 hebben we bijeenkomsten georganiseerd om informatie op te halen bij onze inwoners ten aanzien van 'onbeperkt meedoen'. Op basis van deze informatie zullen we de lokale inclusie agenda 'onbeperkt meedoen' opstellen.

Startdatum: 01-01-2021 Einddatum: 31-12-2022

Kwaliteit

Terugblik 2020

Begin 2020 is een werkgroep van ervaringsdeskundigen voortvarend van start gegaan met de lokale inclusie agenda 2020. Door de coronacrisis hebben we hier helaas minder uitvoering aan kunnen geven. Dit heeft deels met de kwetsbaarheid van de leden van de werkgroep te maken en deels met ambtelijke capaciteit gedurende de crisisperiode. Toch zijn er mooie dingen in gang gezet:

- Werkgroep bestaat uit verschillende ervaringsdeskundigen en professionals (Attenta, Impuls, ambtenaren);
- Ondertekening manifest "Iedereen doet mee";
- Teamleiders bezocht, teams stonden in de planning in april. Er wordt gekeken naar een digitale vorm;
- Diverse artikelen in de Schakel om algemene bewustwording te verhogen;
- Toegankelijkheid stembureaus wordt meegekeken door de werkgroep;
- Onderzoek toegankelijkheid van de gemeentelijke website is uitgevoerd. Samen met ervaringsdeskundigen worden momenteel stappen ondernomen om de aanbevelingen

toe te passen. Dit met ondersteuning van ervaringsdeskundigen, ook minder taalvaardige ervaringsdeskundigen;

- Op 19 november aftrap '18 en dan?', om jongeren bewust te maken van de veranderingen wanneer zij 18 worden;
- Aanpassingen in de hal.

Gerealiseerde baten en lasten

Bedragen x €1.000

Exploitatie	R2019	B2020	Begroot 2020 incl wijz	R2020
Lasten				
4.1 Openbaar basisonderwijs	82	81	81	66
4.2 Onderwijshuisvesting	717	698	696	718
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	956	1.019	1.051	939
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	2.680	2.231	3.526	2.287
6.2 Wijkteams	3.231	2.836	3.414	3.306
6.3 Inkomensregelingen	7.707	7.664	12.197	9.615
6.4 Begeleide participatie	125	73	120	101
6.5 Arbeidsparticipatie	429	301	301	317
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	1.125	1.105	1.326	1.601
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	3.298	3.441	3.787	4.188
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	6.685	3.781	6.220	6.032
6.81 Geëscaleerde zorg 18+	7	28	28	33
6.82 Geëscaleerde zorg 18-	1.315	1.064	1.134	1.516
7.1 Volksgezondheid	998	1.136	1.220	985
Totaal Lasten	29.355	25.456	35.101	31.704
Baten				
4.2 Onderwijshuisvesting	25	20	20	18
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	102	76	153	141
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	1	64	385	120
6.2 Wijkteams	26	0	0	0
6.3 Inkomensregelingen	5.215	5.453	10.234	7.869
6.5 Arbeidsparticipatie	17	10	10	13
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	7	11	12	5
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	530	124	551	332
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	13	0	0	31
6.82 Geëscaleerde zorg 18-	0	0	0	25
7.1 Volksgezondheid	0	0	0	2
Totaal Baten	5.935	5.759	11.365	8.556
Onttrekkingen				
0.10 Mutaties reserves	2.323	34	1.034	2.730
Storting				
0.10 Mutaties reserves	2.112	0	19	2.290

Gerealiseerd resultaat	-23.209	-19.663	-22.721	-22.707
------------------------	---------	---------	---------	---------

Pijler 3 Economie, werk en recreatie

Korte beschrijving

Deze pijler gaat over het versterken van de economische structuur en daarmee de aantrekkelijkheid van Aa en Hunze voor inwoners en bezoekers.

In de pijlers staat het effect in de samenleving centraal. Daar willen we op sturen en monitoren. Hier horen beleidsindicatoren bij. Voor nu zijn hieronder de verplichte indicatoren uit het Besluit Begroting en Verantwoording opgenomen. Dit onderdeel wordt nog doorontwikkeld met beleidsindicatoren die meer zijn toegesneden op het te behalen effect.

Terugblik 2020- Wat hebben we gedaan

In 2020 zijn twee fietspaden aangelegd. Dit zijn het fietspad Grolloo kruising Amerweg/Vredenheim en het fietspad langs de Menweg.

In december is de startnotitie voor de economische koersnota vastgesteld en tijdens een informerende raad besproken. Het recreatie en toerismeplan wordt samen opgepakt in een integraal plan met de Economische koersnota.

De in de Strategienota Toekomst Vakantieparken Aa en Hunze 2020-2024 beschreven aanpak bestaat uit een drie sporenstrategie. Deze drie sporen versterken elkaar.

1. Voortgang spoor Vitaliseren in 2020:

- 3 vakantieparken hebben een aanvraag ingediend voor het provinciaal Recreatie Excellentie Programma.
- naar aanleiding van de parkanalyses zijn er gesprekken geweest met een aantal parken en heeft de gemeente duidelijk kunnen aangeven waarom deze parken alleen een recreatieve bestemming hebben.
- 2 vakantieparken hebben aangegeven te willen uitbreiden. Deze parken willen we in aanmerking laten komen voor ondersteuning door het provinciaal Recreatie Expertteam. Het zijn parken waar ook sprake is van (enige) mate van permanente bewoning.

2. Voortgang spoor Transformeren van parken zonder recreatieve toekomst in 2020:

- De recreatiebestemming van pilotpark Holledrift is gewijzigd in een woonbestemming.
- Het herverkavelingsplan van de woningen in Mooi Schipborg is klaar en het streefbeeld voor het park staat in de steigers.

3. Voortgang Sociale opgave/Ondermijning

- Handhaving tegen bestaande strijdige permanente bewoning van recreatieverblijven is gefaseerd uitgevoerd en op meerdere parken. Er zijn o.a. dwangsommen opgelegd en een aantal bewoners is op eigen kracht of met ondersteuning verhuisd naar een reguliere woning binnen of buiten de gemeente. Vorig jaar zijn 28 gedoogbeschikkingen verstrekt. De aanpak is in 2019 en 2020 geïntensiveerd waarbij de gemeente direct handhavend optreedt tegen alle nieuwe situaties van permanente bewoning, daarnaast wordt ook (gefaseerd) opgetreden tegen bestaande situaties. Dit leidt tot een zichtbare afname van het aantal strijdige situaties. In 2020 is een traject van intensief en programmatisch handhaven ingezet met de camping Anloo als voorloper.

In 2020 zijn gesprekken gevoerd wat geresulteerd heeft tot een beter beeld van de financiële haalbaarheid/mogelijkheden van de uitbreidingsmogelijkheden van het bedrijventerrein Bloemakkers

te Gieten. De grondeigenaren van het bedrijventerrein 'Ambachtsterrein' Rolde zijn gestart met de verkoop van de bedrijfskavels door het plaatsen van een informatiebord ter plaatse.

De herinrichting van de Schoolstraat, Eekschillersweg en doorsteek Dekelhem te Gieten zijn uitgevoerd en opgeleverd in 2020.

Effect in de samenleving

3.1 In de gemeente Aa en Hunze is het aantrekkelijk werken, ondernemen, recreëren en verblijven.

Wat willen we bereiken (doelen)

3.1.1 De kwaliteit van de voorzieningen blijft op peil en/of verbetert.

Wat gaan we daarvoor doen (activiteiten)

3.1.1.1 Blinde vlekken fietspadennetwerk inventariseren.

Het inventariseren van ontbrekende schakels draagt bij aan het optimaliseren van ons fietspadennetwerk. Op basis van de inventarisatie stellen we prioriteiten in de aanleg van ontbrekende schakels. We zetten in op het verhogen van de verkeersveiligheid en we willen proberen om het gebruik van de fiets voor het woonwerkverkeer en de recreatieve doeleinden te stimuleren.

Startdatum: 01-01-2022 Einddatum: 31-12-2022

Kwaliteit

Terugblik 2020

In 2020 zijn een tweetal fietspaden aangelegd, te weten:

1. Fietspad Amen-Grolloo. De uitvoering van het fietspad Amen-Grolloo is opgeknipt in twee fasen. Aanleiding hiervoor is het nog niet in eigendom hebben van alle benodigde gronden. In 2020 is de eerste fase vanaf het dorp Grolloo tot de kruising Amerweg/Vredenheim aangelegd. In fase 2 (kruising Vredenheim-aansluiting bestaand fietspad Amen) is de verwerving van alle gronden nog niet afgerond. De uitvoering van fase 2 volgt in 2021.

2. Fietspad Eexterveen-Eexterveenschekanaal (Menweg). Het fietspad langs de Menweg is in 2020 aangelegd en voorziet in een veilige schoolroute voor de leerlingen van Obs de Kameleon vanuit Anner- en Eexterveenschekanaal.

In het kader van optimalisatie schoolroutes is in 2020 gekeken naar mogelijkheden voor een fietsverbinding tussen Spijkerboor en Eexterveen. Er is een tracé studie gemaakt en er zijn gesprekken gevoerd met grondeigenaren om gronden te verwerven. Daarnaast is met diverse partijen overleg geweest om te kijken of de schoolroute kan worden gecombineerd met het voornemen om langs de Hunze (of directe omgeving) een fietstraject aan te leggen. Beiden hebben in 2020 vooralsnog niet geleid tot een positief resultaat. Het onderzoek naar mogelijkheden wordt in 2021 voortgezet zoals aangegeven bij de behandeling van de begroting 2021 in de gemeenteraad.

In het kader van de "kwaliteitsimpuls fietspadennet" zijn in de begroting 2020 vier fietspaden genoemd. In 2020 is de voorbereiding opgepakt voor de kwaliteitsverbetering van de

fietspaden Bosweg Anloo en Anloo-Eext. Beide fietspaden bestaan uit een schelpenverharding en worden omgezet naar een beton verharding. In 2020 is het werk aanbesteed en de uitvoering is gepland voor 1ste kwartaal 2021. Voor verbetering van het fietspad Grolloërwal zijn gesprekken gevoerd met Staatsbosbeheer om te kijken of een extra beleving van de omgeving onderdeel kan zijn van de kwaliteitsverbetering van het fietspad. Dit krijgt in 2021 een vervolg. Kwaliteitsverbetering van het vierde fietspad (Balloërveld) is nog onderwerp van gesprek in verband met verschil van inzicht met de grondeigenaar Staatsbosbeheer.

3.1.2 Ruimte voor economische ontwikkelingen en investeringen.

Wat gaan we daarvoor doen (activiteiten)

3.1.2.1 De economische koersnota inclusief ons beleid op het gebied van recreatie en toerisme.

In 2020 zullen we de koersnota actualiseren. Dit doen wij samen met de ondernemers. Deze actualisatie is nodig om bij te blijven en vooruit te kijken naar de nieuwe ontwikkelingen op economisch gebied. Voorheen hadden we twee beleidsnota's: de economische koersnota en het beleidsplan voor recreatie en toerisme. Nu gaan we over naar één integraal beleid op het gebied van economie.

Startdatum: 01-01-2021 Einddatum: 01-07-2022

Kwaliteit

Terugblik 2020

Als gevolg van de eerste maanden van corona heeft team EZ/RT veel inzet gepleegd bij het zo goed mogelijk faciliteren van de ondernemers. Dit heeft er in geresulteerd dat het proces rondom de koersnota veel later is gestart.

3.1.2.2 Op planmatige wijze gezonde en toekomstbestendige vakantieparken stimuleren in samenhang met het provinciale beleid.

Op basis van de Strategienota Toekomst Vakantieparken Aa en Hunze en de uitgevoerde analyse per park ondersteunen we parken, in meer of mindere mate, in hun toekomstplannen. Hierbij maken we heldere keuzes in prioritering op basis van onze uitvoeringsstrategie.

Startdatum: 01-01-2021 Einddatum: 31-12-2023

Kwaliteit

Terugblik 2020

De in de Strategienota Toekomst Vakantieparken Aa en Hunze 2020-2024 beschreven aanpak bestaat uit een drie sporenstrategie. Deze drie sporen versterken elkaar. Een terugblik op 2020 laat het volgende zien:

Voortgang spoor Vitaliseren in 2020:

- 3 vakantieparken hebben een aanvraag ingediend voor het provinciaal Recreatie Excellentie Programma. Dit zijn parken die tot de (sub)top van hun segment behoren en willen excelleren. De gemeente heeft een positief advies gegeven en de parken kunnen in 2021 verder met de aanvraagprocedure.
- naar aanleiding van de parkanalyses zijn er gesprekken geweest met een aantal parken waarbij de toekomstbeelden vanuit park en gemeente verschilden. Inmiddels hebben we duidelijk kunnen aangeven waarom deze parken alleen een recreatieve bestemming hebben en daar overeenstemming over bereikt.
- 2 vakantieparken hebben aangegeven te willen uitbreiden. Deze parken willen we in aanmerking laten komen voor ondersteuning door het provinciaal Recreatie Expertteam. Het zijn parken waar ook sprake is van (enige) mate van permanente bewoning. In 2021 wordt dit verder opgepakt.

Voortgang spoor Transformeren van parken zonder recreatieve toekomst in 2020:

- De transformatie van pilotpark Holledrift is voltooid. De recreatiebestemming is gewijzigd in een woonbestemming.
- Het transformatietraject naar een woonbestemming van pilotpark Mooi Schipborg is verder gevorderd. Het herverkavelingplan van de woningen is klaar en het streefbeeld voor het park staat in de steigers. Er wordt constructief samengewerkt tussen bestuur VvE, gemeente en Taskforce Vitale Vakantieparken
- Het transformatietraject van pilotpark Eexterkoele verloopt lastig. De inzet van de transformatie is om voor alle recreatiewoningen de functieaanduiding permanent wonen toegestaan te realiseren. Bijna de helft van de reactiewoningen heeft deze aanduiding in 2003 al gekregen. Het organiseren van 1 aanspreekpunt dat alle meningen van de eigenaren vertegenwoordigt is het probleem. Er is een voorstel

vanuit de gemeente gedaan om een gelegenheidscommissie van eigenaren samen te stellen waarin alle standpunten vertegenwoordigd worden.

Voortgang spoor Sociale opgave/ondermijning in 2020:

- in de nasleep van een onveilige situatie op een groot vakantiepark zijn er noodgedwongen bewoners, met of zonder sociale problematiek, verhuisd naar een reguliere woning of passende woon/zorgplek.

De uitvoeringsagenda Toekomst Vakantieparken 2021-2022 met de prioritering van inzet van capaciteit en middelen is afgerond en zal in januari 2021 ter vaststelling aan het college worden aangeboden.

3.1.2.3 Uitbreiding van bedrijventerreinen beoordelen.

We zetten in op uitbreiding van de bedrijventerreinen en zijn daarover in gesprek.

Startdatum: 01-01-2021 Einddatum: 31-12-2021

Kwaliteit

Terugblik 2020

We hebben positieve gesprekken gevoerd ten aanzien van de verwerving van de uitbreidingsmogelijkheid van het bedrijventerrein Bloemakkers te Gieten en krijgen een steeds beter beeld van de financiële haalbaarheid/mogelijkheden.

De grondeigenaren van het bedrijventerrein 'Ambachtsterrein' Rolde zijn constructief met de gemeente in gesprek geweest voor wat betreft de planologische procedure en hebben het najaar 2020 de verkoop van de bedrijfskavels gestart door het plaatsen van een informatiebord ter plaatse.

3.1.2.4 Middels een uitvoeringsprogramma (dat binnen de omgevingsvisie Gieten past) de kwaliteit en leefbaarheid van het centrumgebied Gieten verder verbeteren.

De uitvoering van de omgevingsvisie centrum Gieten is gestart. Het uitvoeringsprogramma kent een aantal afzonderlijke projecten waar we mee aan de slag gaan. Dit zijn onder andere de herinrichting openbare ruimte bakkerij Job, de herinrichting openbare ruimte 'Schoolstraat' en een nieuwe plek voor de markt.

Startdatum: 01-01-2021 Einddatum: 31-12-2021

Kwaliteit

Terugblik 2020

Onderstaande onderdelen van de omgevingsvisie centrum Gieten zijn in 2020 uitgevoerd;

- Herinrichting Schoolstraat incl. het aanleggen van een nieuw regenwater riool
- Herinrichting Eekschillersweg incl. het aanleggen van een laad- en losperron Jumbo
- Doorsteek Dekelhem

3.1.3 Ons mooie, natuurlijke landschap zorgvuldig beleven, beschermen en benutten.

Wat gaan we daarvoor doen (activiteiten)

3.1.3.1 Een nieuw beleidsplan (2021-2024) voor recreatie en toerisme maken.

Ons recreatiebeleid is niet langer actueel. Naast de vitale vakantieparken dient er een beleidsplan te komen voor de toekomst van recreatie en toerisme binnen de gemeente. Hierbij worden de betrokken partijen en de raad meegenomen.

Startdatum: 01-01-2021 Einddatum: 01-07-2022

Kwaliteit

Terugblik 2020

Het recreatie en toerismeplan wordt samen opgepakt in een integraal plan met de EZ koersnota. Wij verwijzen u naar paragraaf 3.1.2.1

3.1.4 Samen met bedrijven, sectoren en inwoners een rol spelen in de energietransitie.

Wat gaan we daarvoor doen (activiteiten)

3.1.4.1 Instellen gebiedsfonds in verband met komst windmolens.

Voor het (deel)windpark Oostermoer is begin 2019 een Omgevingsadviesraad (OAR) in het leven geroepen. De OAR is een overlegorgaan dat enerzijds afspraken maakt over hinderbeperkende maatregelen met de initiatiefnemers en anderzijds besluit over de besteding van het Gebiedsfonds voor de gemeente Aa en Hunze. De gemeente is nauw betrokken bij het opzetten van dit gebiedsfonds.

Startdatum: 01-01-2021 Einddatum: 31-12-2021

Kwaliteit

Terugblik 2020

De werkgroep Gebiedsfonds (OAR) heeft een voorstel uitgewerkt met uitgangspunten voor de besteding van de gelden in het Gebiedsfonds. En een voorstel voor het beheer van het Gebiedsfonds. Het voorstel is voorgelegd aan provincie en gemeente voor een eerste toetsing.

[3.1.4.2 Opstellen van een Transitievisie Warmte](#)

Gemeenten zijn volgens het ontwerp Klimaatakkoord de regisseurs van de warmtetransitie voor de gebouwde omgeving. Samen met vastgoedeigenaren, bewoners, netbeheerders en medeoverheden moeten zij eind 2021 een transitievisie warmte klaar hebben. Daarin staan voorstellen voor duurzaam aardgasvrij verwarmen en koken. De Transitievisie Warmte geeft richting in de aanpak. Het bevat ook een wijk-voor-wijkstappenplan die alle partijen houvast geeft voor de planning. Daarna volgen uitvoeringsplannen op wijk- of dorpsniveau.

De Transitievisie Warmte kent een relatie met de Regionale Energie Strategie (RES) vanwege het verdeelvraagstuk over beschikbare warmtebronnen in de regio. De RES wordt vastgesteld voor 1 maart 2021.

Startdatum: 01-01-2021 Einddatum: 31-12-2022

Kwaliteit

Terugblik 2020

Met veel stakeholders is een werksessie gehouden. Die sessie gaf ons grip op de opgave om onze gemeente voor 2050 gasvrij te maken. De eerste conclusies op hoofdlijnen en het vervolgproces zijn vervolgens in een informerende sessie met de raad gedeeld. In een latere technische bespreking is de raad bijgepraat over de alternatieven voor aardgas. Ook bewoners zijn online lezingen (webinars) gegeven op dit onderwerp.

[3.1.5 Het belang van het versterken van de relatie tussen platteland en omliggende steden benadrukken.](#)

[3.1.6 De vitaliteit van de recreatieve sector versterken.](#)

Wat gaan we daarvoor doen (activiteiten)

1.3.1.9 Handhaving permanente bewoning op recreatieverblijven op vakantieparken met een recreatieve toekomst.

De gemeente Aa en Hunze is een recreatiegemeente. We voeren daarom een actief handhavingsbeleid tegen permanente bewoning van recreatieverblijven op vakantieparken met een recreatieve toekomst.

Startdatum: 01-01-2021 Einddatum: 31-12-2022

Kwaliteit

Terugblik 2020

Handhaving tegen bestaande strijdige permanente bewoning van recreatieverblijven is gefaseerd uitgevoerd en op meerdere parken. Er zijn o.a. dwangsommen opgelegd en een aantal bewoners is op eigen kracht of met ondersteuning verhuisd naar een reguliere woning binnen of buiten de gemeente. Strijdige permanente bewoning van recreatieverblijven mag niet vanuit het bestemmingsplan. Maar daarnaast gaat permanent wonen en toerisme op een vakantiepark niet samen. De beleving van een toerist is totaal anders dan de beleving van iemand die er permanent woont(/werkt). Het handhaven heeft bijgedragen aan het doel: op een vakantiepark met een toeristische meerwaarde is geen plek voor wonen.

De handhaving van de naleving van de Corona-maatregelen vergde van alle handhavers, dus inclusief handhavers PBR (Permanente Bewoning Recreatieverblijven) in 2020 veel tijd en capaciteit.

Het effect van het verder aangescherpte gedoogbeschikkingsysteem is goed merkbaar. Er was in 2020 wederom een afname in het aantal nieuwe inschrijvingen op vakantieparken.

Gerealiseerde baten en lasten

Bedragen x €1.000

Exploitatie	R2019	B2020	Begroot 2020 incl wijz	R2020
Lasten				
3.1 Economische ontwikkeling	297	42	2.390	341
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	193	503	966	93
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	9	5	5	6
3.4 Economische promotie	227	109	305	207
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	599	472	831	595
Totaal Lasten	1.326	1.130	4.496	1.242
Baten				
3.1 Economische ontwikkeling	1.223	0	0	0
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	168	423	423	142
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	9	14	15	-1
3.4 Economische promotie	1.820	1.584	1.369	1.557
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	21	0	0	9
Totaal Baten	3.242	2.022	1.807	1.706
Onttrekkingen				
0.10 Mutaties reserves	881	0	4.869	2.229
Stortingen				
0.10 Mutaties reserves	2.447	0	2.018	2.231
Gerealiseerd resultaat	350	891	162	462

Pijler 4 Voorzieningen, leefbaarheid en wonen

Korte beschrijving

Deze pijler gaat over de kwaliteit van de fysieke leefomgeving en het wonen in onze dorpen en buitengebied.

In de pijlers staat het effect in de samenleving centraal. Daar willen we op sturen en monitoren. Hier horen beleidsindicatoren bij. Voor nu zijn hieronder de verplichte indicatoren uit het Besluit Begroting en Verantwoording opgenomen. Dit onderdeel wordt nog doorontwikkeld met beleidsindicatoren die meer zijn toegesneden op het te behalen effect.

Terugblik 2020- Wat hebben we gedaan

We willen een duurzame gemeente zijn. In dit kader zijn in 2020 ter uitvoering van het project 'Steenuilen Aa en Hunze onder de pannen' verschillende erven steenuil vriendelijk gemaakt. De maatregelen lijken hun uitwerking te hebben, want in 2020 is een lichte stijging van het aantal territoria waargenomen. Verder zijn 27 plantvakken gerenoveerd en zijn met inzet van diverse inwoners(groepen) diverse bermen tot bloei gebracht.

In het kader van de pilot ecologisch bermbeheer hebben we beheerkaarten opgesteld en hebben we de mogelijkheden voor aanschaf van eigen materieel in beeld gebracht. Verder hebben we in 2020 de inhaalslag in het achterstallig bomenonderhoud afgerond.

In 2020 zijn 500 mezenkasten geplaatst ter bestrijding van de eikenprocessierups. Ter bestrijding van de Reuzenberenklauw zijn in het Nieveensterbos/Schreiersbos in Gasselternijveen ca. 30 Soayschappen ingezet. Deze bestrijding is effectief. In 2020 zijn in Ekehaar ter plaatse van de ijsbaan varkens ingezet ter bestrijding van Japanse Duizendknoop. Gebleken is dat het bestrijdingseffect hiervan verwaarloosbaar is.

We stimuleren, faciliteren en initiëren initiatieven vanuit de samenleving die de leefbaarheid in en de woonkwaliteit van de dorpen vergroten. Dit hebben we in 2020 gedaan, o.a. met behulp van het Leefbaarheidsfonds.

In samenwerking met dorpsbelangen Grolloo en de inwoners hebben we in 2020 een breed gedragen herinrichtingsplan voor de Hoofdstraat in Grolloo opgesteld en uitgevoerd.

In 2020 is de nieuwe nota Welstandsbeleid Aa en Hunze 2020 vastgesteld. In deze welstandsnota is een aantal nieuwe onderwerpen toegevoegd of beter uitgewerkt (o.a. excessenregeling, reclameparagraaf, cultureel erfgoed).

In 2020 is het gemeentelijk rioleringsplan 2020-2024 vastgesteld, waarin we hebben vastgelegd hoe we omgaan met ons water- en rioolsysteem. Verder zijn we aangesloten bij Stichting Steenbreek met als doel de gemeente te vergroenen. Ook is een subsidieregeling voor het afkoppelen van regenwater vastgesteld. Met 80 aanvragen in 2020 is deze regeling boven verwachting succesvol.

Als onderdeel van de rioolvervanging in de Oude Groningerweg in Gieten is in 2020 op de kruising Brink/Spekstoep/Oude Groningerweg een snelheidsremmende maatregel uitgevoerd. Verder is in 2020 een ontwerp gemaakt voor snelheidsremmende maatregelen in de Zuidlaarderweg in Annen. Ten behoeve van de uitvoering is een BDU bijdrage aangevraagd. In 2020 zijn de voorbereidingen gestart van de herinrichting van de straat Lutkenend in Gasselte. Via een enquête onder de bewoners is in beeld gebracht welke problemen worden ervaren.

In 2020 hebben we de aanbestedingsprocedure voor MFC de Boerhoorn in Rolde succesvol afgerond. In september is begonnen met de gedeeltelijke sloop en nieuwbouw. Samen met de kwartiermakers is een wervingscampagne opgestart voor een stichtingsbestuur voor het MFC. In december zijn hiervoor gesprekken gevoerd en is een bestuur voor de stichting in oprichting geformeerd.

Om de kwaliteit van onze natuur en ruimte te bewaken zijn in 2020 beleidsregels vastgesteld voor de realisatie van (kleinschalige) zonnevelden. Daarnaast is in 2020 het Facetbestemmingsplan Kleinschalige Windturbines Buitengebied vastgesteld (en onherroepelijk geworden). Dit bestemmingsplan maakt onder voorwaarden het oprichten van kleinschalige windturbines (maximale ashoogte 15 meter) mogelijk bij agrarische bedrijven.

In 2020 is de startnotitie t.b.v. de nieuwe Woonvisie afgerond en is het opstellen van de Woonvisie van start gegaan.

In samenwerking met Dorpsbelangen Anloo is een concept verkavelingsplan opgesteld voor het woningbouwplan Raatakkers (fase 2) in Anloo. Op basis hiervan is een concept wijzigingsplan opgesteld. In 2020 heeft de gemeente in de woonwijk Nooitgedacht 32 kavels verkocht (de prognose was 27). Het betrof met name de kleinere en goedkopere kavels.

Ten behoeve van de bouw van 10 woningen in Grolloo is in 2020 het bestemmingsplan 'Grolloo, Lienstukken-Zuid' vastgesteld. Tegen dit besluit is beroep ingesteld. Voor Gieten zijn in 2020 de bestemmingsplannen 'Woningbouw Naweg Gieten' en 'Woningbouw Locatie Vlieghuis Gieten' vastgesteld. Beide plannen zijn onherroepelijk. Deze bestemmingsplannen voorzien in de realisatie van zes sociale huurwoningen aan de Naweg en twaalf grondgebonden woningen in het centrum van Gieten.

Effecten in de samenleving

4.1. De gemeente Aa en Hunze wil een duurzame gemeente zijn.

Wat willen we bereiken (doelen)

4.1.1 In stand houden van beschermde flora en fauna en ontwikkeling stimuleren.

Wat gaan we daarvoor doen (activiteiten)

4.1.1.1 Gemeentelijk beleid formuleren om beschermde/waardevolle flora en fauna beschermen.

We maken gemeentelijk beleid passend binnen het landelijke en provinciaal beleid om beschermde en waardevolle flora en fauna in Aa en Hunze te behouden.

Startdatum: 01-01-2021 Einddatum: 31-12-2022

Kwaliteit

Terugblik 2020

In 2020 werd geen invulling gegeven aan gemeentelijke regelgeving inzake de bescherming van beschermde/waardevolle flora en fauna. In 2021 zal hiervoor een notitie worden opgesteld.

4.1.1.2. Particulieren en agrariërs in het buitengebied stimuleren erven steenuilvriendelijk te maken (ambassadeurschap steenuil).

Op basis van het projectplan 'Steenuilen Aa en Hunze onder de pannen' ondersteunen we in samenwerking met Landschapsbeheer Drenthe en Stichting Steenuilenwerkgroep Drenthe het steenuil vriendelijk maken van erven.

Startdatum: 01-01-2021 Einddatum: 31-12-2022

Kwaliteit

Terugblik 2020

In het eerste kwartaal van 2020 zijn de erfbeplantingsplannen van de wervingsronde van 2019 uitgevoerd. En heeft een tweede wervingsactie plaatsgevonden. Aan de hand van de aanmeldingen zijn bezoekrondes uitgevoerd, erfbeplantingsplannen uitgewerkt en de plannen buiten in het najaar 2020 of voorjaar 2021 uitgevoerd.

In 2020 zijn net als voorgaande jaren nestkasten opgehangen, vervangen, schoongemaakt en gecontroleerd. Territoria in beeld gebracht, broedsels en jongen geteld, jonge steenuilen geringd. Op basis van het door de Steenuilenwerkgroep Drenthe opgestelde jaarverslag over 2020, kan voorzichtig geconcludeerd worden dat de maatregelen voor de steenuilen hun uitwerking lijken te hebben in het gebied. In 2020 is een lichte stijging van het aantal territoria, ten opzichte van 2019, waargenomen.

4.1.1.3 Bij- en vlindervriendelijk handelen.

Bij alle werkzaamheden en activiteiten schenken we, waar mogelijk, extra aandacht aan het welzijn van insecten. We stimuleren inwoners om hier rekening mee te houden bij inwonersinitiatieven, etc. Daarbij wordt geëxperimenteerd met nieuwe soorten planten, bollen, bloemenmengsels, etc.

Startdatum: 01-01-2021 Einddatum: 31-12-2022

Kwaliteit

Terugblik 2020

In 2020 hebben diverse inwoners(groepen) zich actief ingezet voor het vergroten van de biodiversiteit van de openbare ruimte. Diverse bermen zijn ingezaaid met bloemenmengsels en op verschillende locaties zijn bloembollen geplant. Daarnaast zijn nog diverse plannen ten behoeve van het versterken van de biodiversiteit in voorbereiding voor uitvoer in 2021 (en verder). Het team Buitendienst heeft tijdens de eerste maaironde daar waar mogelijk alleen de eerste maaibreedte van de bermen in het buitengebied gemaaid om zo flora en fauna meer ontwikkelingskansen te bieden.

4.1.1.4 In samenwerking met de bewoners renoveren van de plantsoenen in de kernen.

Op basis van meldingen en inventarisaties pakken we plantvakken die noodzakelijk gerenoveerd moeten worden, aan in overleg met inwoners. Inwoners worden gestimuleerd om zelf werkzaamheden op zich te nemen, zoals de aanplant, het inzaaien en het onderhoud.

Startdatum: 01-01-2020

Kwaliteit

Terugblik 2020

In 2020 zijn 27 plantvakken, verspreid over de hele gemeente, gerenoveerd. De renovatie heeft plaats gevonden op basis van meldingen van inwoners over slechte of ontbrekende beplanting. Ook zijn er plantvakken gerenoveerd op basis van inventarisatie van de kernteams. Bij de aanplant van het groen is gekozen voor beplanting die een bijdrage levert voor bijen en vlinders. Daarnaast is gekozen voor beplanting die past in de omgeving en de standplaats.

4.1.2 De biodiversiteit in de leefomgeving versterken, zowel buiten als binnen de kernen.

Wat gaan we daarvoor doen (activiteiten)

4.1.2.1 Pilot uitvoeren voor ecologisch bermbeheer.

In navolging van de start met het ecologisch bermbeheer door een aannemer, gaan we in eigen beheer (zo mogelijk samen met bewoners) van start met ecologisch bermbeheer. Om dit uit te kunnen voeren is nieuw materieel nodig. Op basis van de ervaringen die opgedaan worden, wordt het beheer zo nodig (tussentijds) bijgesteld en/of uitgebreid.

Sinds 2018 worden de bermen van de trajecten Gasteren-Annerveenschekanaal en "rondje" Geelbroek-Eleveld ecologisch gemaaid. Dit houdt in dat deze bermen niet geklepeld worden, het maaisel even blijft liggen om vervolgens verzameld en afgevoerd te worden. Het gaat hierbij om 130.100 m² bermen van de totaal 2.998.700 m² bermen (buiten de kom), dit is 4% van de bermen.

Startdatum: 01-01-2021 Einddatum: 31-12-2021

Kwaliteit

Terugblik 2020

In 2020 zijn de mogelijkheden voor de aanschaf van materieel (ten behoeve van ecologisch bermbeheer door het team Buitendienst, in samenwerking met inwoners) in beeld gebracht. Het benodigd budget ten behoeve van de aanschaf is beschikbaar gesteld via de begroting 2021. Ter voorbereiding voor de uitvoering zijn beheerkaarten opgesteld.

Als gemeente hebben we in 2020 (digitaal) deel genomen aan het Provinciaal Bermberaad (waarbinnen de werkgroep netwerken).

4.1.2.2 Uitvoering geven aan bomenonderhoud.

Wij zijn vanaf 2016 bezig geweest met een grote inhaalslag in het achterstallig bomenonderhoud. De uitvoering van het werk beslaat een periode van 4 jaren. In het snoeiseizoen 2019-2020 ronden we deze inhaalslag af en is daarmee de achterstand ingelopen.

Startdatum: 01-01-2022 Einddatum: 31-12-2022

Kwaliteit

Terugblik 2020

Wij zijn vanaf 2016 bezig geweest met een grote inhaalslag in het achterstallig bomenonderhoud. De uitvoering van het werk beslaat een periode van 4 jaren. In het snoeiseizoen 2019-2020 ronden we deze inhaalslag af en is daarmee de achterstand ingelopen.

In het snoeiseizoen 2019-2020 wordt de inhaalslag in achterstallig bomenonderhoud afgerond. In 2021 zetten we het bomenonderhoud op een gestructureerde wijze voort. Dit betekent dat de onderhoudsbehoefte en veiligheid van bomen wordt beoordeeld, dat er een onderhoudsplan wordt gemaakt en dat het noodzakelijke onderhoud vervolgens wordt uitgevoerd. Hiervoor is structureel geld beschikbaar gesteld.

4.1.3 Plagen en schadelijke uitheemse soorten bestrijden.

Wat gaan we daarvoor doen (activiteiten)

4.1.3.1 Eikenprocessierups bestrijden.

Omschrijving

We evalueren de ontwikkeling van de eikenprocessierups en passen ons beleid hierop aan. Via onze website verstrekken we hierover informatie aan onze inwoners.

Startdatum: 01-01-2021 Einddatum: 31-12-2022

Kwaliteit

Terugblik 2020

Het afgelopen jaar zijn er mezenkasten geplaatst op verschillende locaties ter bestrijding van de eikenprocessierups. Dit is met het college geëvalueerd

4.1.3.2 We gaan op zoek naar betere en goedkopere manieren om schadelijke bermenplanten te bestrijden.

We maken inzichtelijk welke planten we moeten en willen bestrijden en inventariseren bestrijdingsmogelijkheden. Voor de bestrijding is het betrekken van de inwoners noodzakelijk.

Startdatum: 01-01-2021 Einddatum: 31-12-2022

Kwaliteit

Terugblik 2020

De begrazing van het Niveensterbos (Schreierswijk) met Soayschappen is succesvol gestart.

Daarnaast is er een onderzoek gestart voor varkens in bermen. Dit onderzoek wordt in 2021 afgerond.

4.2.1 Initiatieven stimuleren, faciliteren en initiëren om de leefbaarheid te vergroten.

Wat gaan we daarvoor doen (activiteiten)

4.2.1.1 Met de raad het proces starten om te komen tot een herijkt strategisch grondbeleid.

Het doel van het strategisch grondbeleid is om op basis van dit nieuwe beleid een zorgvuldige afweging te maken voor het aan- en verkopen van gronden of vastgoed in de gemeente Aa en Hunze.

Startdatum: 01-01-2021 Einddatum: 31-12-2021

Kwaliteit

Terugblik 2020

Op dit moment wordt er gewerkt aan een herijking van het grondbeleid. Dit heeft stilgelegen door de coronacrisis en is inmiddels opgepakt. De raad is in december tijdens een informerende raad bijgepraat over de verschillende type grondbeleid aan de hand van voorbeelden.

4.2.1.2 Ideeën die de sociale en fysieke leefbaarheid in de dorpen bevorderen financieel ondersteunen vanuit het leefbaarheidsfonds.

Het leefbaarheidsfonds is voor initiatieven van inwonersgroepen ter stimulering en ondersteuning van lokale activiteiten, projecten en (instandhouding van) voorzieningen, die een bijdrage leveren aan het behoud of de verbetering van de leefbaarheid in de gemeente Aa en Hunze.

Startdatum: 01-01-2021 Einddatum: 31-12-2021

Kwaliteit

Terugblik 2020

Voor het versterken van de leefbaarheid zijn twee subsidieregelingen beschikbaar: Initiatiefnemers kunnen een beroep doen op de provinciale regeling Vitaal Platteland (dorpsinitiatieven) en op het gemeentelijk leefbaarheidsfonds.

In 2020 zijn vanuit Vitaal Platteland de volgende initiatieven financieel ondersteund: Onderhoud dorpsommetjes Annerveen, bloemenweides in Annerveenschekanaal, bloemrijke bermen in Gasselternijveen, functieverbreiding dorps huis Eext, aanschaf tweedehands bezorgauto Stichting Maaltijdvoorziening Gasselte en omstreken, een podium en overkapping Speulkoel Anloo en interne verbouwing MFC De Spil in Gasselternijveen. Tennisvereniging

Schipborg heeft de veldverlichting kunnen verduurzamen en gaat in 2021 de tennisbanen renoveren.

De regeling Vitaal Platteland stopt formeel per 31 december 2020, maar vanwege corona is de aanvraagtermijn verlengd tot 31 december 2021.

Vanuit het leefbaarheidsfonds zijn onder andere de volgende initiatieven financieel ondersteund:

Geanimeerde beelden bij het onderduikershol Anloo, tenten voor de Etstoel in Anloo, het zichtbaar maken van de Semslinie in Annerveenschekanaal, nestkastjes ter bestrijding van de eikenprocessierups in de Broekstreek, toneelverlichting in Eext en Anderen, biljarttafel in dorps huis Anloo en de varkentjes ter bestrijding van de Japanse Duizendknoop op de ijsbaan in Ekehaar. Tennisclub Annen heeft de kleedkamers kunnen renoveren.

4.2.1.5 Verder experimenteren met welstandsvrij bouwen.

Omschrijving

In 2013 heeft de gemeenteraad het nieuwe beeldkwaliteitsplan Nooitgedacht vastgesteld. In dit beeldkwaliteitsplan is een gebied opgenomen voor welstandsvrij bouwen

Startdatum: 01-01-2020 Einddatum: 31-12-2022

Kwaliteit

Terugblik 2020

Door de economische crisis waar we toen nog in zaten werden er de eerste jaren weinig kavels in Nooitgedacht verkocht. De laatste jaren trok de verkoop aan. Ook van de welstandsvrije kavels. Inmiddels zijn de meeste kavels die in het welstandsvrije gebied liggen, bebouwd. De resultaten hiervan zijn over het algemeen positief. Op een enkele uitzondering na is de beeldkwaliteit van de woningen in dit gebied prima. Nadat de eerste vijf woningen gereed waren, heeft de welstandscommissie de resultaten geëvalueerd en deelde deze opvatting. De conclusie die we hier uit kunnen trekken, is dat we in de toekomst meer gebieden welstandsvrij kunnen maken. Hiertoe is in de nota 'Welstandsbeleid Aa en Hunze 2020' opgenomen dat de gemeenteraad gebieden kan aanwijzen als zijnde welstandsvrij. Deze nota is op 8 oktober 2020 door de raad is vastgesteld.

5.1.1.4 De Omgevingswet integraal oppakken in samenhang en in co-creatie met de samenleving.

Met de invoering van de Omgevingswet wil de overheid de regels voor ruimtelijke ontwikkeling samenvoegen en eenvoudiger maken. Zodat het straks bijvoorbeeld makkelijker is om bouwprojecten te starten. Vanaf 2020 bereiden wij ons voor op deze nieuwe taak. We zijn in 2020 gestart met de pilot Avebe-omgevingswet met als doel een volledige aanvraag omgevingsvergunning en de vaststelling van een ontwerp bestemmingsplan/omgevingsplan voor te bereiden. Vooralsnog gaan we uit van de invoeringsdatum van 1 januari 2022.

Startdatum: 01-01-2021 Einddatum: 31-12-2021

Kwaliteit

Terugblik 2020

Met de Omgevingswet worden wetgeving en regels voor ruimte, wonen, infrastructuur, milieu, natuur en water gebundeld en vereenvoudigd. Overheden krijgen meer afwegingsruimte, er zijn minder regels en er is meer ruimte voor initiatieven van inwoners. Het vraagt om een andere werk- en denkwijze van overheden, inwoners en bedrijven, we gaan van 'nee, tenzij' naar 'ja, mits'. We werken al een aantal jaren steeds meer vanuit de geest van de Omgevingswet. Daar blijven we op inzetten. Voorbeelden zijn de omgevingsvisie centrum Gieten en de pilot Avebe. In het project Omgevingswet dat eind 2020 is gestart werken we aan ons doel om gereed te zijn voor de invoering van de Omgevingswet op 1 januari 2022 (in mei 2020 werd bekend dat de invoering met een jaar is verschoven naar 1 januari 2022). Naast de andere manier van werken houdt dit in dat we een start hebben gemaakt met de volgende onderdelen:

- Het toepasbaar maken van wetten en regels. Dit betekent kunnen werken met de 6 door het Rijk vastgestelde kerninstrumenten en het vertalen van de regels die vanuit het Rijk overgaan naar gemeenten (de 'bruidsschat').
- Een omgevingsvisie, waarin de gemeente haar ambities en beleidsdoelen voor de fysieke leefomgeving voor de lange termijn vastlegt.
- Het aansluiten van lokale systemen op de landelijke voorziening van het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO-LV). Hierin kan informatie tussen verschillende partners, zoals provincie, waterschappen, RUD en VRD worden uitgewisseld en kunnen inwoners via één Omgevingsloket informatie vinden.
- Het uitwerken van participatie, het leren werken met de nieuwe wet en de systemen, en het zorgen voor de interne en externe communicatie over de wet.

4.3.1 Zorgen voor goede voorzieningen.

Wat gaan we daarvoor doen (activiteiten)

4.2.2.1 Het gemeentelijk rioleringsplan 2020 –2024 uitvoeren.

We hebben een nieuw beleidsplan voor een periode van vijf jaar (2020 t/m 2024) vastgesteld, waarin we hebben vastgelegd hoe we als gemeente omgaan met ons water- en rioolsysteem. Speerpunten in dit plan zijn: klimaatadaptatie, meten + inzicht vergroten, communicatie en duurzaam investeren.

Startdatum: 01-01-2021 Einddatum: 31-12-2024

Kwaliteit

Terugblik 2020

We hebben een nieuw beleidsplan voor een periode van vijf jaar (2020 t/m 2024) vastgesteld, waarin we hebben vastgelegd hoe we als gemeente omgaan met ons water- en rioolsysteem. Speerpunten in dit plan zijn: klimaatadaptatie, meten en inzicht vergroten, communicatie en duurzaam investeren. We zijn aangesloten bij Stichting Steenbreek met als doel de gemeente te vergroenen. Tevens is de subsidieregeling voor het afkoppelen van regenwater vastgesteld en met 80 aanvragen in 2020 is deze regeling boven verwachting succesvol.

4.4.1 Een aantrekkelijke woongemeente blijven

Wat gaan we daarvoor doen (activiteiten)

4.2.3.1 Woonvisie actualiseren.

In de woonvisie staat het gemeentelijk volkshuisvestings- en woonbeleid (behoefte, woningbouw- en herstructureringsprogramma) voor de komende jaren. Onze huidige woonvisie is vastgesteld in september 2015. Gelet op de voortdurend veranderende woningmarkt is het belangrijk dat we deze woonvisie (periodiek) blijven actualiseren.

Startdatum: 01-01-2021 Einddatum: 31-12-2021

Kwaliteit

Terugblik 2020: Aan het einde van het tweede kwartaal in 2020 is de Startnotitie t.b.v. de nieuwe Woonvisie afgerond. Aan de hand van deze Startnotitie is vervolgens in september een bureau geselecteerd voor het opstellen van een nieuwe Woonvisie. Vanaf eind september/begin oktober wordt er gewerkt aan het actualiseren van de Woonvisie. In november heeft er een eerste digitale Woonavond plaats gevonden voor inwoners, stakeholders en politici. De werkzaamheden lopen door in de eerste maanden van 2021 en naar verwachting zal in April 2021 besluitvorming in de raad plaats vinden. Het doorlopen van een zorgvuldig proces, waarin ook ruimte is voor participatie, maakt dat afronding in 2021 zal plaats vinden.

4.2.3.2 Bouwplan Raatakkers (fase 2) te Anloo invullen in overleg met bewoners.

Via het nu in gang zetten van de planontwikkeling in samenwerking met Dorpsbelangen Anloo, is het de bedoeling dat we gefaseerd een beperkt aantal woningen realiseren in de planperiode 2018 - 2028 om daarmee te voorzien in de woningbehoefte van Anloo.

Startdatum: 01-01-2021 Einddatum: 31-12-2021

Kwaliteit

Terugblik 2020

In augustus heeft het college ingestemd met een (door de gemeente in samenwerking met de 'werkgroep Wonen' van Dorpsbelangen Anloo) ontwikkelde concept verkaveling. Ook is er een stedenbouwkundig bureau ingeschakeld om de betreffende omgevingsonderzoeken uit te voeren en een concept wijzigingsplan op te stellen.

Gerealiseerde baten en lasten

Bedragen x €1.000

Exploitatie	R2019	B2020	Begroot 2020 incl wijz	R2020
Lasten				
2.1 Verkeer en vervoer	2.614	2.755	3.247	2.523
2.2 Parkeren	0	5	12	5
2.5 Openbaar vervoer	0	7	7	0
5.1 Sportbeleid en activering	239	222	304	247
5.2 Sportaccommodaties	2.083	1.926	1.836	1.904
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	408	343	524	446
5.5 Cultureel erfgoed	154	184	282	152
5.6 Media	474	487	647	654
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	3.504	3.016	3.659	3.177
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	787	558	970	650
7.2 Riolering	1.545	1.444	1.451	1.542
7.3 Afval	2.408	2.153	2.261	2.266
7.4 Milieubeheer	947	646	1.079	950
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	244	258	305	251
8.1 Ruimtelijke ordening	665	685	735	780
8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	934	2.382	2.427	903
8.3 Wonen en bouwen	742	962	1.266	1.136
Totaal Lasten	17.747	18.031	21.010	17.585
Baten				
2.1 Verkeer en vervoer	128	13	50	29
5.1 Sportbeleid en activering	12	137	157	234
5.2 Sportaccommodaties	460	453	217	181
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	16	0	53	69
5.5 Cultureel erfgoed	29	26	27	-30
5.6 Media	0	0	0	0
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	22	22	22	44
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	584	334	502	250
7.2 Riolering	2.104	2.054	2.054	2.107
7.3 Afval	2.542	2.774	2.725	2.695
7.4 Milieubeheer	0	0	90	28
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	96	130	130	145
8.1 Ruimtelijke ordening	42	6	6	59
8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	1.058	2.392	2.437	974
8.3 Wonen en bouwen	601	617	732	962

Totaal Baten	7.697	8.959	9.202	7.747
Onttrekkingen				
0.10 Mutaties reserves	1.992	38	6.964	6.865
Stortingen				
0.10 Mutaties reserves	1.627	0	5.733	6.553
Gerealiseerd resultaat	-9.686	-9.035	-10.577	-9.525

Middelen en Ondersteuning

Korte beschrijving

Deze pijler gaat over de organisatie, de financiering en de informatieveiligheid van de gemeentelijke huishouding. Het is het fundament onder de 4 inhoudelijke pijlers.

Terugblik 2020- Wat hebben we gedaan

Het jaar 2020 heeft in het teken gestaan van Corona. Dat heeft gevolgen gehad voor onze manier van werken en de voortgang binnen de verschillende opgaven. Niet alleen negatieve gevolgen maar ook positieve gevolgen. De digitalisering heeft dit jaar een 'boost' gekregen. Niet alleen medewerkers maar ook college en raad zijn meer digitaal gaan werken.

We zijn al geruime tijd bezig om op een andere manier te werken, meer opgavegericht en aansluitend op de maatschappelijke werkelijkheid waarin ook andere dingen van ons als organisatie worden gevraagd. Dit heeft vorm gekregen in het werken in programma's en projecten. Medewerkers werken vaker vanuit rollen en zijn hierin ook scherper geworden. Dat vraagt flexibiliteit. Voorbeelden hiervan zijn het projectmatig oppakken van de omgevingswet en de doorontwikkeling van de buitendienst door mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt een passende werkplek aan te bieden.

Het andere werken vraagt ook veel van de medewerkers. In 2020 is mede daarom een medewerkerstevredenheidsonderzoek uitgevoerd. De uitkomsten hiervan laten bevroegen en betrokken medewerkers zien die de hoge werkdruk als grootste knelpunt ervaren. In 2021 gaan we met de uitkomsten hiervan aan de slag.

Bij de andere manier van werken hoort ook een andere manier van sturen. In 2020 is verder vorm gegeven aan de vernieuwde planning- en controlcyclus. De tot standkoming van de begroting 2021 is hiervan een voorbeeld. De begroting 2021 is daardoor meer van de organisatie en ook het college is beter aangesloten. Ook de gewijzigde behandeling in de raad heeft meer recht gedaan aan de inhoud van de begroting. Niet het geld maar het beleid staat voorop.

Anders sturen vraagt ook om anders om te gaan met informatie. Actuele betrouwbare informatie is onontbeerlijk in het besluitvormingsproces op managementniveau maar ook op bestuurlijk niveau. We willen tijdig kunnen bijsturen indien dat nodig is. Om hier stappen in te maken zijn we bezig met het verbeteren van de informatievoorziening. In 2020 zijn we gestart met het ontwikkelen van een managementinformatiesysteem en is een dashboard voor het sociaal domein ontwikkeld. Ten behoeve van de bestuurlijke besluitvorming is een sturingsmonitor opgeleverd. Omdat deze niet voldeed aan de verwachting, krijgt deze in 2021 een wat andere inhoud en opzet.

Effect in de samenleving

5.1. De gemeentelijke organisatie werkt zo efficiënt en effectief mogelijk en is in staat aan te sluiten bij de behoeften en wensen van inwoners en politiek.

5.2. Een zo hoog mogelijk voorzieningenniveau voor Aa en Hunze binnen de financiële mogelijkheden.

5.3. De gemeente Aa en Hunze staat garant voor het zorgvuldig omgaan met informatieveiligheid en privacy

Wat willen we bereiken (doelen)

5.1.1 De gemeentelijke organisatie werkt, waar mogelijk, van buiten naar binnen.

Wat gaan we daarvoor doen (activiteiten)

5.1.1.1 De planning en control cyclus en de organisatie aansluiten op de nieuwe manier van werken en de nieuwe manier van sturen en monitoren.

Om aan te blijven sluiten bij de veranderende samenleving is een andere werkwijze en een andere manier van sturen nodig. We geven invulling aan deze opgave door o.a. te experimenteren met andere werkwijzen en een ondersteunend planning en control instrumentarium.

Startdatum: 01-01-2022 Einddatum: 31-12-2022

Kwaliteit

Terugblik 2020

Begin 2020 is de sturingsmonitor, het tweede nieuwe product uit de vernieuwde P&C-cyclus opgeleverd.. Dit product was ook echt nieuw in die zin dat het nog geen onderdeel was van de eerdere P&C-cyclus. De sturingsmonitor 2020 was bedoeld om beleidsmatig terug te kijken op 2019 en vooruit te kijken naar de begroting 2021. De bedoeling was de jaarstukken uit elkaar te halen in een beleidsmatige evaluatie in het begin van het jaar. De cijfermatige evaluatie volgt dan halverwege het jaar. Door "Corona" is de behandeling in de raad echter uitgesteld tot mei/juni waardoor deze beleidsmatige evaluatie niet uit de verf is gekomen.

In 2020 is de begroting 2021 gebruikt om een verbeterslag te maken in de nieuwe manier van werken en de organisatie daarop aan te laten sluiten. Het proces om te komen tot de begroting is anders vormgegeven. Zo is het formuleren van beleid naar voren gehaald in het proces, waardoor het college eerder en beter aangesloten was. Daarnaast is het proces breder in de organisatie opgepakt. De raad heeft vervolgens in een aantal bijeenkomsten de begroting inhoudelijk goed kunnen bespreken.

De evaluatie van de nieuwe P&C-cyclus is inmiddels opgenomen in de Lange Termijn Agenda.

5.1.1.2 Uitvoering geven aan de organisatieontwikkeling

In onze organisatieontwikkeling 'Aa en Hunze stroomt' werken we aan ons doel om de effectieve en efficiënte organisatie te zijn die voldoet aan de wensen en behoeften van inwoners en politiek.

Startdatum: 01-01-2021 Einddatum: 31-12-2022

Kwaliteit

Terugblik 2020

In onze organisatieontwikkeling Aa en Hunze stroomt! hebben we in 2020 ingezet op anders werken, anders sturen (zie 5.1.1.1. over de nieuwe planning en control cyclus) en meer flexibiliteit. Door corona konden we minder expliciet aandacht aan organisatieontwikkeling geven. Wel hebben we zoveel mogelijk activiteiten digitaal opgepakt: individuele-, team- en management-ontwikkeling, bijeenkomsten en werken met nieuwe werkvormen. Omdat we in het werk de dingen anders doen ('in het werk aan het werk'), hebben we in 2020 ondanks (en een beetje dankzij) corona toch stappen gezet in onze veranderopgave. Zo is werken in projecten en programma's gewoner geworden, werken medewerkers vaker vanuit rollen en zijn ze daarin scherper en is gedigitaliseerd werken versneld gewoon geworden. We kunnen beter plannen en steeds meer medewerkers zijn veranderingsbewust en -bereid. Onze

klanttevredenheid is (onverminderd) goed en we zijn meer in verbinding met buiten.
Medewerkers zijn breder en flexibeler inzetbaar en als organisatie zijn we wendbaarder.

5.1.2 De financiële positie van de gemeente blijft gezond.

5.1.3 Een lage belastingdruk.

Gerealiseerde baten en lasten

Bedragen x €1.000

Exploitatie	R2019	B2020	Begroot 2020 incl wijz	R2020
Lasten				
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	426	298	357	355
0.4 Overhead	8.786	7.034	9.384	9.877
0.5 Treasury	-260	-63	-278	-160
0.61 OZB woningen	69	0	0	0
0.62 OZB niet-woningen	38	0	0	0
0.64 Belastingen overig	2.187	2.357	2.357	2.326
0.8 Overige baten en lasten	29	623	226	8
0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)	0	26	26	0
Totaal Lasten	11.276	10.274	12.071	12.406
Baten				
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	46	31	56	31
0.4 Overhead	371	375	367	429
0.5 Treasury	458	325	267	265
0.61 OZB woningen	4.082	3.213	3.429	3.405
0.62 OZB niet-woningen	315	1.088	1.088	1.095
0.64 Belastingen overig	1.806	1.849	1.882	1.760
0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	37.019	34.592	38.741	39.088
0.8 Overige baten en lasten	0	0	193	190
Totaal Baten	44.097	41.472	46.021	46.262
Onttrekkingen				
0.10 Mutaties reserves	7.005	11	5.199	5.741
Stortingen				
0.10 Mutaties reserves	3.142	0	1.888	2.814
0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten	-177	0	0	848
Totaal Stortingen	2.965	0	1.888	3.663
Gerealiseerd resultaat	36.861	31.208	37.261	35.934

Paragrafen

Lokale heffingen

Lokale heffingen

De lokale heffingen kunnen worden onderscheiden in belastingen en retributies.

Belastingen zijn verplichte betalingen waar geen rechtstreekse individuele tegenprestatie van de gemeente tegenover staat. De onroerende zaakbelastingen (OZB), afvalstoffenheffing, rioolheffing, toeristenbelasting en forensenbelasting vallen hieronder.

Retributies zijn betalingen die krachtens algemene regelen worden gevorderd ter zake van een concrete door de gemeente bewezen dienst. Hierbij valt te denken aan leges, brandweerrechten en lijkbezorgingsrechten.

De lokale heffingen vormen een belangrijk onderdeel van de inkomsten van de gemeente. Van de lokale heffingen die bij de algemene dekkingsmiddelen horen is de OZB de belangrijkste. De OZB is ca. 10 % van de totale algemene dekkingsmiddelen. De andere belastingen die als algemeen dekkingsmiddel dienen zijn de toeristenbelasting en de forensenbelasting. Heffingen die ter dekking van specifieke kosten dienen zijn de afvalstoffenheffing en de rioolheffing.

Tarieven

	2020
Onroerende zaakbelastingen	
OZB-eigenaren woningen naar percentage van de waarde	0,1191
OZB-eigenaren niet-woningen naar percentage van de waarde	0,2068
OZB-gebruikers niet-woningen naar percentage van de waarde	0,1112
Forensenbelasting	
- Waarde tot € 50.000	276,00
- Waarde van € 50.000 tot € 75.000	417,00
- Waarde van € 75.000 tot € 130.000	558,00
- Waarde van € 130.000 tot € 200.000	700,00
- Meer dan € 200.000	840,00
Toeristenbelasting	1,20
Afvalstoffenheffing	
- Eenpersoonshuishouding	162,50
- Meerpersoonshuishouding	216,00
Rioolheffing	
- WOZ-waarde van € 0 tot € 15.000	0,00
- WOZ-waarde van € 15.000 tot € 50.000	53,00
- WOZ-waarde van € 50.000 tot € 100.000	118,00
- WOZ-waarde van € 100.000 tot € 150.000	149,00
- WOZ-waarde van € 150.000 tot € 250.000	159,00
- WOZ-waarde van € 250.000 tot € 400.000	168,00
- WOZ-waarde van € 400.000 tot € 600.000	193,00
- WOZ-waarde van € 600.000 tot € 800.000	213,00
- WOZ-waarde van € 800.000 tot € 1.000.000	256,00
- WOZ-waarde van € 1.000.000 tot € 2.000.000	432,00
- WOZ-waarde van € 2.000.000 tot € 3.000.000	2.651,00
- WOZ-waarde van € 3.000.000 tot € 5.000.000	5.304,00
- WOZ-waarde van € 5.000.000 tot € 10.000.000	6.585,00
- WOZ-waarde van € 10.000.000 tot € 25.000.000	8.795,00
- WOZ-waarde van € 25.000.000 tot € 50.000.000	13.038,00
- WOZ-waarde vanaf € 50.000.000	26.521,00

Geraamde inkomsten

	2020
OZB	4.516.000
Forensenbelasting	138.000
Toeristenbelasting	1.132.000*
Afvalstoffenheffing	2.155.000
Rioolheffing	2.051.000
Leges omgevingsvergunning	655.000
Leges burgerzaken	293.000
Lijkbezorgingsrechten	130.000
Overige leges	11.000

Beleid ten aanzien van de lokale heffingen

OZB

Voor belastingjaar 2020 zijn de onroerende zaakbelastingen geheven op basis van de WOZ-waarden die naar waardepeildatum 1 januari 2019 zijn vastgesteld. De gemiddelde waarde van woningen is gestegen met 6,83% t.o.v. de waardepeildatum 1 januari 2018. De gemiddelde waarde van niet-woningen is gestegen met 1,02%.

Voor de bestuursperiode 2020 is uitgegaan van de OZB-opbrengst 2019 vermeerderd met areaaluitbreiding. Oorspronkelijk is in de begroting rekening gehouden met een opbrengst van € 4.415.000. Dit is met € 101.000 bijgesteld naar € 4.516.000 (in verband met verwachte meeropbrengst OZB, verhoging OZB vanwege bezuiniging en communicerende vaten rioolheffing) waardoor er een nadeel van € 16.000 ontstaat.

Voor de waardebepaling van onroerende zaken maken we vanaf 2012 gebruik van het taxatiepakket van 4Value. De aanslagen onroerende zaakbelastingen 2020 zijn, gecombineerd met de WOZ-beschikking, met dagtekening 28 februari 2020 verzonden.

In 2020 is tegen 243 objecten bezwaar gemaakt. Ten opzichte van 2019 is dit een forse stijging (in 2019 is tegen ca. 175 objecten bezwaar gemaakt). Alle bezwaren zijn afgewikkeld en verwerkt in de bovenstaande opbrengst (waarvan 100 gegrond). Er zijn 4 beroepschriften ingediend waarvan 2 zijn afgehandeld naar aanleiding van een compromis en deze zijn verwerkt in bovenstaande opbrengst. De andere 2 beroepen zijn in behandeling bij de Rechtbank.

Evenals vorig jaar was het voor burgers, die nog geen automatische incasso hadden afgegeven, mogelijk om dit voor belastingjaar 2020 alsnog te doen.

In 2020 betaalden ca. 6.700 inwoners de aanslag via automatische incasso, dit is ongeveer 50% van het totaal.

Afvalstoffenheffing

Als uitgangspunt voor de bepaling van het tarief voor de afvalstoffenheffing geldt 100% kostendekkendheid. Het totaal aan opbrengsten van de afvalstoffenheffing bedraagt € 2.207.000. In de begroting was rekening gehouden met een ontvangst van afvalstoffenheffing van € 2.155.000, waardoor een voordeel van € 52.000 ontstaat.

Berekening van kostendekkendheid afvalstoffenheffing

(bedragen x € 1.000)

Kosten taakveld	2.153	
Inkomsten taakveld	-620	
Netto kosten taakveld	1.533	71%
Toe te rekenen kosten:		
Overhead	215	10%
Rente	42	2%
BTW	314	15%
Kwijtschelding	51	2%
Totaal kosten	2.155	
Opbrengst heffingen	2.155	100%

Rioolheffing

Het Verbreed Gemeentelijk Riolerings Plan (VGRP) vormt de basis voor de te plegen investeringen. De te plegen investeringen vanuit het VGRP worden gedekt uit de rioolheffing. In de begroting is een bedrag aan rioolheffing geraamd van € 2.051.000. In 2020 is een bedrag van € 2.077.000 ontvangen waardoor een voordeel van € 26.000 ontstaat.

Berekening van kostendekkendheid rioolheffing

(bedragen x € 1.000)

Kosten taakveld	1.444	
Inkomsten taakveld	-3	
Netto kosten taakveld	1.441	70%
Toe te rekenen kosten:		
Overhead	231	11%
Rente	141	7%
BTW	58	3%
Straatvegen	32	2%
Slootonderhoud	109	5%
Vijveronderhoud	39	2%
Totaal kosten	2.051	
Opbrengst heffingen	2.051	100%

Toeristenbelasting

De aanslag toeristenbelasting is met dagtekening 28 februari 2021 verstuurd. In de begroting is een opbrengst geraamd van € 1.496.000. Dit bedrag is naar beneden bijgesteld met € 365.000 in verband met de corona crisis naar € 1.132.000. De werkelijke opbrengst bedraagt € 1.296.000.

Forensenbelasting

In de begroting is als opbrengst voor de forensenbelasting een bedrag geraamd van € 138.000. In 2020 bedraagt de werkelijke opbrengst € 161.000 waardoor een voordeel van € 23.000 ontstaat.

Lijkbezorgingsrechten

Voor de lijkbezorgingsrechten was een opbrengst geraamd van € 130.000. De werkelijke opbrengsten zijn uitgekomen op € 145.000 waardoor een voordeel van € 15.000 ontstaat.

Leges

Voor de bepaling van de tarieven voor de leges geldt als uitgangspunt dat deze 100% kostendekkend zijn. De leges zijn trendmatig verhoogd met uitzondering van de bij wet geregelde legesbedragen. De opbrengst voor alle leges bedraagt € 1.037.000, hetgeen een voordeel betekent van € 78.000 ten opzichte van de begroting. Het voordeel wordt veroorzaakt door een hogere opbrengst van de bouwleges en leges burgerzaken. De verantwoording van de leges vindt plaats in de pijlers 1, 3 en 4.

Kwijtscheldingsbeleid

Gemeenten kunnen met inachtneming van de Invorderingswet 1990 kwijtschelding verlenen van gemeentelijke heffingen. Gemeenten beslissen zelf of, en zo ja voor welke heffingen kwijtschelding kan worden verkregen. Gemeenten zijn gebonden aan de landelijke Uitvoeringsregeling.

Alleen ten aanzien van kosten van bestaan hebben gemeenten de mogelijkheid om af te wijken van de regeling.

De rijksregeling gaat uit van 90% van de bijstandsnorm. In de gemeente Aa en Hunze is er voor gekozen om 100% van de bijstandsnorm als bestaansminimum te hanteren.

Er is kwijtschelding mogelijk voor OZB, afvalstoffenheffing en rioolheffing. Voor mensen met een inkomen dat iets meer bedraagt dan het minimum kan een gedeeltelijke kwijtschelding worden verleend. De kwijtscheldingsregeling wordt voor ons uitgevoerd door het Noordelijk Belastingkantoor (voorheen Hefpunt) in Groningen. Burgers kunnen op deze wijze op één formulier kwijtschelding aanvragen voor zowel de gemeentelijke lasten als voor de waterschapslasten.

In 2020 hebben ca. 280 belastingplichtigen kwijtschelding ontvangen van de aanslag gemeentelijke belastingen 2020 (in 2019 waren dit er ca. 320).

Er is voor een bedrag van € 53.000 kwijtschelding verleend.

Lokale lastendruk

jaar	inwoners	afval	riool	ozb	totaal	per inwoner
2018	25.300	1.997.000	2.093.000	4.270.000	8.360.000	330
2019	25.385	2.003.000	2.071.000	4.301.000	8.375.000	330
2020	25.526	2.155.000	2.051.000	4.402.000	8.608.000	337

Werkelijke inkomsten

Inkomsten

	Raming	Werkelijk
OZB	4.517.000	4.500.000
Forensenbelasting	138.000	161.000
Toeristenbelasting	1.132.000*	1.296.000
Afvalstoffenheffing	2.155.000	2.207.000
Rioolheffing	2.051.000	2.077.000
Leges omgevingsvergunning	655.000	724.000
Leges burgerzaken	293.000	308.000
Lijkbezorgingsrechten	130.000	145.000
Overige leges (programma 1, 2 en 3)	11.000	5.000

* bijgesteld met -365.000 ivm covid-19

Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Weerstandsvermogen en risicobeheersing

De paragraaf weerstandsvermogen geeft aan hoe robuust (solide) onze begroting is. Dit is van belang wanneer er zich een financiële tegenvaller voordoet.

Het weerstandsvermogen is de weerstandscapaciteit (de beschikbare financiële middelen om niet begrote kosten te kunnen dekken) minus alle risico's (waarvoor geen maatregelen zijn getroffen én die een aanzienlijke invloed kunnen hebben op onze financiële positie).

Weerstandscapaciteit

Incidente en structurele weerstandscapaciteit

Er wordt, door de commissie BBV (Besluit Begroting en Verantwoording), onderscheid gemaakt tussen incidentele en structurele weerstandscapaciteit. Met incidentele weerstandscapaciteit wordt bedoeld de aanwezige financiële middelen om eenmalige tegenvallers op te kunnen vangen, zonder dat dit invloed heeft op de voortzetting van de gemeentelijke taken op het huidige niveau. Met structurele weerstandscapaciteit worden de aanwezige financiële middelen bedoeld die permanent ingezet kunnen worden om structurele tegenvallers op te vangen, zonder dat dit ten koste gaat van de uitvoering van het beleid op het huidige niveau.

1. Incidentele weerstandscapaciteit

Onder de incidentele weerstandscapaciteit vallen:

- a. De vrije algemene reserve (VAR) en het weerstandsdeel van de vrije algemene reserve (WAR)
- b. De algemene reserve grondbedrijf
- c. De overige vrije reserves (waarvoor nog geen wettelijke verplichtingen zijn aangegaan)

2. Structurele weerstandscapaciteit

Onder de structurele weerstandscapaciteit vallen:

- a. Het budget dat geraamd is voor onvoorziene uitgaven en het begrotingsaldo
- b. De onbenutte belastingcapaciteit, dit is het verschil tussen de norm en de opbrengst

Totaal weerstandscapaciteit		Toelichting
Incidentele weerstandscapaciteit (werkelijk per 31 december 2020)		
- Vrije Algemene Reserve (VAR)		8.347.000
- Weerstandsdeel Algemene Reserve (WAR)		5.653.000
- Algemene Reserve Grondbedrijf		2.857.000
- Overige Vrije Reserves		-
Totaal incidentele weerstandscapaciteit		16.857.000 (a)
Structurele weerstandscapaciteit		
Onbenutte belastingcapaciteit:	opbrengst	lasten/norm
- OZB-opbrengst	4.500.000	4.473.000
- Rioolheffing kostendekkend tarief	2.077.000	2.051.000
- Afvalstoffen kostendekkend tarief	2.207.000	2.155.000
Totaal	8.784.000	8.679.000
Verschuif tussen norm en opbrengst		-105.000
Bij:		
Raming onvoorzien		1.000
Totaal structurele weerstandscapaciteit		-104.000 (b)
Totaal weerstandscapaciteit (incidenteel + structureel)		16.753.000 (a+b)

Toelichting weerstandscapaciteit

Ten opzichte van de rekening 2019 is de weerstandscapaciteit met € 2,9 miljoen afgenomen. De afname wordt met name veroorzaakt door het resultaat in 2019 bij het Sociaal domein (-/- € 2 mln.),

dat ten laste van de VAR is gebracht, de overheveling van de Algemene reserve van het grondbedrijf van € 4 miljoen, de vrijval van de reserve Opbrengst verkoop aandelen Essent van € 1,9 mln., het incidenteel sluitend maken van de begroting (-/- € 2,3 miljoen), de vorming van reserves diverse kapitaalinvesteringen (-/- € 1,3 mln.), de bijstellingen bij de Voortgangsrapportage (-/- € 1,2 miljoen) en de bijstellingen bij de Najaarsrapportage (-/-€ 1,5 mln). De Algemene reserve van het grondbedrijf is met € 3,84 miljoen afgenomen door de overheveling van € 4 mln. naar de Vrije Algemene Reserve en het resultaat 2019 van € 0,2 mln. Voor een toelichting op de tarieven voor de lokale heffingen wordt verwezen naar de paragraaf Lokale heffingen. Daarnaast is er een verschil van € 72.000 negatief bij de structurele weerstandscapaciteit t.o.v. de jaarrekening 2019.

Gevolg weerstandscapaciteit door het rekeningresultaat 2020

Aan de raad zal worden voorgesteld om aan de algemene reserve een bedrag te onttrekken van € 0,3 miljoen. Dit bedrag bestaat uit een onttrekking aan de VAR van € 443.000 en een toevoeging van € 171.000 aan de Algemene reserve van het grondbedrijf. Na deze mutatie is de stand van de incidentele weerstandscapaciteit afgerond € 16,5 miljoen.

Beleid weerstandscapaciteit en risico's

In de raadsvergadering van 17 december 2014 is de 'nota Weerstandsvermogen en Risicobeheersing Gemeente Aa en Hunze 2014' vastgesteld. In deze nota is te lezen hoe de berekening van de risico's tot stand komt. Het risicobedrag wordt bepaald door het ingeschatte bedrag van het risico te vermenigvuldigen met de ingeschatte kans dat een risico zich voordoet.

Weerstandsvermogen

De berekening van de weerstandscapaciteit vindt plaats in de voorgaande tabel. Het incidentele en het structurele weerstandsvermogen wordt bepaald door het totaal bedrag van de geïnterpreteerde incidentele en structurele risico's af te trekken van de incidentele en structurele weerstandscapaciteit (weerstandscapaciteit -/- risicobedragen = weerstandsvermogen). Daarna wordt het totale weerstandsvermogen bepaald door de incidentele en structurele weerstandscapaciteit bij elkaar op te tellen.

Het weerstandsvermogen is voldoende als de geschatte financiële tegenvallers kleiner zijn dan het saldo van de weerstandscapaciteit. Deze uitkomst is in een cijfer uitgedrukt en dit cijfer is logischerwijs geen 'hard' gegeven, omdat de bedragen gebaseerd zijn op diverse schattingen.

In onderstaand overzicht is het weerstandsvermogen berekend. De risico's en kansen zijn voor de jaarrekening 2020 geschat aan de hand gesprekken met de betrokken medewerkers. De inschatting leidt tot een positief weerstandsvermogen van € 14,2 miljoen in 2020. Op basis van de cijfers in 2020 kunnen we concluderen dat de incidentele weerstandscapaciteit positief is. De structurele weerstandscapaciteit is negatief, zie ook de financiële kengetallen van deze paragraaf. Dit betekent dat de geschatte structurele risico's niet met structurele middelen kunnen worden 'opgevangen'.

Risicomatrix

	Incidenteel	Structureel	Bedrag	Kans	Risicobedrag
(Bedragen x € 1.000)					
Risico's					
1 Rijksmiddelen sociaal domein		x	1.000	80%	800
2 Verbonden partijen structureel		x	50	15%	8
3 Verbonden partijen incidenteel	x		250	90%	225
4 Algemene Uitkering Gemeentefonds		x	1.000	50%	500
5 Planschade	x		50	40%	20
6 Grondexploitatie	x		1.788	40%	715
7 Bodemsaneringskosten	x		100	50%	50
8 Asbestsaneringen	x		250	60%	150
9 Juridische risico's	x		150	80%	120
Totaal					2.588
Totaal incidenteel			1.280		
Totaal structureel			1.308		

Berekening weerstandsvermogen

(Bedragen x € 1.000)

Incidentele weerstandscapaciteit	16.857	
Incidenteel risicobedrag	1.280	
Incidenteel weerstandvermogen		15.577
Structurele weerstandscapaciteit	-104	
Structureel risicobedrag	1.308	
Structureel weerstandvermogen		-1.412
Totaal		14.165

Toelichting risico's

1. Rijksmiddelen sociaal domein

De decentralisaties, die met ingang van 2015 hun beslag hebben gekregen, hebben grote bestuurlijke, financiële en organisatorische gevolgen. Financieel uitgangspunt hierbij is de uitvoering van de desbetreffende taken binnen de daarvoor beschikbare budgetten. De praktijk is dat deze budgetten onvoldoende zijn om de taken uit te voeren. Men name de jeugdzorg zorgde voor een tekort hierop. In de meerjarenraming 2020 -2022 is een aflopende reeks extra middelen voor de jeugdzorg opgenomen met als doel in 2023 weer budgettair neutraal uit te komen. Deze extra middelen waren voor 2020 net

niet toereikend. Daarnaast worden nu de gevolgen van de toenemende vergrijzing en de invoering van het abonnementstarief in de WMO zichtbaar in de uitgaven voor de WMO voorzieningen en begeleiding. Dit maakt het noodzakelijk te blijven investeren in preventie en voorliggend veld. De ingezette maatregelen om de kosten te laten dalen laten echter pas op termijn resultaat zien. Daarnaast zijn de gevolgen van de Coronacrisis op jeugdzorg en WMO nog onzeker. Aangezien we geconfronteerd worden met nog steeds stijgende (zorg)kosten gecombineerd met een lagere stijging van de rijksmiddelen hebben we de decentralisaties in het sociaal domein als potentieel structureel risico benoemd. De inschatting van het risico hiervan in de begroting 2020 ad € 0,5 miljoen heeft zich ook daadwerkelijk voorgedaan. Het bedrag is noodzakelijk gebleken om dit risico op te vangen.

2/3. Verbonden partijen

Naast voordelen die samenwerkingsverbanden opleveren, zijn er ook risico's aan verbonden. Door afvaardigingen in het algemeen en/of dagelijks bestuur kunnen financiële risico's worden beheerst. Het risicoprofiel van gemeenschappelijke regelingen is over het algemeen laag (kans 15%); veelal is er een redelijk voorspelbare stijging van de jaarlijkse exploitatielasten voor zover het de bedrijfsvoeringslasten betreft. De ontwikkeling van de programmakosten binnen de verbonden partijen is afhankelijk van de inhoudelijke beleidsontwikkeling bij het rijk en de deelnemende gemeenten. Omdat het risicoprofiel van gemeenschappelijke regelingen in zijn totaal laag wordt ingeschat, is er geen risico inschatting per afzonderlijke verbonden partijen.

Het bezit van aandelen van privaatrechtelijke ondernemingen heeft in het algemeen een positief effect. De economische waarde kan namelijk hoger liggen dan de balanswaarde. Wel dient voorzichtigheid te zijn geboden bij het structureel rammen van dividend uitkeringen, omdat achterblijvende uitkeringen kunnen leiden tot een structureel budgettair probleem. Als gevolg van de corona crisis wordt ook een groot beroep gedaan op de organisatorische capaciteit van diverse van onze gemeenschappelijke regelingen. In hoeverre financiële compensatie vanuit het Rijk hiervoor afdoende is om de kosten te dekken is nog niet duidelijk. Daarnaast is de verwachting dat dividend uitkeringen zullen terug lopen.

4. Algemene Uitkering Gemeentefonds

De economische ontwikkeling, de ontwikkeling van de rijksuitgaven en ontwikkelingen rondom de systematiek voor het bepalen van de algemene uitkering uit het gemeentefonds, maken het bepalen van de raming van deze inkomsten in onze begroting steeds complex. Deze onzekerheid neemt, met name, voor de toekomstige ramingen verder toe. Daarom opgenomen als potentieel structureel risico. Vanwege de huidige corona crisis en de lopende kabinetsformatie worden de hier bovengenoemde factoren versterkt.

Zo leert een terugblik op de afgelopen jaren dat gemeenten gedurende een lopend begrotingsjaar steeds inkomstenschommelingen hebben gehad als gevolg van de onderbesteding bij het Rijk. Hierdoor zijn gemeenten na het opstellen van hun begroting steeds geconfronteerd met negatieve bijstellingen/taakstellingen.

De uitkomsten van het nieuwe verdeelstelsel blijven onzeker. De ingangsdatum is een jaar verschoven naar 1 januari 2023. Bij de kabinetsformatie kan pas worden besloten of er structureel geld bijkomt voor de gemeenten. Deze herverdeling gaat over het gehele gemeentefonds en niet alleen het sociaal domein.

5. Planschade

In procedures met betrekking tot het wijzigen van bestemmingsplannen kan voor individuele burgers planschade ontstaan. In een aantal gevallen kunnen de hieruit voortvloeiende kosten worden opgenomen in de exploitatie van het desbetreffende plan. Daar waar mogelijk wordt de planschade afgewenteld op de initiatiefnemer.

Het resterende geschatte risico is hier opgenomen.

6. Grondexploitatie

Een beleidsmatig risico binnen een gemeente is de grondexploitatie. In Aa en Hunze zijn twee exploitaties, die grote invloed hebben op de totale grondexploitatie. Dit zijn het woningbouwplan Nooitgedacht in Rolde en het bedrijventerrein Bloemmakers in Gieteren. Zie verder de paragraaf Grondbeleid voor de inhoudelijke toelichting.

7. Bodemsaneringskosten

De aansprakelijkheid op het gebied van milieu neemt voortdurend toe. De gemeenten vormen hierbij geen uitzondering. Gemeenten lopen als rechtmatige eigenaar van gronden het risico dat vervuilde grond geschoond moet worden. Eventuele noodzakelijke maatregelen op het terrein van de bodemsanering, die voor rekening van de gemeente kunnen komen, zijn momenteel vooralsnog niet in te schatten en daarom als risico benoemd in deze paragraaf.

8. Asbestsaneringen

In toenemende mate wordt de gemeente geconfronteerd met illegale dumping van asbest via de vuilinzameling en asbestvervuiling als gevolg van brand. In het belang van de volksgezondheid is acute verwijdering van de vervuiling noodzakelijk. Verhaal van de kosten op de veroorzaker blijkt vaak onmogelijk, daarom opgenomen als risico.

9. Juridische risico's

Jaarlijks worden enige procedures door of tegen de gemeente gevoerd. Er is een tendens waar te nemen van een toenemend aantal aansprakelijkheidstellingen. Gemeenten worden geconfronteerd met schadeclaims van burgers als gevolg van genomen besluiten en vermeende nalatigheid door de overheid. Zo kunnen de gemeenten aansprakelijk gesteld worden door de burger voor schade als gevolg van slecht onderhoud van de wegen, openbaar groen en voor planschades (al specifiek benoemd als risico). Voor een deel zijn de risico's die de gemeente lopen gedekt door afgesloten verzekeringen, waarbij de gemeente bij de WA-verzekering een eigen risico heeft van € 2.500 per schadegeval.

Financiële kengetallen

In de raadsvergadering van 17 december 2014 is de 'Nota Weerstandsvermogen en Risicobeheersing Gemeente Aa en Hunze 2014' vastgesteld. Daarin is voorgesteld dat de houdbaarheidstest gemeentefinanciën van de VNG jaarlijks zal worden uitgevoerd en opgenomen, als aanvullende beoordeling van het weerstandsvermogen in deze paragraaf van de begroting. Inmiddels is dit besluit achterhaald omdat het BBV is gewijzigd. Daarin is bepaald dat in deze paragraaf verplicht financiële kengetallen moeten worden opgenomen.

Het gaat om de volgende kengetallen:

- Netto schuldquote
- Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen
- Solvabiliteitsratio
- Structurele exploitatieruimte
- Grondexploitatie
- Belastingcapaciteit.

Beoordeling kengetallen

Met ingang van begroting 2016 worden bovenstaande kengetallen opgenomen om inzicht te geven in de ontwikkeling van de financiële positie van onze gemeente. Vanaf begrotingsjaar 2017 zijn wij verplicht vanuit het BBV om de kengetallen meerjarig op te nemen. De provincie Drenthe heeft in haar toezichtbrief van 18 december 2015 een categorie-indeling voor de kengetallen gemaakt. Op basis van deze categorie-indeling, vallen wij voor vijf kengetallen bij de rekening 2020 in de meest gunstige en daarmee minst risicovolle categorie. Eén kengetal, structurele exploitatieruimte valt in de minst gunstige en daarmee meest risicovolle categorie.

Netto schuldquote

De netto schuldquote geeft inzicht in de omvang van de netto schuldenlast ten opzichte van jaarlijkse baten. In de VNG-handreiking "Houdbare Gemeentefinanciën" is aangegeven dat wanneer de schuld lager is dan het begrotingstotaal (<100%), dit als voldoende kan worden bestempeld en boven de 130% als onvoldoende. Door het lage bedrag aan langlopende leningen (verwachting per ultimo 2020 < € 7,4 miljoen) is onze netto schuldquote fors lager (en dus positiever) dan de gestelde 'norm' van < 100%.

De netto schuldquote wordt als volgt berekend:

Netto schuld = (onderhandse leningen + overige vaste schulden + kortlopende schuld + overlopende passiva) -/-(langlopende uitzettingen + kortlopende vorderingen + liquide middelen + overlopende activa)

Netto schuldquote = netto schuld / totale baten (vóór bestemming)

Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen = (netto schuld -/-(verstrekte leningen) / totale baten (vóór bestemming)

Solvabiliteitsratio

De solvabiliteitsratio wordt berekend als het percentage van het totale eigen vermogen te delen door het balanstotaal. De solvabiliteitsratio geeft de mate aan waarmee het bezit gefinancierd is met eigen vermogen. In de VNG-handreiking is aangegeven dat wanneer een solvabiliteitsratio hoger is dan 30% dit als voldoende kan worden bestempeld en lager dan 20% als onvoldoende. De solvabiliteitsratio van onze gemeente is derhalve goed te noemen.

Solvabiliteitsratio = eigen vermogen / totaal vermogen.

Structurele exploitatieruimte

De structurele exploitatieruimte wordt berekend als het percentage van het verschil tussen structurele baten en lasten te delen door het totaal van de baten (exclusief mutaties reserves). De maatstaf geeft aan hoeveel structurele vrije ruimte aanwezig is in de begroting. In de rekening 2017 was er sprake van structurele exploitatieruimte (structurele weerstandscapaciteit). In de rekening 2018 en 2019 was er een negatief kengetal. In de rekening 2020 is dit negatieve kengetal verder gezakt. Dit kengetal is voor de begrotingsjaren 2021 en 2022 weer positief.

Structurele exploitatieruimte = (structurele baten -/-(structurele lasten) / totale baten (vóór bestemming).

Grondexploitaties

De ratio grondexploitatie wordt berekend als het percentage van de boekwaarde van de niet in exploitatie genomen gronden (NIEG) en bouwgronden in exploitatie (BIE) te delen door het totaal van de baten (vóór bestemming). Er is geen VNG norm voor de hoogte van deze ratio. Hoe lager de ratio hoe lager het risico voor de gemeente (hoe groter de grondposities, hoe navenant groter het risico).
Ratio grondexploitaties = boekwaarde van in- en nog niet in exploitatie genomen gronden / totale baten (vóór bestemming).

Belastingcapaciteit

De belastingcapaciteit wordt berekend als het percentage woonlasten voor een gezin voor de OZB, riool- en afvalstoffenheffing bij een gemiddelde WOZ-waarde gedeeld door het landelijk gemiddelde. We zitten onder het landelijke gemiddelde.

Belastingcapaciteit = (landelijk gemiddelde woonlasten -/-(gemeentelijk gemiddelde woonlasten) / gemeentelijk gemiddelde woonlasten.

Nota weerstandsvermogen en risicomanagement en nota reserves en voorzieningen

Het actualiseren van de nota weerstandsvermogen en risicobeheersing en van de nota reserves en voorzieningen vindt op dit moment niet plaats. De reden hiervoor is dat we in 2019 zijn begonnen met de ontwikkeling van een nieuwe Planning & Control cyclus, dit doen we in een Programma 'AndersOmDoen'. Het Planning & Control instrumentarium is van raad, college en organisatie. De nieuwe Planning & Control cyclus moet aansluiten bij wat de inwoners, bedrijven en instellingen van

ons vragen en wat wij nodig hebben om de maatschappelijke effecten te realiseren, te meten en te monitoren. Het programma moet zorgen voor betrokkenheid van medewerkers, waarbij het gedrag vertrouwen, verantwoordelijkheidsgevoel en flexibiliteit uitstraalt én het uitgangspunt samenwerken en integraliteit is. Dit moet eveneens leiden tot een instrumentarium dat hierbij past. De Begroting 2020 nieuwe stijl, is het eerste resultaat van de nieuwe Planning & Control cyclus.

Rekening 2020	Verloop van de kengetallen					
Kengetallen:	Rekening 2017	Rekening 2018	Rekening 2019	Begroting 2020	Rekening 2020	Begroting 2021
Netto schuldquote	11%	10%	13%	29%	18%	34%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	6%	5%	9%	30%	13%	34%
Solvabiliteitsratio	66%	62%	57%	49%	48%	43%
Structurele exploitatieruimte	5%	-1%	-1%	0%	-5%	2%
Grondexploitatie	19%	16%	14%	10%	10%	8%
Belastingcapaciteit	91%	91%	89%	92%	86%	92%

Onderhoud kapitaalgoederen

Onderhoud kapitaalgoederen

Wegen

Basisgegevens/uitgangspunten

De gemeente Aa en Hunze heeft 2.869.788 m² aan verharding in beheer en onderhoud. Hiervan is 1.676.473 m² asfaltverharding, 1.076.185 m² elementenverharding en 114.130 m² betonverharding. Het gehele areaal aan verharding bestaat voor 78% aan rijbanen en 22% uit fietspaden, voetpaden en parkeerplaatsen.

A. Het beleidskader

In het najaar van 2016 is het Beleidsplan wegen voor de periode van 2016-2020 door de Raad vastgesteld. Het doel van het wegenbeleidsplan is ervoor te zorgen, dat het onderhoud van de gemeentelijke wegen wordt uitgevoerd aan de hand van een vooraf afgesproken kwaliteit.

In het Beleidsplan 2016-2020 is als uitgangspunt het kwaliteitsniveau Basis gecontinueerd. Kwaliteitsniveau Basis staat gelijk aan de ondergrens van verantwoord wegbeheer volgens de CROW-wegbeheersystematiek (Centrum Regelgeving en Ontwerp Weg- en waterbouw). De afgelopen onderhoudsperioden hebben uitgewezen dat dit kwaliteitsniveau een prima uitgangspunt is om ook in de toekomst verantwoord wegbeheer binnen de gemeente uit te blijven voeren.

B. Uit het beleidskader voortvloeiende consequenties

In het najaar van 2016 is de onderhoudsplanning en begroting door het college vastgesteld voor de planperiode 2016-2020. Het onderhoudsplan is, gelijk met het Beleidsplan, in 4^e kwartaal van 2016 ter kennisname aan de Raad gebracht.

C. De vertaling van de financiële consequenties in de begroting

Uit de gehouden inspecties en opstellen van de meer jaren ramingen is in 2017 geconstateerd dat het bedrag, vanuit de exploitatie in de voorziening wegenonderhoud gestort, met € 120.000 naar beneden kon worden bijgesteld. De gemiddelde investering voor het onderhoud voor de planperiode 2016-2020 bedroeg € 633.000,- per jaar.

D. Voortgang

In 2020 is het onderhoud aan de asfalt verhardingen uitgevoerd. Het straatwerk is doorgeschoven naar 2021.

In het eerste kwartaal 2021 wordt, voor de planperiode 2021-2025 een nieuw beleidsplan aan de gemeenteraad ter vaststelling aangeboden.

Water en kunstwerken

A. Het Beleidskader

De gemeente Aa en Hunze heeft 125 ha binnenwater. Daarnaast heeft de gemeente 37 vaste bruggen, 12 beweegbare bruggen, 13 steigers, 8 andere voorzieningen zoals bv. rolpalen, kademuur, leuning e.d. en 5.310 m¹ walbeschoeiing.

B. Uit het beleidskader voortvloeiende consequenties.

Het jaarlijkse onderhoud wordt uitgevoerd op basis van het beheerprogramma bruggen. In de begroting is hiervoor een structureel budget opgenomen.

C. De vertaling van de financiële consequenties in de begroting

In de begroting 2020 is een bedrag van € 176.000 aan directe kosten opgenomen voor het onderhoud van sloten, berm sloten, sluizen en waterkeringen. Daarnaast is een bedrag van € 127.000 opgenomen voor regulier onderhoud aan waterstaatkundige werken, zoals bruggen, kano- en vissteigers. Voor groot onderhoud aan de bruggen van het Grevelingskanaal wordt jaarlijks een bedrag van € 44.000 toegevoegd aan de voorziening.

D. Voortgang

Periodiek wordt het onderhoudsprogramma vastgesteld en uitgevoerd om het onderhoudsniveau op een aanvaardbaar/voldoende niveau te brengen.

De gelden, die opgenomen zijn in de begroting, worden voor de bruggen aangewend. Hierbij worden leuning vervangen en/of geschilderd, wordt betonrenovatie uitgevoerd en worden vernieuwingen aan brugdekken uitgevoerd. De beheerplannen voor bruggen en beschoeiing van het Grevelingkanaal en het vijveronderhoud zijn in het eerste kwartaal van 2017 geactualiseerd. Voor de overige bruggen geldt dat op basis van de gegevens uit inspectie 2018 blijkt dat de onderhoudstoestand van de bruggen op een voldoende niveau is (beoordeling is uitgevoerd volgens CROW publicatie 288).

Riolering

Basisgegevens/uitgangspunten

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de rioleringsvoorzieningen in de gemeente Aa en Hunze.

Rioleringsvoorzieningen

Vrijverval riolering	275 km
Mechanische riolering	130 km
Hoofdgemalen	30 stuks
Minigemalen	460 stuks
Randvoorzieningen	10 stuks
IBA's	35 stuks
Kolken	12560 stuks
Vijvers	26 stuks

A. Het Beleidskader

In 2015 is het Gemeentelijk Riolerings Plan (GRP) door de raad vastgesteld voor de planperiode 2015-2019. Aan het beleid ligt de volgende visie ten grondslag:

Aa en Hunze wil beschikken over een duurzaam en robuust water- en rioleringsstelsel in het bebouwd gebied. We hebben inzicht in het stelsel en beheren het doelmatig, waardoor de lasten zo laag mogelijk blijven en overlast van water tot een minimum is beperkt. Gebruikers kunnen eenvoudig terecht bij de gemeente met klachten en vragen, maar we doen ook een beroep op hun eigen verantwoordelijkheid.

Voor de planperiode 2020-2024 wordt een nieuw GRP opgesteld. Tot het moment dat het nieuwe GRP door uw raad is vastgesteld geldt het GRP uit de planperiode 2015-2019.

Met dit plan geven wij invulling aan de wettelijke verplichting om vast te leggen hoe wij inhoud geven aan de zorgplicht voor het afvalwater, regenwater en grondwater. De zorgplichten zijn vertaald naar doelen. Aan de hand van onze visie hebben we speerpunten voor de komende planperiode bepaald, te weten:

1. Inzicht in de werking van het stelsel vergroten.
2. Duurzaamheid vergroten.
3. Anticiperen op klimaatverandering.
4. Samenwerking met waterketenpartners versterken.

In Groningen en Noord-Drenthe gaan gemeenten, waterschappen en waterbedrijven meer samenwerken in de waterketen. Dit wordt langs 2 sporen bereikt; regionaal en per cluster. De regionale samenwerking is vastgelegd in het "Samenwerkingsovereenkomst WKGD" (2014). Het cluster Kop van Drenthe bestaat uit de gemeenten Tynaarlo, Assen, Noordenveld en Aa en Hunze en de waterschappen Hunze en Aa's en Noorderzijlvest. In 2014 is het Waterakkoord Kop van Drenthe ondertekend. In dit waterakkoord hebben de deelnemers afspraken vastgelegd en een maatregelenprogramma opgesteld voor de periode 2015 t/m 2019. Voor de periode 2020-2025 worden nieuwe afspraken gemaakt. In de samenwerkingsregio Groningen en Noord Drenthe is een nieuw bestuursakkoord opgesteld voor de periode 2020-2025 waar de nadruk ligt op de onderdelen Kwetsbaarheid en Duurzaamheid.

B. Uit het beleidskader voortvloeiende consequenties

In dit GRP heeft de raad gekozen om nieuwe investeringen direct te bekostigen uit de opbrengsten van de rioolheffing van het betreffende jaar (ideaalcomplex). De ontwikkeling van de rioolheffing is dynamisch, waarbij -aan de hand van het jaarprogramma- ieder jaar een actualisatie plaats vindt van de berekening. Op die wijze is de ontwikkeling van het tarief in balans met de werkelijke kosten.

De maatregelen in ons GRP stemmen we af op het waterakkoord van het cluster en de regionale samenwerking.

C. De vertaling van de financiële consequenties in de begroting

Door de lagere investeringen en het structureel verlagen van de kapitaallasten (bereikt door inzet van de voorziening) kan het tarief naar beneden worden bijgesteld. In 2020 met 1%. Op basis van het huidige GRP zijn de tarieven stabiel. Om dit stabiele tarief te kunnen handhaven maken we gebruik van een voorziening. Hoe de tarieven zich na 2020 ontwikkelen is afhankelijk van de uitkomsten uit het op te stellen nieuwe GRP.

D. Voortgang

De in de begroting opgenomen bedragen voor het onderhoud worden daarvoor in het desbetreffende jaar ingezet. Werkzaamheden worden zoveel mogelijk afgestemd met onze waterketenpartners, waardoor werkzaamheden in de tijd kunnen verschuiven.

Gebouwen

Basisgegevens/uitgangspunten

De gemeente Aa en Hunze heeft 50 gemeentelijke accommodaties. Deze 50 accommodaties bestaan uit onder andere 3 kerktorens, 3 molens, 3 multifunctionele accommodaties, 2 zwembaden, 3 sporthallen, 2 gymnastieklokalen, 1 sportzaal, 18 dorpshuizen (waarvan 7 in eigendom), 1 loods met overkapping voor Openbare Werken, 4 brandweerposten, 1 gemeentehuis, 1 afvalbrengrstation en 18 overige locaties. Door de verzelfstandiging van het openbaar basisonderwijs per 1 januari 2010 (stichting PrimAH) en de overheveling van het groot onderhoud per 1 januari 2015 is de gemeente niet meer verantwoordelijk voor het onderhoud van de schoolgebouwen. Als gevolg van de bevolkingskrimp is het eigendom én het onderhoud van de schoolgebouwen in Schipborg, Nieuw Annerveen, Annerveenschekanaal en Gasselternijveenschemond weer terug gegaan naar de gemeente. De schoolgebouwen in Schipborg en Gasselternijveenschemond zijn inmiddels verkocht.

A. Het Beleidskader

Het kader voor het onderhoud van de gebouwen is de door de raad vastgestelde “nota onderhoud gebouwen”. Het betreft hier het onderhoud van de gemeentelijke gebouwen, exclusief de dorpshuizen en monumenten. In deze nota wordt gestreefd naar een onderhoudsniveau tussen de conditieschalen 2 en 3, wat overeenkomt met een goede tot redelijke onderhoudstoestand. Om een bijdrage te leveren aan de taakstellende bezuiniging voor de komende jaren is het onderhoudsniveau teruggebracht naar conditieschaal 3. Het gebouwenonderhoud vindt plaats op basis van onderhoudsbegrotingen in de vorm van een zogenaamde meerjarenraming voor een periode van 10 jaar. In opdracht en voor rekening van de stichting PrimAH vindt voor de openbare basisscholen tweejaarlijks een actualisatie van de onderhoudsbegroting plaats en voor de overige gebouwen driejaarlijks. Vanaf 2021 zal stichting PrimAH haar onderhoudsbegroting door een externe partij laten opstellen. Voor iedere actualisatie wordt een inspectie ter plaatse uitgevoerd. Het onderhoud van dorpshuizen vindt plaats op basis van de notitie dorpshuizenbeleid die door de raad is vastgesteld. Het beheer en onderhoud van de gebouwen van de voetbalverenigingen is de verantwoordelijkheid van de vereniging geworden.

B. Uit het beleidskader voortvloeiende consequenties

Het gebouwenonderhoud wordt conform de Meerjarenonderhoudsplanning (MJOP) en het beleidskader uitgevoerd. Over de eventuele (financiële) consequenties van de tweejaarlijkse inspectie zal uw raad in het beleidsplan en de begroting worden geïnformeerd.

C. De vertaling van de financiële consequenties in de begroting

Conform het meerjarig onderhoudsschema gemeentelijke gebouwen is voor groot onderhoud en schilderwerk van gemeentelijke gebouwen (excl. monumenten, schoolgebouwen en dorpshuizen) structureel respectievelijk € 225.000 en € 96.000 in de begroting opgenomen.

Voor groot onderhoud en schilderwerk van monumenten is dat bedrag respectievelijk € 33.000 en € 19.000 structureel. Daarnaast is een bedrag van € 314.000 beschikbaar in de exploitatie voor regulier onderhoud van de gemeentelijke gebouwen (excl. schoolgebouwen en dorpshuizen). Hiervan is € 27.000 voor monumenten.

Voor het groot onderhoud van dorpshuizen is in de exploitatie jaarlijks een bedrag van € 59.000 beschikbaar; dit bedrag maakt onderdeel uit van een subsidieregeling. Door een taakstellende bezuiniging wordt nog 70% van de kosten gesubsidieerd.

Per 1 januari 2015 is het buitenonderhoud voor de scholen voor primair en (voortgezet) speciaal onderwijs (niet meer in onze gemeente) overgeheveld van de gemeente naar de schoolbesturen. De schoolbesturen hebben nu de (financiële) verantwoordelijkheid voor het totale onderhoud van hun schoolgebouwen, inclusief (functionele) aanpassingen van het gebouw.

D. Voortgang

De in de onderhoudsbegroting geraamde werkzaamheden worden aan het begin van het jaar op een lijst van "uit te voeren werkzaamheden" geplaatst. Bij deze lijst wordt een planning opgesteld voor het desbetreffende jaar. Uitgangspunt is de werkzaamheden in het geraamde jaar uit te voeren. Bij een aantal omvangrijke werkzaamheden komen de bedragen in een periode van 2 of 3 jaar beschikbaar, waarbij de uitvoering aaneengesloten dient plaats te vinden.

Groenbeheer binnen de kom

Bomen	28.000 stuks
Monumentale bomen	180 stuks
Gazon	130 hectare
Ruw gras	15,5 hectare
Struiken	34,5 hectare
Vaste planten	1.400 m2
Plantenbakken	30 stuks
Parkbos	25,5 hectare

Groenbeheer buiten de kom

Bomen	60.000 stuks
Gazon	7 hectare
Ruw gras	300 hectare
Bosplantsoen/struiken	12,5 hectare

Groen

Basisgegevens/uitgangspunten

Van het totale areaal openbaar groen dat de gemeente in onderhoud heeft, wordt een deel uitgevoerd in eigen beheer en een deel uitbesteed. Het grootste deel van het groenonderhoud in de kernen wordt

uitgevoerd door voormalig Alescon/ WPDA, vanaf januari 2021, de Kernteams onder begeleiding van voormannen als onderdeel van de gemeentelijke buitendienst. In 2020 is het project BOR-Buitendienst uitgevoerd om de overgang naar de gemeentelijke kernteams te realiseren. Eind december 2020 is het project BOR afgerond.

A. Het beleidskader

Het groenbeheer systeem is gebruikt om bestekken op te stellen van werkzaamheden die nu in uitvoering zijn.

B. Uit het beleidskader voortvloeiende consequenties

Na de vulling van het groenbeheer systeem is een visie over het groenbeheer in onze gemeente opgesteld. De visie wordt gebruikt bij het opstellen van de onderhoudsbestekken.

Het bomenbestand in de gemeente Aa en Hunze kampt met achterstallig onderhoud. Voor het wegwerken van dit achterstallig onderhoud én het planmatig beheer zijn extra middelen beschikbaar. Het wegwerken van achterstallig bomenonderhoud is in het snoeiseizoen 2019-2020 per 15 maart 2020 afgerond. Voor het snoeiseizoen 2020-2021 is een incidenteel budget van € 200.000, - voor bomenonderhoud beschikbaar gesteld, waarmee het structureel benodigde onderhoud kan worden uitgevoerd.

In het slotenonderhoud is een inhaalslag noodzakelijk om de schouwsloten weer op voldoende diepte te brengen. De schouwsloten worden jaarlijks geschoond, desondanks is de slootbodem in de loop der tijd verhoogd. Een extra actie om de sloten weer op de gewenste diepte te krijgen is noodzakelijk om de water afvoerende werking te garanderen.

Er loopt een evaluatietraject met betrekking tot het ecologisch beheren van de gemeentelijke bermen. De gemeente wil starten met het ecologisch beheren van een deel van de bermen door de eigen buitendienst. Een investering in materieel is hiervoor noodzakelijk.

C. De vertaling van de financiële consequenties in de begroting

Voor het wegwerken van achterstallig onderhoud en planmatig beheer is in de begroting 2017 een incidenteel bedrag beschikbaar gesteld van € 1.125.000. Dit bedrag is bestemd voor de uitvoering in de jaren 2018-2020. Om niet opnieuw achterstanden op te lopen in het bomenonderhoud is een structurele verhoging van het bomenonderhoud budget met € 200.000, - per jaar noodzakelijk, genoemde verhoging is in de begroting opgenomen en toegekend.

Voor het wegwerken van het achterstallig onderhoud bij de Schouwsloten is drie jaar (de jaren 2021-2023) een incidenteel bedrag van € 100.000, - nodig. Genoemd incidenteel bedrag is in de begroting opgenomen en toegekend.

Voor het aanschaffen van materieel, incl. het afvoeren van bermmaaisel, ten behoeve van ecologisch bermbeheer is een structureel bedrag van € 18.000, - per jaar noodzakelijk. Hiermee kan de eigen buitendienst ca. 25% van het bermareaal ecologisch beheren. Het gevraagde budget voor het starten met ecologisch bermbeheer is toegekend.

D. Voortgang

Vanaf 2021 is er voldoende budget beschikbaar om het bomenonderhoud planmatig structureel voort te zetten. Vanaf 2021 zal worden gestart met het weer op diepte brengen van de schouwsloten. Voor de uitvoering hiervan is een periode van 3 jaar gepland (2021-2023). Het benodigde materieel voor de uitvoering van ecologisch bermbeheer wordt aangeschaft. In 2021 kan de buitendienst ervaring opdoen met de uitvoering van ecologisch bermbeheer op ca. 25% van het areaal. In 2023 wordt het ecologisch bermbeheer geëvalueerd.

Financiering

Financiering

De financieringsparagraaf is een verplicht onderdeel in de programmabegroting en –rekening en vloeit voort uit de Wet Financiering decentrale overheden (wet FIDO). Deze wet schept een bindend kader voor een verantwoordelijke en professionele inrichting van een treasuryfunctie bij decentrale overheden. Het belangrijkste uitgangspunt van de wet FIDO is het beheersen van de financiële risico's. De wijze waarop de risico's binnen de gemeente Aa en Hunze worden beheerst is geregeld in het treasurystatuut. Dit statuut vormt dan ook de basis voor de paragraaf financiering.

De treasuryfunctie ondersteunt de uitvoering van de programma's door middel van de financiering van beleid en het uitzetten van geldmiddelen die niet direct nodig zijn.

Treasury omvat het sturen, beheersen, verantwoorden over en toezicht houden op de financiële vermogenswaarden, de financiële geldstromen, de financiële posities en de hieraan verbonden risico's.

Toerekening van rente

In de notitie Rente 2017 van de commissie BBV wordt ingegaan op de verwerking van de rentelasten en –baten in de begroting en de jaarstukken. Doelstelling van de notitie is het bevorderen van een eenduidige handelswijze met betrekking tot rente door gemeenten (harmonisering), stimuleren dat gemeenten de (verwachte) werkelijke rentelasten opnemen in de begroting en de jaarstukken en het eenduidig inzichtelijk maken van de wijze waarop de gemeenten met rente zijn omgegaan (transparantie).

De bepalingen en richtlijnen van de notitie hebben geleid tot aanpassing van het gemeentelijk rentebeleid. Hiervoor is de rentenota 2017 opgesteld. Deze nota is op 29 juni 2017 vastgesteld in de raad. Hierin is vastgelegd dat:

1. Als nieuwe methode alleen de werkelijke rente van externe financieringsmiddelen wordt toegepast, conform het advies van de commissie BBV;
2. de kostendeckende tarieven worden bepaald op basis van de werkelijke rentelast;
3. De afschrijvingsmethodiek voor alle activa wordt geüniformeerd, waarmee op alle activa lineair wordt afgeschreven.

Renteschema 2020

a	Externe rentelasten over de korte en lange financiering		38.557
b	Externe rentebaten		-68.731
	Saldo rentelasten en baten		-30.174
c	1 Rente aan grondexploitatie	-/-	-
			85.358
	2 Rente projectfinanciering	-/-	
	3 Rentebaat verstrekte lening	+/-	
			-85.358
	Aan taakvelden toe te rekenen externe rente		-
			115.532
d	1 Rente eigen vermogen	+/ +	0
d	2 Rente voorzieningen	+/ +	0
	Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente		-
			115.532
e	Werkelijk aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)	-/-	-
			205.664
f	Renteresultaat taakveld Treasury (- is positief resultaat)		-
			321.196

Financiering

De leningenportefeuille (looptijd >1 jaar) ziet er als volgt uit:

Stand per 1 januari 2020	€ 1.701.000
Nieuwe leningen	€ 7.000.000
Reguliere aflossingen	<u>€ 1.320.000</u>
Stand per 31 december 2020	€ 7.381.000

De rente voor kort geld (<1 jaar) is lager dan de rente voor lang geld (>1 jaar). Sinds 2016 is de rente op kortlopende leningen zelfs regelmatig negatief. Wanneer er een financieringsbehoefte ontstaat, wordt daarom eerst tot het conform de wet FIDO maximaal toegestane bedrag met kort geld gefinancierd. De netto schuld van de gemeente Aa en Hunze per inwoner is relatief gezien laag.

Financieringsrisico's

Ten aanzien van de beleidsvoornemens voor het risicobeheer van de financieringsportefeuille zijn de volgende risico's te onderscheiden:

1. Renterisico

Ten aanzien van het renterisico dient te worden gekeken naar het risico van de vlottende schuld en de risico's van langlopende leningen. Ter beperking van de het renterisico zijn 2 normen opgesteld: de kasgeldlimiet en de renterisiconorm. Het doel van deze normen, uit hoofde van de wet FIDO, is te voorkomen dat bij herfinanciering van leningen bij (aanzienlijk) hogere rente grote schokken optreden in de hoogte van de rente die de gemeente moet betalen.

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet heeft betrekking op vlottende schulden met een looptijd tot maximaal 1 jaar inclusief de debetstand op de rekening-courant. De kasgeldlimiet is gelimiteerd tot 8,5% van het bedrag van de begroting (2020 € 58,6 mln). De kasgeldlimiet was in 2020 ca. € 5,0 mln. Eenmaal per kwartaal wordt de gemiddelde liquiditeitspositie berekend. Als in drie achtereenvolgende kwartaalrapportages de kasgeldlimiet wordt overschreden, wordt de toezichthouder daarvan op de hoogte gesteld. Daarbij moet in een plan zichtbaar worden gemaakt hoe men opnieuw aan de kasgeldlimiet denkt te zullen gaan voldoen. Vanwege de oplopende vlottende schuldpositie is in mei 2020 besloten een langlopende lening van € 7,0 mln. aan te trekken. Hierdoor is onze gemeente steeds blijven voldoen aan de kasgeldlimiet.

Kasgeldlimiet	Gemiddelde liquiditeitspositie 2020 per kwartaal			
	1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal
-/- € 5,0 mln.	-/- € 10.100.000	-/- € 8.700.000	-/- € 800.000	-/- € 2.200.000

Renterisiconorm

De renterisiconorm heeft betrekking op leningen met een looptijd > 1 jaar. De norm houdt in, dat de jaarlijkse aflossingen en de renteherzieningen samen niet meer mogen bedragen dan 20% van het begrotingstotaal. De aflossingen worden ook meegenomen, omdat in geval van herfinanciering hierover ook renterisico wordt gelopen. In het onderstaande schema is het renterisico voor onze langlopende leningen in beeld gebracht. Uit dit overzicht blijkt dat nu en de komende jaren een zeer beperkt (ruim binnen de norm) renterisico op de langlopende schulden wordt gelopen.

Berekening Renterisico vaste schuld					
(Bedragen X € 1.000)					
	jaar	2020	2021	2022	2023
1	Renteherzieningen	0	0	0	0
2	Aflossingen	1.320	891	891	700
3	Renterisico (1+2)	1.320	891	891	700
4	Renterisiconorm (20% begrotingstotaal)	11.727	12.020	12.020	12.020
5a	Ruimte onder renterisiconorm (4>3)	10.407	11.129	11.129	11.320
5b	Overschrijding renterisiconorm (3>4)	0	0	0	0

2. Kredietrisico

Kredietrisico's doen zich voor bij de verstrekte leningen. In onderstaande tabel is aangegeven aan welke groepen leningen zijn verstrekt.

Kredietrisico's

Risicogroep	restant vordering per 31-12-2020
Deelnemingen	712.089
Langlopende personeelsleningen	488.532
Woningbouwcorporaties	4.285
Blijversleningen	0
Startersleningen	878.920
Zonneleningen	192.468
Totaal	2.276.294

De vordering op deelnemingen betreft een vordering op Enexis. Deze vorderingen is een aandeelhouderslening. Enexis gebruikt de lening om de energietransitie deels mee te financieren.

De langlopende personeelsleningen zijn hypotheekleningen. Hierbij is het kredietrisico klein, omdat de verstrekte lening nooit hoger is dan de waarde van het onderpand. Er worden geen nieuwe personeelsleningen meer afgesloten. Hierdoor daalt het uitstaande bedrag.

De startersleningen zijn hypotheekleningen die worden verstrekt om het verschil tussen de verwervingskosten en de volgens NHG normen verstrekte eerste hypotheek te financieren.

Het betreft een revolverend krediet van maximaal € 35.000 waarbij de eerste 3 jaar geen rente en aflossing wordt betaald. Daarna wordt per periode op basis van een inkomenstoets de hoogte van de rente en aflossing bepaald.

De zonnelening biedt een oplossing voor huiseigenaren om met een lening tegen gunstige voorwaarden in energiebesparende maatregelen te investeren. Aa en Hunze stimuleert zo energiebesparing in bestaande koopwoningen. Er worden geen zonneleningen meer verstrekt door de gemeente. Burgers kunnen hiervoor terecht bij de provincie.

De blijverslening is voor mensen die graag langer in hun woning willen blijven wonen en daarvoor aanpassingen aan hun woning willen laten doen. De interesse hiervoor is tot op heden gering.

Naast de verstrekte leningen staat de gemeente ook borg voor leningen. Dit betreft borgstellingen voor:

	Stand per 31-12-2020
- NHG hypotheekleningen	€ 1.052.571
- Woningcorporaties	€ 17.755.467
- Dorpshuizen	€ 311.027

Het saldo van de borgstelling voor NHG hypotheekleningen neemt af, omdat de gemeente sinds 2011 niet meer borg staat voor nieuwe NHG hypotheekleningen (stand per 01/01/2020 was € 1.245.342). Door

aflossing neemt, naast het saldo ook het risico af. Het saldo voor borgstelling aan Woningcorporaties, de bibliotheek en de Stichting Welzijn Aa en Hunze is ook afgenomen (stand per 01/01/2020 was € 18.884.946). Het risico is beperkt, omdat de gemeente functioneert als achtervang. Het Waarborgfonds Sociale Woningbouw staat borg. Het risico op de borgstelling voor dorpshuizen is wat hoger. De dorpshuizen dienen wel als onderpand.

Bedrijfsvoering

Bedrijfsvoering

In de Sturingsmonitor hebben wij u inhoudelijk geïnformeerd over de bedrijfsvoering.

Loonkosten

De begrote salariskosten in relatie tot de werkelijke loonsom zien er als volgt uit:

Loonkosten 2020

Omschrijving	bedrag
Begrote salariskosten 2020	13.574.000
Werkelijke salariskosten	-12.492.000
Resultaat	1.082.000
Inhuur tijdelijk personeel t.l.v. vacatureruimte	-1.242.000
Resultaat overige personeelsbudgetten	159.000
Resultaat	-1.000

Met name het niet (direct) structureel invullen van vacatures heeft in 2020 een voordeel opgeleverd. Hiervoor is tijdelijk personeel ingehuurd.

Dienstverlening

De toekomst van de overheidsdienstverlening ligt bij gemeenten. De klantcontactcentra van gemeenten zullen het eerste aanspreekpunt zijn voor vragen van burgers en ondernemers over overheidszaken. Om te kunnen voldoen aan de toekomstverwachtingen, is het belangrijk de klant centraal te stellen. Vragen van burgers komen daarom via alle kanalen – telefoon, balie, post, internet – binnen bij het team Frontoffice, het KCC van de gemeente Aa en Hunze.

De verschillende klantcontacten in de organisatie worden constant gemonitord en daar waar wenselijk en mogelijk verbeterd. In 2018 zijn de resultaten van deze monitoring verder geanalyseerd en verbreed met de resultaten van de burgerpeiling en het klanttevredenheidsonderzoek “Waar staat je gemeente”.

Verder op de ingeslagen weg

De cijfers van het onderzoek naar de klanttevredenheid van bezoekers van de balies in het gemeentehuis laten zien dat wij tevreden klanten hebben. Het rapportcijfer voor het bezoek aan het loket is gestegen naar een uitstekende 8.7, een mooi resultaat en een verbetering ten opzichte van het resultaat in 2012 (7,9). Bezoekers geven in het klanttevredenheidsonderzoek aan dat zij zeer tevreden zijn met de huidige openingstijden en mogelijkheden (op afspraak en vrije inloop). Daarnaast zijn de bezoekers zeer tevreden over de korte wachttijden en zijn er prima cijfers voor de geboden service (vriendelijke en deskundige medewerkers) aan het loket

Bij het beoordelen van dienstverlening zijn de zogenaamde hostmanship-aspecten van groter belang dan de ‘instrumentele’ aspecten. Het tonen van deskundigheid en inlevingsvermogen, de bereidheid

om te helpen, het tonen van verantwoordelijkheid en het aandragen van oplossingen en ideeën worden in landelijke onderzoeken gezien als de belangrijkste factoren voor een goede dienstverlening.

De ingeslagen weg ten aanzien van digitalisering wordt ook in 2018 en hierna verder vervolgd. Onze klanten worden steeds meer in de gelegenheid gesteld om hun zaken zelf te regelen op een voor de klant passend moment en door uitbreiding van moderne dienstverleningskanalen en sociale media.

Dienstverlening en transparantie

Naast de uitbreiding van de digitale dienstverlening zullen in 2019 aan de hand van de bestaande afspraken uit het "garantiebewijs dienstverlening", de verschillende aspecten van de huidige reguliere dienstverlening tegen het licht worden gehouden. Het is belangrijk dat we in de organisatie en naar onze klanten duidelijk zijn over de kwaliteit van onze gewenste dienstverlening. Daarom gaan we deze bestaande klantafspraken intern nogmaals duidelijk communiceren, nakomen en toetsen.

In 2020 zal deze focus op de "klantgerichtheid" van de organisatie continue worden gemonitord. De komst van een nieuwe en verbeterde telefonie mogelijkheden kan dit gewenste doel goed ondersteunen.

Informatisering en automatisering

Digitalisering in een stroomversnelling!

2020 kenmerkt zich als een bijzonder jaar voor de digitalisering. Door het verplichte thuiswerken was/is het van belang om de infrastructurele voorzieningen op orde te hebben. Daarnaast is het noodzakelijk om zoveel mogelijk informatie digitaal beschikbaar te hebben. De belangrijkste acties die zijn uitgevoerd om het thuiswerken te faciliteren zijn:

- Uitbreiding van de capaciteit van ons netwerk door o.a. snellere communicatielijnen
- De afronding van de nieuwe windows10 werkplekken waardoor veel mensen nu flexibel zijn door gebruik te maken van laptops
- De gedwongen versnelde invoering en adoptie van Microsoft Office365 en name het communicatieonderdeel Microsoft Teams.
- De invoering van een nieuw "social" intranet voor interactieve communicatie.

Ook de landelijke ontwikkelingen zoals de ontwikkeling van de 'Common Ground' zijn gewoon door gegaan. De Common Ground gedachte is gebaseerd op het Estlandse model waarin de informatievoorziening helemaal opnieuw is opgezet. Hierdoor geïnspireerd willen de gemeenten dat de informatievoorziening structureel anders moet worden ingericht omdat men vastloopt met de huidige systemen en alle bijbehorende koppelingen. Daarnaast moet het de onafhankelijkheid van bestaande leveranciers vergroten.

Een belangrijk product die door deze modernisering van de informatievoorziening is ontwikkeld zijn de "Haal centraal API's. Deze producten zorgen ervoor dat een aantal basisregistraties zoals bijvoorbeeld de landelijke Basisadministratie Adressen en Gebouwen altijd op dezelfde manier te zijn bevragen. Aa en Hunze wil deze nieuwe functionaliteiten graag toepassen. In onze aanbesteding voor een nieuw zaaksysteem vragen wij expliciet hoe de leverancier omgaat met de producten uit de Common Ground gedachte ontstaan.

Door een aantal redenen maar vooral ook de opkomst van Teams als communicatiemiddel is de landelijke aanbesteding van vaste telefonie door de VNG belandt in een juridische strijd. De gemeente beraadt zich op dit moment hoe ze invulling gaat geven aan haar vaste telefonie oplossing.

In 2020 zijn belangrijke voorbereidingen getroffen om de dienstverlening en de bedrijfsvoering verder te digitaliseren. Er is een nieuwe aanbesteding gestart om het zaakgericht werken naar een hoger niveau te tillen. In 2021 gaan we dit nieuwe zaakstelsel implementeren. Daarnaast hebben we in 2020 nog een aantal belangrijke resultaten bereikt zoals:

- de aansluiting op het kadaster voor publiekrechtelijke beperkingen
- de invoering van de BAG 2.0
- het berichtenverkeer ingeregeld tussen verschillende basisregistraties (BAG, BGT, BOR)
- ongeveer 80 % van de bouwdoSSIers zijn gedigitaliseerd. (In 2021 wordt de rest gedigitaliseerd)
- er zijn diverse dashboards ontwikkeld om beter grip te krijgen op de bedrijfsvoering

Vanuit het project van de omgevingswet is een deelproject in de steigers gezet om er voor te zorgen dat we straks aan kunnen sluiten op het landelijke Digitaal Stelsel Omgevingwet (DSO). Acties die we in 2020 hebben uitgevoerd zijn o.a.:

- het aanbesteden van een nieuw informatiesysteem voor de processen van vergunningverlening, toezicht en handhaving. In 2021 wordt deze geïmplementeerd.
- het aanschaffen van plansoftware voor het maken van omgevingsplannen, toepasbare regels en vragenbomen

Door de vele werkzaamheden is het Informatiebeleidsplan in 2020 niet herijkt. Dit plan heeft echter nog een geldigheidsduur t/m 2022. Het herijken van dit plan pakken we op in 2021.

Informatieveiligheid en privacy

Bij de inrichting en het gebruik van onze informatiehuishouding spelen informatiebeveiliging en privacy een belangrijke rol. De bewustwording is toegenomen, o.a. door een aantal 'hacks' bij collegagemeenten.

Bij Aa en Hunze was het aantal datalekken in 2020 gelukkig zeer beperkt. Toch lopen ook wij risico's op het gebied van informatiebeveiliging. Om risico's te minimaliseren hebben we in 2020 een aantal activiteiten op het gebied van informatieveiligheid en privacy uitgevoerd zoals:

- het invoeren van een beveiligde manier van mailen
- het uitvoeren van een pentest om zwakke plekken te herkennen
- het uitvoeren van privacy-scans op een aantal risicovolle processen
- het invoeren van een betere manier van toegang tot sommige applicaties (two factor authentication 2fa)

In 2020 zijn we wederom geslaagd voor de ENSIA audit.

Verbonden partijen

Verbonden partijen

Inleiding

De gemeente Aa en Hunze heeft zowel bestuurlijke als financiële belangen in verschillende organisaties met een publiekrechtelijke (gemeenschappelijke regelingen) of privaatrechtelijke

rechtsvorm (stichtingen, verenigingen, coöperaties en vennootschappen). Met de participatie in verbonden partijen realiseert de gemeente haar maatschappelijke opgaven en ambities.

Een verbonden partij is volgens Artikel 1 van het BBV “Een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie waarin de gemeente een bestuurlijk en financieel belang heeft.”

Onder bestuurlijk belang wordt verstaan: een zetel in het bestuur van een participatie of het hebben van stemrecht. Met een financieel belang wordt bedoeld dat de gemeente middelen ter beschikking heeft gesteld die ze kwijt is in geval van faillissement van de verbonden partij en/of als financiële problemen bij de verbonden partij verhaald kunnen worden op de gemeente.

De relatie tussen de verbonden partijen en het publieke belang wordt beschreven in de programma's van de begroting. In onderstaand overzicht wordt aangegeven aan welk programma de doelen van de verbonden partij bijdragen.

Wettelijk kader en beleid

Artikel 186 Gemeentewet en het daarop gebaseerde Besluit Begroting en verantwoording (BBV) – met name artikel 15 – regelt de wijze waarop verbonden partijen worden gemonitord. Het BBV is vernieuwd. Het is van belang dat de informatie over verbonden partijen aansluit op de informatie over de activiteiten en eventuele risico's.

Het BBV schrijft voor dat de informatie over de verbonden partijen opgenomen wordt in de beleidsprogramma's waarop de samenwerking met de verbonden partij betrekking heeft. Dit bevordert dat de financiële bijdragen aan verbonden partijen en de daaraan verbonden risico's in de beschouwingen over de gemeentebegroting worden meegenomen

In deze paragraaf wordt inzicht gegeven in de relatie tussen de verbonden partijen en het publieke belang. Ook komen aan de orde ontwikkelingen, c.q. voornemens als het gaat om nieuwe verbonden partijen, het beëindigen van bestaande verbonden partijen, het wijzigen van bestaande verbonden partijen of eventuele andere actualiteiten omtrent verbonden partijen die gevolgen kunnen hebben voor de taakuitvoering van de verbonden partijen, dan wel financiële consequenties en/of risico's kunnen hebben.

Kaders

Algemeen beleid

De gemeente Aa en Hunze heeft als beleid het aangaan van Gemeenschappelijke Regelingen zoveel mogelijk te beperken.

Gemeenschappelijke Regelingen kunnen wel aangegaan worden uit het oogpunt van efficiency en kostenbeheersing, wanneer het een duidelijk voordeel oplevert voor de gemeente.

Nota verbonden partijen

Op 23 april 2008 heeft de raad de Verordening ex. 212 van de Gemeentewet opnieuw vastgesteld. Hierin is opgenomen bij artikel 20 lid 1 “Het college biedt op verzoek van de raad ter vaststelling door de raad een nota verbonden partijen aan.”

Risico's

Naast voordelen die samenwerkingsverbanden opleveren, zijn er ook risico's aan verbonden. Door afvaardigingen in het algemeen en/of dagelijks bestuur kunnen financiële risico's worden beheerst. Het risicoprofiel van gemeenschappelijke regelingen is over het algemeen laag, veelal is er een redelijk voorspelbare stijging van de jaarlijkse exploitatielasten. Binnen de paragraaf

weerstandsvormogen en risicobeheersing worden ook de financiële risico's t.a.v. verbonden partijen beoordeeld.

Het bezit van aandelen van privaatrechtelijke ondernemingen heeft in het algemeen een positief financieel effect. De economische waarde kan namelijk hoger liggen dan de balanswaarde. Wel is voorzichtigheid geboden bij het structureel ramen van dividenduitkeringen, omdat achterblijvende uitkeringen kunnen leiden tot een structureel budgettair probleem.

Overzicht verbonden partijen

Openbare Lichamen							
Organisatie/ vestigingsplaats	Financiële bijdrage 2020 in euro's	Vertegenwoordiging	Publiek belang / Programma	Juridische vorm	Saldo resultaat rekening 2020	Eigen vermogen 1-1-2020 31-12- 2020	Vreemd vermogen 1-1-2020 31-12- 2020
Vereniging van Nederlandse Gemeenten Den Haag	€ 39.453	Burgemeester (lid), Wethouder Heijerman (plv)	Belangenbehartiging van alle gemeenten bij andere overheden. Tweede Kamer, Kabinet en maatschappelijke organisaties zijn belangrijke gesprekspartners. Pijler 1: Bestuur en participatie	Vereniging	€ 1.832.00 0 (2019)	€ 61.975.00 0 (2018)	€ 78.875.00 0 (2018)
						€ 64.627.00 0 (2019)	€ 88.985.00 0 (2019)
Vereniging van Drentse Gemeenten Westerbork	€ 9.672	Burgemeester (lid), Wethouder Heijerman (plv)	Behartigen van de gezamenlijke belangen van de Drentse gemeenten. Bijvoorbeeld vertegenwoordiging, belangenbehartiging en pleitbezorging richting provincie en Rijk. Pijler 1: Bestuur en participatie	Vereniging	pm	pm	pm
Gemeenschappelijke regeling	€ 3.931	Wethouder Luinge (lid), Wethouder Lambert (plv)	Het behartigen van de gemeenschappelijke belangen op het gebied van ruimtelijke ordening, infrastructuur, bevordering van de regionale economie, cultuur en dergelijke. Pijler 1: Bestuur en participatie	GR naar Duits recht	pm	pm	pm
Eems Dollard Regio (EDR) Leer							
Veiligheidsregio Drenthe Assen	€ 1.450.992	Burgemeester, Wethouder Heijerman (plv)	Brandweerzorg en hulpverlening bij brand en rampen en geneeskundige hulpverlening bij calamiteiten voor 12 Drentse gemeenten. Pijler 1: Bestuur en participatie	GR	€ 1.170.00 0	€ 2.305.000	€ 23.387.00 0
						€ 3.698.000	€ 32.916.00 0
Gemeenschappelijke regeling Werkplein Drentsche Aa (WPDA)	€ 1.166.391	Wethouder Lambert (lid), Wethouder Luinge (plv)	Uitvoering participatiewet van de 3 deelnemende gemeenten op het	GR	€ 0	€ 133.000	€ 13.365.00 0

			terrein van werk en inkomen. Hierdoor is het mogelijk de inwoner die geen werk en/of geen inkomen heeft zo goed en snel mogelijk te helpen. Zo mogelijk bij één loket. Pijler2: Zorg			€ 212.000	€ 14.133.000	0
Gemeenschappelijke Regeling Gemeentelijke	€ 795.626	Wethouder Luinge (lid), Wethouder Lambert (plv)	Het behartigen van de gemeenschappelijke belangen van de deelnemende gemeenten op het gebied van de volksgezondheid in brede zin. Pijler2: Zorg	GR	€ 99.000	€ 2.650.000	€ 2.380.000	
Gezondheidsdienst Drenthe (GGD Drenthe) Assen						€ 2.913.000	€ 6.672.000	
Gemeenschappelijke regeling Regionale	€ 475.184	Wethouder Heijerman (lid algemeen en dagelijks bestuur)	Uitvoering taken van alle milieutaken op het gebied van omgevingsrecht	GR	-€ 82.000	€ 173.000	€ 0	
Uitvoeringsdienst Drenthe (RUD Drenthe)		Burgemeester (plv)	(vergunningverlening, toezicht en handhaving, advisering). Pijler 4: Voorzieningen, leefbaarheid en wonen			€ 91.000	€ 0	
Recreatieschap Drenthe Diever	€ 106.687	Wethouder Luinge (lid) Wethouder Lambert (plv)	Behartigen van gemeenschappelijke belangen van de deelnemende gemeenten op het gebied van recreatie en toerisme. Pijler 4: Voorzieningen, leefbaarheid en wonen	GR	€ 577.000	€ 697.000	€ 705.000	
						€ 1.386.000	€ 813.000	
Gemeenschappelijke regeling Publiek vervoer Groningen-Drenthe	€ 15.174	Wethouder Lambert (AVA)	Het creëren van een optimaal, toekomstbestendig, duurzaam en betaalbaar vervoersnetwerk. Pijler2: Zorg	GR	€ 36.000	€ 5.000	€ 334.000	
						€ 41.000	€ 352.000	
Vennootschappen								
NV Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) Den Haag	€ 131.820	Wethouder Lambert (AVA)	Met gespecialiseerde dienstverlening draagt de BNG bij aan zo laag mogelijke kosten van	NV. Aandeelhouder	€ 221 mln.	€ 4.887 mln	€ 144.802 mln.	

			maatschappelijke voorzieningen. Pijler 5: Middelen en ondersteuning			niet bekend	niet bekend
Enexis BV Den Bosch	€ 0	Wethouder Lambert (AVA)	Nutsbedrijf, distributie en transporteren van energie, netwerkbeheer. Pijler 5: Middelen en ondersteuning	BV	€ 108 mln.	€ 4.112 mln.	€ 4.146 mln.
				Aandeel- houder		€ 4.116 mln.	€ 4.635 mln.
Waterleidingmaatschappij Drenthe Assen	€ 3.200	Wethouder Luinge (AVA)	Een betrouwbare en continue drinkwatervoorziening tegen de laagst mogelijke prijs. Pijler 5: Middelen en ondersteuning	NV.	niet bekend	€ 38,7 mln.	€ 131,5 mln
				Aandeel- houder		niet bekend	niet bekend

Belangrijke ontwikkelingen / voornemens / risico's verbonden partijen

Algemeen

De verbetering van de aansturing van verbonden partijen heeft permanente aandacht waarin ook de invulling van de regiefunctie aan de orde is.

Ten aanzien van gesubsidieerde instellingen worden de overeenkomsten bij voorkeur op basis van contractfinanciering afgesloten.

In 2015 is de Wet gemeenschappelijke regelingen gewijzigd met onder andere het doel de rol van de Gemeenteraden te versterken. In het voorjaar voorafgaand aan het begrotingsjaar informeert een gemeenschappelijke regeling (GR) de deelnemende raden door middel van een kaderbrief over de financiële en beleidsmatige kaders van de GR.

Sinds 2016 wordt ten aanzien van de jaarstukken en begrotingen van de gemeenschappelijke regelingen voor de raad voor het eerst een informatiemarkt georganiseerd waarin de raadsleden vroegtijdig inzicht kunnen krijgen in de activiteiten van de GR.

Hieronder een overzicht van belangrijke ontwikkelingen en risico's van verbonden partijen

Binnen de verbonden partijen zijn de risico's uiteraard sterk toegenomen vanwege de mogelijke effecten van de covid-19 crisis.

WPDA

Organisatie: Met ingang van 1-1- 2019 zijn alle taken van Alescon voor de gemeenten Aa en Hunze, Assen en Tynaarlo samengevoegd met de taken van Werkplein Drentsche Aa. In de begroting is een efficiencyvoordeel van € 300.000,- geraamd vanuit de samenvoeging. Medio 2020 heeft het Algemeen bestuur van Alescon i.l. , na kennis te hebben genomen van voltooiing van het liquidatieplan /ontvlechtigingsplan, besloten de GR definitief op te heffen. Een belangrijk structureel risico binnen de WPDA betreft de economische ontwikkeling. Deze bepaald voor een groot deel de

opnamecapaciteit van de arbeidsmarkt. In relatie daarmee is dit ook mede bepalend voor de ontwikkeling van het aantal uitkeringen t.o.v. de beschikbare rijksbudgetten. Ook het late moment van vaststelling van de definitieve rijksbijdrage (medio september van het lopende begrotingsjaar) vormt een risico.

RUD

Het ontwikkelprogramma 2019-2020 wordt gewerkt aan een toekomstbestendige organisatie. Met invoering van risicogericht werken kan de uitvoering in de toekomst beter worden geprioriteerd en wordt een bestuurlijk afwegingskader ontwikkeld om de middelen zo effectief mogelijk in te zetten. De RUD heeft met de inzet van de reserves voor dit ontwikkelprogramma geen financiële buffer om onvoorziene kosten op te vangen. Met de herijking van de verdeelsystematiek vanaf 2020 wordt meer recht gedaan aan de inzet voor de feitelijke inzet per gemeente.

VRD

De huidige covid-19 crisis toont ook het belang van een stevige crisisorganisatie. Samenwerken in netwerken is die ondersteund worden door een crisismodel en parate organisatie is dan een vereiste. Het algemeen bestuur van de VRD heeft in de beleidsvisie 2020-2023 ook vastgelegd dat de crisisorganisatie VRD op dit soort crises moet zijn voorbereid.

Publiek Vervoer

De diverse maatregelen ter bestrijding van de covid-19 crisis hebben grote effect op de vraag naar het doelgroepenvervoer. Met gedeeltelijke financiële compensatie van de vraaguitval is de vervoersstructuur in stand gehouden. In 2021 en volgende zal afhankelijk van het eventueel (gedeeltelijk) herstel van de vervoersvraag heroriëntering op het beleid, de uitvoering en een daarbij passende infrastructuur moeten plaatsvinden.

Grondbeleid

Grondbeleid

Onder grondbeleid wordt verstaan het gehele instrumentarium dat de gemeente ter beschikking staat om ruimtelijke doelstellingen te realiseren. Het grondbeleid heeft een grote financiële impact. De eventuele baten, maar vooral de financiële risico's zijn van belang voor de financiële positie van de gemeente. Gelet op deze risico's is een afzonderlijke paragraaf over het grondbeleid verplicht gesteld.

Nota Grondbeleid

In de raadsvergadering van 25 juni 2015 is de nota Grondbeleid 2015 vastgesteld. Doel van deze nota is het actualiseren van en het inzicht bieden in de hoofdlijnen voor het voeren van een samenhangend, strategisch en effectief grondbeleid.

In de nota wordt een beschrijving gegeven van:

- Het juridisch kader voor het grondbeleid (wetgeving en overheidsbeleid).
- Het grondbeleid, de keuze tussen actief en facilitair grondbeleid en de samenwerking met derden.
- De verschillende aspecten die een rol spelen bij de verwerving van grond.
- Het gronduitgifte- en prijsbeleid.

- De financiële kaders voor grondexploitatie.

Met de Raad zal in 2021 het proces worden gestart om te komen tot een herijking van het grondbeleid.

De financiële positie

Een financieel uitgangspunt bij grondexploitaties is het realiseren van een sluitende exploitatie, waarin alle kosten voor het realiseren van het openbaar gebied worden verhaald in de grondopbrengst inclusief een bijdrage in de infrastructuur in de ruimste zin van het woord.

Ontwikkelingen grondexploitaties in 2020

Complex	Boekwaarde 1-1-2020	Baten	Lasten	Vrijval Voorziening	Tussentijdse winstneming	Boekwaarde 31-12-2020	m ² nog te verkoopen	Verwachte einddatum
In exploitatie								
Nooitgedacht	6.483.590	1.563.058	616.489	0	55.000	5.592.021	66.291	2025
Bloemakkers	1.337.652	360.956	42.048	100.000	0	1.118.744	16.728	2023
SWS Oostermoer	220.773	69.043	7.535	0	0	159.265	2.443	2021
Eext Noord Oost	542	106.417	17.020	0	45.000	-43.855	0	2021
Gasteren	-100.561	0	4.074	0	0	-96.487	0	2021
Totaal	7.941.996	2.099.474	687.166	100.000	100.000	6.729.688	85.462	

Van de complexen worden bij de najaarsnota en de jaarrekening afzonderlijke voortgangsrapportages opgenomen.

Algemene reserve grondbedrijf

De algemene reserve grondbedrijf is het resultaat van de winst- en verliesnemingen in de grondexploitaties en afdrachten aan de algemene middelen van de gemeente. De algemene reserve grondbedrijf is de afgelopen jaren behoorlijk gegroeid. Belangrijkste oorzaken hiervan zijn het geheel of gedeeltelijk vrijvallen van een aantal voorzieningen voor de grondexploitaties Nooitgedacht en Bloemakkers en de positieve resultaten van het grondbedrijf als geheel de afgelopen jaren. De gewenste minimale omvang van het weerstandsvermogen is de afgelopen jaren ongeveer gelijk gebleven. Het college heeft daarom in 2020 besloten € 4.000.000 vanuit de reserve grondbedrijf vrij te laten vallen ten gunste van de Vrije Algemene Reserve. Daarnaast zijn het resultaat van het grondbedrijf in 2019 (+€ 169.000) en de winstneming bij de najaarsnota 2020 (Eext noord-oost € 45.000) toegevoegd aan de algemene reserve grondbedrijf

Verloop algemene reserve grondbedrijf

Algemene reserve grondbedrijf per 1-1-2020	6.642.000
Resultaat jaarrekening 2019	169.000
Overboeking naar Vrije Algemene Reserve	-4.000.000
Winstneming complexen 2020	45.000
Algemene reserve voor bestemming per 31-12-2020	2.856.000
Resultaat 2020	171.000
Verwachte algemene reserve na bestemming per 31-12-2020	3.027.000

Weerstandsvermogen

Verliezen binnen het grondbedrijf kunnen het gevolg zijn van twee soorten risico's:

- voorzienbare risico's;
- onvoorzienbare of algemene risico's.

De voorzienbare risico's blijken uit de jaarlijkse toelichtingen op de grondexploitaties. De onvoorzienbare risico's kunnen ontstaan door negatieve conjuncturele ontwikkelingen en/of rentestijgingen. Voor beide risico's dient een algemene reserve grondbedrijf in stand te worden gehouden. Het bepalen van de noodzakelijke omvang van de algemene reserve grondbedrijf is niet eenvoudig, omdat de omvang dus afhangt van onzekere factoren als marktontwikkelingen, de rentestand en de verwachte resultaten. Met name op basis van de boekwaarden hebben de grootste risico's betrekking op de complexen Nooitgedacht en Bloemmakers.

De beoordeling of er voldoende reserves zijn om de risico's te kunnen opvangen is lastig. We trachten hieronder een reëel en zo compleet mogelijk beeld te geven.

Weerstandsvermogen conform de nota grondbeleid

In de nota Grondbeleid is de minimale omvang van het weerstandsvermogen ten behoeve van algemene risico's gesteld op 15% van de positieve boekwaarden, vermeerderd met de nog te maken kosten, het krediet voor strategische aankopen en het verwachte eindresultaat.

Het benodigde weerstandsvermogen bedraagt € 1.788.248 (15% van € 11.921.658). Geconcludeerd kan worden dat de verwachte omvang van de algemene reserve grondbedrijf voldoet aan het minimaal benodigde weerstandsvermogen en daarmee dus toereikend is om alle risico's op te vangen.

Weerstandsvermogen	
Positieve boekwaarde onderhanden werken	6.729.688
Krediet voor strategische aankopen	422.121
Nog te maken kosten objecten onderhanden werk	4.769.849
Verwachte nadelige toekomstige resultaten	0
Totaal	11.921.658

Risico's per exploitatie

Naast een beoordeling van het weerstandsvermogen van het totale grondbedrijf is het ook mogelijk om de risico's per exploitatie in beeld te brengen. Voor de risicoberekening zijn we ervan uitgegaan dat een aantal risico's zich voor zal doen.

De berekende risico's zijn:

De looptijd van de grondexploitatie is (2 jaar) langer dan begroot.
 De jaarlijkse kostenstijging is (1%) hoger dan begroot
 De opbrengstinflatie van de grondexploitatie is (1%) lager dan begroot
 Het rentepercentage over de boekwaarde is (1%) hoger dan begroot
 Als we een berekening voor de 4 lopende grondexploitaties maken, komen we tot de volgende risico's. Voor een toelichting op de risicoklassen wordt verwezen naar paragraaf 'Weerstandsvermogen en risicobeheersing'.

Op basis van de analyse per exploitatie is sprake van een lager risico (€ 1.331.000) dan op basis van de berekening van het benodigd weerstandsvermogen (€ 1.788.248) voor het totale grondbedrijf.

Risicomatrix

Complex	risico	risicoklasse			
		1	2	3	4
Nooitgedacht	1.165.366			x	
Bloemakkers	147.849		x		
Sws Oostermoer	18.336				x
Eext noord-oost	0	x			
Gasteren	0	x			
Totaal	1.331.551				

Conclusie

Het hoogste van de twee berekende risicobedragen is € 1.788.248 Dit is het minimaal benodigde weerstandsvermogen. De algemene reserve grondbedrijf voldoet aan deze eis. Het risicobedrag is ook opgenomen in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing.

Vennootschapsbelasting (VPB)

Beoordeling Vpb-plicht 2019 en 2020

Voor het jaar 2019 heeft er wederom een beoordeling plaatsgevonden van de gemeentelijke activiteiten. Door een herijking van de grondexploitaties en een positieve tendens in de verkopen van de verschillende grondexploitaties is opnieuw een beoordeling uitgevoerd. Uit deze beoordeling is naar voren gekomen dat het grondbedrijf vanaf 2019 belastingplichtig is. Over het jaar 2019 hebben we voor de eerste keer aangifte vennootschapsbelasting ingediend bij de belastingdienst. We hebben over 2019 een fiscaal verlies van € 50.000 gerealiseerd, dat met toekomstige winsten gecompenseerd kan worden. Uit de (voorlopige) berekening 2020 van de fiscalist komt naar voren dat in 2020 een klein verlies verwacht wordt en dat vanaf 2021 waarschijnlijk een positief fiscaal resultaat bereikt wordt.

Complexen in exploitatie

Van de complexen in exploitatie zijn net als voorgaande jaren afzonderlijke voortgangsrapportages opgenomen:

- Uitbreiding Bloemakkers te Gieten
- Nooitgedacht (Rolde Zuid)
- SWS Oostermoer (Gieterveen)
- Eext Noord Oost
- Gasteren

Aangezien Nooitgedacht en Bloemakkers omvangrijke risicovolle plannen zijn, zijn hiervoor separaat herzieningsrapportages opgesteld. Deze rapportages worden als bijlage bij de jaarrekening vertrouwelijk ter inzage gelegd. Hierbij zijn ook de risico's met een gevoeligheidsanalyse in beeld gebracht.

Voortgangsrapportages Grondbeleid

Voortgangsrapportage exploitatie Uitbreiding bedrijventerrein Bloemakkers Gieten

1. Grondexploitatie

1.1 Omschrijving exploitatie

Op 25 november 2009 is door de gemeenteraad het bestemmingsplan Uitbreiding bedrijventerrein Bloemakkers te Gieten met bijbehorende exploitatieopzet vastgesteld. Ten behoeve van de beeldkwaliteit van het bedrijventerrein Bloemakkers en met name ten behoeve van de zone langs de

N34, zijn aanvullende beeldkwaliteitseisen vastgesteld die als bijlage bij de bestemmingsplan-toelichting zijn toegevoegd.

Het exploitatiegebied omvat de gronden in het bestemmingsplan uitbreiding bedrijventerrein Bloemakkers waarvan een deel reeds is uitgegeven en bebouwd. Dit betreft dus het reeds bestaande bedrijventerrein Bloemakkers.

De exploitatie van het bestemmingsplan Uitbreiding bedrijventerrein Bloemakkers is een samenvoeging van 4 exploitatiecomplexen te weten: 'Uitbreiding Bloemakkers Gieten', 'Bloemakkers Gieten', 'Bloemakkers 2004' en 'Dressuurcentrum Gieten'. De boekwaarden van deze complexen zijn daarmee opgenomen in de exploitatie 'bestemmingsplan uitbreiding bedrijventerrein Bloemakkers'.

Naast de grondexploitatie Nooitgedacht te Rolde kent de grondexploitatie uitbreiding Bedrijventerrein Bloemakkers een aanzienlijk volume, namelijk een omzet van ruim € 4 miljoen. Gelet op de omvang en de looptijd is een doorlopende actualisatie van de grondexploitatie van groot belang

1.2 Exploitatieperiode

De looptijd van de exploitatie was aanvankelijk van 1 januari 2009 tot en met 31 december 2018. De looptijd is in 2014 met 2 jaar verlengd tot en met 31 december 2020. In de tweede helft van 2014 is door bureau Louter een marktonderzoek uitgevoerd dat aangeeft dat de geprognosticeerde afzetnelheid lager is wat wederom tot verlenging van de exploitatieperiode heeft geleid tot 31 december 2030.

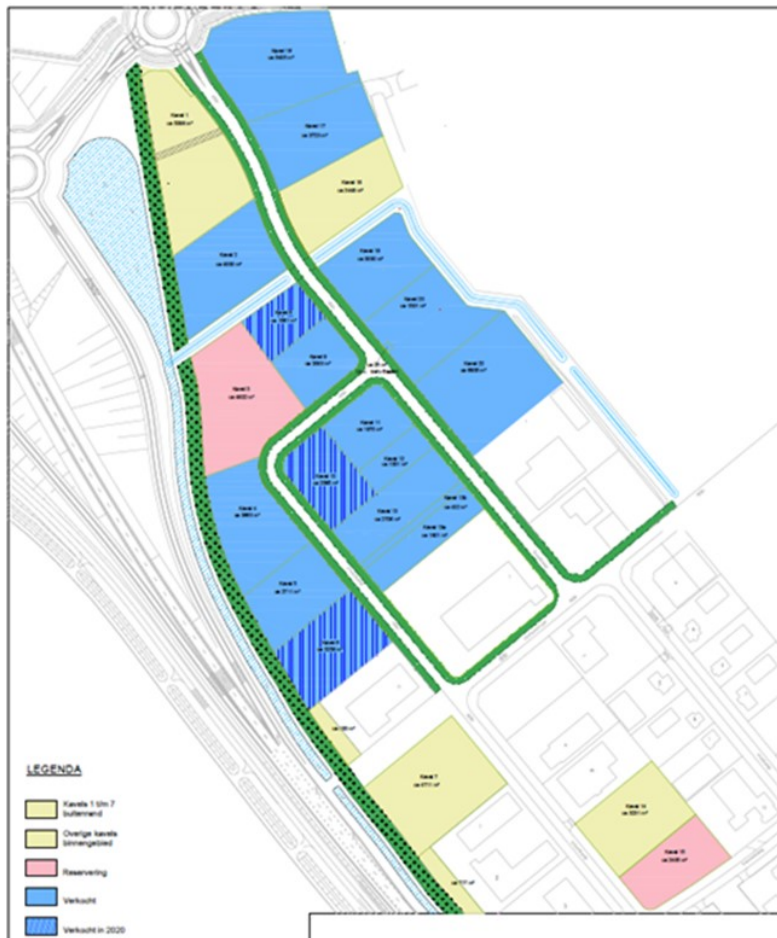
De kavelverkoop op Bloemakkers is sinds 2018 echter weer in volle gang en de belangstelling voor bedrijfskavels is enorm toegenomen. Door de recente verkopen en reserveringen is de verwachte looptijd van de exploitatie behoorlijk afgenomen. De resterende kavelverkoppen zijn, op basis van het uitgiftetempo dat in een marktonderzoek van bureau Louter is aangegeven over de periode van 2021 tot en met 2023 gefaseerd. Naar verwachting kan de exploitatie dan ook worden afgesloten.

1.3 Bouwprogramma

Op 27 oktober 2009 is een verkaveling vastgesteld. Op basis van deze verkaveling zijn er 22 locaties beschikbaar voor de bouw van een bedrijfspand. Het betreft overigens een flexibele verkaveling, met andere woorden, indien nodig kan maatwerk worden geleverd.

2 Samenvatting van de stand van zaken per 31 december 2020

2.1 Kavelverkoop

Verkochte kavels in 2020

Kavel 6: 3.256 m²

Kavel 8: 1.561 m²

Kavel 10: 2.374 m²

Reserveringen

Kavel 3: 4.802 m² (sinds 1 april 2021)

Kavel 15: 2.917 m²

Nog vrije kavels

Kavel 1

Kavel 7

Kavel 14

Kavel 18

De kavelverkoop op Bloemakkers blijft een continu proces. De verkavelingskaart is een dynamische kaart vanwege het leveren van maatwerk. De meest actuele kaart is te vinden op de website van de gemeente.

2.2 Bouw en woonrijp maken

Het plan is volledig bouwrijp. Zodra de laatste kavels bebouwd zijn zullen de laatste woonrijp activiteiten worden uitgevoerd. Hiervoor is nog ca € 100.000 beschikbaar.

3 Risico's

3.1 Aankooprisico's

Er zijn geen aankooprisico's aanwezig.

3.2 Afzetrisico's

Gelet op de looptijd van het plan is bij aanvang ten doel gesteld om jaarlijks ruim 10.000 m² grond te verkopen. Geconstateerd moest worden dat deze doelstelling, ondanks inspanningen, in de jaren voor 2018 niet werd gehaald waarmee de uitgiftesnelheid van de bedrijfskavels een risico vormde. In 2019 is de geplande jaarlijkse uitgifte wel gehaald. Daarnaast was sprake van voldoende leads voor Bloemakkers.

De Coronacrisis vanaf maart 2020 heeft negatieve gevolgen gehad voor de belangstelling in een bedrijfskavel. Het aantal geïnteresseerden, reserveringen en opties is daardoor teruggelopen. Van de gevolgen kunnen we op dit moment nog geen concreet beeld geven omdat we niet weten hoe snel de markt zich herstelt. De eerste zorg gaat thans uit naar de bestaande ondernemingen waarvan een aantal het erg zwaar heeft.

3.3 Bodemverontreinigingsrisico

Er is geen bekend risico meer voor een bodemverontreiniging. Voor toekomstige kavelverkoop is in 2017 en 2018 een actualisatie van bodemonderzoeken uitgevoerd.

3.4 Planschaderisico

Er is geen risico voor planschade meer.

3.5 Renterisico

Door de nieuwe BBV regels m.b.t. het grondbedrijf is een wijziging doorgevoerd in de verslaggevingsregels m.b.t. de rentetoerekening. Dit betekent dat de gehanteerde rentevoet dient aan te sluiten op de werkelijk betaalde rente. Voor 2020) was dat percentage 1%. Per 2021 wordt dit verlaagd naar 0,25%. Een lage rente leidt tot een lager renterisico binnen de grondexploitatie. Ook de dalende boekwaarde zorgt voor een lager renterisico.

4 Strategie en prognose

De afzet van de bouw kavels blijft het belangrijkste risico. De raad heeft d.d. 25 juni 2014, bij amendement bij het voorstel tot vaststelling van de jaarstukken 2013, ons college de ruimte gegeven de verkoopprijs van de bedrijfsgrond op Bloemakkers zodanig te stellen dat deze, eventueel niet geheel kostendekkend, leidt tot een grotere kans op verkoop. Verder zal de gemeente blijven inzetten op realisatie van glasvezel en het leveren van maatwerk voor wat betreft de kavelindeling (het maximaal afstemmen op de wens van de koper).

De jaarlijkse (cijfermatige) actualisering van de grondexploitatie wordt bij deze jaarrekening gepresenteerd.

Voortgangsrapportage exploitatie Nooitgedacht

1 Grondexploitatie 2020

In deze voortgangsrapportage wordt informatie gegeven over de exploitatie van plan Nooitgedacht. Bij deze rapportage wordt ook een extern opgestelde actualisatie van de grondexploitatie geleverd.

1.1 Omschrijving exploitatie

Op 22 oktober 2003 is door de gemeenteraad van Aa en Hunze het bestemmingsplan Rolde-Zuid goedgekeurd. Op 7 juni 2004 is er een samenvoeging geweest met een herziening van het plan (volgens artikel 30 WRO).

Op basis van het geldende bestemmingsplan heeft Copijn Tuin- en Landschapsarchitecten de oorspronkelijke stedenbouwkundige visie herijkt en heeft een tweede herijking in 2014 plaatsgevonden.

Kaart Bestemmingsplan 2016

Door de Raad is in haar vergadering van 19 februari 2014 het stedenbouwkundig plan vastgesteld. Daarbij zijn de marktadviezen die gegeven zijn in het onderzoeksrapport van Companen verwerkt. Ten behoeve van het waarborgen van een beeldkwaliteit heeft de raad (eveneens op 19 februari 2014), het aangepaste Beeldkwaliteitsplan Nooitgedacht/Rolde-Zuid vastgesteld.

In 2016 is het bestemmingplan geactualiseerd. Daarvoor waren een aantal redenen. Allereerst geeft een geactualiseerd bestemmingsplan meer rechtszekerheid aan de huidige bewoners (het vigerend bestemmingsplan was zeer flexibel). Het plan is daarbij in overeenstemming gebracht met de feitelijke situatie. Door ontwikkelingen in de bouwvoorschriften (bijv. hogere plafonds, daarmee ook hogere goot- en noklijnen) was er ook behoefte om de bestemmingsplanregels aan te passen aan deze tijd. Ten slotte vraagt de huidige zorgvraag om woon- en dagvoorzieningen die moeizaam waren in te passen in het plan. Dit vraagt om een bouwvolume waarin niet werd voorzien. Inmiddels is het plan in procedure geweest en heeft de Raad ingestemd met het geactualiseerde bestemmingplan

2 Woningbouwprogramma

Het door de Raad vastgesteld woningbouwprogramma voorziet in totaal in ca. 270 woningen, waarvan vanaf 2020 nog 113 te realiseren in 5 jaar, dus tot en met 2025. De verdeling over de verschillende woningcategorieën (waaronder ca 30% in de sociale huur en koop) wordt daarbij als marktconform beoordeeld.

2.1 Gerealiseerde woningbouw in 2020.

De verkoop prognose voor 2020 was 27 woningen. In totaal zijn er in 2020 32 woningen verkocht.

Particulier:

1) Er zijn in 2020 6 vrije sector kavels verkocht. De verkochte kavel liggen verspreid over het plan in de deelgebieden “wonen in het bos (1 stuks), “wonen aan de Brinken”(4 stuks) en “wonen aan Lanen” (1 stuks).

Ontwikkelaars:

1) Als onderdeel van in totaal 12 woningen (6 blokjes 2/1 kap) aan de Broeder Silvesterlaan (deelgebied 3.2) zijn de eerste 6 in 2019 door Hesco Bouw opgeleverd. De tweede fase was in

afwachting van de sloop van de gebouwen “de Havens” van de Trans. Deze gebouwen zijn eind 2019 gesloopt. In 2020 zijn de overige 6 woningen verkocht en is gestart met de bouw.

2) Aan de Broeder Silvesterlaan ontwikkeld Hornstra Zethoven half-woningen. In deelgebied 3.8 is ruimte voor 8 woningen (4 x 2¹ kap). In 2020 is de eerste fase van 4 woningen verkocht en is de bouw gestart.

3) In deelgebied 3.6 heeft Koenen Bouw uit Emmen 6 woningen (rij van 6¹ kap) gebouwd. Van de zes woningen zijn in 2020 4 woningen verkocht. De overige twee waren in 2020 onder optie.

4) Voor woningstichting de Volmacht uit Gieten is Koenen Bouw gestart met de bouw van 12 woningen (2 x rij 6¹ kap). Deze woningen worden in 2021 opgeleverd.

2.2 In ontwikkeling in 2020.

Naast de verkochte kavels zijn er meerdere grondaanbiedingen aan ontwikkelende partijen gedaan.

1) Aan Hornstra Zethoven is een grondaanbieding gedaan voor de bouw van 5 vrijstaande woningen in deelgebied 3.9. Eind 2020 is de verkoop gestart.

2) Hesco Bouw is gestart met de verkoop van een tweede fase Parkvilla's. De tweede fase biedt ruimte aan 8 half vrijstaande woningen.

3) Er zijn gesprekken gevoerd met partijen om te komen tot ontwikkeling in de deelgebieden 2.2 en 2.4 “wonen in het bos” en 3.1 “wonen aan de Brinken”. In 2020 hebben deze gesprekken nog niet geleid tot een grondaanbieding maar zijn de partijen wel begonnen met het maken van ontwerpen voor eigen risico.

4) In 2020 zijn er 13 particuliere kavels in optie gegeven waarvan de termijn doorloopt tot in 2021.

2.3 Samenwerking De Trans

De Trans heeft in 2016 aangegeven zich te kunnen vinden in de herijking van de plannen, en daarmee ook in de visie op de (beperkte) spreiding van zorg wonen over het plan. De daarvoor noodzakelijke grondruiling (met gesloten beurs) is afgerond en in 2018 bij de notaris gepasseerd.

Eind 2019 zijn alle, door de gemeente te verzorgen sloop, woningen van De Trans gesloopt. Begin 2020 heeft de sloper de laatste percelen “schoon” opgeleverd.

2.4 Samenwerking Corporaties

Aan Woningstichting De Volmacht in Gieten zijn gronden aangeboden voor de bouw van 12 sociale huurwoningen. De Volmacht aan bouwbedrijf Koenen de opdracht verstrekt om 2 rijen van 6 woningen op deze locatie te bouwen. De bouw is gestart in 2020 en de woningen worden in maart 2021 opgeleverd.

3 Overzicht stand van zaken

Op de onderstaande kaart is aangegeven welke kavels inmiddels zijn verkocht (licht-paars en gearceerd) en welke in reservering (licht-groen) zijn gegeven.

4 Risico's

4.1 Aankooprisico

Aankooprisico's voor grondaankopen ten behoeve van het bestemmingsplan gebied zijn niet meer aanwezig. In 2014 is, na overleg met de provincie, besloten boscompensatie toe te passen voor de ontwikkeling Nooitgedacht. De totale compensatie bedraagt 103.932 m². De compensatie kan deels binnen de wijk en verder in de nabije omgeving gerealiseerd worden. Voor de resterende aankoop en alle benodigde inrichting is in de exploitatie een bedrag van € 362.000 opgenomen.

4.2 Afzetrisico

In 2019 heeft Companen, mede naar aanleiding van een vraag van de externe accountant, een nieuw marktonderzoek uitgevoerd voor Nooitgedacht. De afzetnelheid in de grondexploitatie is hier op afgestemd.

Het besluit van B&W, om vooruitlopend op de landelijke wetgeving, de projectmatige woningen verplicht "nul op de meter" te bouwen had een kostprijsverhogend effect voor potentiële kopers. Om dit risico te beperken, heeft B&W besloten in 2017 en 2018 voor grondaanbiedingen een bijdrage van € 5.000 per woning aan de ontwikkelaar (bij realisatie) beschikbaar te stellen. De bijdrage wordt vanaf 2019 niet meer aangeboden. Inmiddels schrijven de landelijke normen ook gasloos bouwen voor.

4.3 Bodemverontreiniging risico

In het te exploiteren gebied is geen verontreinigingsrisico aanwezig.

4.4 Planschaderisico

Binnen deze exploitatie niet aan de orde.

4.5 Renterisico

De rentecomponent blijft een risico. Door de nieuwe BBV regels m.b.t. het grondbedrijf, is in 2017 een wijziging doorgevoerd in de verslaggevingsregels m.b.t. de rentetoekening. Dit betekent dat de gehanteerde rentevoet dient aan te sluiten op de werkelijk betaalde rente. Sinds 2018 is dat percentage 1%. Vanaf 2021 0,25%. Een lage rente leidt tot een lager renterisico binnen de

grondexploitatie omdat een langere looptijd minder financiële gevolgen heeft. De boekwaarde neemt de laatste jaren ook af. Dit zorgt ook voor een lager renterisico.

4.6 Uitvoeringsrisico

Voor de kostenstijging wordt uitgegaan van 3%. Dit is een gemiddelde van de bouwkostenindex en de index voor civiele kosten. Ook de gemiddelde kostenstijging over de afgelopen 4 jaar van civiele kosten was afgerond 3%. Gelet op de huidige drukte in de bouw en de daaruit voorkomende bouwkostenstijging, lijkt het ook voor de komende jaren onvermijdelijk dat deze kostenstijging door zet de komende jaren. Voor de langere termijn wordt in de exploitatie dan ook rekening gehouden met een kostenstijging van 3% per jaar.

5. Strategie en prognose

5.1 Ontwikkelingen binnen het plan

Naast de, in paragraaf 2.2 genoemde projectontwikkeling zijn er nog een aantal locaties waar ontwikkeling kan plaatsvinden. In 2020 zijn eerste verkennende gesprekken gevoerd met ontwikkelaars om te komen tot woningbouw op locaties in de deelgebieden 2.2 en 2.4 “wonen in het bos” en in deelgebied 3.1 “wonen aan de Brinken”. Deze gesprekken hebben geleid tot een conceptplan die voorgelegd gaat worden aan de commissie Welstand. Bij een positief Welstand advies wordt aan de ontwikkelaar een grondaanbieding gedaan. Binnen het plangebied “wonen in het Bos” liggen nog een viertal grotere kavels waarvan in het verleden weinig belangstelling was. Gelet op de huidige markt worden deze vier kavels weer in de verkoop gebracht.

Daarnaast is in 2020 een eerste aanzet gegeven aan de ontwikkeling van de Es. Naast de 6 grotere kavels voor vrijstaande bouw biedt de Es nog ruimte aan 42 woningen. Middels een uitvraag aan een viertal regionaal geselecteerde architectenbureaus is gevraagd hun ruimtelijke visie te geven over de Es waarbij de architectonische gaafheid centraal moet staan. Naast de ruimtelijke visie is de bureaus ook gevraagd u zij het project zouden willen aanpakken en met welke partners (bouwer, makelaar, belegger). Aan de Stuurgroep worden de vier visie documenten voorgelegd met de insteek om met uiteindelijk één bureau het ontwikkeltraject te starten.

5.2 Financiële stand van zaken en prognose

De inkomsten in 2020 zijn iets achter gebleven ten opzichte van de geprognoseerde inkomsten. Alhoewel meer kavels verkocht dan geprognoseerd (32 verkocht tegen 27 begroot), zijn met name de kleinere kavels (half vrijstaand en rij-woningen) verkocht. Daar tegenover staat dat de uitgaven ook lager waren dan begroot. Dit mede omdat het plangebied grotendeel bouwrijp is en er in 2020 weinig werkzaamheden zijn geweest.

De opbrengsten waren daarom toch ruim € 900.000 hoger dan de uitgaven. De boekwaarde van Nooitgedacht is hierdoor in 2020 verder afgenomen en het risico verlaagd. Evenals in voorgaande jaren wordt bij de jaarrekening een actualisatie van de grondexploitatie opgesteld. Conform wet en regelgeving is in 2020 € 55.000 aan winst genomen.

5.3 Overzicht nog uit te voeren werkzaamheden

Het plangebied is grotendeels bouwrijp gemaakt. Afhankelijk van verdere ontwikkeling in deelgebied 3.9 dient hier nog infra te worden aangelegd. Inmiddels worden delen van het plangebied woonrijp gemaakt. Wegen worden herbestraat en definitief ingericht. Met het woonrijp maken van straten volgend we de bouw. Zodra in een straat geen bouwactiviteiten meer zijn wordt de straat definitief ingericht. Onder deze werkzaamheden valt ook de aanleg van groen. In 2020 zijn langs diverse wegen nieuwe bomen aangeplant. Ook het parkgebied aan de oostzijde van het plan is definitief ingepland.

De komende jaren ligt de nadruk op het bouwrijp maken van De Es.

Voortgangsrapportage exploitatie wijzigingsplan Gieterveen-locatie Oostermoer

1 Grondexploitatie

1.1 Omschrijving exploitatie

Op 13 april 2011 is door de gemeenteraad van Aa en Hunze de grondexploitatie van het wijzigingsplan Gieterveen Dorp – locatie Oostermoer, vastgesteld. Met dit besluit is een krediet beschikbaar gesteld voor de realisatie van het wijzigingsplan.

Het college van burgemeester en wethouders van Aa en Hunze heeft op 31 januari 2012 het wijzigingsplan “Gieterveen dorp – locatie Oostermoer” vastgesteld. Het wijzigingsplan betreft een planologische regeling ten behoeve van woningbouw op de locatie van de voormalige 'Samenwerkingsschool Oostermoer' op de hoek van de Meertensweg en de Broek in Gieterveen. De locatie ligt midden in het dorp. In de omgeving van de inbreidingslocatie liggen voornamelijk woningen. Aan de westzijde bevindt zich een begraafplaats.

1.2 Exploitatieperiode

Van het plangebied Gieterveen dorp – locatie Oostermoer is een exploitatieopzet gemaakt, die door de raad is vastgesteld op 13 april 2011. De looptijd van de grondexploitatie is in eerste instantie op 5 jaar gezet, ingaande 1-1-2010 en later verlengd naar 2021.

1.3 Woningbouwprogramma

Als programma worden er in totaal 6 woningen gebouwd, waarvan 4 halfvrijstaande woningen koop en 2 vrije sector koopwoningen. De woningen kunnen worden gerealiseerd in particulier opdrachtgeverschap of in projectmatige vorm.

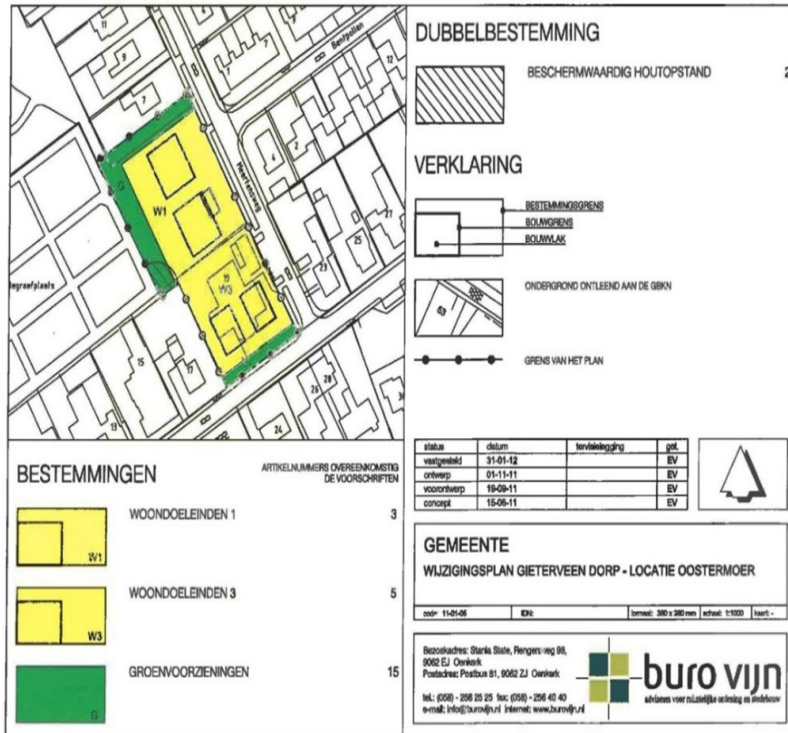

Globale begrenzing inbreidingslocatie

2 Samenvatting van de stand van zaken per 1 januari 2021

2.1 Wijzigingsplan

Het wijzigingsplan "Gieterveen dorp – locatie Oostermoer" is op 31 januari 2012 vastgesteld. Het wijzigingsplan is onherroepelijk vanaf 29 maart 2012.

geldende verkaveling

2.2 Bouw en woonrijp maken

De bouwlocatie is (tijdelijk) ingericht als grasveld en wordt door de gemeente structureel als zodanig onderhouden. Doordat de belangstelling in 2020 sterk is toegenomen wordt het gehele plangebied nu bouwrijp gemaakt. Het plangebied wordt, in de lijn van het bouwrijp maken, pas woonrijp gemaakt wanneer alle woningen zijn gerealiseerd. Uitgaande van het huidige plan dient nu nog voor een totaal bedrag van ca. € 55.000 aan kosten te worden gemaakt.

3 Risico's

3.1 Aankooprisico

De gemeente is eigenaar van de uitgeefbare gronden en het openbaar gebied. Alle noodzakelijke verwervingen zijn afgerond en verwerkt in de exploitatie. Er zijn dan ook geen aankooprisico's meer.

3.2 Afzetrisico

Uit het Woonwensenonderzoek Gieterveen, bleek dat er, behoefte was aan koopwoningen in de prijsklasse middelduur. Door middel van een reductie op de kavelprijs op de kavels voor halfvrijstaande woningen, is het mogelijk gemaakt de halfvrijstaande woningen in de prijsklasse 'middelduur' te bouwen. Er werd uitgegaan van een uitgiftesnelheid van 1 vrijstaande of 2 halfvrijstaande woningen per jaar, met een eerst geraamde verkoop in 2011. Helaas is die prognose niet uitgekomen. T/m 2019 is er geen kavel verkocht. Door het gebrek aan belangstelling en daarbij opgeteld de krimp was het afzetrisico aanzienlijk. Door de recente verkopen en reserveringen is dit risico weer sterkt gedaald.

3.3 Bodemverontreinigingsrisico

Er is in 2011 een verkennend bodemonderzoek uitgevoerd t.b.v. de uitgifte van bouw kavels. Op basis

van dit verkennend bodemonderzoek is geconcludeerd dat ter plaatse van het plangebied alleen lichte verontreinigingen voorkomen. Deze verontreinigingen vormen echter geen milieu hygiënische belemmering voor de beoogde woningbouw. In 2019 is er nogmaals een actualiserend verkennend bodemonderzoek uitgevoerd, ditmaal uitgebreid met een onderzoek naar PFAS. De PFAS waardes die zijn aangetroffen voldoen aan de voorlopige achtergrondwaarden. De conclusie, ook voor het onderzoek naar de overige stoffen, is dat vanuit milieu hygiënisch oogpunt er geen bezwaar is tegen de nieuwbouwplannen.

3.4 Planschaderisico

Verwacht wordt dat binnen de exploitatie geen sprake zal zijn van verzoeken om tegemoetkoming van planschade. Er is dan ook in de grondexploitatie geen rekening gehouden met planschade.

3.5 Renterisico

Door de verkopen in 2020 is de boekwaarde en daarmee het renterisico gedaald. Er is nog wel een behoorlijke boekwaarde maar door de reserveringen is de verwachting er ook in 2021 weer kavels worden verkocht waardoor de boekwaarde verder omlaag zal gaan.

De gehanteerde rentevoet dient aan te sluiten op de werkelijk betaalde rente. Voor 2020 is dat percentage laag (1%). Vanaf 2021 is het rente percentage verder verlaagd naar 0,25%. Daarmee is ook het renterisico verlaagd.

4 Strategie en prognose

4.1 Stand van zaken en prognose

In 2019 meldden zich een aantal geïnteresseerden om te bouwen in particulier opdrachtgeverschap. In 2020 zijn 2 van de 4 kavels voor halfvrijstaande woningen verkocht en zijn de andere 2 in optie uitgegeven. Ook de 2 kavels voor vrijstaande woningen zijn in 2020 in optie uitgegeven.

4.2 Stand van zaken lopende grondexploitatie

De exploitatieperiode is verlengd tot en met 2021. Vanwege de uitblijvende verkopen alsmede de hoge boekwaarde is in 2015 en 2018 voor het voorziene negatieve resultaat van in totaal € 193.801 een voorziening getroffen t.l.v. de Algemene reserve van het Grondbedrijf. Gezien de verbeterde verkopen in 2020 en de prognose voor 2021 is deze voorziening naar verwachting voldoende om het negatieve resultaat op te vangen.

4.3 Overzicht nog uit te voeren werkzaamheden c.q. uit te geven kavels

Zoals gemeld onder 2 wordt het plangebied nu bouwrijp gemaakt. Het tijdstip van de uitvoering van het woonrijpmaken is met name afhankelijk van de verkoop en bouwsnelheid. Nadat de laatste woning klaar is zal het gebied woonrijp worden gemaakt.

Voortgangsrapportage exploitatie wijzigingsplan Eext Noordoost 2013

1 Grondexploitatie

1.1 Omschrijving exploitatie

Op 11 december 2013 is door de gemeenteraad van Aa en Hunze de grondexploitatie van het wijzigingsplan Eext Noordoost 2013, vastgesteld. Met dit besluit is een krediet beschikbaar gesteld voor de realisatie van het wijzigingsplan. Het college van burgemeester en wethouders van Aa en Hunze heeft vervolgens op 27 januari 2015 het wijzigingsplan "Eext Noordoost 2013" vastgesteld. Het wijzigingsplan betreft een uitwerking van het bestemmingsplan "Eext", waarin onderhavig plangebied is bestemd met de bestemming 'Wonen – Uit te werken' en betreft een planologische regeling ten behoeve van de realisatie van 8 half-vrijstaande woningen (starterswoningen) en 1 vrijstaande woning. De woningen zullen worden ontsloten door een nieuw aan te leggen, doodlopende weg die aansluit op de Vesselkampen. Deze weg heeft de straatnaam 'Veldstukken' gekregen. Het parkeren is voorzien op eigen erf. Een klein deel van het plangebied, grenzend aan het agrarisch gebied en het bestaande bosgebied, wordt als groene ruimte in gebruik genomen. Door middel van een wandelpad wordt aansluiting gezocht met het aangrenzende bosje.

1.2 Exploitatieperiode

Van het plangebied Eext Noordoost 2013 is een exploitatieopzet gemaakt, die door de raad is vastgesteld op 11 december 2013. Als gevolg van een gewijzigde verkaveling is een gewijzigde grondexploitatie door de raad vastgesteld op 22 januari 2015. De oorspronkelijke looptijd van de grondexploitatie is op 6 jaar gezet, ingaande 1-1-2013. De einddatum is ook verlengd naar 2021.

1.3 Woningbouwprogramma

Als programma worden er in totaal 9 woningen gebouwd, waarvan 8 halfvrijstaande koopwoningen voor starters en 1 vrije sector koopwoning. Alle woningen kunnen worden gerealiseerd in particulier opdrachtgeverschap. De halfvrijstaande woningen konden, naar wens van de kavelkopers, ook worden gerealiseerd in Collectief Particulier Opdrachtgeverschap.

Globale begrenzing inbreidingslocatie Verkavelingstekening

2 Samenvatting van de stand van zaken per 1 maart 2021

Plankosten, bouw- en woonrijp maken

De bouwlocatie was een gras- en trapveldje en werd door de gemeente structureel als zodanig onderhouden. Het plangebied is in het voorjaar 2015 bouwrijp gemaakt. Tijdens hevige regenbuien ontstond er regelmatig wateroverlast in de Haverlanden in Eext. Deze overlast kon worden verminderd door, ter plaatse van het nieuwbouwplan, het riool te vervangen door een buis met een grotere diameter. De kosten om deze aanpassing uit te laten voeren zijn ten laste van de het plan gebracht. Uitgaande van het huidige plan dient nu nog voor een totaal bedrag van € 26.500 aan kosten te worden gemaakt om het plan woonrijp te maken.

Verkoop kavels

Er zijn 8 kavels te koop aangeboden ten behoeve van de realisatie van een halfvrijstaande starters (koop)woning. Aanvankelijk waren alle 8 kavels in reservering genomen door de gegadigden die werkten aan een gezamenlijk bouwplan (CPO). Er vielen gedurende echter telkens gegadigden af. De oorzaak hiervan was vooral gelegen in de hoge ontwikkelkosten op basis van het ontwerp van de woning (met garage). Uiteindelijk is er geen enkele gegadigde overgebleven. De gemeente heeft daarna een aantal keren geadverteerd en de kavels zijn weer op de gemeentelijke website geplaatst. In 2018 zijn 2 halfvrijstaande kavels verkocht, in 2019 2 kavels en 4 in 2020. Al deze kavels zijn nu dus verkocht.

Gelijktijdig werd de kavel die nog beschikbaar was voor een vrijstaande vrije sector woning in 2018 aangeboden op de vrije markt. De kavel is groot ca. 661 m² en de verkoopprijs is € 125 per m². De kavel is uitgegeven door middel van loting. Deze bouwlocatie is in 2018 verkocht en overgedragen.

Daarnaast zijn er 2 percelen gemeentegrond verkocht in 2020, niet zijnde bouwlocaties maar tuingrond. Het totaal verkochte oppervlak is 230 m² a € 100,- p/m² excl btw.

3 Risico's

3.1 Aankoopriscio

Alle noodzakelijke verwervingen zijn afgerond en verwerkt in de exploitatie. Er zijn dan ook geen aankooprisico's meer.

3.2 Afzetrisico

Door middel van een reductie op de kavelprijs van de halfvrijstaande kavels worden in Eext 8 starters (koop)woningen gerealiseerd. Alle kavels zijn verkocht en overgedragen. Hierdoor is het afzetrisico nihil.

3.3 Bodemverontreinigingsrisico

Op basis van een verkennend bodemonderzoek is geconcludeerd er geen belemmering zijn voor de woningbouw.

3.4 Planschaderisico

Er zijn geen tegemoetkoming planschade verzoeken binnen gekomen.

3.5 Renterisico

Alle kavels zijn verkocht en de exploitatie heeft een positieve boekwaarde. Renterisico is daarom niet meer aan de orde.

4 Prognose

4.1 Stand van zaken lopende grondexploitatie

De geprognosticeerde inkomsten zijn binnen de looptijd van de grondexploitatie gerealiseerd. De laatste bouwrijpwerkzaamheden worden in 2021 uitgevoerd en betaald.

4.3 Overzicht nog uit te voeren werkzaamheden c.q. uit te geven kavels

Het tijdstip van de uitvoering van het woonrijp maken is afhankelijk van de realisatie van de laatste woning. Nog niet alle woningen zijn klaar.

Voortgangsrapportage exploitatie, wijzigingsplan Gasteren dorp, woningbouwlocatie Gasteren 3e fase, afronding Bosakkers

Voortgangsrapportage Gasteren 3de fase

1 Grondexploitatie

1.1 Omschrijving exploitatie

Op 28 april 2016 is door de gemeenteraad van Aa en Hunze de grondexploitatie van het wijzigingsplan Gasteren dorp, woningbouwlocatie Gasteren 3de fase – afronding Bosakkers, vastgesteld. Met dit besluit is een krediet beschikbaar gesteld voor de realisatie van het wijzigingsplan.

Het college heeft op 1 november 2016 het wijzigingsplan "Gasteren Dorp, woningbouwlocatie Gasteren 3e fase- afronding Bosakkers " gewijzigd vastgesteld. Het wijzigingsplan betreft een planologische regeling ten behoeve van woningbouw aan de oostzijde van het dorp en vormt een afronding van de wijk Bosakkers. Tevens geeft de nieuwe brinkachtige ruimte de landschappelijke afronding aan van Bosakkers. Deze afronding bestaat uit gras en bomen.

1.2 Exploitatieperiode

Van het plangebied Gasteren 3de fase – afronding Bosakkers is een exploitatieopzet gemaakt, die door de raad is vastgesteld op 28 april 2016. De looptijd van de grondexploitatie is in eerste instantie op 8 jaar gezet, ingaande 1-1-2017. De ontwikkeling en verkoop van de kavels is echter sneller verlopen. De intentie is nu de exploitatie in 2021 af te sluiten.

1.3 Woningbouwprogramma

Als programma worden er in totaal 9 woningen gebouwd, waarvan 4 halfvrijstaande woningen koop en 5 vrije sector koopwoningen. De woningen kunnen worden gerealiseerd in particulier opdrachtgeverschap.

Globale begrenzing inbreidingslocatie

verkaveling

2 Samenvatting van de stand van zaken per 1 maart 2021

Bouw en woonrijp maken

De bouwlocatie was in gebruik bij derden ten behoeve van het weiden van paarden. Dit gebruik is inmiddels beëindigd waarna het plangebied beschikbaar is gekomen t.b.v. woningbouw. Het plangebied is reeds bouwrijp gemaakt. De zaksloot achter de kavels 1, 2 en 3 is aangelegd. Het plangebied wordt pas woonrijp gemaakt wanneer alle woningen zijn gerealiseerd. Begroot is dat er nu nog voor een totaal bedrag van ca € 35.000 aan kosten moet worden gemaakt.

Verkoop kavels

Alle kavels zijn verkocht en overgedragen.

3 Risico's

3.1 Aankooprisico

De gemeente is eigenaar van de uitgeefbare gronden en het openbaar gebied. Alle verwervingen zijn verwerkt in de exploitatie. Er is dus geen aankooprisico.

3.2 Afzetrisico

Alle kavels zijn inmiddels overgedragen. Het afzetrisico is nihil.

3.3 Bodemverontreinigingrisico

Op basis van de onderzoeksresultaten uit 2015 zijn er geen belemmeringen ten aanzien van de bestemmingswijziging en nieuwbouw op de locatie.

3.4 Planschaderisico

Er zijn geen verzoeken tegemoetkoming planschade binnengekomen.

3.5 Renterisico

De exploitatie heeft inmiddels een positieve boekwaarde. Renterisico is niet meer aan de orde.

4 Prognose

4.1 Prognose voor de toekomstige ontwikkelingen binnen het plan

De woningbouw bevindt zich in de eindfase. De laatste woningen zijn of worden binnenkort opgeleverd.

4.3 Overzicht nog uit te voeren werkzaamheden

Zoals gemeld onder 2 is het plangebied reeds bouwrijp. Het woonrijp maken vindt plaats in 2021 na oplevering van de laatste woningbouw. Nog niet alle woningen zijn klaar.

Corona

Corona

Corona

Algemeen

De uitbraak van het Coronavirus eind februari 2020 heeft een enorme impact op ons allemaal. De wereldwijde pandemie leidt tot ongekende omstandigheden. Het heeft grote gevolgen voor de gezondheid van de Nederlandse bevolking, onze samenleving en economie. We werken met zijn allen hard om het virus onder controle te krijgen. Om de bevolking en ondernemers te compenseren zijn er vanuit het Rijk diverse regelingen in het leven geroepen.

In deze paragraaf zijn de onderwerpen die geraakt worden door Corona nader toegelicht met de (financiële) stand vanuit de zomerbrief en de najaarsrapportage aangevuld met de situatie van de jaarrekening. De onderwerpen zijn gerubriceerd naar pijlers.

Pijler 1: Bestuur en participatie

Burgerzaken

Zomerbrief: Nauwelijks minder inkomsten uit leges voor huwelijken, paspoorten, id-kaarten en rijbewijzen.

Gemaakte kosten € 1.200. De verwachting is dat er geen of nauwelijks inkomstenderving is door minder afgifte van paspoorten, id-bewijzen en rijbewijzen. Eind mei/begin juni vindt een inventarisatie plaats, die indien aan de orde in dit overzicht wordt verwerkt.

Najaarsrapportage: Er is alleen sprake van een lager aantal verstrekte paspoorten en identiteitsbewijzen. Maar een (klein) deel van de inwoners die is aangeschreven in verband met het

verlopen van de documenten heeft ook daadwerkelijk een nieuw document aangeschaft. Per saldo betekent dit een nadeel van € 35.000.

Jaarrekening 2020: Nadeel is uiteindelijk iets lager uitgevallen, € 32.000, zodat er een klein voordeel resteert van € 3.000,-

Crisisbeheersing en brandweer

Zomerbrief: VRD en andere hulpverleners plegen extra inzet in de crisis. Omdat het een Gemeenschappelijke Regeling betreft worden incidenteel extra kosten verwacht. Schatting totaal € 30.000.

Najaarsrapportage: De extra kosten van VRD en GGD worden 100% door het rijk aan deze instellingen gecompenseerd. Voor de gemeente zijn er geen extra kosten. Voor ondersteuning van de crisisorganisatie is een bedrag ad € 2.000,- uitgegeven.

Jaarrekening 2020: Er is geen verandering opgetreden. De kosten worden ook voor het jaar 2021 geheel door het rijk vergoed.

Openbare orde en veiligheid

Zomerbrief: Voor handhaving corona-maatregelen wordt extra capaciteit ingezet. 5 dagen per week zijn 2 medewerkers op pad. Eigen medewerkers vervullen deze rol. De personele kosten zijn niet berekend (niet in deze post, wel meegenomen in tabel schatting kosten personele inzet crisisorganisatie). Extra reiskosten die de handhaving met zich meebrengt zijn hier wel meegenomen: € 11.800.

Verder is een verschuiving in criminaliteit mogelijk van inbraken naar cybercrime en ondermijning. Dat kan leiden tot een groter beroep op het RIEC en daarmee extra kosten.

Hetzelfde geldt voor een eventueel groter beroep op het Veiligheidshuis. Schatting risico voor beide samen € 5.000. Op dit moment is er nog geen sprake van een toename of grote verschuiving in criminaliteit, overlast e.d. Vanwege thuiswerken is er een groter risico op cybercrime in de gemeentelijke organisatie. €20.000.

Najaarsrapportage: De hierboven gesignaleerde kosten hebben zich tot op heden niet voorgedaan. Er zijn weliswaar extra reiskosten voor handhaving maar op andere terreinen wordt minder gereisd zodat per saldo geen extra kosten zichtbaar zijn. De genoemde risico's blijven overigens wel bestaan.

Jaarrekening 2020: Geen nieuwe ontwikkelingen.

Bestuur

Zomerbrief: -

Najaarsrapportage: Als gevolg van de maatregelen voortvloeiend uit de coronacrisis zijn veel activiteiten, evenementen, etc. niet doorgedaan. Dat betekent dat de posten representatie en reis- en verblijfkosten ten behoeve van het college maar deels worden benut. Hierdoor ontstaan een voordeel van naar verwachting € 53.000,-.

Jaarrekening 2020: Het voordeel is nog iets hoger uitgevallen zodat hier een extra voordeel is opgetreden ad € 5.500,-. Het totale voordeel wordt hiermee € 58.500,-.

Verkiezingen

Zomerbrief: -

Najaarsrapportage: In 2021 worden verkiezingen gehouden voor de Tweede Kamer. De organisatie hiervoor dient 'coronaproof' te geschieden. We ontvangen voor deze extra inspanning een vergoeding van € 68.000 binnen het coronasteunpakket van het rijk. We reserveren dit gehele bedrag ook hiervoor omdat op dit moment nog niet geheel duidelijk is wat de eisen hiervoor precies zullen zijn en hoe de situatie er ten tijde van de geplande verkiezingen voor zal staan.

Jaarrekening 2020: Omdat de meeste kosten in 2021 zullen worden gemaakt wordt de reservering van dit bedrag overgeheveld van 2020 naar 2021. (NB: Het gereserveerde bedrag blijkt voldoende te zijn voor de uitgaven t/m april 2021)

Pijler 2 Zorg:

Onderwijs

Zomerbrief: Het onderwijs is zelf primair verantwoordelijk voor de kosten, ook voor de hygiëne maatregelen. We zien hier dus geen extra kosten. Wel zien we een besparing van +/- €18.000 euro op het leerlingenvervoer doordat we tijdelijk 80% betalen. Daarentegen zien we ook gederfde inkomsten van +/- €1.250 vanwege het wegvallen van de eigen bijdrage op het vervoer.

Najaarsrapportage: Er is een besparing op het leerlingenvervoer als gevolg van Corona tot een bedrag ad € 20.000,- (80% doorbetaling). Daarnaast is een daling van de eigen bijdragen voor leerlingen zichtbaar van € 1.250,-.

Jaarrekening 2020: Er is sprake van lagere eigen bijdragen en van lagere lasten maar er is niet direct een relatie te leggen met Corona. Ook het nieuwe schooljaar heeft invloed op de kosten, wijziging in het aantal leerlingen en routes. Wellicht kiezen meer ouders er voor hun kind niet met het leerlingenvervoer te laten reizen maar dit is niet specifiek uitgevraagd.

Kinderopvang

Zomerbrief: -

Najaarsrapportage: Voor kinderopvang van kinderen van ouders met een vitaal beroep hebben we een bedrag ad € 20.000,- betaald. We hebben een bedrag ad € 34.000,- gecompenseerd gekregen.

Jaarrekening 2020: Geen nieuwe ontwikkelingen

Dorpshuizen

Zomerbrief: -

Najaarsrapportage: Voor ondersteuning van de dorpshuizen ontvangen we binnen het Coronasteunpakket van het rijk een bedrag ad € 17.000,- Dit willen we voor dit onderdeel ook reserveren waarbij kan worden opgemerkt dat een bedrag ad € 7.000 hiervan wordt ingezet ten behoeve van het niet doorberekenen van de verzekeringspremies aan de dorpshuizen.

Jaarrekening 2020: In 2021 wordt de ondersteuningsregeling voor dorpshuizen uitgevoerd. Het gereserveerde bedrag ad € 17.000 wordt overgezet naar 2021. De ondersteuningsregeling wordt anders uitgevoerd dan oorspronkelijk was bedacht. De middelen worden gelijkmatig verdeeld over de dorpshuizen en de verzekeringspremies worden gewoon doorberekend aan de van toepassing zijn de dorpshuizen.

Inkomensregelingen

Zomerbrief: Hier zien we vooral kosten bij de TOZO en de bijstand. Beide worden door WPDA uitgevoerd. Voor de uitvoering van de TOZO-regeling rekenen we met een bedrag van +/- €250.000. Dit is voor de personele kosten van WPDA. Voor de toename van de Bijstand en BBZ verwachten we meerkosten van € 65.000.

Najaarsrapportage: Voor de TOZO hebben we van het rijk een bedrag ad € 3.477.346,- ontvangen in drie tranches. De eerst twee hiervan zijn al verwerkt in de voorjaarsbijstellingen de derde tranche wordt nu verwerkt. Het ontvangen bedrag is inclusief uitvoeringskosten. De toename van de kosten voor BBZ zijn nog niet geëffectueerd en leiden niet tot een bijstelling.

Jaarrekening 2020: In 2020 is een bedrag ad € 2.105.000 door de WPDA uitbetaald aan TOZO levensonderhoud en € 485.000 aan TOZO bedrijfskrediet. Daarnaast is een deel van de TOZO uitkering van het rijk besteed aan uitvoeringskosten. Het niet bestede bedrag blijft beschikbaar voor 2021.

WMO

Zomerbrief: Ten aanzien van de WMO zien we een lichte toename van crisisopname. Met name situaties waarbij de mantelzorgers overbelast raken en inwoners met spoed worden opgenomen (respijtzorg). Er wordt ook een toename verwacht in het aantal meldingen. Inwoners wachten langer met een hulpvraag waardoor inzet van een voorliggende voorziening, naar verwachting, niet afdoende zal zijn. Vooralsnog zien we nog nauwelijks meerkosten ontstaan. Mogelijk volgt dit op later moment. Tot op heden zien we meerkosten van +/- €10.000 euro.

We zien een besparing van +/- €24.000 op het WMO vervoer vanwege de 80% regeling en gederfde inkomsten van +/- €20.000 vanwege het wegvallen van de eigen bijdrage in maart en april. De verwachting is dat we de laatste gecompenseerd krijgen uit het noodfonds

Najaarsrapportage: Meerkosten: Voor verwachte meerkosten om de noodzakelijke zorg conform de coronarichtlijnen te kunnen geven en voor verwachte inhaalzorg ontvangen we van het rijk een

compensatie van

€ 20.000. Dit bedrag wordt hiervoor gereserveerd. Het is op dit moment nog niet duidelijk of dit bedrag geheel voldoende is.

Eigen bijdragen: Op het gebied van de eigen bijdragen zien we een nadeel ontstaan van € 20.000 in verband met het vervallen van de eigen bijdragen in de maanden maart en april. We ontvangen hiervoor een compensatie van het rijk van € 17.000,-.

Vervoer: Het verwachte voordeel op het WMO vervoer ad € 24.000 doet zich niet voor omdat de raming hiervoor niet toereikend was. Er is sprake van een verwacht kleiner nadeel.

Jaarrekening 2020:: Eigen bijdragen: Er is geen sprake van een lagere opbrengst eigen bijdragen voor de WMO. In de najaarsrapportage hadden we rekening gehouden met een tekort van € 20.000,-. Dat tekort is er in werkelijkheid niet. Daardoor ontstaat een voordeel van € 20.000,-. Aan de andere kant kan ook worden opgemerkt dat als er geen Corona was geweest het bedrag aan eigen inkomsten (nog) hoger was geweest en het voordeel daardoor groter. Meerkosten: De ingediende meerkosten van de zorgaanbieders zijn lager dan verwacht maar het voordeel valt weg in het nadeel binnen het sociaal domein.

Jeugdzorg

Zomerbrief: Bij jeugd verwachten we een stijging van kosten door het niet behalen van resultaten tijdens behandelingen. Door middel van alternatieve methoden wordt de behandeling zo goed als kan voortgezet om verslechtering te voorkomen. Werken aan het oplossen van de problematiek en stoornissen is minimaal aan de orde en kan op termijn weer worden opgepakt. Hierdoor zullen indicaties moeten worden verlengd om de resultaten te kunnen bereiken. Aanbieders die begeleiding bieden met verblijf maken extra kosten nu de jeugdigen niet naar school of dagbesteding gaan. Hiervoor is extra inzet nodig op de verblijfflocaties van de jeugdigen. We zien vooralsnog meerkosten van +/- €12.000.

Najaarsrapportage: Voor meerkosten en inhaalzorg (zie ook bij WMO) krijgen we voor jeugdzorg een bedrag ad € 36.000,- van het rijk gecompenseerd. Dit bedrag wordt hiervoor gereserveerd. Het is nog niet duidelijk of dit bedrag toereikend is.

Jaarrekening 2020:: De ingediende meerkosten zijn lager dan verwacht maar het voordeel valt weg in het nadeel binnen het sociaal domein.

Volksgezondheid

Zomerbrief: Voor de GGD als geheel is er naar de stand van zaken van Q1 een globale inschatting van de directe extra kosten die gemaakt zijn voor b.v. inrichten van testfaciliteit en extra inzet van medewerkers voor testen en contactonderzoeken. Bij benadering betekent dit extra kosten van ongeveer 4 ton. Er is per gemeente geen beeld. Er is nog geen rekening gehouden met de door het rijk afgesproken en geëiste opschaling van de testcapaciteit. Aandacht voor regionale verschillen in besmetting die er tot nu toe waren heeft het rijk niet.

Iedere regio moet voorbereidingen treffen en capaciteit regelen om uitgebreid te kunnen testen (ongeacht inschatting of hier gebruik van wordt gemaakt). Over de compensatie worden vanuit een landelijke werkgroep van GGD-en gesprekken gevoerd met het ministerie. Aandeel Aa en Hunze in GGD is ongeveer 5% ofwel € 20.000,-.

Bij de VRD wordt vooral een verschuiving gezien tussen inzet in activiteiten. De brandweezorg bv. oefeningen etc. en controles zijn stilgevallen en er is extra inzet voor crisisorganisatie maar dit lijkt nog niet tot extra financiële uitzetting te leiden t.o.v. begroting .

Najaarsrapportage: De extra kosten van VRD en GGD worden 100% door het rijk aan deze instellingen gecompenseerd. Voor de gemeente zijn er geen extra kosten.

Jaarrekening 2020:: Geen nieuwe ontwikkelingen

Pijler 3: Economie, werk en recreatie

Fysieke bedrijfs- en infrastructuur

Bedrijventerrein Bloemmakers

Zomerbrief: Directe gevolgschade: Minder of uitgestelde kavelverkoop met als gevolg een hogere boekwaarde en daardoor tijdelijk hogere rentekosten van € 5.000.

Risico's: bij de risicoberekening is uitgegaan van: een langere looptijd, kosteninflatie, opbrengstendeflatie, hogere rente. Dit kan oplopen tot € 87.000. Binnen grondbedrijf is voldoende reserve dit bedrag op te vangen.

Najaarsrapportage: Vooralsnog zijn er geen nadelen zichtbaar.

Jaarrekening 2020: Geen nieuwe ontwikkelingen.

Economische promotie

Zomerbrief: Derving toeristenbelasting als gevolg van minder overnachtingen. Totale derving kan geschat oplopen tot €750.000.

Najaarsrapportage: Het goede zomerseizoen leidt naar verwachting tot een lagere derving van toeristen belasting. Verwacht wordt dat het bedrag dat we van het rijk ontvangen ad € 365.000 hiervoor voldoende zal zijn. We lopen nog wel een risico ten aanzien van de toeristenbelasting 2019. Een aantal ondernemers heeft hiervoor uitstel van betaling ontvangen. Dit belooft nog een bedrag ad € 80.000 waarvoor deel inmiddels een betalingsregeling is getroffen.

Jaarrekening 2020: De lagere opbrengst toeristenbelasting 2020 is beperkt gebleven tot € 200.000. Dat betekent een voordeel van € 165.000,-.

Er staat op dit moment nog een bedrag ad € 74.000 open met betrekking tot de toeristenbelasting 2019 waarvoor uitstel van betaling is verleend. Hiervoor lopen we risico op het moment dat de vordering als oninbaar moet worden afgeboekt.

Pijler 4: Voorzieningen leefbaarheid en wonen

Sportaccommodaties/Sportvelden

Zomerbrief: Sportvelden en sportzalen zijn niet of beperkt beschikbaar. Er komt een specifieke uitkering beschikbaar o.b.v. in te dienen kosten (SPUK). Waarschijnlijk dekt dit de gedeerde huurinkomsten binnen- en buitensport. Inkomstenzwembad zullen dit jaar fors lager zijn. De gemeente heeft gedurende enkele weken de huur kwijtgescholden voor huur binnensport kosten € 9000,-. Inkomsten zwembad zullen dit jaar fors lager zijn. Als het bad wel opengaat zullen er juist hogere (toezicht)kosten zijn. Saldo scenario 2 collegeadvies d.d. 26-05-20: € 170.000,-.

Najaarsrapportage: Nu het zwemseizoen is geëindigd is duidelijk dat er een tekort op de zwembaden is ontstaan van € 53.000,- (Borghoorns € 20.000,- en Zwanemeer € 33.000) Daarnaast levert het niet in rekening brengen van de huur van de sportaccommodaties en de gebruiksvergoeding van de sportvelden een inkomstenderving van € 151.000,-. Hiertegenover staat een vergoeding (TVS) van in ieder geval € 25.000,-. Deze is ook aangevraagd. Of er vanuit deze regeling nog meer compensatie mogelijk is, is op dit moment nog niet duidelijk.

Daarnaast is ten behoeve van de accommodaties een bedrag ad € 22.500 uitgegeven voor beschermingsmaatregelen.

Jaarrekening 2020: De ver/nieuwbouw van de Boerhoorn heeft samen met de gevolgen van Corona een negatief effect op de inkomsten uit verhuur en horeca. Dit levert een nadeel op van € 122.000. Er komt een nieuwe compensatieregeling voor de tekorten op de zwembaden. Onze zwembaden zijn hiervoor aangemeld. Op dit moment is nog niet bekend hoe de regeling financieel uitwerkt. We hebben in mei 2021 hiervoor een aanvraag gedaan voor een bedrag ad € 50.300,-. De uitkering is afhankelijk van de hoeveelheid aanvragen en zal een percentage van het aangevraagde bedrag zijn. Hoe hoog het percentage is weten we op dit moment nog niet. Eventuele inkomsten hieruit die nog op 2020 betrekking hebben, kunnen niet meer in de jaarrekening 2020 worden verwerkt maar zullen zichtbaar worden in 2021.

Cultuursector

Zomerbrief:

Najaarsrapportage: Vanuit de provincie ontvangen we een subsidie ten behoeve van de ondersteuning van een deel van de cultuursector. Een rondje langs de velden leert dat er meer ondersteuning binnen het veld nodig is. Hiervoor willen we een bedrag van incidenteel € 53.000 uittrekken. Na de voorlopige inventarisatie is dit het minimaal benodigde bedrag.

Jaarrekening 2020: De uitwerking van de steunmaatregelen vindt plaats in 2021. Het bijbehorende budget wordt daartoe overgeheveld naar 2021.

Riolering

Zomerbrief: Risico als maatregelen lang aanhouden: uitstel projecten en onderhoud. Mogelijk daardoor prijsverhoging en extra inhuur nodig. Dan mogelijk tot € 90.000 extra kosten aan het einde van 2020. In principe worden meerkosten gedekt vanuit het gesloten financieel systeem.

Najaarsrapportage: -

Jaarrekening 2020:-Geen nieuwe ontwikkelingen

Afval

Zomerbrief:

Najaarsrapportage:

Jaarrekening 2020:: De drukte op het ABS gaf al een indicatie dat veel inwoners druk bezig waren met huis en tuin. Dat leverde aardig wat tonnen extra afval op in diverse categorieën. Afgezet tegen 2019 leverde dit een extra kostenpost op van ruim € 50.000 extra verwerkingskosten. Daarnaast ontvingen we ten opzichte van 2019 ook meer inkomsten als gevolg van de extra gestorte kilo's, afgerond € 30.000,-.

Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)

Zomerbrief: Directe gevolg schade: Minder kavelverkoppen met als gevolg een hogere boekwaarde en daardoor hogere rentekosten van €10.000 per jaar.

Najaarsrapportage: Nadelige effecten hebben zich nog niet voorgedaan.

Jaarrekening 2020: Geen nieuwe ontwikkelingen.

Wonen en bouwen

Zomerbrief: Bij langdurige(r) maatregelen kan de verwachte krimp in de bouw toenemen tot ca. 20%. Dit kan leiden tot € 59.000 minder bouwleges voor het jaar 2020.

Najaarsrapportage: Een tegengesteld effect is zichtbaar. Er worden meer vergunningen aangevraagd doordat mensen (noodgedwongen) meer thuis zitten is er meer aandacht voor de eigen woonomgeving. We verwachten een voordeel van € 100.000,-.

Jaarrekening 2020: De stijgende lijn heeft zich voortgezet en dit resulteert in een extra voordeel van € 69.000,-.(bovenop het hiervoor genoemde voordeel ad €100.000,-).

Pijler 5: Middelen en ondersteuning

Ondersteuning organisatie

Zomerbrief: Vanwege thuiswerken en sluiting kantine is er sprake van een verwachte kostenbesparing van € 76.500, uitgaande van minimale bezetting tot en met augustus en 25% bezetting tot en met december. Geen extra kosten voor thuiswerkfaciliteiten. Wel zijn alle beschikbare middelen nu ingezet. Kosten voor beschermingsmiddelen i.v.m. corona bedragen € 3.000.

Risico op extra ziekteverzuim vanwege corona (evt. nieuwe golf): € 20.000 inhuur personeel.

Najaarsrapportage: We zien een besparing op de kantine van € 10.000,-. Vooralsnog is geen besparing op het gemeentehuis zichtbaar. Een lager energiegebruik is pas zichtbaar na de jaarafrekening in 2021 en is lastig op dit moment in te schatten. Voor bepaalde werkzaamheden is ingehuurd tot een bedrag ad € 60.000,-. Daarnaast is er extra geïnvesteerd in ICT voorzieningen om thuiswerken voor iedereen mogelijk te maken, er zijn extra laptops, telefoons en headsets aangeschaft en er is geïnvesteerd in het netwerk. De kosten hiervan bedragen € 65.000,-.

Jaarrekening 2020: - Geen nieuwe ontwikkelingen.

Treasury

Zomerbrief: Directe gevolgschade: als gevolg van de hogere uitgaven en lagere inkomsten zullen de rentelasten hoger zijn. Daarnaast staat de gemeente borg voor een aantal dorpshuizen die wellicht tijdelijk niet aan de aflosverplichtingen kunnen voldoen.

Najaarsnota: -

Jaarrekening 2020: Geen nieuwe ontwikkelingen.

Algemene uitkering en overige uitkeringen

Zomerbrief: Of er ook gevolgen voor de Algemene Uitkering zijn is nog niet bekend. Er wordt gesproken over een noodfonds voor gemeenten ter compensatie van de meerkosten door de Coronacrisis. (toevoeging 28-05: de informatie uit de Kamerbrief betreffende compensatiepakket coronacrisis medeoverheden is nog niet in deze memo en bijlage verwerkt. Betreffende informatie wordt z.s.m. toegevoegd).

Najaarsrapportage: Er zijn twee coronasteunpakketten binnen de algemene uitkering beschikbaar gesteld. Het gaat voor onze gemeente om een bedrag ad € 869.000,-. Daarnaast zijn de accessen voor de jaren 2020 en 2021 bevroren. Dat betekent dat we deze jaren niet mee-fluctueren met de rijksuitgaven en dat er financiële rust ontstaat.

Jaarrekening 2020:: Er is bij de decembercirculaire 2020 nog een derde coronapakket beschikbaar gesteld. Voor onze gemeente is dit een bedrag ad € 88.000,-. Dit bedrag wordt doorgeschoven naar 2021.

OZB voor woningen en niet-woningen

Zomerbrief: Regulier wordt rekening gehouden met 0,5% aan oninbare vorderingen. Vanwege de crisis wordt rekening gehouden met 1,5% oninbare vorderingen. Voor woningen en niet-woningen is het risico € 30.000.

Najaarsrapportage: Er is voor een relatief gering bedrag aan uitstel van betaling verleend voor afval, riool en OZB tot een bedrag ad € 83.000,-. Hiervan is nog niets oninbaar verklaard.

Jaarrekening 2020: Het bedrag waarvoor uitstel van betaling is verleend bedraagt nog slechts € 20.000,-.

Interne kosten gemeente Aa en Hunze

Zomerbrief: Op basis van eerste analyses is er een berekening gemaakt van de interne kosten voor de gemeente Aa en Hunze. Het betreft hier de kosten van inzet van personeel voor de corona crisis. Vooral nog

ramen wij de kosten voor de interne organisatie op ruim € 920.000. Hierin zijn de uren van de crisisorganisatie meegenomen en de extra uren van automatisering (in verband met omslag naar digitaal werken) en communicatie.

Najaarsrapportage: Er heeft een inventarisatie per 31 oktober plaatsgevonden binnen de teams naar het aantal uren dat vanwege Corona is gemaakt. Deze inventarisatie komt uit op een aantal ingezette uren t.b.v. Corona van 13.375, nagenoeg 8 fte. Een kostenpost van € 680.000 (excl. overhead). De inzet voor Corona heeft ertoe geleid dat regulier werk vertraagd is of is blijven liggen en dat er overuren zijn gemaakt en verlofstuwmeren zijn ontstaan. Om alle ontstane vertraging en achterstand zo veel mogelijk op te lossen is naar schatting 6.000 uur a € 100,- = € 600.000,- nodig. Daar waar dat onaanvaardbaar was in verband met de continuïteit is inmiddels tot inhuur overgegaan. Zo is er ingehuurd met name op het gebied van communicatie, handhaving en juridische ondersteuning en ter vervanging van medewerkers werkzaam binnen de crisisorganisatie tot een bedrag van ruim € 270.000,-. Verlofuren zijn uitbetaald daar waar dat mogelijk is. De komende periode gaan we bepalen welke achterstanden nog dit jaar of begin volgend jaar ingehaald moeten worden dan wel waar we vertragingen accepteren. Voor de rest van het jaar denken wij nog € 30.000 nodig te hebben. Een deel van de geschatte kosten zal zich pas in 2021 voordoen. Daarnaast is er sprake van een momentopname omdat Corona ook in 2021 zijn beslag op de organisatie zal leggen. Wat begon als een kortdurende crisis blijkt hardnekkiger zodat we langduriger met de effecten ervan te maken hebben. Van de benodigde € 600.000,- wordt daarvoor € 300.000 overgeheveld naar 2021 door toevoeging aan de reserve incidentele dekkingsmiddelen.

Jaarrekening 2020:: Geen nieuwe ontwikkelingen.

Samenvatting

In de najaarsnota zijn de totale kosten van Corona berekend op € 1.401.750,-. Met deze update wordt dit bedrag verlaagd met € 136.500 als gevolg van de hierboven beschreven ontwikkelingen. We komen daarmee uit op een totale kostenpost (saldo van voor- en nadelen) van € 1.265.250,-. Hier staan een aantal steunpakketten van het Rijk (€ 869.000) tegenover maar deze dekken niet alle kosten. Er blijft nog een bedrag ad € 396.250,- waarvan de kosten niet worden gedekt door de rijkscompensatie. Opgemerkt wordt daarbij dat het 3e coronasteunpakket is doorgeschoven naar 2021 en niet is meegerekend in de berekening van de niet gedekte kosten.

Hieronder treft u een overzicht aan met betrekking tot de drie coronasteunpakketten van het rijk.

Coronasteunpakketten

	2021	2020
1e Coronasteunpakket	€ 488.000	
2e Coronasteunpakket	€ 381.000	€ 210.000
3e Coronasteunpakket	€ 88.000	€ 272.000
Totaal		€ 957.000
482.000		€

De steunmaatregelen zien ook op een extra bijdrage in 2021 van € 482.000. Daarnaast wordt het 3e coronasteunpakket ad € 88.000 doorgeschoven naar 2021. In 2021 is daardoor € 570.000 beschikbaar aan rijksmiddelen voor coronasteun. Ook verwachten we nog compensatie van in 2020 gemaakte kosten bijvoorbeeld voor afval en zwembaden. De omvang van deze compensatie is op dit moment nog niet duidelijk en kan daarom ook nog niet worden meegenomen in dit overzicht. Aangezien de Coronacrisis in 2021 nog voortduurt maken we hiervoor ook in 2021 nog kosten. Hierover informeren wij de raad bij de bestuursrapportage in juni van dit jaar.

Jaarrekening

Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening

Gerealiseerde baten en lasten per pijler

Nr. Pijler		Begroting 2020	Begroting na wijziging 2020	Rekening 2020	Vershil (' = nadelig begr. versus rek.)
1 Bestuur en participatie	lasten	3.742.466	5.020.219	4.721.761	298.458
	baten	323.552	305.954	334.844	28.890
	saldo	-3.418.914	-4.714.265	-4.386.917	327.348
2 Zorg	lasten	25.456.339	35.101.077	31.703.653	3.397.424
	baten	5.758.559	11.364.803	8.556.168	-2.808.635
	saldo	-19.697.780	-23.736.274	-23.147.485	588.789
3 Economie, werk en recreatie	lasten	1.130.417	4.496.037	1.242.071	3.253.966
	baten	2.021.547	1.806.916	1.706.436	-100.480
	saldo	891.130	-2.689.121	464.365	3.153.486
4 Voorzieningen leefbaarheid en wonen	lasten	18.031.414	21.010.374	17.585.025	3.425.349
	baten	8.958.646	9.201.933	7.746.926	-1.455.007
	saldo	-9.072.768	-11.808.441	-9.838.099	1.970.342
5 Middelen en ondersteuning	lasten	10.274.448	12.071.466	12.405.757	-334.291
	baten	41.471.750	46.021.381	46.262.268	240.887
	saldo	31.197.302	33.949.915	33.856.511	-93.404
Totaal lasten pijlers 1 t/m 5	lasten	58.635.084	77.699.173	67.658.267	10.040.906
Totaal baten pijlers 1 t/m 5	baten	58.534.054	68.700.987	64.606.642	-4.094.345
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	saldo	-101.030	-8.998.186	-3.051.625	5.946.561
Toevoeging aan reserves:					
1 Bestuur en participatie		0	0	204.000	-204.000
2 Zorg		0	18.783	2.290.140	-2.271.357
3 Economie, werk en recreatie		0	2.018.000	2.231.046	-213.046
4 Voorzienigen leefbaarheid en wonen		0	5.733.000	6.552.827	-819.827
5 Middelen en ondersteuning		0	1.888.067	2.814.177	-926.110
Totaal toevoegingen aan de reserves lasten		0	9.657.850	14.092.190	-4.434.340
Beschikking over reserves:					
1 Bestuur en participatie		18.431	589.386	427.131	162.255
2 Zorg		34.338	1.034.207	2.730.243	-1.696.036
3 Economie, werk en recreatie		0	4.869.410	2.228.916	2.640.494
4 Voorzienigen leefbaarheid en wonen		37.734	6.964.283	6.865.437	98.846
5 Middelen en ondersteuning		10.527	5.198.750	5.740.524	-541.774
Totaal beschikkingen over reserves baten		101.030	18.656.036	17.992.251	663.785
Saldo reserve mutaties		101.030	8.998.186	3.900.062	5.098.124

Totalen	lasten	58.635.084	87.357.023	81.750.456	5.606.567
	baten	58.635.084	87.357.023	82.598.893	-4.758.130
Gerealiseerde resultaat		0	0	-848.437	848.437

Overzicht algemene dekkingsmiddelen en Onvoorzien

Overzicht algemene dekkingsmiddelen

(bedragen x € 1.000)

Omschrijving	Rekening 2020		
Lokale heffingen:			
- Onroerende zaakbelastingen			4.500
- Toeristenbelasting			
1.296			
- Forensenbelasting			
161			
	5.957		
Algemene uitkering gemeentefonds, incl. sociaal domein			39.088
Dividenden	228		
Saldo financieringsfunctie (betaalde en ontvangen rente, exclusief rente eigen vermogen)			
- ontvangen rente			5
- betaalde rente			
-1			
	4		
Saldo tussen compensabele BTW en de uitkering uit het BTW-compensatiefonds			
- Ontvangen Compensabele BTW 2019		4.167	
- Opgenomen op de balans Compensabele BTW 2019			4.234
	-67		
Overige algemene dekkingsmiddelen (o.a. berekende rente eigen vermogen)	0		
Totaal algemene dekkingsmiddelen			45.210
Onvoorzien	0		
Totaal		45.210	

Overhead en vennootschapsbelasting

Onvoorzien

Toelichting Onvoorzien

Beschikbaar bij begroting	€ 72.675
Bezuiniging structureel	<u>€ 50.000 -</u>

/-

Blijft

beschikbaar

€ 22.675

Nieuwbouw De Boerhoorn, aanvullend krediet van € 200.000 betekent structurele verlaging van onvoorzien door structurele kapitaallasten

€ 6.000

Najaarsrapportage 2020, voordeel op Onvoorzien naar VAR

€ 17.000 -/-

Eindsaldo per 31 december 2020

€ 325

Toelichting op baten en lasten per pijler

Pijler 1

1 Bestuur en participatie					
Overzicht van baten en lasten	Rekening	Begroting	Begroting na wijziging	Rekening	Resultaat
(bedragen x € 1.000)	2019	2020	2020	2020	
Lasten	4.727	3.742	5.020	4.722	298
Baten	393	324	306	335	29
Gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten	-4.334	-3.419	-4.714	-4.387	327
Mutaties in reserves					
Lasten (= toevoeging)	-	-	-	204	-204
Baten (= onttrekking)	18	18	589	427	-162
Resultaat mutaties reserves	18	18	589	223	-366
Gerealiseerd resultaat	-4.316	-3.400	-4.125	-4.164	-39

Verschillenanalyse

Het resultaat van pijler Bestuur en participatie bedraagt na bestemming € 39.000 nadelig. Onderstaand de belangrijkste verschillen:

Verschillenanalyse op hoofdlijnen	Incidenteel / Structureel	Nadeel/ Voordeel	Bedrag x € 1.000
Incidentele budgetten	Incidenteel	Voordeel	273
Pensioenen (voormalige) wethouders	Incidenteel	Nadeel	-116
Salarissen, doorberekening naar taakvelden	Incidenteel	Nadeel	-90
Onderhoud programmatuur Burgerzaken	Incidenteel	Nadeel	-54
Overige verschillen	Incidenteel	Nadeel	-52
Totaal afgerond			-39

Toelichting:

Incidentele budgetten, voordeel € 273.000

Door de raad zijn in 2020 incidentele budgetten beschikbaar gesteld.

Van de niet benutte middelen wordt aan de raad voorgesteld deze via resultaatbestemming over te hevelen naar 2021, in totaal € 273.000

Het betreft:

- Regiodeal, 2e tranche € 205.000
- Ontvangen bedrag in de Algemene uitkering voor de extra Coronamaatregelen voor de verkiezingen in maart 2021 € 68.000

Pensioenen wethouders, nadeel € 116.000

Jaarlijks wordt berekend hoe hoog de pensioenvoorziening voormalige wethouders dient te zijn. Mede omdat de rente verder is gedaald, dient de aanwezige voorziening verder aangevuld te worden. Er is ten laste van de exploitatie een aanvullende dotatie nodig van € 116.000.

Salarissen, doorberekening naar de taakvelden pijler Bestuur en participatie, nadeel € 90.000

Door een hogere toerekening van salarissen naar de diverse taakvelden binnen deze pijler, ontstaat er een nadeel van € 90.000.

Het nadeel betreft m.n. Openbare orde en veiligheid (€ 82.000 nadelig).

Zie voor een verdere toelichting pijler 5.

Programmatuur burgerzaken, nadeel € 54.000

Door een te lage raming voor de uitgaven voor programmatuur bij burgerzaken, ontstaat er een nadeel van € 54.000.

Overige verschillen, nadeel € 52.000

Onder de overige verschillen kunnen genoemd worden: hogere advertentiekosten (nadeel € 22.000), overschrijding budget handhaving Ruige Veld (nadeel € 23.000)

en overige posten die niet verder worden toegelicht (nadeel € 7.000).

Overzicht mutaties in de reserves

1 Bestuur en participatie					
Bestemmingen	Toevoeging reserves		Onttrekking reserves		Resultaat bestemming
	Begroting	Rekening	Begroting	Rekening	
Resultaat 2019				204.000	
Toevoeging resultaat 2019 conform raadsbesluit		204.000			
Gebiedsfonds (uit de VAR)			312.000	0	-312.000
Regiodeal 1e tranche			204.000	204.000	0
Controle brandveiligheid gebouwen en asbestdaken			34.955	0	-34.955
Dualisering griffier en rekenkamer (2017 en 2018)			20.000	700	-19.300
Ter dekking kapitaallasten brandweershuisvesting			18.431	18.431	0
	0	204.000	589.386	427.131	-366.255

De mutaties in de reserves Dekking kapitaallasten brandweershuisvesting hebben een structureel karakter, de mutaties van de overige reserves zijn incidenteel.

Pijler 2

2 Zorg

Overzicht van baten en lasten	Rekening	Begroting	Begroting na wijziging	Rekening	Resultaat
(bedragen x € 1.000)	2019	2020	2020	2020	
Lasten	29.355	25.456	35.101	31.704	3.397
Baten	5.935	5.759	11.365	8.556	-2.809
Gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten	-23.420	-19.698	-23.736	-23.147	589
Mutaties in reserves					
Lasten (= toevoeging)	2.112	0	19	2.290	-2.271
Baten (= onttrekking)	2.323	34	1.034	2.730	1.696
Resultaat mutaties reserves	210	34	1.015	440	-575
Gerealiseerd resultaat	-23.209	-19.663	-22.721	-22.707	13

Verschillenanalyse

De pijler Zorg laat bij de rekening ten opzichte van de begroting een voordelig resultaat na bestemming zien van € 13.000. Onderstaand de belangrijkste verschillen:

Verschillenanalyse op hoofdlijnen	Incidenteel / Structureel	Nadeel / Voordeel	Bedrag x € 1.000
Incidentele budgetten	Incidenteel	Voordeel	210
Overheveling structureel budget vrijwilligers	Incidenteel	Voordeel	5
Salarissen, doorberekening naar taakvelden	Incidenteel	Voordeel	90
Participatiewet, incl. BBZ	Incidenteel	Voordeel	135
Minimabeleid inclusief Klijnsmagelden	Incidenteel	Voordeel	79
Schuldhelpverlening	Incidenteel	Voordeel	33
WMO-oud	Incidenteel	Nadeel	-268
WMO Nieuw	Incidenteel	Nadeel	-298
Jeugdwet	Incidenteel	Nadeel	-218
Gezondheidsbevordering	Incidenteel	Voordeel	51
Overige verschillen	Incidenteel	Voordeel	194
Totaal afgerond			13

Toelichting:

Incidentele budgetten, voordeel € 210.000

Door de raad zijn in 2020 incidentele budgetten beschikbaar gesteld.

Van de niet benutte middelen wordt aan de raad voorgesteld deze via resultaatbestemming over te hevelen naar 2021, in totaal € 210.000.

Het betreft:

- Voorliggend veld, preventieve aanpak € 175.000
- Versterking armoede- en schuldenbeleid € 10.000
- DU Gezond in stad, ontvangen in de Algemene uitkering € 7.000

· DU Brede aanpak dak- en thuisloosheid, ontvangen in de Algemene uitkering € 18.000

Overheveling structureel budget vrijwilligers € 5.000

De resterende middelen van 2020 willen we in 2021 inzetten voor extra activiteiten in het kader van het “Jaar van de vrijwillige inzet”; invulling is nog niet rond, maar is wel extra aandacht en dus extra middelen benodigd. Uitvoering zal grotendeels bij Impuls Welzijn liggen. Betreft een bedrag van € 5.000.

Salarissen, doorverdeling naar de diverse taakvelden binnen pijler Zorg, voordeel € 90.000

Door een lagere toerekening van salarissen naar de diverse taakvelden binnen deze pijler, ontstaat er een voordeel van € 90.000.

Het nadeel betreft m.n. Maatwerkdienstverlening 18- (€ 82.000 voordelig), Maatwerkvoorzieningen (€ 46.000 voordelig), Wijkteams (€ 40.000 voordelig) en Inkomensregelingen

Algemeen (€ 42.000 voordelig). Daar staan nadelen tegenover bij o.a. Onderwijsbeleid en leerlingzaken (€ 84.000 nadelig) en Samenkracht en burgerparticipatie algemeen

(€ 70.000 nadelig). Zie voor een verdere toelichting pijler 5.

Sociaal domein

Bij pijler 2 Zorg, worden de uitgaven en inkomsten verantwoord van het Sociaal domein. Onderstaand zijn de grootste verschillen tussen de begroting en de rekening verklaard.

Uitgangspunt is geweest om de diverse saldi bij het Sociaal domein, te verrekenen via de reserve Sociaal domein. Omdat de reserve van deze reserve ontoereikend was om de

ontstane verschillen te verrekenen, wordt het saldo van het Sociaal domein ten laste van de Vrije Algemene Reserve gebracht.

Tekort in de reserve Sociaal domein van € 79.000.

Door de begrote onttrekkingen in 2020 ten laste van de bestemmingsreserve, staat de reserve Sociaal domein per eind 2020 negatief. Omdat een reserve volgens het BBV niet

negatief mag staan, zal de raad worden voorgesteld om een bedrag van € 79.000 ten laste van het rekeningresultaat 2020 een bedrag toe te voegen aan deze reserve. Hierdoor

komt de reserve per 31 december op “0” uit.

Participatiewet, voordeel € 135.000

De participatiewet en de periodieke uitkering zelfstandigen (BBZ) moeten gezamenlijk gezien worden. In de gebundelde uitkering van 2020 die we van het Ministerie hebben ontvangen (5,3 miljoen euro) is onder andere de uitkering voor de BBZ opgenomen. In de begroting is de uitkering apart begroot.

Minimabeleid, inclusief Klijnsma-gelden, voordeel € 79.000

Het voordeel van het minimabeleid bestaat uit meerdere posten, voordeel collectieve ziektekosten en bijzondere bijstand (beide uitgevoerd door de WPDA) samen voordeel van

€ 20.000. Daarnaast voordeel op meedoenpremies internetvergoeding van € 17.000, Klijnsma gelden voordeel € 18.000, langdurigheidstoeslag voordeel € 12.000.

Schuldhulpverlening, voordeel € 33.000

Door de coronacrisis hebben minder mensen gebruik gemaakt van de schuldhulpverlening Dit is een beeld dat voor heel het noorden geldt. Er wordt wel verwacht dat het weer enorm toe gaat nemen

WMO oud, nadeel € 268.000

Dit nadeel wordt grotendeels veroorzaakt door de rolstoelvoorzieningen (€ 195.000 nadelig) en vervoersvoorziening (€ 77.000 nadelig).

In 2020 hebben we ook te maken gehad met een faillissement van het Hulpmiddelen Centrum (HMC). Uiteindelijk heeft er een overname plaatsgevonden door Kersten.

Na een analyse van Kersten is gebleken dat er meer hulpmiddelen zijn verstrekt dan geregistreerd stonden. In 2020 heeft er een administratieve inhaalslag plaatsgevonden.

Deze herstelactie heeft ook een deel van de toename in aantal inwoners, aantal indicaties en de toename van de kosten WMO veroorzaakt.

WMO, nieuw, nadeel € 298.000

Meer mensen hebben gebruik gemaakt van huishoudelijke hulp binnen de WMO. Het tarief is nu voor iedereen gelijk, het valt namelijk onder het vaste eigen bijdrage CAK van € 19 per maand.

Daarnaast hebben we ook te maken met een toenemende vergrijzing, de ontwikkeling dat mensen langer thuis wonen en hebben de WLZ instellingen door Corona op slot gezeten.

Jeugdwet, nadeel € 218.000

Het is niet gelukt om het tekort op de jeugdzorg met € 500.000 terug te brengen ten opzicht van 2019. Het is gebleven bij ca. € 300.000 waardoor er een tekort op de jeugdzorg is ontstaan van ruim € 200.000.

Wel zien we het aantal cliënten jeugdzorg afnemen en het aantal indicaties dalen, minder positief is de toename van het aantal verwijzingen door de kinderrechter. Dit zorgt o.a. voor het jeugdzorgtekort.

Gezondheidsbevordering, voordeel € 51.000

Het beschikbare budget voor de Gezondheidsbevordering ad € 51.000 is in 2020 niet besteed. Het budget is bestemd voor additionele taken op het gebied van gezondheidsbevordering o.a. door de GGD.

Deze hebben in 2020 niet of nauwelijks plaatsgevonden.

Overige verschillen, voordeel € 194.000

Onder de overige verschillen kunnen genoemd worden, Leerlingenvervoer (voordeel € 23.000), Centrale opvang vroegtijdige schoolverlaters (voordeel € 12.000) Peuterspeelzalen (voordeel € 28.000), Bedrijfsvoeringskosten WPDA (€ 37.000 nadeel), Gezondheidszorg algemeen additionele zaken (€ 32.000 voordeel), Jeugdgezondheidszorg 4-19 jarigen (voordeel € 30.000), Jeugdgezondheidszorg 0-4 uniform deel (€ 16.000 voordeel) en overige kleine verschillen die niet nader worden toegelicht (voordeel € 90.000).

Overzicht mutaties in de reserves

Bestemmingen	Toevoeging reserves		Onttrekking reserves		Resultaat bestemming
	Begroting	Rekening	Begroting	Rekening	
	g	g	g	g	
Resultaat 2019		2.169.877		101.480	
Toevoeging resultaat 2019 conform raadsbesluit		101.480			
Onttrekking resultaat 2019 conform raadsbesluit				2.169.877	
Voorschoolse voorzieningen peuters			162.353	135.000	-27.353
Laaggeletterdheid (2018 en 2019)			32.500	22.500	-10.000
Reserveren MFC De Spil, onderwijsfunctie	18.783	18.783			0
Budget asielstroom (2017)			138.543	18.682	-119.861
Budget BBL (2017)			28.508	28.508	0
Schuldhelpverlening			5.854	5.854	0
Versterking armoede- en schuldenbeleid			19.329	0	-19.329
Interreg project In for Care			21.346	21.346	0
Uitvoering JOGG in Aa en Hunze			21.437	1.107	-20.330
Uitvoeringskosten Sociaal domein structurele taken			71.450	0	-71.450
Beschut werken (nieuw) vanuit re-integratie			47.141	33.443	-13.698
Samen maak je de route leerbudget			7.388	7.388	0
Experimenteren in het Sociaal domein			14.712	14.712	0

Sociaal domein Participatiewet	50.000	50.000	0
Doorontwikkeling sturing en regie	250.000	85.699	-164.301
Preventie, versterking voorliggend veld	129.308	0	-129.308
Dekking kapitaallasten MFC Gieterveen	3.711	3.711	0
Dekking kapitaallasten verbouw Dr. Nassaucollege	30.371	30.681	310
Dekking kapitaallasten hekwerk OBS Gieten	256	255	-1
	18.783	2.290.140	1.034.207
		2.730.244	-575.320

De reserves ter dekking van de kapitaallasten zijn structureel; de overige reserves zijn incidenteel.

Pijler 3

3 Economie, werk en recreatie

Overzicht van baten en lasten	Rekening	Begroting	Begroting na wijziging	Rekening	Resultaat
(bedragen x € 1.000)	2019	2020	2020	2020	
Lasten	1.326	1.130	4.496	1.242	3.254
Baten	3.242	2.022	1.807	1.706	-100
Gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten	1.916	891	-2.689	464	3.153
Mutaties in reserves					
Lasten (= toevoeging)	2.447	0	2.018	2.231	-213
Baten (= onttrekking)	881	0	4.869	2.229	-2.640
Resultaat mutaties reserves	-1.566	0	2.851	-2	-2.854
Gerealiseerd resultaat	350	891	162	462	300

Verschillenanalyse

De pijler Economie, werk en recreatie laat bij de rekening ten opzichte van de begroting een voordelig resultaat na bestemming zien van € 300.000. Onderstaand de belangrijkste verschillen

Verschillenanalyse op hoofdlijnen	Incidenteel / Structureel	Nadeel/ Voordeel	Bedrag x € 1.000
Incidentele budgetten	Incidenteel	Voordeel	54
Vrijval voorziening complex Bloemakkers	Incidenteel	Voordeel	100
Toeristenbelasting	Incidenteel	Voordeel	165
Salarissen, doorberekening naar taakvelden	Incidenteel	Nadeel	-65
Overige verschillen	Incidenteel	Voordeel	46
Totaal afgerond			300

Toelichting:

Incidentele budgetten, voordeel € 54.000

Door de raad zijn in 2020 incidentele budgetten beschikbaar gesteld.

Van de niet benutte middelen wordt aan de raad voorgesteld deze via resultaatbestemming over te hevelen naar 2021, in totaal € 54.000

Het betreft:

- Vitalisering vakantieparken € 62.000
- Versterking toerisme en recreatie € 3.000
- Regiodeal, Digitalisering vrije tijdseconomie, bij de Najaarsrapportage 2020 is een bedrag van € 95.000 doorgeschoven naar 2021. In 2020 zijn er nog uitgaven geweest van € 11.000. Dit bedrag wordt verrekend met het doorgeschoven bedrag.

Vrijval voorziening complex Bloemakkers, voordeel € 100.000

Voor het complex Bloemakkers is tijdens de economische malaise een voorziening gevormd. Door de grondverkoop kan een bedrag van € 100.000 vrijvallen van de gevormde voorziening. Het bedrag wordt via het rekeningresultaat toegevoegd aan de Algemene reserve van het grondbedrijf.

Toeristenbelasting, voordeel € 165.000

Door het coronavirus en de gevolgen daarvan voor het aantal overnachtingen, is de raming voor de Toeristenbelasting bij de Najaarsrapportage verlaagd van € 1.497.000 naar

€ 1.132.000. De gemeente heeft dit via de Algemene uitkering gecompenseerd gekregen via de Coronasteun. Bij de rekening blijkt dat door de vele overnachtingen in eigen land, de

gevolgen voor de opbrengst van de Toeristenbelastingen positiever waren dan verwacht, waardoor er bij de rekening een voordeel ontstaat van € 165.000.

Salarissen, doorberekening naar de taakvelden pijler Economie, werk en recreatie, nadeel € 65.000

Door een hogere toerekening van salarissen naar de diverse taakvelden binnen deze pijler, ontstaat er een nadeel van € 65.000.

Het nadeel betreft m.n. Economische ontwikkelingen (€ 61.000 nadelig). Zie voor een verdere toelichting pijler 5.

Overige verschillen, voordeel € 46.000

Bij de overige verschillen kunnen worden genoemd: minder uitgaven budget Grote projecten (voordeel € 23.000), hogere baten Forensenbelasting (voordeel € 23.000), lagere baten marktgelden (nadeel € 18.000), exploitatiebudget TRO (voordeel € 10.000), onderhoud bruggen vaarverbinding Grevelingskanaal (voordeel € 14.000), onderhoud bermsloten (nadeel € 23000) en overige kleine verschillen die niet nader worden toegelicht (voordeel € 17.000).

Overzicht mutaties in de reserves

3 Economie, werk en recreatie

Bestemmingen	Toevoeging reserves		Onttrekking reserves		Resultaat bestemming
	Begroting	Rekening	Begroting	Rekening	
Resultaat 2019		50.562		162.842	
Toevoeging resultaat 2019 conform raadsbesluit		162.842			
Onttrekking resultaat 2019 conform raadsbesluit				50.562	
Winkelcentrum Gieten			469.707	1.216	-468.491
Vitalisering vakantieparken			47.842	0	-47.842
Actualisatie economische koersnota			15.000	11.118	-3.883
Recreatie en toerisme algemeen			24.933	3.191	-21.742
Versterking toerisme en recreatie (2019)			49.439	0	-49.439
Aanleg glasvezel (2019)			2.000.000	0	-2.000.000
Motie verdwenen speeltoestellen			20.941	20.941	0
Opbrengst verkoop aandelen Essent naar VAR	1.923.000	1.922.643			357
Opbrengst verkoop aandelen Essent naar VAR			1.923.000	1.922.643	-357
Biodiversiteit			25.000	0	-25.000
Regiodeal digitalisering vrijetijdseconomie naar 2021	95.000	95.000			0
Project Bloemrijke akkers			13.412	7.500	-5.912
Budget vitaal platteland			67.741	33.700	-34.041
Dekking uitvoeringsprogramma Gasselternveld			207.526	10.336	-197.191
Aanstellen projectsecretaris Hunzeproject			4.869	4.869	0
	2.018.000	2.231.047	4.869.410	2.228.916	-2.853.540

De reserves ter dekking van de kapitaallasten zijn structureel; de overige reserves zijn incidenteel.

Pijler 4

4 Voorzieningen leefbaarheid en wonen

Overzicht van baten en lasten (bedragen x € 1.000)	Rekening 2019	Begroting 2020	Begroting na wijziging 2020	Rekening 2020	Resultaat
Lasten	17.747	18.031	21.010	17.585	3.425
Baten	7.697	8.959	9.202	7.747	-1.455
Gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten	-10.051	-9.073	-11.808	-9.838	1.970
Mutaties in reserves					
Lasten (= toevoeging)	1.627	0	5.733	6.553	-820
Baten (= onttrekking)	1.992	38	6.964	6.865	-99
Resultaat mutaties reserves	365	38	1.231	313	-919
Gerealiseerd resultaat	-9.686	-9.035	-10.577	-9.525	1.052

Verschillenanalyse

Het resultaat van pijler Voorzieningen, Leefbaarheid en Wonen bedraagt na bestemming € 1.052.000 voordelig.

Verschillenanalyse op hoofdlijnen	Incidenteel / Structureel	Nadeel/ Voordeel	Bedrag x € 1.000
Incidentele budgetten	Incidenteel	Voordeel	471
Structureel budget Monumentenzorg	Incidenteel	Voordeel	12
Exploitatievoordeel sociale huur woningen	Incidenteel	Voordeel	16
Winstneming complex Nooitgedacht	Incidenteel	Voordeel	55
Verrekening ADHB met reserve	Incidenteel	Voordeel	1
Salarissen, doorberekening naar taakvelden	Incidenteel	Voordeel	440
Afschrijving Wegen buiten de kom	Incidenteel	Voordeel	53
Mechanische onkruidbestrijding	Incidenteel	Nadeel	-104
SPUK-uitkering sportaccommodaties	Incidenteel	Voordeel	69
Zwembaden	Incidenteel	Nadeel	-82
Materiaal gemeentelijke gymlokalen	Incidenteel	Nadeel	-62
Huuropbrengsten sportaccommodaties	Incidenteel	Nadeel	-40
Doorberekening BOR taakveld Groen	Incidenteel	Voordeel	150
Ontmoetingscentrum De Boerhoorn	Incidenteel	Nadeel	-145
Reservering Groot onderhoud schoolgebouwen	Incidenteel	Voordeel	24
Afval	Incidenteel	Nadeel	-35
Bouwleges	Incidenteel	Voordeel	70
Overige verschillen	Incidenteel	Voordeel	159
Totaal afgerond			1052

Toelichting:

Incidentele budgetten, voordeel € 471.000

Door de raad zijn in 2020 incidentele budgetten beschikbaar gesteld.

Van de niet benutte middelen wordt aan de raad voorgesteld deze via resultaatbestemming over te hevelen naar 2021

Het betreft:

- Monumentenzorg € 25.000
- Noodsteun pakket t.b.v. culturele sector; eigen bijdrage gemeente € 53.000
- Toren Anloo € 23.000
- DU Kerkenvisie € 25.000
- Knelpunten in de openbare ruimte € 49.000
- Aanbrengen graskeien € 89.000
- Komgrenzen inrichten conform duurzaam veilig € 40.000
- Afwaardering Spijkerboorsdijk / Molendijk € 50.000
- Verkeer- en vervoersmaatregelen € 29.000
- Bomenonderhoud € 56.000
- Opstellen woonvisie € 38.000
- Nieuwe Omgevingswet € 63.000
- Ondersteuning dorpshuizen Corona € 17.000
- Duurzaamheid € 86.000 -/-; bij de Najaarsrapportage 2020 is een bedrag van € 250.000 doorgeschoven naar 2021. In 2021 zijn er nog € 86.000 aan uitgaven geweest voor duurzaamheid. Dit bedrag wordt verrekend met het doorgeschoven bedrag.

Overheveling structureel budget Monumentenzorg € 12.000

In 2020 zijn ten aanzien van cultuurhistorie de volgende zaken in gang gezet maar hebben als gevolg van diverse omstandigheden gerelateerd aan Corona vertraging opgelopen.

Het gaat dan om het plaatsen van een informatiepaneel aan de Oude Groningerweg, adviesaanvragen over jonge heideontginningen en ruilverkavelingen en archeologisch

booronderzoek naar een vermeend hunebed. De kosten hiervan bedragen tezamen € 12.000. Verzoek is om dit bedrag over te hevelen van 2020 naar 2021

Exploitatievoordeel 6 sociale huurwoningen Nooitgedacht, voordeel € 16.000

Het exploitatievoordeel behaalt in 2020, wordt conform besluitvorming toegevoegd aan de Algemene reserve grondexploitatie.

Tussentijdse winstneming complex Nooitgedacht, voordeel € 55.000

De tussentijdse winstneming op basis van de POC-methode (Percentage of Completion) wordt toegepast bij het complex Nooitgedacht. Dit levert voor 2020 een winst op van

€ 55.000. Dit bedrag wordt via het rekeningresultaat toegevoegd aan de Algemene reserve grondexploitatie.

Uitgaven 2020 voor Actualisering Digitalisering Herbestemming Bestemmingsplannen, nadeel € 1.000

De uitgaven in 2020 worden conform eerdere besluitvorming, verrekend met de nog aanwezige bestemmingsreserve ADHB.

Salarissen, doorverdeling naar de diverse taakvelden binnen pijler Voorzieningen, leefbaarheid en wonen, voordeel € 440.000

Door een lagere toerekening van salarissen naar de diverse taakvelden binnen deze pijler, ontstaat er een voordeel van € 440.000.

Bij dit voordeel zijn de voordelen op de doorberekening van de salarissen naar de taakvelden Riolering en Afval niet meegenomen, aangezien deze opgenomen worden in de bepaling van de tarieven voor de riool- en afvalstoffenheffing.

Het voordeel betreft m.n. Verkeer en vervoer algemeen (€ 181.000 voordelig), Sportaccommodaties algemeen (€ 92.000 voordelig), Milieubeheer (€ 73.000 voordelig),

Begraafplaatsen (€ 61.000 voordelig) en Wonen en bouwen algemeen (€ 172.000 voordelig). Daar staan nadelen tegenover bij o.a. Openbaar groen en recreatie algemeen

(€ 63.000 nadelig) en Ruimtelijke Ordening (€ 66.000 nadelig). Zie voor een verdere toelichting pijler 5.

Afschrijving Wegen buiten de bebouwde kom, voordeel € 53.000

Door de raad zijn kredieten beschikbaar gesteld voor o.a. fietspaden. Door latere uitvoering ontstaat een voordeel van € 53.000 bij de kapitaallasten.

Mechanische onkruidbestrijding wegen binnen de bebouwde kom, nadeel € 104.000

De gemeente Aa en Hunze gebruikt sinds een aantal jaren geen chemische middelen bij onkruidbestrijding op verhardingen. De alternatieve bestrijdingswijze is echter duurder.

In 2019 is daarom een aanvullend incidenteel budget beschikbaar gesteld. Vanaf 2021 staat structureel meer budget in de begroting om de alternatieve bestrijdingswijze te kunnen bekostigen.

In 2020 is een incidenteel aanvullend budget achterwege gebleven waardoor de alternatieve bestrijdingswijze en bestekvoorbereiding deze overschrijding hebben veroorzaakt

SPUK-uitkering, voordeel € 69.000

Als bijdrage in de sportaccommodaties is van het rijk de SPUK-uitkering voor het jaar 2019 ontvangen. Het voordeel ontstaat omdat de gemeente in 2019 meer uitgaven had en deze heeft gedeclareerd. Indien binnen de totale pot voor de gemeenten geld overblijft wordt dit verhoudingsgewijs verdeeld.

Zwembaden, nadeel € 82.000

Bij de 2 gemeentelijk zwembaden ontstaat een nadeel van in totaal € 82.000, met name door de inhuur van extra personeel en extra onderhoud.

Gemeentelijke gymlokalen, nadeel € 62.000

Voor afgekeurd materiaal en materiaal dat kapot is gegaan, dient vervanging van gymmaterialen plaats te vinden. De gemeente is hier verantwoordelijk voor in het kader van de veiligheid. Er ontstaat een nadeel van € 62.000.

Huuropbrengsten en gebruikersvergoedingen sportaccommodaties, nadeel € 40.000

Bij de Najaarsrapportage is er een bijstelling geweest voor de huren en de gebruikersvergoedingen voor de gemeentelijke sportaccommodaties. Dit omdat door Corona in 2020 de accommodaties grotendeels niet gebruikt en verhuurd zijn.

In totaal is de raming met € 126.000 verlaagd. De werkelijk ontvangsten blijken toch nog € 40.000 lager uit te vallen.

Doorberekening BOR naar openbaar Groen, voordeel € 150.000

De totale kosten van BOR in 2020 zijn lager dan geraamd. Dit werkt door in de toerekening van de kosten naar Openbaar groen en levert bij dit taakveld een voordeel op van

€ 150.000.

Ontmoetingscentrum De Boerhoorn, nadeel € 145.000

Door de Corona-maatregelen is verhuur in de Boerhoorn in het grootste deel van 2020 niet mogelijk geweest. Hierdoor zijn er grote nadelen ontstaan bij de opbrengsten van de verhuur, de pacht en de kantineopbrengsten, terwijl de vaste lasten wel doorlopen. Hierdoor ontstaat er een totaal nadeel van € 145.000.

Reservering Groot onderhoud schoolgebouwen, voordeel € 24.000

Voor groot onderhoud bij de school van MFC De Spil is een bijdrage ontvangen van € 24.000. De raad wordt voorgesteld om dit bedrag toe te voegen aan de reserve Groot onderhoud schoolgebouwen.

Afval, nadeel € 35.000

Het resultaat bij het taakveld Afval laat een resultaat zien van € 35.000 nadelig. Omdat er geen middelen beschikbaar in de voorziening, komt het resultaat ten laste van het jaar 2020. Tot de grootste verschillen

kunnen genoemd worden: extra baten afvalstoffenheffing € 43.000 voordeel, inzameling huisvuil groen/grijs € 74.000 voordeel, zwerfvuil € 63.000 voordeel, inzameling oud papier € 53.000 nadeel

inzameling grofvuil € 30.000 nadeel, aanschaf en onderhoud containers € 21.000 nadeel, inzameling en verwerking verpakkingsmateriaal € 101.000 nadeel.

Leges bouwvergunningen, voordeel € 70.000

De raming van de bouwleges is tussentijds verhoogd naar € 655.000. Bij de rekening blijkt de opbrengst € 70.000 hoger te zijn.

Overige verschillen, voordeel € 159.000

Pijler 4 Voorzieningen, leefbaarheid en wonen bestaat uit meerdere taakvelden. De verschillen tussen de begrote bedragen en de rekening zijn dan ook divers.

De grootste verschillen zijn hierboven al toegelicht. De overige grotere verschillen van meer dan € 20.000 zijn o.a.: bij de voordelen Wegenbeheersprogramma Dialog

(€ 20.000), Gladheidsbestrijding (€ 52.000), Sportstimuleringsactiviteiten (€ 22.000), Kunstmenu, (€ 25.000), Monumentenzorg (€ 25.000), Ontwikkeling Welstand (€ 20.000)

Vergunningverlening (€ 30.000), Overhoekjes (€ 46.000) en Ontwikkeling bestemmingsplannen (€ 36.000). Van de nadelen kunnen worden genoemd :Toren Anloo (€ 22.000), Molen Hazewind (€ 23.000),

MFC Gasselternijveen (€ 45.000), Riolering (€ 39.000), RUDD (€ 23.000,) en overige verschillen die niet nader worden toegelicht (€ 35.000 voordeel).

Overzicht mutaties in de reserves

Voorzieningen, leefbaarheid en wonen					
Bestemmingen	Toevoeging reserves		Onttrekking reserves		Resultaat bestemming
	Begroting	Rekening	Begroting	Rekening	
Resultaat 2019		85.659		734.168	
Toevoeging resultaat 2019 conform raadsbesluit		734.168			
Onttrekking resultaat 2019 conform raadsbesluit				85.659	
Overheveling van Algemene reserve grondbedrijf			4.000.000	4.000.000	0
Overheveling reserve grondbedrijf naar VAR	4.000.000	4.000.000			0
Duurzaamheidsfonds (2019) door naar 2020			108.652	108.652	0
Duurzaamheidsfonds (2017)			17.664	17.664	0
Zonnepanelen dorpshuizen			21.994	21.994	0
Budget verduurzaming accommodaties			15.603	15.602	-1
Energietransitie			96.954	86.817	-10.137
Sociale energieaanpak			88.000	0	-88.000
Restant budget 2016 aanpak zwerfvuil			23.809	23.809	0
Aanleggen openbare oplaadpunten			8.303	0	-8.303
Leefbaarheidsfonds			112.932	36.062	-76.870
Subsidie open monumentendag			5.000	0	-5.000
Restant 2016, kunst en cultuur			8.720	8.720	0
Doucheruimte gymnastieklokaal te Eext			16.000	16.000	0
Restant budget tbv monumentenzorg			10.000	4.370	-5.630
Verenigingsondersteuning Sport Drenthe			32.500	12.500	-20.000
Herinrichting dorpsplein Gasselte			21.709	326	-21.383
Achterstalling onderhoud bomen			224.905	0	-224.905
Subsidieregeling dorpsinitiatieven vitaal platteland naar 2020			100.000	85.382	-14.618
Subsidie dorpsinitiatieven vitaal platteland			53.000	3.966	-49.034
Overjheveling vanuit Leefbaarheidsfonds tbv Vitaal Platteland			50.000	0	-50.000

Budget brandveiligheid recreatieterrein			89.491	71.432	-18.059
Dekking ecologisch bermbeheer			78.525	27.668	-50.857
Dekking 2e fase Stationsstraat Gieten			69.953	3.315	-66.638
Proefopstelling meldsysteem openbare verlichting			7.534	7.534	0
Herdenken 75 jaar vrijheid			35.429	35.429	0
DU bibliotheekmiddelen			75.000	75.000	0
Knelpunten in de openbare ruimte			54.007	0	-54.007
Verkeer- en vervoersmaatregelen			34.569	0	-34.569
Schadelijke bermplanten			81.582	16.861	-64.721
Versnellingsaanpak asbestdaken door RUDD			2.231	2.231	0
Winstneming complex Eext Noord Oost naar reserve GB	45.000	45.000			0
Schadelijke bermplanten naar 2021	86.000	86.000			0
Ecologisch bermbeheer naar 2021	50.000	50.000			0
Duurzaamheidsfonds naar 2021	250.000	250.000			0
Dorpspark Annerveenschekanaal			5.361	0	-5.361
Ter dekking kapitaallasten sportaccommodatie Eexterveen			3.125	3.125	0
Dekking kapitaallasten riool Gieterweg te Gasselte			3.722	3.722	0
Dekking kapitaallasten OV Herinrichting Stationsstraat Gieten			800	800	0
Dekking kapitaallasten Herinrichting openbare ruimte Eekschillersweg			6.000	0	-6.000
Dekking kapitaallasten verlichting vv Gasselternijveen			1.567	1.567	0
Dekking kapitaallasten De Goorns zonnepanelen			3.171	3.171	0
Dekking kapitaallasten De Wendeling zonnepanelen			505	505	0
Dekking kapitaallasten kunstgrasveld Annen			24.844	24.844	0
Ter dekking kapitaallasten fietspad Anloo-Eext			176.000	176.000	0
Ter dekking kapitaallasten Verkeersmaatr. Spekstoep			35.000	35.000	0
Ter dekking kapitaallasten fietspad Bosweg Anloo			121.000	121.000	0
Ter dekking kapitaallasten fietspad Balloerveld			400.000	400.000	0
Ter dekking kapitaallasten fietspad Grolloerwal			15.000	15.000	0
Ter dekking kapitaallasten Lutkenend Gasselte			250.000	250.000	0
Ter dekking kapitaallasten Herinrichting Dorpskern Grolloo			250.000	250.000	0
Ter dekking kapitaallasten verkeersmaatr. Zuidlaarderweg			55.000	55.000	0
Vorming reserve dekking kapitaallasten fietspad Anloo-Eext	176.000	176.000			0
Vorming reserve dekking kapitaallasten Verkeersm. Spekstoep	35.000	35.000			0
Vorming reserve dekking kapitaallasten fietspad Bosweg-Anloo	121.000	121.000			0
Vorming reserve dekking kapitaallasten fietspad Balloerveld	400.000	400.000			0
Vorming reserve dekking kapitaallasten fietspad Grolloerwal	15.000	15.000			0
Vorming reserve dekking kapitaallasten Lutkenend	250.000	250.000			0
Vorming reserve dekking kapitaallasten Herinr. Dorpskern Groll.	250.000	250.000			0
Vorming reserve dekking kapitaallasten Verkeersm. Zuidlaardwg	55.000	55.000			0
Dekking kapitaallasten fietspad Anloo-Eext			7.040	0	-7.040
Dekking kapitaallasten Verkeersm. Spekstoep			1.400	0	-1.400
Dekking kapitaallasten fietspad Bosweg-Anloo			4.840	0	-4.840
Dekking kapitaallasten fietspad Balloerveld			16.000	0	-16.000
Dekking kapitaallasten fietspad Grolloerwal			600	0	-600
Dekking kapitaallasten Lutkenend			6.250	0	-6.250
Dekking kapitaallasten Herinr. dorpskern Grolloo			6.250	0	-6.250
Dekking kapitaallasten Verkeersm. Zuidlaardwg			2.200	0	-2.200
Dekking kapitaallasten installatie 6 woningen			9.680	9.680	0

Dekking kapitaallasten bouw 6 woningen		14.862	14.862	0
	5.733.000	6.552.827	6.964.283	6.865.437
				-918.673

De reserves ter dekking van de kapitaallasten zijn structureel; de overige reserves zijn incidenteel

Middelen en ondersteuning

Middelen en ondersteuning					
Overzicht van baten en lasten	Rekening	Begroting	Begroting na wijziging	Rekening	Resultaat
(bedragen x € 1.000)	2019	2020	2020	2020	
Lasten	11.276	10.274	12.071	12.406	-334
Baten	44.097	41.472	46.021	46.262	241
Gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten	32.821	31.197	33.950	33.857	-93
Mutaties in reserves					
Lasten (= toevoeging)	3.142	0	1.888	2.814	-926
Baten (= onttrekking)	7.005	11	5.199	5.741	542
Resultaat mutaties reserves	3.863	11	3.311	2.926	-384
Gerealiseerd resultaat	36.684	31.208	37.261	36.783	-478

Verschillenanalyse

Het resultaat van pijler Middelen en Ondersteuning bedraagt na bestemming € 497.000 nadelig. Onderstaand de belangrijkste verschillen:

Verschillenanalyse op hoofdlijnen	Incidenteel / Structureel	Nadeel/ Voordeel	Bedrag x € 1.000
Incidentele budgetten	Incidenteel	Voordeel	29
Salarissen, doorberekening naar taakvelden	Incidenteel	Voordeel	656
Inhuur extern personeel	Incidenteel	Nadeel	-1082
Reserve Nieuwe Sociale wetgeving	Incidenteel	Nadeel	-37
Deeltaakveld huisvesting	Incidenteel	Nadeel	-80
Voorziening dubeuze debiteuren	Incidenteel	Nadeel	-101
Algemene uitkering	Incidenteel	Voordeel	348
Lagere doorberekening SDA	Incidenteel	Nadeel	-75
Overige verschillen	Incidenteel	Nadeel	-136
Totaal afgerond			-478

Incidentele budgetten, voordeel € 29.000

Door de raad zijn in 2020 incidentele budgetten beschikbaar gesteld. Van de niet benutte middelen wordt voorgesteld om deze over te hevelen naar 2021.

Het betreft:

- IBP 2019-2022 Uitbouw basisregistratie en datadistributie € 10.000
- Ondersteuning i.v.m. Corona € 19.000
- Coronasteun decembercirculaire € 88.000

In de decembercirculaire van de Algemene uitkering is als extra Corona steun voor de gemeente een bedrag van € 88.000 opgenomen voor o.a. een aanvullend pakket re-integratie

en voor continuïteit van zorg t.b.v. Jeugd en WMO. Voorgesteld wordt deze bedrag over te hevelen naar 2021.

We hebben in het kader van waardering voor de grote inzet van ons personeel in de Coronatijd, in lijn met ons individueel beloningsbeleid, extra

kosten gemaakt (€ 88.000) en deze hebben we gedekt uit de daarvoor bestemde budgetten.

Salarissen jaarrekening 2020

Het totale resultaat van de salarissen is in totaal € 1.000 nadelig. Het saldo komt tot stand door het totale structurele reguliere salarisbudget bij alle pijlers (voordeel € 1.082.000), het

bedrag voor de flexpot (nadeel € 1.082.000), de ontvangen UWV-gelden, de taakstelling op de salarissen, het structureel budget voor het Meerjarig Investeringsprogramma Personeel

(MIP) en het MIP-budget incidenteel en de toerekening van salariskosten naar projecten.

Salarissen, doorverdeling naar de diverse taakvelden binnen pijler Middelen en Ondersteuning, voordeel € 656.000

Door een lagere toerekening van de structurele salarissen naar de diverse taakvelden binnen deze pijler, ontstaat er een voordeel van € 656.000.

Het voordeel betreft m.n. Salarissen ondersteuning organisatie algemeen (€ 265.000 voordelig), Belastingen overig algemeen (€ 84.000 voordelig), lagere doorberekening salarissen

naar Assen en Tynaarlo (nadeel 75.000), Salarissen Overige baten en lasten (€ 37.000 voordelig) en Overige baten en lasten projecten (€190.000 voordelig) en Wonen en bouwen

algemeen (€ 172.000 voordelig).

Reserve Nieuwe Sociale wetgeving, nadeel € 37.000

Er is aan transitievergoedingen een bedrag betaald van in totaal € 37.000. Het uitbetaalde bedrag kan via het rekeningresultaat ten laste van de aanwezige bestemmingsreserve Nieuwe Sociale wetgeving gebracht worden.

Deeltaakveld Huisvesting, nadeel € 80.000

Bij het deeltaakveld huisvesting (gemeentehuis en gebouwen van de buitendienst), ontstaat een nadeel van € 80.000 dat voornamelijk ontstaat bij het gemeentehuis, door nadelen bij

het onderhoud aan het gebouw, extra schoonmaakkosten en overige uitgaven. Daar staat tegenover dat er minder is uitgegeven voor elektriciteit.

Voorziening dubieuze debiteuren, nadeel € 101.000

Jaarlijks bij het opstellen van de jaarrekening wordt de in-baarheid van de openstaande debiteuren beoordeeld. Uit deze beoordeling blijkt dat het gevormde bedrag op de balans naar

boven moet worden bijgesteld, waardoor er een nadeel ontstaat van €101.000

Algemene uitkering, voordeel € 348.000

Het verschil tussen het geraamde bedrag en het werkelijk ontvangen bedrag bedraagt € 348.000 voordelig. In het bedrag van de Algemene Uitkering is bij de decembercirculaire 2020

een aantal bedragen opgenomen als Coronasteun van in totaal € 88.000, waarvan aan de raad wordt voorgesteld om deze bij de resultaatbepaling te reserveren. Daarnaast ontvangt

de gemeente in 2020 verrekeningen van de algemene uitkering van voorgaande jaren voor een bedrag van € 99.000 (€ 74.000 jaar 2018 en € 25.000 voor jaar 2019).

Lagere doorberekening salarissen Belastingen, nadeel € 75.000

Door een lagere toerekening van de reguliere salariskosten bij het deeltaakveld Belastingen (Voordeel opgenomen in het hierboven genoemde bedrag van € 656.000), wordt er ook

minder in rekening gebracht bij de partnergemeenten Assen en Tynaarlo.

Overige verschillen, nadeel € 136.000

Onder de overige verschillen kunnen worden genoemd:

Overige aangelegenheden bouwgrondexploitatie, nadeel € 35.000, Vorming en opleiding voordeel € 32.000, ARBO nadeel € 34.000, Automatisering nadeel € 60.000, Opbrengst OZB voordeel € 35.000,

Frictiekosten Belastingen, nadeel € 33.000, lagere doorberekening aan investeringen, nadeel € 39.000 en overige verschillen, die niet nader worden toegelicht (nadeel € 2.000).

Overzicht mutaties in de reserves

Middelen en Ondersteuning					
Bestemmingen	Toevoeging reserves		Onttrekking reserves		Resultaat bestemming
	Begroting	Rekening	Begroting	Rekening	
Resultaat 2019				926.110	
Toevoeging resultaat 2019 conform raadsbesluit		926.110			
Incidenteel sluitend maken begroting 2020 tlv VAR			2.331.000	2.331.000	0
Budgetruimte structureel inc. toevoegen aan de VAR	1.500	1.500			0
Budgetruimte structureel incidenteel onttrekken a/d VAR			38.044	38.044	0
Budgetruimte incidenteel resultaat onttrekk. a/d VAR			1.166.500	1.166.500	0
Budgetruimte incidenteel naar VAR Najaarsrapportage	1.489.567	1.489.567			0
Budgetruimte structureel incidenteel onttrekken a/d VAR			137.667	137.667	0
Externe ondersteuning Corona doorschuiven naar 2021	300.000	300.000			0
Nieuwe berekening WOZ-waarde naar 2021	97.000	97.000			0
Budget maatschappelijk vastgoed			53.327	1.060	-52.267
Stelpost salarissen organisatieontwikkeling			601.227	601.227	0
Friciekosten Aa en Hunze stroomt			32.463	22.241	-10.222
Restant automatisering			196.329	196.329	0
Informatiebeleidsplan 2019-2022			237.877	41.319	-196.558
Onderhoud luifel gemeentehuis			45.000	45.000	0
Friciekosten SDA / BOR			206.107	142.287	-63.820
Aanpassing centrale hal gemeentehuis			63.531	63.531	0
Experimenteren met biodiversiteit			79.151	20.024	-59.127
Dekking kapitaallasten huisvesting buitendienst			6.127	6.127	0
Dekking kapitaallasten BGT			4.400	2.058	-2.342
	1.888.067	2.814.177	5.198.750	5.740.524	-384.336

De mutaties van de reserves Dekking kapitaallasten huisvesting Openbare werken en BGT zijn structureel, de overige reserves incidenteel.

Totaal resultaat van het programma na bestemming

Saldo gewone dienst na bestemming

In het BBV wordt een onderscheid gemaakt in een Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten en na de verwerking van de reserves het Gerealiseerde resultaat.

In het BBV is bepaald dat mutaties van reserves mogen worden uitgevoerd tot aan het bedrag dat door de raad bij de begroting of via begrotingswijziging is vastgesteld.

De overige mutaties dienen deel uit te maken van de resultaatbestemming, welke voorgelegd wordt aan de raad.

Het overzicht van alle pijlers (incl. de pijler Middelen en Ondersteuning) laat het volgende zien:

- totaal van alle lasten	67.658.267	
- totaal van alle baten	<u>64.606.642</u>	
Gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten		-3.051.625 nadelig
Toevoegingen aan de reserves van alle programma's	9.657.493	
Onttrekkingen aan de reserves van alle programma's	<u>13.557.554</u>	
Mutaties reserves		3.900.062 voordelig
Gerealiseerde resultaat		848.437 Voordelig

Wet WNT

Op 1 januari 2013 is de Wet normering topinkomens (WNT) in werking getreden. De WNT is van toepassing op de Gemeente Aa en Hunze. Het voor de Gemeente Aa en Hunze toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2020 € 201.000 volgens het algemene bezoldigingsmaximum.

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen, gewezen topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling

Gegevens 2020		
bedragen x € 1	Mw. Mr. M. Tent	Mw. Mr. E.P. van Corbach
Functiegegevens	Gemeentesecretaris/Algemeen directeur	Griffier
Aanvang en einde functievervulling in 2020	01/01-31/12	01/01-31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1	1
Dienstbetrekking?	Ja	Ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 98.737	€ 81.628
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 17.931	€ 14.134
<i>Subtotaal</i>	€ 116.668	€ 95.762
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 201.000	€ 201.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	€ 116.668	€ 95.762
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2019		
bedragen x € 1	Mw. Mr. M. Tent	Mw. Mr. E.P. van Corbach
Functiegegevens	Gemeentesecretaris/Algemeen directeur	Griffier
Aanvang en einde functievervulling in 2019	01/01-31/12	01/01-31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1	1
Dienstbetrekking?	Ja	Ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 95.130	€ 76.260
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 16.212	€ 13.215
<i>Subtotaal</i>	€ 111.342	€ 89.475
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 194.000	€ 194.000
Bezoldiging	€ 111.342	€ 89.475

Balans en toelichting

Balans

ACTIVA	Ultimo 2020	Ultimo 2019	PASSIVA	Ultimo 2020	Ultimo 2019
Vaste activa			Vaste passiva		
Immateriële vaste activa			Eigen vermogen		
-kosten onderzoek en ontwikkeling	0	0			
Materiële vaste activa			Reserves		
-investeringen met een economisch nut	21.566.135		-algemene reserve	14.000.247	
-investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten	8.362.155		-algemene reserve grondbedrijf	2.856.573	
een heffing kan worden geheven				16.856.820	
-investeringen met maatschappelijk nut	6.357.966		-bestemmingsreserves	10.295.042	
	36.286.258	35.302.760		27.151.862	31.229.422
Financiële vaste activa			Het gerealiseerde resultaat volgend uit het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening	848.437	177.498-
kapitaalverstrekking aan:			Voorzieningen	7.175.528	6.939.055
-deelnemingen	135.042				
-overige verbonden partijen	1.823		Vaste schulden met een rentetypische looptijd van 1 jaar of langer		
leningen aan					
- woningbouwcorporaties	4.285		Onderhandse leningen van:		
-deelnemingen	712.089		-binnenlandse pensioenfondsen/verzekeringsinstellingen	199.657	
-overige langlopende leningen	1.559.920		-binnenlandse banken en overige financiële instellingen	7.181.516	
				7.381.173	1.701.032

		2.413.160	1.967.768				
Totaal vaste activa		38.699.418	37.270.528	Totaal vaste passiva		42.557.001	39.692.011
Viottende activa				Viottende passiva			
Voorraden				Netto viottende schulden met een looptijd korter dan 1 jaar			
-onderhanden werk en gereed product, waaronder				-overige kasgeldleningen	5.000.000		
bouwgronden in exploitatie	6.729.690			-banksaldi	1.742.318		
		6.729.690	7.941.995	-overige schulden	2.241.254		
						8.983.572	11.465.986
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar				Overlopende passiva			
-vorderingen op openbare lichamen	448.221			-verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen	3.520.444		
-rekening-courantverhouding met het Rijk	0			-de van EU, Rijk en provincies ontvangen voorschotbedragen voor specifieke uitkeringen die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren	3.457.062		
-overige vorderingen	626.321			-overige vooruitontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	-		
		1.074.542	1.003.585			6.977.505	3.378.933
Liquide middelen				Totaal viottende passiva		15.961.077	14.844.919
-banksaldi	1.338.237						
-kassaldi	3.419						
		1.341.656	1.276.302				
Overlopende activa							
-van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen	0						
-overige nog te ontvangen bedragen							

en vooruitbetaalde bedragen die ten laste van					
volgende begrotingsjaren komen	10.672.772				
	10.672.772	7.044.520			
Totaal vlottende activa	19.818.660	17.266.402			
Totaal generaal	58.518.078	54.536.930	Totaal generaal	58.518.078	54.536.930

Gewaarborgde geldleningen

19.119.065 20.130.080

Toelichting op de balans

Activa

Vaste activa

Tot de vaste activa behoren de Immateriële, de Materiële en de Financiële Vaste Activa.

Het verloop van de vaste activa in 2020 was als volgt:

Boekwaarde per 1 januari 2020							37.270.528
<u>Vermeerderingen:</u>							
	Investeringen	4.182.911					
	Verstreking en geldleningen	973.182					
						5.156.093	
<u>Verminderen:</u>							
	Onttrekkingen aan de reserves/bijdragen door derden			-			
	Aflossingen leningen	527.789					
	Afschrijvingen	2.223.147					
	Desinvesteringen/verminderingen 2020	976.265					
						3.727.201	
							1.428.891
Boekwaarde per 31 december 2020							38.699.418

In de hierna volgende toelichting worden de posten uit de vaste activa gespecificeerd en

nader toegelicht. Voor een verdere specificatie wordt verwezen naar het "Overzicht van vaste activa". Dit overzicht is als bijlage bij de jaarrekening 2020 opgenomen.

Immateriële Vaste Activa

	Boekwaarde 1-1-2020	Investeringen 2020	Desinvesteringen - ringen 2020/ verminderingen	Afschrijvingen 2020	Bijdragen derden 2020	Afwaardering duurz waardever m	Boekwaarde 31-12- 2020
Kosten geldleningen/saldo agio-disagio	-	-	-	-	-	-	-
Kosten onderzoek en ontwikkeling	-	-	-	-	-	-	-
Totaal Immateriële Vaste Activa	-	-	-	-	-	-	-

De afschrijvingsduur voor kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen en saldo agio-disagio, is maximaal gelijk aan de looptijd van de geldlening. De afschrijvingsduur voor de

kosten van onderzoek en ontwikkeling bedraagt ten hoogste vijf jaar.

Materiële Vaste Activa

	Boekwaarde	Investerin gen	Desinveste - ringen	Afschrijvin gen	Bijdragen	Afwaarderi ng	Boekwa arde
Investeringen met economisch nut	1-1-2020	2020	2020/	2020	derden 2020	duurz. waardever m.	31-12-2020
			vermindering				
Gronden en terreinen	2.281.499	422.121	-	-	-	-	2.703.620
Woonruimten	696.329	-	-	26.721	-	-	669.608
Bedrijfsgebouwen	13.650.176	483.136	20.596	873.828	-	-	13.238.888
Grond-, weg- en waterbouwk. werken	464.613	-	12.651	32.742	-	-	419.220
Vervoermiddelen	644.786	9.684	-	133.882	-	-	520.588
Machines/apparaten/installaties	2.117.386	239.573	16.786	465.418	-	-	1.874.755
Overige materiële vaste activa	2.328.975	-	-	189.520	-	-	2.139.455
Totaal MVA economisch nut	22.183.765	1.154.514	50.033	1.722.110	-	-	21.566.135

Investeringen met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	Boekwaarde	Investerin gen	Desinveste - ringen	Afschrijvin gen	Bijdragen	Afwaarderi ng	Boekwa arde
	1-1-2020	2020	2020/	2020	derden 2020	duurz. waardever m.	31-12-2020
			vermindering				
Gronden en terreinen	-	-	-	-	-	-	-
Woonruimten	-	-	-	-	-	-	-
Bedrijfsgebouwen	7.937	-	-	1.346	-	-	6.591
Grond-, weg- en waterbouwk. werken	6.384.962	898.219	885.245	161.578	-	-	6.236.358
Vervoermiddelen	57.538	-	-	6.678	-	-	50.860
Machines/apparaten/installaties	31.420	140.929	-	7.060	-	-	165.289
Overige materiële vaste activa	1.946.369	64.130	-	107.442	-	-	1.903.057
Totaal MVA econ. nut waarvoor ter bestrijding van de kosten een	8.428.225	1.103.278	885.245	284.104	-	-	8.362.155

heffing kan worden geheven

De investeringen met economisch nut worden gewaardeerd tegen de verkrijging- of vervaardigingsprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende

investering op mindering gebracht. De afschrijving vindt merendeels plaats volgens de lineaire methode.

De afschrijving is gebaseerd op de verwachte economische levensduur.

Investeringen met maatschappelijk nut	Boekwaarde 1-1-2020	Investerin gen 2020	Desinveste - ringen 2020/ verminderi ngen	Afschrijvin gen 2020	Bijdragen derden 2020	Afwaarderi ng duurz. waardever m.	Boekwa arde 31-12- 2020
Maatschappelijk nut voor 2017							
Grond-, weg- en waterbouw- kundige werken	2.426.86 1			159.033		-	2.267.82 8
Machines/apparaten/installaties	-			-	-	-	-
Overige materiële vaste activa	-			-	-	-	-
Subtotaal	2.426.86 1	-	-	159.033	-	-	2.267.82 8
Maatschappelijk nut vanaf 2017							
Grond-, weg- en waterbouwk werken	2.263.90 7	1.925.118	40.987	57.900			4.090.13 8
Machines/apparaten/installaties							
Overige materiële vaste activa							-
	2.263.90 7	1.925.118	40.987	57.900	-	-	4.090.13 8
Totaal MVA maatschappelijk nut	4.690.76 8	1.925.118	40.987	216.933	-	-	6.357.96 6
Totaal Materiële Vaste Activa	35.302.7 60	4.182.910	976.265	2.223.147	-	-	36.286.2 58

Investeringen met maatschappelijk nut mochten tot 2017 geactiveerd worden, vanaf 2017 moeten ze geactiveerd worden. In geval van activering wordt het actief lineair afgeschreven.

In de kolom vermeerderingen worden de bruto-investeringen vermeld zoals die in 2020 hebben plaatsgevonden.

In de kolom verminderingen worden enerzijds de onttrekkingen aan de diverse (bestemmings-) reserves vermeld, anderzijds worden de ontvangen investeringsbijdragen van derden hierin weergegeven.

In 2020 zijn er geen afwaarderingen wegens duurzame waardeverminderingen bij de Materiële Vaste Activa geweest.

De investeringen in 2020 kunnen als volgt worden gespecificeerd:

Investeringen met een economisch nut		
Gronden		
Strategische grondaankopen	422.121	
		422.121
Bedrijfsgebouwen		
Ver- en nieuwbouw MFC De Boerhoorn	461.283	
Overige investeringen bedrijfsgebouwen < € 25.000	21.853	
		483.136
Vervoermiddelen		
Fuso Canter	9.684	
		9.684
Machines, apparaten en installaties		
Overname Machines, apparaten en installaties	125.537	
Overige investeringen machines, apparaten en installaties < € 25.000	114.036	
		239.573
Totaal investeringen met een economisch nut		1.154.514

Investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestijding van de kosten een heffing kan worden geheven

Grond- weg- en waterbouwkundige werken		
Vervanging riolering Julianalaan Gieten	212.056	
Vervanging riolering Hoofdstraat/Oostereind Grolloo	621.484	
Ov. investeringen grond- weg- en waterbouwkundige werken < € 100.000	64.679	
		898.219
Machines, apparaten en installaties		
Aanhanger zuig combinatie	140.929	
		140.929
Overige materiele vaste activa		
Urnenmuur Gasselternijveen	32.301	
Ondergrondse glas- en textielcontainers		
Overige investeringen over. materiele vaste activa < € 25.000	31.829	
		64.130
Totaal inv. met een econ. nut, waarvoor ter bestijding van de kosten een heffing kan worden geheven		1.103.278

Investeringen in openbare ruimte met maatschappelijk nut vanaf 2017

Grond- weg- en waterbouwkundige werken		
Openbare verlichting	227.128	
Reconstructie kern Grolloo	638.868	
Fietspad Annerveenschekanaal-Eexterveen	193.809	
Fietspad Grolloo-Amen	489.043	
Herinrichting openbare ruimte centrum Gieten	253.100	
Overige investeringen GWW werken < € 50.000	123.170	
Totaal investeringen met maatschappelijk nut		1.925.118

Desinvesteringen/verminderingen 2020

De desinvesteringen in 2020 kunnen als volgt worden gespecificeerd:

Boerhoorn gedeeltelijk gesloopt

Inruil VW Transporter 9-VLV-16

De verminderingen in 2020 kunnen als volgt worden gespecificeerd:

Investerings met economisch nut

Bedrijfsgebouwen

Compensatie BTW diverse sportcomplexen (SPUK regeling)	20.596	
	<hr/>	20.596

Grond-wegen-waterbouwkundige werken

Compensatie BTW Kunstgrasveld Gieten (SPUK regeling)	12.651	
	<hr/>	12.651

Machines, apparaten en installaties

Compensatie BTW diverse sportcomplexen (SPUK regeling)	16.786	
	<hr/>	16.786

Investerings met een economisch nut, waarvoor ter bestijding van de kosten een heffing kan worden geheven

Grond- weg- en waterbouwkundige werken

Bijdrage uit voorziening GRP voor rioleringsprojecten:

Vervangen riolering Julianalaan Gieten	212.056	
Vervanging riolering Hoofdstraat/Oostereind Grolloo	621.484	
Overige bijdrage uit voorziening GRP voor rioleringsprojecten < € 100.000	51.705	
	<hr/>	885.245

Investerings in openbare ruimte met maatschappelijk nut vanaf 2017

Grond- weg- en waterbouwkundige werken

Bijdrage herinrichting openbare ruimte Eekschillersweg Gieten	40.986	
	<hr/>	40.986

Totaal desinvesteringen/verminderingen 2020 **976.265**

Financiële Vaste Activa

	Boekwaarde 1-1-2020	Investerings 2020	Desinvesteringen - ringen 2020	Afschrijvingen/ Aflossingen 2020	Afwaarderingen	Boekwaarde 31-12- 2020
--	------------------------	----------------------	---	--	----------------	------------------------------

Kapitaalverstrekkingen aan:

deelnemingen	135.042	-	-	-		135.042
--------------	---------	---	---	---	--	---------

overige verbonden partijen	1.823	-	-	-		1.823
----------------------------	-------	---	---	---	--	-------

Leningen aan:

woningbouwcorporaties	5.039	-	-	754	4.285
deelnemingen	0	712.089	-	-	712.089
overige langlopende leningen		261.092	-	527.035	1.559.920
	1.825.863				-
Totaal Financiële Vaste Activa	1.967.768	973.181	-	527.789	- 2.413.160

De boekwaarde van de kapitaalverstrekking aan deelnemingen per 31 december 2020 is als volgt te specificeren:

Aandelen Waterleidingmaatschappij Drenthe: 64 aandelen à € 50	3.200
Aandelen Enexis	22
Aandelen Bank Nederlandse Gemeenten: 52.728 aandelen à € 2,50	131.820
Certificaten golfclub Semslanden	p.m.
Totaal kapitaalverstrekking aan deelnemingen	135.042

De boekwaarde van de kapitaalverstrekking aan overige verbonden partijen per 31 december 2020 is als volgt te specificeren

Waardelen in de Marke van Rolde	1.823
Totaal kapitaalverstrekking aan overige verbonden partijen	1.823

In 2020 is een hybride lening aan Enexis verstrekt voor een bedrag van € 712.089

vlottende activa

Voorraden	31-12-2020	31-12-2019
Onderhanden werk en gereed product, waaronder bouwgronden in exploitatie	6.729.690	7.941.995
Totaal voorraden	6.729.690	7.941.995

Onderhanden werk en gereed product, waaronder bouwgronden in exploitatie

Grexen	Boekwaarde 1-1-2020	Vermeerdere-ingen 2020	Verminderingen 2020	Vrijval/dotering voorziening	Winstuitname	Boekwaarde 31-12-2020

Rolde Zuid (Nooitgedacht)	6.483.590	616.489	1.563.058		55.000	5.592.021
Bedrijventerrein Bloemakkers	1.337.651	42.048	360.955	100.000		1.118.743
SWS Oostermoer	220.773	9.991	71.498			159.266
Eext Noordoost	543	17.021	106.417		45.000	43.853-
Gasteren 3e fase	100.562-	4.074				96.488-
Totaal	7.941.995	689.623	2.101.928	100.000	100.000	6.729.690

Grexen

	Boekwaarde 31-12-2020	Geraamd e nog te maken kosten	Geraamde nog te ontv opbrengst	Geraamd eindresultaat (nominale waarde)	Geraamd eindresultaat (contante waarde)
Rolde Zuid (Nooitgedacht)	5.592.021	4.463.694	10.410.364	354.650	321.217
Bedrijventerrein Bloemakkers	1.118.743	191.575	1.327.037	16.531	15.577
SWS Oostermoer	159.266	56.998	219.750	3.488	3.353
Eext Noordoost	43.853-	22.816		21.033	20.620
Gasteren 3e fase	96.488-	34.766		61.720	61.720
Totaal	6.729.690	4.769.849	11.957.151	457.422	422.487

Op de boekwaarde zijn de voorzieningen voor de afwaardering van het complex Bloemakkers (€ 300.000) en complex SWS Oostermoer (€193.801) in mindering gebracht.

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar

	31-12-2020	31-12-2019
Vorderingen op openbare lichamen	448.221	647.502
Rekening-courantverhouding met het Rijk	-	-
Overige vorderingen	626.321	356.083
Totaal	1.074.542	1.003.585

Vorderingen op openbare lichamen

	31-12-2020	31-12-2019
Debiteuren openbare lichamen	448.221	
Debiteuren openbare lichamen één jaar en ouder	-	
	448.221	647.502
Totaal vorderingen op openbare lichamen	448.221	647.502

Overige vorderingen		31-12-2020	31-12-2019
Debiteuren	437.805		
Debiteuren één jaar en ouder	2.287		
		440.092	223.539
Debiteuren belastingen	188.516		
Debiteuren belastingen één jaar en ouder	155.017		
		343.533	289.471
Subtotaal		783.625	513.010
Voorziening debiteuren (in mindering gebracht op totaal vorderingen)		157.304	156.927
Totaal overige vorderingen		626.321	356.083

Overlopende activa		31-12-2020	31-12-2019
De van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen			
die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel		-	52.773
Overige nog te ontvangen bedragen en vooruitbetaalde bedragen			
die ten laste van volgende begrotingsjaren komen			6.991.747
		10.672.772	
Totaal overlopende activa		10.672.772	7.044.520

	Saldo	Ontvangen	Vrijgevalle	Saldo
De van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel	begin	bedragen	bedragen	einde
	begroting	bedragen	of	begroting
	sjaar		terugbetalingen	sjaar
	1-1-2020	2020	gen 2020	31-12-2020
Provincie Drenthe, Voorterr. Sporthal Annen	20.000		20.000	-
Provincie Drenthe, BDU bijdr. fietsoversteek kom entree Anloo	20.000		20.000	-
Provincie Drenthe, BDU bijdrage uniforme mankering fietsroute	12.773		12.773	-
Totaal	52.773	-	52.773	-

De overige nog te ontvangen bedragen en vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen, bestaan met name uit:

Te verrekenen BTW-compensatiefonds	4.159.412
WPDA Tozo 2020	2.717.526
Kohier Toeristenbelasting 2020	1.008.288
Nog door te berekenen kosten ihkv SDA	747.653
WPDA afrekening 2020	525.373
Vooruitbetaalde bedrijfsvoeringskosten 2021 WPDA	519.016
Beschermd wonen 2020	237.471
Nog te ontvangen Nedvang PMD/Zwerfafval	146.561
Afrekening SPUK 2019	119.474
Nog te ontvangen dividend BNG	66.965
Overige	425.033
	10.672.77
	2

Passiva

Eigen vermogen

Reserves	31-12- 2020	31-12- 2019
Algemene reserve	14.000.24 7	13.010.00 6
Overige bestemmingsreserves	10.295.04 2	11.577.23 8
Totaal reserves	24.295.28 9	24.587.24 5
Reserve grondbedrijf	2.856.573	6.642.177
Totaal reserves excl. gerealiseerde resultaat volgend uit het overz. van baten en lasten in de jaarrekening	27.151.86 2	31.229.42 1
Gerealiseerde resultaat volgend uit het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening	848.437	177.498-
Totaal reserves	28.000.29 9	31.051.92 4

Reserves algemene dienst

Het verloop van de reserves van de algemene dienst kan als volgt worden weergegeven:

Saldo per 1 januari 2020	24.587.24 5
--------------------------	----------------

Vermeerderingen

Vermeerderingen in het verslagjaar 2020	9.612.492
---	-----------

	9.612.492
<u>Verminderingen</u>	
Aanwending van de reserves in het verslagjaar 2020	9.557.555-
Resultaat verslagjaar 2019	346.892-
Mutatie in de reserves gedurende verslagjaar 2020	9.904.447-
Saldo per 31 december 2020	24.295.289

De mutaties in de reserves kunnen als volgt worden weergegeven:

Reserve	Saldo aan het begin van het begrotingsjaar	Toevoegingen/onttrekkingen van hoofden van voorgaande boekjaar	Toevoegingen bij het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening	Onttrekkingen bij het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening	Vermindering i.v.m. afschrijving op activa voor een spec. bestemm. res. is gevormd	Saldo aan het einde van het begrotingsjaar
Algemene reserves						
Weerstandsdeel Algemene Reserve	5.653.166					5.653.166
Vrije Algemene Reserve (VAR)	7.356.840	- 1.448.257	7.413.710	4.975.211		8.347.082
Totaal Algemene reserves	13.010.006	1.448.257 -	7.413.710	4.975.211	-	14.000.248
Bestemmingreserves						
Reserve Sociaal Domein	145.911	83.567-		141.242		78.898-
Bovenwijkse voorzieningen	65.155					65.155
Risico nieuwe sociale wetgeving	100.414					100.413
Incidentele dekkingsmiddelen	5.884.711	1.204.446	878.000	2.390.050		5.577.107
Harmonisatie Bestemmingsplannen	25.658					25.658
Investeringsregeling Landelijk Gebied	9.939			4.869		5.071
Opbr. verkoop aandelen Essent leningdeel	1.922.643			1.922.643		-
Egalisatiereserve groot onderh. schoolgeb.	108.839	5.027	18.782			132.648
Kap.lasten brandweehuisvesting	455.355				18.431	436.924
Kap.lasten MFC Gieterveen	113.503				3.711	109.792
Kap.lasten Dr. Nassau College	1.123.166				30.681	1.092.485
Kap.lasten sportacc. Eexterveen	79.687				3.125	76.562

Kap.lasten riool Gieterweg Gasselte	181.645			3.722	177.923
Kap.lasten OV Stationsstr. Gieten	12.800			800	12.000
Kap.lasten fietspad Anloo - Eext	-	176.000			176.000
Kap.lasten fietspad Bosweg - Anloo	-	121.000			121.000
Kap.lasten fietspad Balloerveld	-	400.000			400.000
Kap.lasten fietspad Grolloerwal	-	15.000			15.000
Kap.lasten Lutkend Gasselte	-	250.000			250.000
Kap.lasten Dorpskern Gasselte	-	250.000			250.000
Kap.lasten Snelh.remm. maatreg. Zdlweg	-	55.000			55.000
Kap.lasten Snelh.remm. maatreg. Spekst.		35.000			35.000
Kap.lasten herinr. openb. ruimte Eeksch.weg	150.000				150.000
Kap.lasten huisv. Openbare Werken	164.622			6.127	158.495
Kap.lasten hekwerk OBS Gieten	256			256	-
Kap.lasten BGT	21.293			2.058	19.235
Kap.lasten verlichting vv Gasselternijvn	29.773			1.567	28.206
Kap.lasten zonnepanelen De Goorns	31.712			3.170	28.542
Kap.lasten zonnepanelen Wendeling	5.060			506	4.554
Kap.lasten kunstgrasveld Annen	249.332			24.844	224.488
Kap.lasten install. soc. huurwoningen	116.160	-9.680		9.680	96.800
Kap.lasten bouw soc. huurwoningen	579.605	-14.861		14.862	549.882
Totaal Bestemmingsreserves			2.198.782	4.458.804	123.540
	11.577.240	1.101.365			10.295.041
Totaal reserves		346.892-	9.612.492	9.434.015	123.540
	24.587.246				24.295.289

Reserve grondbedrijf

Het verloop van de algemene reserve van het grondbedrijf kan als volgt worden weergegeven:

Saldo aan het begin van het begrotingsjaar 6.642.177

Vermeerderingen

Vermeerderingen in het verslagjaar 2020	45.000	
Resultaat verslagjaar 2019	169.395	
		<u>214.396</u>

Verminderingen

Mutatie in de reserves gedurende verslagjaar 2020	4.000.000-	
		<u>4.000.000-</u>

		<u>3.785.604-</u>
Saldo per 31 december 2020		2.856.573

Gerealiseerde resultaat volgend uit het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening

31-12-2020	31-12-2019
-------------------	------------

Gerealiseerd resultaat volgend uit het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening **848.437** **-177.498**

Het gerealiseerde resultaat volgend uit het Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening is overeenkomstig het Besluit Begroting en Verantwoording afzonderlijk op de balans opgenomen.

Omtrent de bestemming van het resultaat over 2020 zal door de gemeenteraad in haar vergadering van 30 juni 2021 een besluit worden genomen.

Voorzieningen	31-12-2020	31-12-2019
Totaal van de voorzieningen	7.175.528	6.939.055

Het verloop van de voorzieningen gedurende verslagjaar 2020 kan als volgt worden weergegeven:

Stand per 1 januari 2020 6.939.055

Vermeerderingen

Dotaties ten laste van de exploitatie 1.909.516

Verminderingen

Ten laste van de voorzieningen 1.673.043
236.473

Stand per 31 december 2020 **7.175.528**

De mutaties van de voorzieningen kunnen voor het jaar 2020 als volgt worden weergegeven:

Voorziening	Saldo begin van het begrotingsjaar	Toevoegingen	Aanwendingen	T.g.v. de rekening van baten + lasten vrijgevallen bedragen	Saldo eind van het begrotingsjaar
Wegenonderhoud	267.313	653.046	238.091		682.268
Gemeentelijk Rioleringsplan (G.R.P.)	1.814.428	545.495	885.245		1.474.678
Technisch onderhoud gemeentegebouwen	285.350	191.205	259.212		217.343
Technisch onderhoud monumenten	74.939	33.234	8.454		99.719
Schilderwerk gemeentegebouwen	139.824	95.689	91.756		143.757
Schilderwerk monumenten	51.337	18.608	24.130		45.815
Groot onderhoud dorpshuizen	128.900	59.175	40.273		147.802
Vijveronderhoud	94.435	50.881	43.654		101.662
Pensioenvoorziening (vm) wethouders	3.699.545	218.098	82.227		3.835.416
Voorziening groot onderhoud Grevelingskanaal	382.984	44.084			427.068
Totaal voorzieningen	6.939.055	1.909.515	1.673.042	-	7.175.528

Voor een nadere toelichting van het doel van de bestedingen en de voeding van de reserves en voorzieningen, wordt verwezen naar de Nota Reserves en Voorzieningen

zoals die is
vastgesteld
door de raad
op 17
december
2015

Vaste schulden met een rentetypische looptijd van 1 jaar of langer

Onderhandse leningen	31-12- 2020	31-12- 2019
Binnenlandse pensioenfondsen en verzekeringsinstellingen	199.657	299.489
Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	7.181.516	1.401.543
Totaal Onderhandse leningen	7.381.173	1.701.032

Onderhandse leningen

Het verloop van de binnenlandse pensioenfondsen en verzekeringsinstellingen is als volgt:

Saldo per 1 januari 2020		299.489
Opgenomen leningen	-	
Aflossingen	99.832	
		99.832-
Saldo per 31 december 2020		199.657

Het verloop van de binnenlandse banken en overige financiële instellingen is als volgt:

Saldo per 1 januari 2020		1.401.543
Opgenomen leningen	7.000.000	
Aflossingen	1.220.027	
		5.779.973
Saldo per 31 december 2020		7.181.516

In 2020 is er een bedrag van € 38.556 betaald aan rente voor de langlopende leningen. De aflossingsverplichting voor 2021 op de vaste schulden met een looptijd > 1 jaar bedraagt € 890.568

Voor een verdere toelichting wordt tevens verwezen naar de in het jaarverslag opgenomen paragraaf Financiering.

vlottende passiva

Netto vlottende schulden met een looptijd korter dan 1 jaar	31-12- 2020	31-12- 2019
Overige kasgeldleningen	5.000.000	5.000.000
Banksaldi	1.742.318	2.965.837
Overige schulden	2.241.254	3.500.150
Totaal vlottende schulden	8.983.572	11.465.986

De gemeente beschikt over een kredietfaciliteit in rekening-courant bij de Bank Nederlandse Gemeenten van ongeveer € 5,1 miljoen (kredietlimiet).

Overige schulden	31-12- 2020	31-12- 2019
Crediteuren	2.241.254	1.717.201
Totaal overige schulden	2.241.254	1.717.201

Overlopende passiva	31-12- 2020	31-12- 2019
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen	3.520.444	2.848.302
De van EU, Rijk en provincies ontvangen voorschotbedragen voor specifieke uitkeringen die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren	3.457.062	530.632
Totaal overlopende passiva	6.977.506	3.378.934

De post verplichtingen in het begrotingsjaar opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen is als volgt:

WMO /Sociaal domein 2020	1.691.846
Loonheffing gemeentepersoneel	883.770
BTW Grondbedrijf	140.404
BTW Algemene dienst	163.504
Nog te betalen inhuur personeel	294.200
NTB Fact.NMD soc.domein gem. Assen	89.116
Biblionet Drenthe 2e deel Asschergelden 2020	75.000
ICO 2e deel DAF	30.000
Overige	152.604
	3.520.444

De van EU-rijk-provincies ontvangen voorschotbedragen voor specifieke uitkeringen die dienen	Saldo aan het begin van het	vrijgevalle n be- ontvangen dragen of	Saldo aan het einde van het
---	-----------------------------	--	-----------------------------

ter dekking van lasten volgende begrotingsjaren	begroting jaar	bedragen	terugbetalingen	begroting jaar
	1-1-2020	2020	2020	31-12- 2020
Min. OCW, Onderwijsachterstandenbeleid 2011-2015	4.282		4.282	0
Ministerie OCW, Onderwijsachterstandenbeleid 2019-2023	-	131.398	119.003	12.395
Ministerie van VWS, verlening tegemoetkoming verhuurders				
sportaccomodaties COVID-19	-	25.840	25.840	-
Ministerie van SWZ, tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (TOZO) via WPDA		5.390.026	2.672.500	2.717.526
Ministerie van VWS, vooruitontvangen PW gelden	85.462		14.243	71.219
Prov. Drenthe, Halteplan OV	149.989			149.989
Prov. Drenthe, ISV3 bijdrage centrumplan Gieten	36.802			36.802
Prov. Drenthe, ISV3 bijdr. bodemsanering loc. Vlieghuis	2.202			2.202
Prov. Drenthe, subsidie Culturele Impuls 2017	8.175		8.175	-
Prov. Drenthe, subsidie Culturele Impuls 2018	15.175		5.650	9.525
Prov. Drenthe, subsidie Culturele Impuls 2019	1.175			1.175
Provincie Drenthe, subsidie Culturele Impuls 2020	-	16.175	16.175	-
Provincie Drenthe, subsidie Project SDA Inburgering	-	200.000	12.854	187.146
EU, Interreg project In for Care	12.370		12.370	-
Gemeente Hoogeveen, bijdr. lokale activiteiten energiebesparing		15.400	15.400	-
Provincie Drenthe, subsidie Noodsteun culturele infrastructuur		12.500	12.500	-
Provincie Drenthe, tegemoetkoming verhuurders sportacc.		25.840	25.840	-
Ministerie van Fin. Gem. hulp gedupeerden toeslagenaffaire		3.862	-	3.862
Ministerie van Volksgezondheid Welzijn en Sport, sportakkoord		35.000	16.659	18.342
Provincie Drenthe, Regiodeal Armoedebestrijding		90.000	12.371	77.629
Provincie Drenthe, bijdrage Wijk van de toekomst		107.512	-	107.512
Provincie Drenthe, bijdrage dorpsinitiatieven 2020		50.000	-	50.000
Provincie Drenthe, bijdrage digitale winkelstraat		10.000	-	10.000
Provincie Drenthe, subsidie 75 jaar Bevrijding	26.000		26.000	-
Provincie Drenthe, Regiodeal proj. Digitalisering vrije tijdsecon.	100.000		100.000	-
Provincie Drenthe, Regiodeal Kinderen eerst	89.000		87.260	1.740
Totaal	530.632	6.113.553	3.187.122	3.457.062

Schatkistbankieren

Per 15 december 2013 zijn wij verplicht om deel te nemen aan schatkistbankieren. Overtollige banktegoeden moeten gestationeerd worden bij het rijk. Dit betekent dat iedere dag het positieve tegoed boven het drempelbedrag van € 440.000 wordt overgeboekt naar een aparte rekening bij de rijksschatkist. De over- of overschrijding wordt op kwartaalbasis berekend. In onderstaand overzicht is te zien dat wij per kwartaal geen overschrijding hebben gehad. Berekening van het drempelbedrag en het gemiddeld bedrag dat wij positief op onze bankrekening hebben gestaan, staat vermeld.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)

		Verslagjaar			
(1)	Drempelbedrag	439,755			
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	440	440	440	440
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	-	-	-	-
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-

(1) Berekening drempelbedrag

		Verslagjaar			
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	58.634			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	58.634			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	-			
(1) = (4b)*0,0075 + (4c)*0,002 met een minimum van €250.000	Drempelbedrag	439,755			

(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen

		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	-	-	-	-

(5b)	Dagen in het kwartaal	91	91	91	91
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden en middelen	-	-	-	-

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

In artikel 53 van het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten is aangegeven dat de gemeente in de toelichting op de balans dient te vermelden, voor welke belangrijke, niet in de balans opgenomen, financiële verplichtingen de gemeente voor een aantal toekomstige jaren is verbonden.

	2020	2019
Bedrag waartoe aan natuurlijke en rechtspersonen borgstellingen of garantiestellingen zijn verstrekt:		
Natuurlijke personen	1.052.571	
Woningcorporaties, bibliotheek, Impuls	18.066.494	
Totaal	19.119.065	20.130.080
Verplichting aan gemeentepersoneel eind 2020 voor verlofuren en vakantiegeld college	304.497	260.296

Gewaarborgde geldleningen

Het bedrag waartoe waarborgen zijn verstrekt voor uitstaande geldleningen aan derden bedraagt per 31 december 2020 € 19.119.065. Conform het BBV is dit bedrag niet in de telling van de balans opgenomen.

Van voornoemd bedrag is het risico voor € 1.052.571 middels overeenkomsten met de NHG (Nationale Hypotheek Garantie) voor 100% afgedekt. Voor de garantiestellingen van natuurlijke personen geldt dat per 31 december 2006

de overeengekomen obligoconstructie afloopt tussen de Stichting Waarborgfonds Eigen Woningen en de gemeenten.

Vanaf de genoemde datum kan de Stichting Waarborgfonds Eigen Woningen dus geen aanspraak meer doen op de gemeenten in het kader van de afkoopovereenkomst.

Het bedrag van € 18.066.494 betreft leningen waar de gemeente garant voor staat, die aangegaan zijn door verscheidende corporaties en stichtingen.

Huurovereenkomsten

Leasecontracten

Met Century Autolease is in maart 2016 een meerjarige leaseovereenkomst afgesloten voor 2 Volkswagen Polo's. Het contract heeft een looptijd van 60 maand en loopt af per 24 maart 2021.

De verplichting bedraagt per 31 december 2020 € 1.724 (excl. indexering).

Met ingang van 1 augustus 2016 is met de firma Canon Nederland NV een huurovereenkomst afgesloten voor de huur van de printers. Het contract heeft een looptijd van 48 maanden en eindigde op 31 juli 2020, dit contract is met vier jaar verlengd tot 31 juli 2024.

De verplichting bedraagt per 31 december 2020 € 105.978 (excl indexering)

Met ingang van 1 januari 2005 is er een huurcontract afgesloten voor de brandweergarage in Rolde. Het contract had een looptijd van 10 jaar. Nadat Alescon het object heeft verkocht zijn er door de gemeente met de

nieuwe eigenaar onderhandelingen gevoerd over de wijziging van de huurovereenkomst. De nieuwe huurovereenkomst gaat op 1 januari 2015 in voor een duur van 15 jaar tot en met 31 december 2028.

De verplichting bedraagt per 31 december 2020 € 152.820 (excl. indexering).

Waarderingsgrondslagen

Inleiding

Onderstaande samenvatting van de grondslagen van waardering en resultaatbepaling is bedoeld als leidraad voor een juiste interpretatie van de in deze jaarrekening gepresenteerde financiële gegevens. De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van de voorschriften zoals opgenomen in het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en de verordening ex artikel 212 Gemeentewet, waarin door de gemeenteraad op d.d. 29 juni 2017 de uitgangspunten voor het financiële beleid, alsmede de regels voor het financiële beheer en voor de inrichting van de financiële organisatie zijn vastgesteld. Ingaande het jaar 2017 zijn de taakvelden volgens het BBV verplicht bij de begroting en de rekening. Een gemeente is zelf vrij om te bepalen welke programma's gehanteerd worden. Ingaande het jaar 2020 is de begroting opgedeeld in 5 pijlers: Pijler 1 Bestuur en participatie; Pijler 2 Zorg; Pijler 3 Economie, werk en recreatie; Pijler 4 Voorzieningen, leefbaarheid en wonen; Pijler 5 Middelen en Ondersteuning. De rekening 2020 is daarin volgend.

Verslaggeving

Bij onze gemeente wordt bij de planning- en controlcyclus een onderscheid gemaakt in de planningslijn en de verantwoordingslijn. In het kader van het programma AndersOmdoen kent de gemeente Aa en Hunze daarvoor de volgende instrumenten; de begroting, Sturingsmonitor en de Jaarrekening. Daarnaast zijn er de eerste jaren nog een 2-tal bijstellingsmomenten: in juni en in december (Najaarsnota). Het streven is om op termijn dusdanig te begroten dat geen bijstellingsmomenten meer nodig zijn.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Dividendopbrengsten van deelnemingen worden als bate genomen op het moment waarop het dividend betaalbaar wordt gesteld.

Met betrekking tot de verwerking van de algemene uitkering heeft de commissie BBV een stellige uitspraak gedaan. Deze uitspraak houdt in dat in de jaarrekening de algemene uitkering wordt opgenomen conform de in het jaar laatst gepubliceerde accresmededeling, die doorgaans is opgenomen in de september circulaire van het boekjaar.

Met betrekking tot de eigen bijdragen die het CAK int en aan de gemeenten afdraagt, geldt op basis van de Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV het volgende. Gemeenten kunnen op basis van de overzichten van het CAK wel de aantallen personen, soort en omvang van de zorgverlening beoordelen met de eigen WMO-administratie. Probleempunt is dat door het ontbreken van inkomensgegevens op deze overzichten de informatie over de eigen bijdrage ontoereikend is om als gemeente de juistheid op persoonsniveau en volledigheid van de eigen bijdragen als geheel te kunnen vaststellen. Door de systematiek te kiezen van het vaststellen van de eigen bijdragen door het CAK, heeft de wetgever in feite bepaald, dat de verantwoordelijkheid voor de juistheid en volledigheid van de eigen bijdragen geen gemeentelijke verantwoordelijkheid is. Dat betekent dat door de gemeenten geen zekerheden over omvang en hoogte van de eigen bijdragen kunnen worden verkregen als gevolg van het niet kunnen vaststellen van de juistheid op persoonsniveau, zoals hiervoor is toegelicht.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt; daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals ziektekostenpremie ten behoeve van gepensioneerden en overlopende verlofaanspraken.

Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. De referentieperiode is dezelfde als die van de meerjarenraming, te weten vier jaar. Indien er sprake is van (eenmalige) schokeffecten (bijvoorbeeld door reorganisaties) dient wel een verplichting opgenomen te worden.

Balans

Vaste activa

Immateriële vaste activa

Algemeen

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgings- c.q. vervaardigingsprijs verminderd met de afschrijvingen en waardeverminderingen die naar verwachting duurzaam zijn. Eventuele van derden verkregen specifieke investeringsbijdragen worden in mindering gebracht op het geactiveerde bedrag (artikel 62 lid 2 BBV). Hierbij wordt de verkregen bijdrage als bate te worden verantwoord.

Kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen en het saldo van agio en disagio

Afsluitkosten van opgenomen geldleningen worden afgeschreven gedurende de restant looptijd van de betrokken geldlening.

Kosten van onderzoek en ontwikkeling van een bepaald actief

De kosten van onderzoek en ontwikkeling worden in 5 jaar afgeschreven. De afschrijving van de geactiveerde kosten van onderzoek en ontwikkeling vangt aan bij ingebruikneming van het gerelateerde materiële vaste actief.

Materiële vaste activa

Algemeen

Activa worden gewaardeerd op basis van de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. De verkrijgingsprijs omvat de inkoopprijs en de bijkomende kosten. De vervaardigingsprijs omvat de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige kosten, welke rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend. In de vervaardigingsprijs kunnen voorts worden opgenomen een redelijk deel van de indirecte kosten en de rente over het tijdvak die aan de vervaardiging van het actief worden toegerekend; in dat geval vermeldt de toelichting dat deze kosten worden geactiveerd.

Investerings met economisch nut

Deze materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht.

Op grondbezit met economisch nut (buiten de openbare ruimte) wordt niet afgeschreven.

De gehanteerde afschrijvingstermijnen bedragen in jaren:

- Rioleringen: maximaal 60 jaar
- Nieuwbouw woonruimten en schoolgebouwen: 40 jaar
- Nieuwbouw kantoren en bedrijfsgebouwen: 40 jaar
- Nieuwbouw tijdelijke woonruimten en tijdelijke bedrijfsgebouwen: maximaal 25 jaar
- Renovatie, restauratie en aankoop woonruimten en schoolgebouwen: maximaal 40 jaar
- Renovatie, restauratie en aankoop kantoren en bedrijfsgebouwen: maximaal 40 jaar
- Technische installaties in bedrijfsgebouwen: maximaal 20 jaar
- Telefooninstallaties: 5 jaar

- Automatiseringsapparatuur: maximaal 5 jaar
- Kantoormeubilair en schoolmeubilair: 15 jaar
- Zware transportmiddelen: maximaal 10 jaar
- Aanhangwagens, personenauto's en lichte motorvoertuigen: maximaal 10 jaar

Strategische gronden, voorheen Niet in exploitatie genomen gronden (NIEGG) onder Materiële vaste activa.

Conform de notitie grondexploitaties 2016 van de commissie BBV zijn NIEGG en bouwgronden in exploitatie (BIE) die per 1 januari 2016 uit exploitatie zijn genomen, op basis van een overgangsbepaling tegen de boekwaarde per 1 januari 2016 (ingangdatum Wijzigingsbesluit) gerubriceerd naar de materiële vaste activa. Deze overgangsbepaling heeft een looptijd van 4 jaar.

Investerings met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven

Wanneer investeringen grotendeels of meer worden gedaan voor riolering, het inzamelen van huishoudelijk afval of andere alsook voor rechten die op grond van art. 229 lid 1a en b Gemeentewet worden geheven, dan worden deze investeringen op de balans opgenomen in een aparte categorie: de investeringen met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven.

Investerings in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut
 Investerings met een maatschappelijk nut worden, evenals investeringen met een economisch nut, geactiveerd en over de verwachte toekomstige gebruiksduur afgeschreven.
 De verplichting om alle investeringen te activeren volgens de nieuwe methode geldt alleen voor investeringen die vanaf het begrotingsjaar 2017 worden gedaan.

Door de invoering van de nieuwe systematiek blijven verschillen bestaan in de wijze waarop mag worden afgeschreven op investeringen in de openbare ruimte met maatschappelijk nut die vóór het begrotingsjaar 2017 zijn gedaan. Om inzicht te geven in het deel van de activa dat wel vergelijkbaar is qua systematiek is in het verloopoverzicht in de toelichting op de balans aangegeven welk bedrag volgens de nieuwe systematiek is verantwoord en welk deel volgens een andere systematiek.

Financiële vaste activa

Kapitaalverstrekkingen aan gemeenschappelijke regelingen en overige verbonden partijen, (overige) leningen u/g en (overige) uitzettingen zijn - tenzij hierna anders is vermeld - opgenomen tegen nominale waarde. Zo nodig is een voorziening voor verwachte oninbaarheid in mindering gebracht.

Participaties in het aandelenkapitaal van NV's en BV's (kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen in de zin van het BBV) zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs van de aandelen. Indien de waarde van de aandelen onverhoopt structureel mocht dalen tot onder de verkrijgingsprijs zal afwaardering plaatsvinden. Tot dusver is een dergelijke afwaardering gelukkig niet noodzakelijk gebleken. De actuele waarde ligt ruim boven de verkrijgingsprijs.

Van een deelneming is krachtens artikel 1 lid d BBV sprake als de gemeente participeert in het aandelenkapitaal van een NV of BV.

Vlottende activa

Voorraden

Grond en hulpstoffen

Grond- en hulpstoffen zijn opgenomen tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Wanneer de marktwaarde lager is dan de verkrijgings- of vervaardigingsprijs, wordt afgewaardeerd naar deze lagere marktwaarde.

Onderhanden werk, gronden in exploitatie

De als onderhanden werken opgenomen bouwgronden in exploitatie zijn gewaardeerd tegen de

vervaardigingsprijs dan wel de lagere marktwaarde. De vervaardigingsprijs omvat de kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend (zoals grondaankopen en kosten van bouw- en woonrijpmaken) alsmede de rentekosten berekend zoals voorgeschreven in het BBV en de administratie- en beheerskosten.

Voor winstneming geldt de percentage of completion methode: voor zover gronden zijn verkocht en opbrengsten zijn gerealiseerd kan tussentijds naar rato van de voortgang van de grondexploitatie winst worden genomen. Hiervoor moet het resultaat op de grondexploitatie wel op betrouwbare wijze kunnen worden ingeschat. Indien aan de volgende voorwaarden is voldaan, bestaat er voldoende zekerheid om winst te kunnen nemen :

1. Het resultaat op de grondexploitatie kan betrouwbaar worden ingeschat ;
2. De grond (of het deelperceel) moet zijn verkocht;
3. De kosten zijn gerealiseerd (winst wordt naar rato van de realisatie gerealiseerd).

Zolang daarvan geen sprake is, worden de verkregen verkoopopbrengsten ten volle op de vervaardigingskosten in mindering gebracht.

Gereed product

Gerede producten worden gewaardeerd tegen de kostprijs of tegen de marktwaarde indien de marktwaarde lager is dan de kostprijs. Dat laatste doet zich vooral voor indien voorraden incourant worden. De kostprijs bestaat uit de verrekenprijzen van grond- en hulpstoffen en de loon- en machinekosten die aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend.

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

Vorderingen

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. De voorziening wordt statisch bepaald op basis van de geschatte inningskansen.

Liquide middelen en overlopende posten

Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen .

Vaste passiva

Voorzieningen

Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies. De pensioenverplichting ten behoeve van de wethouders is echter tegen de contante waarde van de (reeds opgebouwde) toekomstige uitkeringsverplichtingen gewaardeerd. De onderhoudsregalisatievoorzieningen stelen op een meerjarenraming van het uit te voeren groot onderhoud aan (een deel van) de gemeentelijke kapitaalgoederen, waarin rekening is gehouden met de kwaliteitseisen die ter zake geformuleerd zijn. In de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen die is opgenomen in het jaarverslag is het beleid ter zake nader uiteengezet.

Vaste schulden

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, verminderd met gedane aflossingen . De vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

Vlottende passiva

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Borg- en Garantstellingen

Voor zover leningen door de gemeente gewaarborgd zijn, is buiten de balanstelling het totaalbedrag van de geborgde schuldrestanten per einde boekjaar opgenomen. Overigens is in de toelichting op de balans nadere informatie opgenomen.

Overzicht aard en reden Reserves

Reserves

Pijler	Aard	Reden	Voeding / plafond
	Algemene reserves		
Middelen en Ondersteuning	Weerstandsdeel algemene reserve (WAR)	Weerstandsdeel van de algemene reserves.	Storting uit de VAR; jaarlijks verhogen met de inflatiecorrectie van de septembercirculaire van het betreffende rekening jaar. Gewenste hoogte 10% van het begrotingstotaal.
Middelen en Ondersteuning	Vrije algemene reserve (VAR)	Dekking van eenmalige uitgaven niet behorende tot de normale exploitatie van de gemeente.	Storting van rekeningoverschotten en overige ontvangsten niet behorende tot de normale exploitatie van de gemeente.
Economie, werk en recreatie / Voorz. Leefbaarheid en Wonen	Algemene reserve grondbedrijf	Opvangen risico's ten aanzien van bedrijfsvoering rondom grondexploitaties.	Voeding door positieve resultaten van afgesloten grondexploitaties en eventueel tussentijdse winstnemingen uit lopende exploitaties.
	Bestemmingsreserves		
Middelen en Ondersteuning	Risico's Nieuwe sociale wetgeving ambtenaren	Reserve ingesteld bij beleidsplan 2001 i.v.m. het eigen risicodragers worden voor WW, WAO, e.d.. Max plafond € 100.000.	Aanvulling komt uit algemene middelen.
Middelen en Ondersteuning	Reserve Verkoop aandelen Essent (leningdeel)	Compenseren jaarlijkse weggevallen dividend door verkoop aandelen.	Reserve is in 2020 opgeheven; middelen naar de VAR.
Economie, werk en recreatie	Reserve Grote projecten	Fonds voor uitvoering grote projecten, voor investeringen bedoeld boven de € 225.000. Kleinere investeringen zijn toegestaan als zij bijdragen aan de doelstelling van de grote gebiedsgerichte projecten.	Reserve wordt niet meer gevoed.
Economie, werk en recreatie	Res. Toeristische Recreatieve Ontwikkelingen	Realisatie van toeristische recreatieve voorzieningen conform het in 2009 vastgestelde Toeristisch en Recreatieve Ontwikkelings Plan (TROP).	Reserve wordt niet meer gevoed.
Economie, werk en recreatie	Reserve ILG	Uitvoering geven aan de meerjarenplanning van het Investeringsbudget Landelijk Gebied (PMJP provinciaal meerjarenprogramma's) 2007-2013.	Reserve wordt niet meer gevoed.
Zorg	Sociaal Domein	Egalisatie van voor- en nadelen welke ontstaan t.o.v. het vastgestelde budget voor het Sociaal domein.	Overschotten in de exploitatie.
Voorzieningen, leefbaarheid en Wonen	Bovenwijkse voorzieningen	Aanleggen, onderhouden en uitbreiding van voorzieningen in de verschillende dorpskernen.	Wordt na afwikkeling opgeheven
Zorg	Egalisatiereserve Groot onderhoud schoolgebouwen	Toekomstig onderhoud van de scholen.	Jaarlijkse bijdrage te ontvangen van CONOD en Stichting PrimAH de bijdrage in het groot onderhoud obv de LONDO-vergoeding.
Voorzieningen, leefbaarheid en Wonen	Reserve ADHB	Actualiseren en digitaliseren bestemmingsplannen.	Verrekening met budget in exploitatie; reserve wordt niet meer gevoed.

div	Reserves Ter dekking kapitaallasten	Dekking kapitaallasten investeringen.	Soms uit voorzieningen soms uit de VAR worden middelen ter beschikking gesteld voor dekking kapitaallasten van een investering.
div.	Incidentele dekkingsmiddelen	De in enig jaar beschikbaar gestelde incidentele kredieten voor uitgaven/investeringen die niet nog niet of gedeeltelijk ten uitvoer zijn gebracht.	Beschikbaar gestelde kredieten die nog niet zijn uitgegeven.

Overzicht aard en reden Voorzieningen

Voorzieningen

Pijler	Aard	Reden	Voeding / plafond
Bestuur en participatie	Pensioenvoorziening (vm) wethouders	Voorziening voor toekomstige pensioensverplichtingen aan wethouders.	Vanuit exploitatie, wordt jaarlijks geactualiseerd of de voorziening toereikend is.
Voorzieningen, leefbaarheid en wonen	Voorziening Vijveronderhoud	Om problemen voor de volksgezondheid te voorkomen dient frequent onderhoud aan vijvers plaats te vinden.	Structurele storting van € 51.000 vanuit de exploitatie.
Voorzieningen, leefbaarheid en wonen	Wegenonderhoud	Bekostigen van "grote" onderhoudswerken aan wegen.	In de begroting wordt jaarlijks in de paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen gerapporteerd over de benodigde middelen om de voorziening wegenonderhoud op nivo te houden. Jaarlijks wordt structureel een bedrag toegevoegd (2020 : € 632.000) aan de voorziening wegenonderhoud.
Economie, werk en recreatie	Voorziening Groot onderhoud Grevelingskanaal	Voorziening voor toekomstig groot onderhoud, schilderwerk en beschoeiing Grevelingkanaal.	Bijdrage vanuit de reserve Bruggen en beschoeiingen Grevelingkanaal. Voeding door afkoopsom van de gemeente Groningen.
Voorzieningen, leefbaarheid en wonen	Technisch onderhoud monumenten	Deze voorziening dient om de jaarlijkse schommelingen in onderhoudskosten van monumenten op te vangen.	In de exploitatie wordt jaarlijks voor groot onderhoud van monumenten structureel gestort in de voorziening (2020: € 33.000).
Voorzieningen, leefbaarheid en wonen	Schilderwerk monumenten	Deze voorziening dient om de jaarlijkse schommelingen in onderhoud schilderwerk van monumenten op te vangen.	In de exploitatie wordt jaarlijks voor schilderwerk van monumenten structureel gestort in de voorziening (2020: € 19.000).
Voorzieningen, leefbaarheid en wonen	Voorziening Groot onderhoud dorpshuizen	Opvangen van jaarlijkse schommelingen in onderhoudskosten.	Jaarlijks € 59.000 vanuit de exploitatie.
Voorzieningen, leefbaarheid en wonen	Egalisatievoorziening Afvalstoffenheffing	De kosten van afvalstoffen zo gelijkmatig mogelijk te verwerken in de afvalstoffenheffing ter voorkoming van een grote, schoksgewijze verhoging van de afvalstoffenheffing.	Zowel op begrotings- als op rekeningsbasis wordt het verschil tussen de kosten van huishoudelijke afvalstoffen en de afvalstoffenheffing verrekend met de voorziening.
Voorzieningen, leefbaarheid en wonen	Gemeentelijk rioleringsplan (G.R.P.)	Egalisatiefonds met als doel ongewenste schommelingen in het rioolrecht te voorkomen en daarnaast "het bekostigen van investeringen met betrekking tot het rioleringsplan".	Saldo tussen ontvangen rioolrecht en uitgaven in een jaar. Jaarlijks stortingen (rente) nodig om op de juiste hoogte te houden, hiermee is rekening gehouden. Het GRP is op basis van de contante waarde methode. Het incidenteel voordeel op kapitaallasten is jaarlijks toegevoegd aan de voorziening.
div.	Technisch onderhoud gemeentebouwen	Deze voorziening dient om de jaarlijkse schommelingen in onderhoudskosten van gemeentelijke gebouwen op te vangen.	In de exploitatie wordt jaarlijk een bedrag voor groot onderhoud als storting in de voorziening opgenomen van € 191.000 De werkelijke uitgaven worden conform BBV rechtstreeks uit de voorziening gehaald.
div.	Schilderwerk gemeentelijke gebouwen	Deze voorziening dient om de jaarlijkse schommelingen in onderhoud schilderwerk van gemeentelijke gebouwen op te vangen.	In de exploitatie wordt jaarlijk een bedrag voor schilderwerk gemeentelijke gebouwen een storting in de voorziening opgenomen van € 96.000. De werkelijke uitgaven

			worden conform BBV rechtstreeks uit de voorziening gehaald.
--	--	--	---

Bijlage met verantwoordingsinformatie Specifieke Uitkeringen (SiSa)

Bijlage met verantwoordingsinformatie Specifieke Uitkeringen (SiSa)

Gemeentes, provincies en gemeenschappelijke regelingen ontvangen van het rijk specifieke uitkeringen waarover verantwoording dient te worden afgelegd.

Verantwoording van de ontvangen specifieke uitkeringen, vindt plaats via het SiSa (Single information Single Audit), middels een door het Rijk voorgeschreven Bijlage.

Per specifieke uitkering wordt gerapporteerd aan de hand van door het rijk opgestelde indicatoren. De medeoverheden moeten de jaarstukken uiterlijk per 15 juli van het jaar volgend op het verslagjaar via het internet verzenden naar het CBS.

Het CBS beoordeelt de aanlevering op tijdigheid en volledigheid en verzorgt bij correcte aanlevering daarna de doorzending van de specifieke uitkeringen met de indicatoren naar de desbetreffende ministeries en medeoverheden. Voor het huidige verslagjaar dient de gemeente verantwoording middels het SiSa af te leggen voor:

Naam Specifieke Uitkering	Ontvangen van
Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek	Rijk
Onderwijsachterstandenbeleid 2019-2022 (OAB)	Rijk
Gebundelde uitkering op grond van art. 69 Participatiewet gemeentedeel 2020	Rijk
Gebundelde uitkering op grond van art. 69 Participatiewet totaal 2019	Rijk
Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen) gemeentedeel 2020	Rijk
Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen) totaal 2019	Rijk
Regeling zelfstandige in verband met Coronavirus (TOZO) gemeentedeel	Rijk

Specifieke uitkering stimulering Sport	Rijk
Lokale Sportakkoorden	Rijk
Uitvoeringsregeling BDU Verkeer en vervoer (Drenthe) SiSa tussen medeoverheden provinciale middelen Drenthe	Provincie Drenthe
Brede doeluitkering verkeer en vervoer, (SiSa tussen medeoverheden) Provinciale beschikking en of verordening	Provincie Drenthe
Regiodeal Zuid en Oost Drenthe	Provincie Drenthe

Definitief SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2020 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 5 februari 2021								
FI N	B1	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek Gemeenten	Aantal gedupeerden (met overlegbare bevestigingsbrief van Belastingdienst/Toeslagen	Besteding (jaar T) van onderdelen a, b en d. (artikel 3)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van onderdelen a, b en d (artikel 3)	Besteding (jaar T) van onderdeel c (artikel 3)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van onderdeel c (artikel 3)	Eindverantwoording (Ja/Nee)
			Aard controle R Indicator: B1/01	Aard controle R Indicator: B1/02	Aard controle n.v.t. Indicator: B1/03	Aard controle R Indicator: B1/04	Aard controle n.v.t. Indicator: B1/05	Aard controle n.v.t. Indicator: B1/06
			5	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee
O C W	D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2019-2022 (OAB) Gemeenten	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 166, eerste lid WPO)	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 165 WPO)	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en vroegschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 167 WPO)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)		
			Aard controle R Indicator: D8/01	Aard controle R Indicator: D8/02	Aard controle R Indicator: D8/03	Aard controle R Indicator: D8/04		
			€ 119.003	€ 0	€ 0	€ 0		
			Hieronder per regel één gemeente(cod e) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid Bedrag	Hieronder per regel één gemeente(cod e) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid Bedrag		
			Aard controle n.v.t. Indicator: D8/05	Aard controle R Indicator: D8/06	Aard controle n.v.t. Indicator: D8/07	Aard controle R Indicator: D8/08		
			1					
le n W	E27 B	Brede doeluitkering verkeer en vervoer (SiSa)	Hieronder per regel één beschikkingsnummer en in de kolommen	Besteding (jaar T) ten laste van provinciale middelen	Overige bestedingen (jaar T)	Correctie ten opzichte van tot (jaar T) verantwoorde bestedingen	Correctie ten opzichte van tot (jaar T) verantwoord	

		tussen medeoverheden)	ernaast de verantwoordingsinformatie			ten laste van provinciale middelen	e overige bestedingen	
		Provinciale beschikking en/of verordening				Indien de correctie een vermeerdering van bestedingen betreft, mag het alleen gaan over nog niet eerder verantwoorde bestedingen	Indien de correctie een vermeerdering van bestedingen betreft, mag het alleen gaan over nog niet eerder verantwoorde bestedingen	
		Gemeenten en Gemeenschappelijke Regelingen						
			Aard controle n.v.t. Indicator: E27B/01	Aard controle R Indicator: E27B/02	Aard controle R Indicator: E27B/03	Aard controle R Indicator: E27B/04	Aard controle R Indicator: E27B/05	
		1	201401372-00446989	€ 0	€ 0			
			Kopie beschikkingsnummer	Cumulatieve besteding ten laste van provinciale middelen (t/m jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie	Cumulatieve overige bestedingen (t/m jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie	Toelichting	Eindverantwoording (Ja/Nee) Als u kiest voor 'ja', betekent dit dat het project is afgerond en u voor de komende jaren geen bestedingen meer wilt verantwoorden	
			Aard controle n.v.t. Indicator: E27B/06	Aard controle n.v.t. Indicator: E27B/07	Aard controle n.v.t. Indicator: E27B/08	Aard controle n.v.t. Indicator: E27B/09	Aard controle n.v.t. Indicator: E27B/10	
		1	201401372-00446989	€ 0	€ 0		Nee	
SZ W	G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeentedeel 2020	Besteding (jaar T) algemene bijstand	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) IOAW	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) IOAZ	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)
		Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht	Gemeente I.1 Participatiewet (PW)	Gemeente I.1 Participatiewet (PW)	Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)	Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)

		op grond van de Wgr	Aard controle R Indicator: G2/01	Aard controle R Indicator: G2/02	Aard controle R Indicator: G2/03	Aard controle R Indicator: G2/04	Aard controle R Indicator: G2/05	Aard controle R Indicator: G2/06
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
		Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004)	Aard controle R Indicator: G2/07	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004) Aard controle R Indicator: G2/08	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk) Gemeente I.6 Wet werken en inkomen kunstenaars (WWIK) Aard controle R Indicator: G2/09	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet Gemeente I.7 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2/10	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk) Gemeente I.7 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2/11	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: G2/12
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee
SZ	G2A	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet totaalaanpak 2019	Hieronder per regel één gemeente(codex) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr verantwoordt hier het totaal (jaar T-1). (Dus: deel Openbaar lichaam uit SiSa (jaar T-1) regeling G2B + deel gemeente uit (jaar T-1) regeling G2A)	Besteding (jaar T-1) algemene bijstand Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.1 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2A/02	Baten (jaar T-1) algemene bijstand (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.1 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2A/03	Besteding (jaar T-1) IOAW Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) Aard controle R Indicator: G2A/04	Baten (jaar T-1) IOAW (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) Aard controle R Indicator: G2A/05	Besteding (jaar T-1) IOAZ Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze zelfstandigen (IOAZ) Aard controle R Indicator: G2A/06

			1	061680 Gemeente Aa en Hunze	€ 4.403.118	€ 49.253	€ 387.674	€ 4.495	€ 172.017
				Hieronder verschijnt de gemeente(cod e) conform de keuzes gemaakt bij indicator G2A/01 In de kolommen hiernaast de verantwoordin gsinformatie voor die gemeente invullen	Baten (jaar T-1) IOAZ (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongesichte gewezen zelfstandigen (IOAZ) <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: G2A/07</i>	Besteding (jaar T-1) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004) <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G2A/09</i>	Baten (jaar T-1) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004) <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G2A/10</i>	Baten (jaar T-1) WWIK (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.6 Wet werken inkomsten kunstenaars (WWIK) <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G2A/11</i>	Besteding (jaar T-1) Loonkosten subsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.7 Participatiewet (PW) <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G2A/12</i>
			1	061680 Gemeente Aa en Hunze	€ 0	€ 66.304	€ 29.264	€ 0	€ 126.646
				Hieronder verschijnt de gemeente(cod e) conform de keuzes gemaakt bij indicator G2A/01 In de kolommen hiernaast de verantwoordin gsinformatie voor die gemeente invullen	Baten (jaar T-1) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.7 Participatiewet (PW) <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: G2A/13</i>				
			1	061680 Gemeente Aa en Hunze	€ 0				
SZ W	G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_gemeentedeel 2020		Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (exclusief Rijk)	Baten vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) Bob	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) uitvoeringskosten artikel 56, eerste en tweede lid,

		<p>Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004</p> <p>Alle gemeenten verantwoordden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.</p>						Bbz 2004 (exclusief Bob)
			<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>
			<i>Indicator: G3/01</i>	<i>Indicator: G3/02</i>	<i>Indicator: G3/03</i>	<i>Indicator: G3/04</i>	<i>Indicator: G3/05</i>	<i>Indicator: G3/06</i>
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
		Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)						
		<i>Aard controle n.v.t.</i>						
		<i>Indicator: G3/07</i>						
		Nee						
SZ W	G3A	<p>Besluit bijstandsverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_totaal 2019</p> <p>Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004</p> <p>Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr verantwoordden hier het totaal (jaar T-1).</p>	Hieronder per regel één gemeente(cod e) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordin gsinformatie voor die gemeente invullen	Besteding (jaar T-1) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob)	Besteding (jaar T-1) kapitaalverstre kking (exclusief Bob)	Baten (jaar T-1) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob) (exclusief Rijk)	Baten (jaar T-1) kapitaalverstre kking (exclusief Bob) (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T-1) aan onderzoek als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004 (exclusief Bob)
			Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam

		(Dus: deel Openbaar lichaam uit SiSa (jaar T-1) regeling G3B + deel gemeente uit (jaar T-1) regeling G3)						
			<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: G3A/01</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G3A/02</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G3A/03</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G3A/04</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G3A/05</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G3A/06</i>
		1	061680 Gemeente Aa en Hunze	€ 167.778	€ 107.302	€ 78.067	€ 83.763	€ 36.255
			Hieronder verschijnt de gemeente(cod e) conform de keuzes gemaakt bij G3A/01 In de kolommen hiernaast de verantwoordin gsinformatie voor die gemeente invullen	Besteding (jaar T-1) Bob Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Baten (jaar T-1) Bob (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Besteding (jaar T-1) aan uitvoeringskoste n Bob als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004 Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam		
			<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: G3A/07</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G3A/08</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G3A/09</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G3A/10</i>		
		1	061680 Gemeente Aa en Hunze	€ 0	€ 0	€ 0		
SZ	G4	Tijdelijke overbruggingsre geling zelfstandig ondernemers (Tozo) _gemeentedeel 2020	Welke regeling betreft het?	Besteding (jaar T) levensonderhou d	Besteding (jaar T) kapitaalverstre kking	Baten (jaar T) levensonderhou d	Baten (jaar T) kapitaalverstre kking (aflossing)	Baten (jaar T) kapitaalver strekking (overig)
W		Alle gemeenten verantwoord en hier het gemeentedeel over Tozo (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: G4/01</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G4/02</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G4/03</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G4/04</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G4/05</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G4/06</i>
		1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0

			2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			3	Tozo 3 (1 oktober t/m 31 december 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
				Kopie regeling	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T)	Aantal besluiten kapitaalverstrekking (jaar T)	Totaal bedrag vorderingen levensonderhoud (jaar T) Tozo 1 (i.v.m. verstrekte voorschotten op Tozo-aanvragen levensonderhoud welke zijn ingediend vóór 22 april 2020)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)	
				<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: G4/07</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G4/08</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G4/09</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G4/10</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: G4/11</i>	
			1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	0	0	€ 0	Nee	
			2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	0	0		Nee	
			3	Tozo 3 (1 oktober t/m 31 december 2020)	0	0		Nee	
				Kopie regeling	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht)	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), aflossing	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), overig	Uitvoeringskosten (jaar T) uitvoering Tozo buitenland (gemeente Maastricht)	
				<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: G4/12</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G4/13</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G4/14</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G4/15</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G4/16</i>	
			1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)					
			2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)					
			3	Tozo 3 (1 oktober t/m 31 december 2020)					
VWS	H4	Regeling specifieke uitkering stimuleringsport Gemeenten		Ontvangen Rijksbijdrage (jaar T)	Overig (jaar T) ten opzichte van ontvangen Rijksbijdrage - automatisch ingevuld				

			Aard controle R. Indicator: H4/01	Aard controle n.v.t. Indicator: H4/02				
			€ 138.598	€ 4.270				
			Projectnaam/n ummer	Totale aanvraag per project (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Verrekening (jaar T) Onroerende zaken (sportaccomm odaties) per project ten laste van Rijksmiddelen	Verrekening (jaar T) Roerende zaken sportbeoefening en sportstimulering per project ten laste van Rijksmiddelen	Verrekening (jaar T) overige kosten per project ten laste van Rijksmiddelen	Toelichting
			Aard controle n.v.t. Indicator: H4/03	Aard controle R Indicator: H4/04	Aard controle R Indicator: H4/05	Aard controle R Indicator: H4/06	Aard controle R Indicator: H4/07	Aard controle n.v.t. Indicator: H4/08
		1	802796	€ 134.328	€ 55.832	€ 78.496	€ 0	
			Kopie projectnaam/n ummer	Totale besteding (jaar T) per project ten lasten van Rijksmiddelen (automatische berekening)	Percentage besteed (jaar T) per project ten opzichte van aanvraag ten laste van Rijksmiddelen (automatische berekening)			
			Aard controle n.v.t. Indicator: H4/09	Aard controle R Indicator: H4/10	Aard controle R Indicator: H4/11			
		1	802796	€ 134.328	97%			
V W S	H8	Regeling Sportakkoord	Besteding aanstellen sportformateur (jaar T) Gerealiseerd Aard controle R Indicator: H8/01	Besteding uitvoering sportakkoord (jaar T) Gerealiseerd Aard controle R Indicator: H8/02	Cumulatieve besteding aanstellen sportformateur (t/m jaar T) Gerealiseerd Aard controle n.v.t. Indicator: H8/03	Cumulatieve besteding uitvoering sportakkoord (t/m jaar T) Gerealiseerd Aard controle n.v.t. Indicator: H8/04	Eindverantwo ording (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: H8/05	
			€ 14.940	€ 1.719	€ 14.940	€ 1.719	Nee	
D R E	DRE 2C	Uitvoeringsregel ing BDU verkeer en vervoer (Drenthe) Uitvoeringsregling BDU verkeer en vervoer	Hieronder per regel één beschikkingsn ummer en in de kolommen ernaast de verantwoordin gsinformatie	Welke regeling betreft het	Totale besteding (in jaar T) De besteding in jaar T ten laste van zowel provinciale middelen als overige middelen	Correctie t.o.v. jaar T-1 van verantwoorde totale besteding	Cumulatieve totale besteding tot en met jaar T Tussentijds afstemmen van juistheid en volledigheid van de verantwoordin gs-informatie	Toelichting Hier eventueel opmerkinge n of toelichtinge n

SiSa tussen medeoverheden - provinciale middelen Drenthe						ten laste van zowel provinciale als overige middelen	
	<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>
	<i>Indicator: DRE2C/01</i>	<i>Indicator: DRE2C/02</i>	<i>Indicator: DRE2C/03</i>	<i>Indicator: DRE2C/04</i>	<i>Indicator: DRE2C/05</i>	<i>Indicator: DRE2C/06</i>	<i>Indicator: DRE2C/06</i>
1	201602662-00669396	Aanleg rotondes bij afritten N34/Annen datum 12-12-2016	€ 0		€ 0		
2	201702485-00731364	Subsidieverlening - BDU2018 - project snelheidsremmende maatregelen bij diverse kommen datum 12-12-2017	€ 0		€ 0		
3	201803092-00794375	Fietsverbinding Amen - Grolloo	€ 479.524		€ 487.010		
4	201803093-00794376	Fietspad Menweg (Eexterveenschekanaal-Eexterveen)	€ 187.604		€ 203.162		
5	201803094-00793977	Kruispuntmaatregelen Spijkerboorsdijk/Molenwijk	€ 0		€ 0		
6	201803095-00793784	Snelheidsremmende maatregelen bij diverse komgrenzen	€ 0		€ 0		
7	201902961-00858068	project Verkeersmaatregelen Annen Zuidlaarderweg (noordelijk deel)	€ 0		€ 0		
8	201902962-00858077	project Verkeersmaatregelen Spekstoep te Gieten 2020	€ 0		€ 0		
	Kopie beschikkingnummer	De besteding (in jaar T) ten laste van alleen provinciale middelen	Correctie t.o.v. jaar T-1 van besteding ten laste van alleen provinciale middelen	Cumulatieve besteding tot en met jaar T ten laste van alleen provinciale middelen	Eindverantwoording (Ja/Nee)		
		Alleen de besteding (in jaar T) ten laste van alleen provinciale middelen	Als de correctie een vermeerdering is, gaat het om nog niet verantwoorde	Tussentijds afstemmen van juistheid en volledigheid van de verantwoordings	Als u kiest voor 'ja', betekent dit, dat hiervoor alle besteding is afgerond en		

					besteding ten laste van alleen provinciale middelen	-informatie ten laste van alleen provinciale middelen	u er de komende jaren geen besteding meer voor wilt verantwoorden	
			<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: DRE2C/07</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: DRE2C/08</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: DRE2C/09</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: DRE2C/10</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: DRE2C/11</i>	
			1 201602662-00669396	€ 0		€ 0	Nee	
			2 201702485-00731364	€ 0		€ 0	Nee	
			3 201803092-00794375	€ 239.762		€ 243.505	Nee	
			4 201803093-00794376	€ 93.802		€ 101.581	Nee	
			5 201803094-00793977	€ 0		€ 0	Nee	
			6 201803095-00793784	€ 0		€ 0	Nee	
			7 201902961-00858068	€ 0		€ 0	Nee	
			8 201902962-00858077	€ 0		€ 0	Nee	
DRE	DRE 10C	Regiodeal Zuid-Oost Drenthe	Hieronder per regel één beschikkingnummer en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie	Welk project betreft het	Totale besteding in jaar T ten laste van regiodealmiddelen via provincie	Correctie t.o.v. jaar T-1 van verantwoorde totale besteding ten laste van regiodealmiddelen via provincie	Cumulatieve totale besteding tot en met jaar T ten laste van regiodealmiddelen via provincie	Toelichting
		SiSa tussen medeoverheden - provinciale middelen Drenthe	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: DRE10C/01</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: DRE10C/02</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: DRE10C/03</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: DRE10C/04</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: DRE10C/05</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: DRE10C/06</i>
			1 201903323-00852020	Versnelling digitalisering vrijetijdseconomie	€ 16.404		€ 16.404	
			2 201903323-00852020	Kinderen eerst!	€ 87.260		€ 87.260	

	3	202001505-00883316	Proeftuin Energiearmoede	€ 12.371		€ 12.371	
	4	202001505-00883316	Vroegsignalering	€ 0		€ 0	
	5	202001505-00883316	Kinderen eerst!	€ 0		€ 0	
		Kopie beschikkingnummer	Kopie Projectnaam/nummer	Eindverantwoording (Ja/Nee) Als u kiest voor 'ja', betekent dit, dat hiervoor alle besteding is afgerond en u er de komende jaren geen besteding meer voor wilt verantwoorden			
		<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: DRE10C/07</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: DRE10C/08</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: DRE10C/09</i>			
	1	201903323-00852020	Versnelling digitalisering vrijetijdseconomie	Nee			
	2	201903323-00852020	Kinderen eerst!	Nee			
	3	202001505-00883316	Proeftuin Energiearmoede	Nee			
	4	202001505-00883316	Vroegsignalering	Nee			
	5	202001505-00883316	Kinderen eerst!	Nee			

Overzicht gerealiseerde baten en lasten per taakveld

Overzicht gerealiseerde baten en lasten per taakveld

Overzicht per taakveld		Lasten			Baten			Saldo
		Begroting	Begroting na wijz.	Rekening	Begroting	Begroting na wijz.	Rekening	
1 BESTUUR EN PARTICIPATIE								
0.1	Bestuur	1.266.010	1.777.845	1.724.316	0	0	3.780	-1.720.536
0.2	Burgerzaken	706.747	714.747	673.198	310.996	293.072	307.503	-365.695
1.1	Crisisbeheersing en Brandweer	1.544.611	1.593.349	1.605.052	4.868	4.994	-4.868	-1.609.920
1.2	Openbare orde en Veiligheid	223.302	605.451	711.100	7.688	7.888	28.429	-682.670
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	1.796	328.827	8.096	0	0	0	-8.096
1.99	Bestemmingen	0	0	204.000	18.431	589.386	427.131	223.131
		3.742.466	5.020.219	4.925.761	341.983	895.340	761.975	-4.163.786
2 ZORG								
4.1	Openbaar basisonderwijs	81.285	81.285	65.873	0	0	0	-65.873
4.2	Onderwijshuisvesting	697.509	696.176	718.179	20.000	20.000	17.760	-700.419
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	1.018.864	1.051.399	939.030	76.451	152.921	140.961	-798.068
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	2.230.873	3.526.436	2.286.604	64.000	385.000	120.470	-2.166.134
6.2	Wijkteams	2.836.005	3.413.637	3.306.468	0	0	0	-3.306.468
6.3	Inkomensregelingen	7.664.200	12.196.993	9.614.895	5.453.000	10.234.475	7.868.633	-1.746.262
6.4	Begeleide participatie	72.654	119.795	101.470	0	0	0	-101.470
6.5	Arbeidsparticipatie	301.105	301.289	316.691	10.000	10.000	12.601	-304.090
6.6	Maatwerkvoorziening en (WMO)	1.104.968	1.346.248	1.605.513	11.483	11.782	5.458	-1.600.055
6.7	Maatwerkdienstverlening 18+	3.440.710	3.766.609	4.183.393	123.625	550.625	332.247	-3.851.146
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	3.780.549	6.219.549	6.032.364	0	0	31.193	-6.001.171
6.81	Geëscaleerde zorg 18+	27.611	27.611	32.581	0	0	0	-32.581
6.8	Geëscaleerde zorg 18-	1.064.027	1.134.027	1.515.587	0	0	24.544	-1.491.043
7.1	Volksgesondheid	1.135.979	1.220.023	985.006	0	0	2.300	-982.706
2.99	Bestemmingen	0	18.783	2.290.140	34.338	1.034.207	2.730.243	440.104
		25.456.339	35.119.860	33.993.792	5.792.897	12.399.010	11.286.411	-22.707.381
3 ECONOMIE, WERK EN RECREATIE								
2.3.	Recreatieve havens							
3.1	Economische ontwikkeling	42.040	2.389.882	340.657	0	0	0	-340.657

3.2	Fysieke bedrijfs- infrastructuur	502.806	965.513	93.356	423.013	423.013	142.048	48.692
3.3	Bedrijfsloket en - regelingen	4.989	4.989	6.423	14.197	14.566	-1.493	-7.916
3.4	Economische promotie	108.622	304.609	206.682	1.584.337	1.369.337	1.556.649	1.349.967
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	471.960	831.044	594.954	0	0	9.232	-585.721
3.99	Bestemmingen	0	2.018.000	2.231.046	0	4.869.410	2.228.916	-2.130
		1.130.417	6.514.037	3.473.118	2.021.547	6.676.326	3.935.352	462.235

4 VOORZIENINGEN N LEEFBAARHEID EN WONEN

2.1	Verkeer en vervoer	2.754.942	3.246.661	2.523.492	12.607	49.737	29.031	- 2.494.462
2.2	Parkeren	4.754	11.504	4.536	0	0	0	-4.536
2.5	Openbaar vervoer	6.699	6.699	0	0	0	0	0
5.1	Sportbeleid en activering	222.098	304.417	247.392	136.883	156.883	233.778	-13.613
5.2	Sportaccommodaties	1.925.998	1.835.571	1.904.031	452.912	216.688	181.171	- 1.722.860
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	343.081	524.075	445.623	0	53.200	68.500	-377.123
5.5	Cultureel erfgoed	183.522	282.295	152.133	26.086	26.764	-30.473	-182.606
5.6	Media	486.880	647.338	653.713	0	0	0	-653.713
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	3.015.851	3.658.503	3.177.057	21.953	22.295	44.203	- 3.132.854
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	558.124	969.711	650.196	334.254	502.420	249.630	-400.566
7.2	Riolering	1.444.173	1.450.673	1.542.376	2.054.296	2.054.382	2.107.278	564.902
7.3	Afval	2.152.635	2.261.084	2.265.678	2.774.480	2.725.120	2.695.308	429.631
7.4	Milieubeheer	645.709	1.079.047	949.725	0	90.000	27.771	-921.953
7.5	Begraafplaatsen	258.493	304.988	250.558	129.751	129.751	145.379	-105.180
8.1	Ruimtelijke Ordening	684.547	734.547	780.406	5.520	5.664	59.418	-720.988
8.2	Grondexploitatie (niet bedrijven- terreinen)	2.382.305	2.427.305	902.597	2.392.465	2.437.465	974.060	71.464
8.3	Wonen en bouwen	961.603	1.265.956	1.135.513	617.439	731.564	961.873	-173.639
4.99	Bestemmingen	0	5.733.000	6.552.827	37.734	6.964.283	6.865.437	312.610
		18.031.41	26.743.37	24.137.85	8.996.380	16.166.21	14.612.36	- 9.525.487
		4	4	2		6	3	

5 MIDDELEN EN ONDERSTEUNING

0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	298.445	356.772	354.868	30.771	55.771	30.744	-324.125
0.4	Ondersteuning organisatie	7.033.641	9.383.682	9.877.286	374.736	366.894	428.595	- 9.448.690
0.5	Treasury	-62.799	-277.797	-160.069	324.654	266.654	264.829	424.897
0.61	OZB woningen	0	0	0	3.213.000	3.429.000	3.404.529	3.404.529
0.62	OZB - niet woningen	0	0	0	1.087.809	1.087.809	1.095.420	1.095.420
0.64	Belastingen Overig	2.356.579	2.356.579	2.325.557	1.849.170	1.881.523	1.760.206	-565.351
0.7	Algemene uitkering en overige uitkeringen Gemeentefonds	0	0	0	34.591.61	38.740.67	39.087.94	39.087.94
					0	6	5	5

0.8	Overige baten en lasten	622.582	226.230	8.114	0	193.054	190.000	181.886
0.9	Vennootschapsbelasting	26.000	26.000	0	0	0	0	0
0.10	Mutaties reserves	0	0	0	0	0	0	0
0.11	Resultaat van de rekening van baten en lasten	0	0	0	0	0	0	0
5.99	Bestemmingen	0	1.888.067	2.814.177	10.527	5.198.750	5.740.524	2.926.347
		10.274.44	13.959.53	15.219.93	41.482.27	51.220.13	52.002.79	36.782.85
		8	3	3	7	1	1	8
	Totaal	58.635.08	87.357.02	81.750.45	58.635.08	87.357.02	82.598.89	848.438
		4	3	6	4	3	4	

Bijlagen

Controleverklaring

Doelstellingen

Controleverklaring

Specificatie onderliggende stukken jaarrekening

Doelstellingen

Specificatie onderliggende staten jaarrekening